

คำนำ

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ และรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ประกาศแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. 2557 - 2560) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา และกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จึงได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา โดยดำเนินการเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในภาคการศึกษา ซึ่งเอกสารเล่มนี้ได้นำเสนอคู่มือ แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา (พ.ศ. 2557-2560) เพื่อเป็นเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

กระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ธันวาคม 2559

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความเป็นมา	1
- วัตถุประสงค์	2
- คำจำกัดความ	3
- หน้าที่ความรับผิดชอบ	4
- ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6
- ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง	6
- ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	7
- เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ	9
- ตัวอย่างการวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	15
บทที่ 3 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	21
- กลไกการขับเคลื่อน	23
- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	25
- ระดับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	29
- ระบบอาชีวศึกษา	33
บทที่ 4 แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการศึกษา	37
- การดำเนินงานขับเคลื่อน	38
- ผังกระบวนการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา	49
- ผังกระบวนการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)	52
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องแนวทางการพัฒนา และการประเมินผลสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	93
ภาคผนวก	130

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทยทุกคน และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลง “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ “หลักพอเพียง คือ หลักพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 – 12 คือ การสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งเพื่อเตรียมความพร้อมของ คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน เพื่อเสริมสร้างทุนทางปัญญาอย่างยั่งยืน ศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีมีงานรู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของประเทศ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งจะส่งเสริมและเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้รักสามัคคีและดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

ปี พ.ศ. เป็นต้นมา จึงได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอน และบรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และหลักสูตรการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา อย่างต่อเนื่องจนสามารถคัดเลือกสถานศึกษาโดยวิธีการประเมินสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ทุกระดับการศึกษา ได้จำนวนทั้งสิ้น 21,117 แห่ง ทั่วประเทศ และได้พัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 121 แห่ง กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

ในปี พ.ศ. 2557 รัฐบาลโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แลถนงนโยบาย 11 ด้านบนพื้นฐาน 4 เรื่อง ยึดแนวพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ความต้องการของประชาชน

สำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกันในระดับประเทศ มีจุดศูนย์รวม การขับเคลื่อนและบูรณาการการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ จึงกำหนดแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. 2557 - 2560)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” โดยมีแนวทางในการพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การวิจัยพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้เข้มแข็ง การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อปลูกฝังหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัยและสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง

เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษากระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย คือ สถานศึกษาทุกระดับพัฒนาผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ และมีศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาทุกจังหวัด ทุกสังกัด รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 350 แห่ง

ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยดำเนินการเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในภาคการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ผู้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้บริหาร ข้าราชการ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดการนำไปปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการคิด วิเคราะห์ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง คือ มีความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ด้วยสติปัญญา ขยัน อดทน พากเพียร ซื่อสัตย์ สุจริต เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกรการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย

ดังนั้น ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานได้ดำเนินงานให้เป็นที่ไปในแนวทางเดียวกันเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร
3. เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับผู้บริหารใช้ในการทบทวนและตรวจติดตามระบบบริหารได้ทุกขั้นตอน

คำจำกัดความ

1. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ได้แก่ การพัฒนาศึกษาวิจัยและพัฒนา การเสริมศักยภาพความเข้มแข็ง วิทยากรแกนนำการจัดการเรียนการสอน และเครือข่ายขับเคลื่อน การถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาชีพครู

2. การพัฒนาองค์กรและบุคลากร หมายถึง การให้ความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับบุคลากรในองค์กรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการฝึกอบรม เพื่อพัฒนา องค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิต ประจำวัน

3. การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย หมายถึง การพัฒนาและขยายผลสถานศึกษา ให้สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และพัฒนาขยายผลสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงาน ผลิตสื่อ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องขององค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเชื่อมโยงเครือข่าย การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดมหกรรมเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

5. การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล หมายถึง การดำเนินงานพัฒนารูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ และคู่มือในการติดตามประเมินผล การจัดระบบการติดตามประเมินผล การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนา รวมทั้งการรายงานผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นระบบ

6. เครือข่าย หมายถึง

6.1 เครือข่ายบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการผู้แทนหน่วยงาน ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานศึกษาพอเพียง และผู้มีจิตอาสาในการเข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

6.2 เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย

6.2.1 หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

6.2.2 หน่วยงานภาครัฐภายนอก ประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.) กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรุงเทพมหานคร โดย สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตจชด.) ตลอดจนหน่วยงานที่มีการจัดการศึกษาทุกประเภท

6.2.3 หน่วยงานภาคเอกชน เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยมูลนิธิยุวสถิรคุณ มูลนิธิสยามกัมมาจล และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ฯลฯ

7. **หลักสูตร หมายถึง** เนื้อหาสาระวิชา หรือหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงหลักสูตรการจ้ดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร

หน้าที่ความรับผิดชอบ

การดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา มีผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา โดยมีคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา

1.1 กำหนดนโยบาย และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน

1.2 พิจารณาแผนงาน โครงการ งบประมาณ เสนอแนะแนวทาง ให้คำปรึกษา

1.3 ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด ให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ได้ตามความเหมาะสม

2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2.1 พิจารณานุมัติโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

2.2 ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด ให้การดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี และรับทราบรายงานผลการดำเนินโครงการ

3. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ให้กำกับดูแลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 ควบคุม กำกับดูแล ให้คำปรึกษา และขอเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ แผนงาน โครงการ และกิจกรรม การส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

3.2 เร่งรัด ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน

4. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.1 ควบคุม กำกับ เร่งรัด การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ แผนงานโครงการ และกิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา

4.2 พิจารณากลับกรองเรื่อง เสนอความเห็นเพื่อประกอบการสั่งการของ ผู้บริหารระดับสูง

5. หัวหน้ากลุ่มโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

5.1 ควบคุม ดูแล ให้คำปรึกษา ร่วมปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ แผนงานโครงการ และกิจกรรม การส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

5.2 พิจารณากลับกรองเรื่อง เสนอผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

6. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน (ผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงาน / โครงการ)

6.1 ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สรุป และจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

6.2 จัดทำแผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่หน่วยงานสถานศึกษา

6.3 จัดประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา

6.4 จัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อเสนอของบประมาณประจำปี

6.5 เสนอขออนุมัติโครงการ กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ

6.6 จัดทำเครื่องมือ คู่มือ แนวทาง การขับเคลื่อน

6.7 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินงานโครงการ กิจกรรม

6.8 ประสานงานกลางกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เครือข่ายแกนนำ การขับเคลื่อนเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

6.9 ศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนางานการขับเคลื่อน

6.10 ติดตาม รวบรวม สรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

6.11 รายงานผลการดำเนินงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาของหน่วยงาน และเป็นคู่มือสำหรับศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ วิธี และเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนไปในอนาคต

บทที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางที่ควรดำรงอยู่และปฏิบัติตนแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 40 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นภูมิปัญญาของแผ่นดินไทย”

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- เป็นวิถีการดำเนินชีวิต ที่ใช้คุณธรรมกำกับความรู้
- เป็นการพัฒนาตัวเอง ครอบคลุม องค์กร ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล มั่นคง ยั่งยืน
- เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติ
 - เพื่อให้คนส่วนใหญ่พอมี พอกิน พอใช้ สามารถพึ่งตนเองได้
 - เพื่อให้คนกับคนในสังคม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
 - เพื่อให้คนกับธรรมชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ยั่งยืน และให้แต่ละคน
 - ดำรงตนอย่างมีศักดิ์ศรี รักเหง้าทางวัฒนธรรม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา

และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

*****ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป*****

(คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. สวช. 2550 : 4-5)

ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2550 (2550. : 77-82) ได้กล่าวถึง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศใน 6 ประการ ดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการขจัดความยากจน และการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของคนจน
2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของชุมชน และการพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศ
3. เศรษฐกิจพอเพียงช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทด้วยการสร้างข้อปฏิบัติ ในการทำธุรกิจที่เน้นผลกำไรระยะยาวในบริบทที่มีการแข่งขัน
4. หลักการเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญยิ่งต่อการปรับปรุงมาตรฐานของธรรมาภิบาล ในการบริหารงานภาครัฐ
5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของชาติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบโดยฉับพลัน เพื่อปรับปรุงนโยบายต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคและยั่งยืน
6. ในการปลูกฝังจิตสำนึกพอเพียง จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยม และความคิดของคน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

องค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

1. **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
2. **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ
3. **ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปอย่างพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้
ดังนี้

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสม ในการดำเนินชีวิตและด้านการกระทำ คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อม ความมีเหตุ มีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดเบียนกัน แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวกนำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

สรุปแผนภาพปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

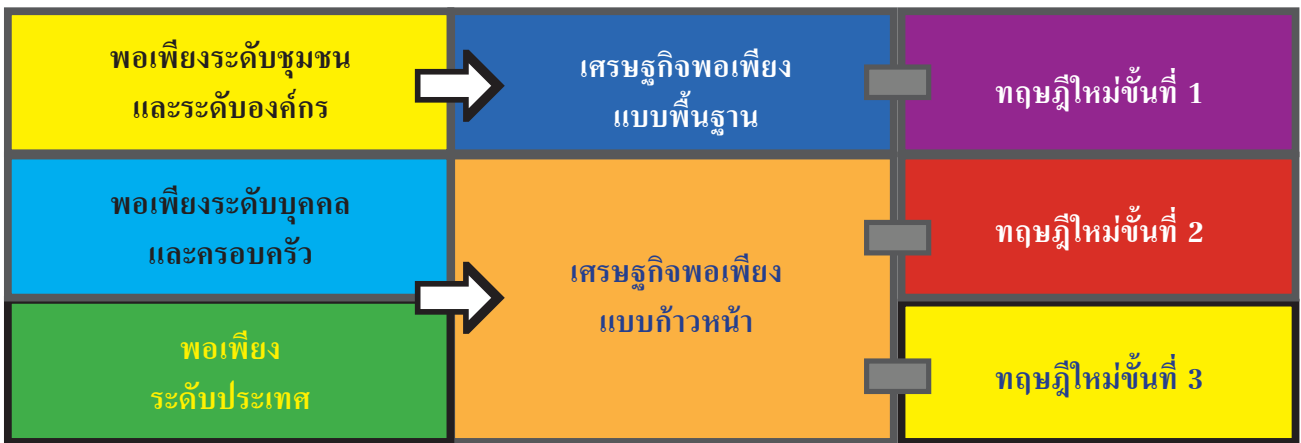

เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

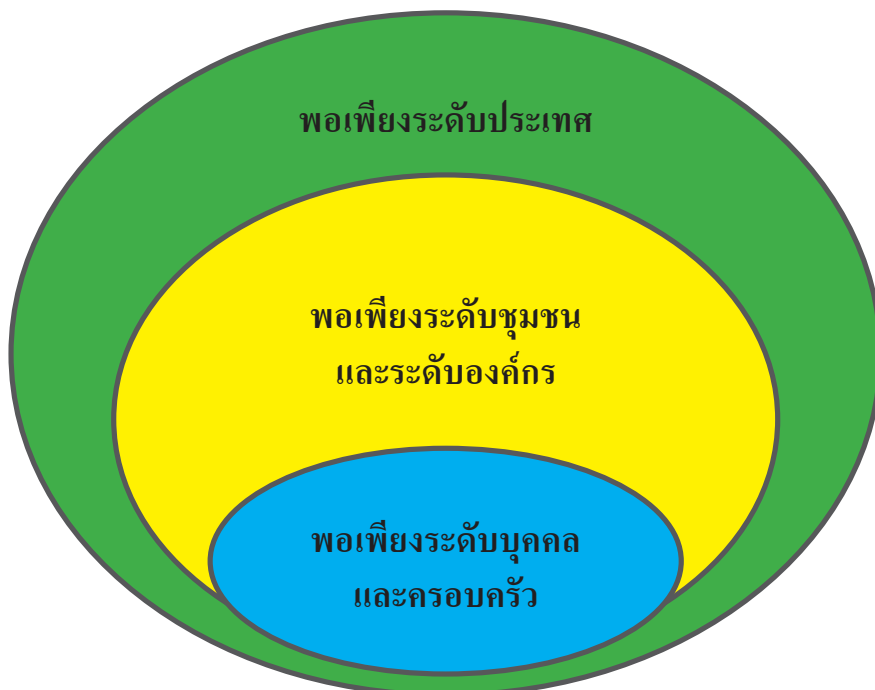
เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณ และความมีเหตุมีผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

เศรษฐกิจพอเพียง มีความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่เศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิด ที่ชี้บอกลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม

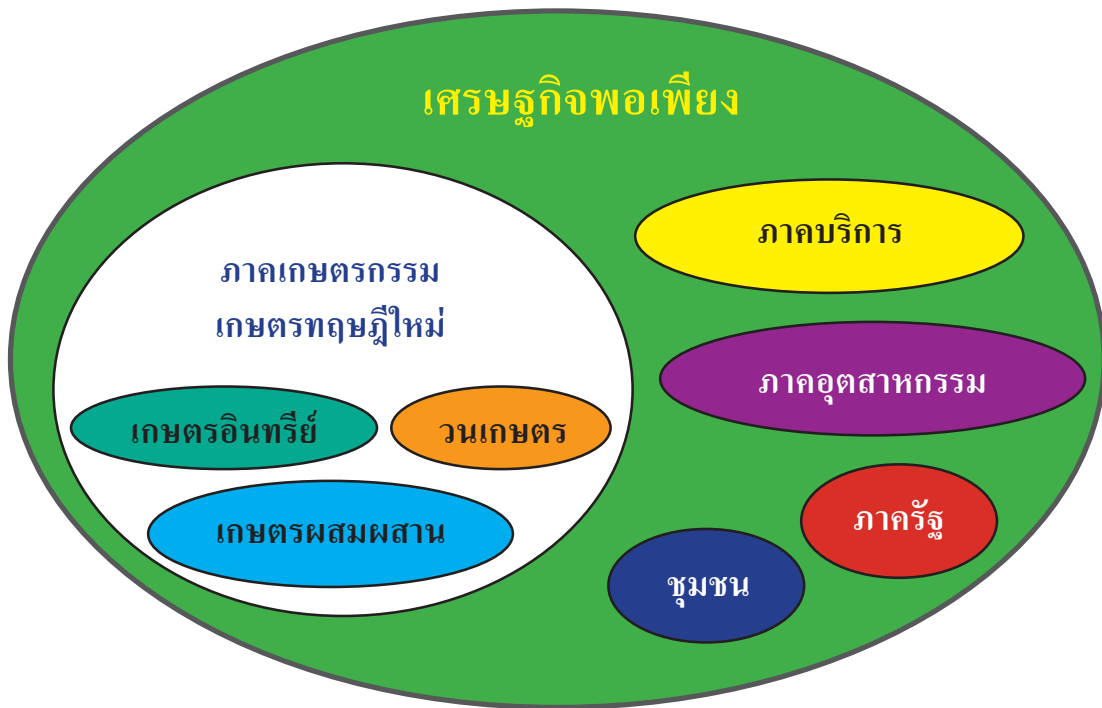
ความพอเพียงในแต่ละระดับ เศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ในแต่ละขั้น มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ความพอเพียงในแต่ละระดับ อาจสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ในภาคต่าง ๆ อาจสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

“...คนไม่เข้าใจว่ากิจการใหญ่ ๆ เหมือนการสร้างเขื่อนป่าสัก ก็เป็นเศรษฐกิจพอเพียง เหมือนกัน
เขานึกว่าเป็นเศรษฐกิจสมัยใหม่
เป็นเศรษฐกิจที่ห่างไกลจากเศรษฐกิจพอเพียง
แต่ที่จริงแล้ว เป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน...”

พระราชดำรัสเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล/ครอบครัว

Application of Sufficiency Economy at Individual and Family Levels

เริ่มต้นจากการเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้ วิชาการ และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้สามารถรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมจนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของ คนในสังคมและอยู่ร่วมกับระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุล เพื่อจะได้ละเว้นต่อการประพฤติดมิชอบ ไม่ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูล แบ่งปัน มีสติยังคิดพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ จนกระทั่งเกิดเป็นภูมิคุ้มกัน ที่ดีในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำ บนพื้นฐานของความมีเหตุ มีผลพอเหมาะ พอประมาณกับสถานภาพ บทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคล ในแต่ละสถานการณ์แล้วเพียรฝึกปฏิบัติเช่นนี้ จนตนสามารถทำตนให้เป็นที่พึง ของตนเองได้ และเป็นที่พึงของผู้อื่นได้ในที่สุด

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน

Application of Sufficiency Economy at the Community Level

ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วย บุคคล/ครอบครัวต่าง ๆ ที่ใฝ่หาความก้าวหน้าบนพื้นฐานของ ปรัชญาแห่งความพอเพียง คือ มีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตจนสามารถพึ่งตนเองได้ บุคคลเหล่านี้มารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานภาพ ภูมิสังคมของแต่ละชุมชน โดยพยายามใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลหลายสถานภาพในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์สุขของคนส่วนรวมและความก้าวหน้าของชุมชนอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสติปัญญาความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ออกล้นต่อการกระทบกระทั่ง ขยันหมั่นเพียร และมีความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ช่วยเหลือแบ่งปันกันระหว่างสมาชิกชุมชน จนนำไปสู่ความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จนกระทั่งสามารถพัฒนาไปสู่เครือข่ายระหว่างชุมชนต่าง ๆ

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ

Application of Sufficiency Economy National Level

มีแผนการบริหารจัดการประเทศที่ส่งเสริมให้บุคคล/ชุมชนต่าง ๆ มีวิถีปฏิบัติ มีความร่วมมือและการพัฒนาในสาขาต่าง ๆ ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่างรอบคอบเป็นขั้นตอน เริ่มจากการวางรากฐานของประเทศให้มีความพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอมี พอกิน และพึ่งตนเองได้ด้วยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และมีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ จากหลากหลายภูมิสังคม หลากหลายอาชีพ หลากหลายความคิด ประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและรู้ความเป็นจริงระหว่างกันของคนในประเทศ จนนำไปสู่ความสามัคคีและจิตสำนึกที่จะร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างสอดคล้องสมดุลกับสถานภาพความเป็นจริงของคนในประเทศอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเป็นลำดับ ๆ ต่อไป

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับเกษตรกร

An Application of Sufficiency Economy for Farmers

เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยสรุป คือ แนวพระราชดำริส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้และมีการรวมกลุ่มกันและเชื่อมโยงเครือข่ายในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าไปอย่างสมดุลกับสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอน โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา และทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญา ในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต

ขั้นตอนที่ 1 เป็นแนวทางการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในระดับครอบครัวที่สอดคล้องสมดุล กับระบบนิเวศวิทยา เพื่อให้พออยู่ พอกิน สมควรแก่อัตภาพในระดับที่ประหยัดและเลี้ยงตนเอง/ครอบครัวได้

ขั้นตอนที่ 2 การรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ร่วมมือกันในการผลิตจัดการตลาดและพัฒนาสวัสดิการของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการสร้างความสามัคคีภายในท้องถิ่น และเตรียมความพร้อมก่อนก้าวสู่โลกภายนอก

ขั้นตอนที่ 3 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดหาทุน วิชาการ ความรู้ เทคโนโลยี จากธุรกิจเอกชน เช่น ธนาคาร บริษัท ห้างร้าน เอกชน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ มูลนิธิต่าง ๆ มาช่วยในการลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับนักธุรกิจ

Application of Sufficiency Economy for Businessmen

นักธุรกิจพอเพียง จะคำนึงถึงความมั่นคงและยั่งยืนของการดำเนินธุรกิจมากกว่าการแสวงหาผลประโยชน์ระยะสั้น ฉะนั้นจึงต้องมีความรอบรู้ในธุรกิจที่ตนดำเนินอยู่ และมีการศึกษาข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มีความรอบคอบในการตัดสินใจในแต่ละครั้ง เพื่อป้องกันข้อบกพร่องเสียหายต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้น และต้องมีคุณธรรม คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ ไม่ผลิตหรือค้าขายสินค้าที่ก่อโทษหรือสร้างปัญหาให้กับคนในสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ในการพัฒนาธุรกิจไม่ให้ความบกร่องและก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การปรับปรุงสินค้าและคุณภาพให้ทันกับความต้องการของตลาดและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและในขณะเดียวกันต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และระบบนิเวศวิทยา ในทุกขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ โดยการรักษาสมดุลในการแบ่งปันผลประโยชน์ของธุรกิจในระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล ตั้งแต่ผู้บริโภค พนักงาน บริษัทคู่ค้า ผู้ถือหุ้น และสังคมวงกว้างรวมถึงสิ่งแวดล้อม

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับนักการเมือง

Application Sufficiency Economy for Politicians

นักการเมืองที่มีหลักคิดและหลักปฏิบัติบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องเป็นตัวอย่าง ของผู้นำที่มีความเข้มแข็งทางด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด แม้เพียงเล็กน้อย เนื่องจากการกระทำของผู้นำส่งผลกระทบต่อชุมชน/สังคม และในขณะเดียวกันนักการเมืองในทุกระดับจะต้องรู้จักสังคมชุมชนที่แต่ละคนเป็นผู้แทนอย่างถ่องแท้มีความเข้าใจระบบการปกครองและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ตามกฎหมายและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมรอบรู้และรู้เท่าทัน เปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยมุ่งที่จะดำเนินวิถีทางการเมืองให้ท้องถิ่น/ ประเทศภายในและภายนอกประเทศ โดยมุ่งที่จะดำเนินวิถีทางการเมืองให้ท้องถิ่น/ประเทศชาติอยู่อย่างพอเพียง สมัครสมานสามัคคีปรองดองกัน การกำหนดนโยบายการออกกฎหมาย และข้อบัญญัติต่าง ๆ ต้องยึดมั่นอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง โดยบำรุงรักษาสิ่งที่ดีที่มีอยู่แล้ว เช่น ค่านิยมองค์ความรู้ สิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่ปรับปรุง/แก้ไข/ยกเลิกส่วนที่ไม่ดีที่เป็นเหตุให้เกิดความไม่สมดุล ไม่พอเพียงในสังคม ให้กลับมาสู่แนวทางปฏิบัติที่มุ่งสู่ความสมดุล และสนับสนุนให้เกิดสิ่งที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่ยังคงอยู่ เช่น ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การพัฒนาฝีมืออาชีพต่าง ๆ ให้เกิดมีขึ้นอย่างสมดุลกับศักยภาพและระดับการพัฒนาของท้องถิ่น/ประเทศชาติ เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองได้ของคน/ชุมชน ในทุกระดับ

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับครูอาจารย์

Application of Sufficiency Economy for Educators

ครูอาจารย์จะต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน/นักศึกษา ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ให้ได้ก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอด/ปลูกฝัง/อบรม และทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน/นักศึกษา ให้เข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ผ่านการบูรณาการในสาระเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ตลอดจนสอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ต้องเริ่มจากการตระหนักถึงความจำเป็นของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม และอยู่ร่วมกับระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุล และเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้

จนเห็นว่าเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติที่จะเสริมสร้างให้สังคมเกิดสันติสุขมีความเจริญก้าวหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืน และคนในสังคมมีความสามัคคีปรองดองกัน แล้วฝึกปฏิบัติตนให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีสติยังคิด ใช้ปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของความมีเหตุ มีผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ และหมั่นเสริมสร้างความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพื้นฐานก็คือ การพึ่งตนเองเป็นหลักการทำอะไรอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รอบคอบ ระวัง ระวัง พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร ความสมดุลสมผล และการพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ การสร้างสามัคคีให้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความสมดุลในแต่ละส่วนแต่ละระดับ ครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงจิตใจ และวัฒนธรรม ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระดับบุคคล ครอบครัว ระดับชุมชน ระดับเกษตรกร ระดับนักธุรกิจระดับชาติ ฯลฯ

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำได้หลายด้านและหลายรูปแบบ ไม่มีสูตรสำเร็จ แต่ละคนจะต้องพิจารณาปรับใช้ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับเงื่อนไข และสภาวะที่ตนเผชิญอยู่ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะช่วยให้เรา “ถูกคิด” ว่ามีทางเลือกอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความยั่งยืน มั่นคงและสมดุลในระยะยาว

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านต่าง ๆ

ด้านเศรษฐกิจ	ลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้/ใช้ชีวิตอย่างพอควร/คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ/มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป/การเฟื่องทางเลือกสำรอง
ด้านจิตใจ	มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้/มีจิตสำนึกที่ดี/เอื้ออาทรประนีประนอม นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
ด้านสังคม	ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน/รู้จักสามัคคี/สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ/เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด/ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
ด้านเทคโนโลยี	รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม)/พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน/ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

สัปรีสรรณ 7 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สัปรีสรรณ 7	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	คุณลักษณะ	ตัวอย่างการใช้จ่ายอย่างพอเพียง
1. รู้เหตุ 2. รู้ผล	1. เหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> ไม่ประมาท (รอบรู้/มีสติ) รู้สาเหตุ-ทำไม รู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ 	ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล/มีความจำเป็น/ใช้ของอย่างคุ้มค่า ประหยัด
2. รู้ตน 3. รู้ประมาณ	2. พอประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> พอเหมาะกับสภาพของตน พอควรกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ/สังคม ไม่โลภจนเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น/ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม 	รายจ่ายสมดุลกับรายรับ ไม่ใช้สิ่งของเกินฐานะ
4. รู้กาล 5. รู้บุคคล 6. รู้ชุมชน	3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> สุขภาพดี พร้อมรับความเสี่ยงต่าง ๆ (วางแผน/เงินออม/ประกัน) ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น/สังคม เรียนรู้/พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 	มีเงินออม/แบ่งปัน สงเคราะห์ผู้อื่น ทั้งบุคคลที่ใกล้ชิด และสังคมโดยรวม/ทำบุญตามความเชื่อของแต่ละบุคคล

ตัวอย่างการวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการกิน

หลัก 3 ประการ		เงื่อนไข		การเชื่อมโยง 4 มิติ	
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน	ความรู้		
<ul style="list-style-type: none"> พอประมาณกับความต้องการของร่างกาย กินพออิ่ม ไม่มากเกินไป น้อยเกินไป พอประมาณกับเวลาใช้เวลาในการกินให้เหมาะสม พอประมาณกับฐานะหรือกำลังทรัพย์ที่มีอยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> การกินที่ถูกต้องตามหลักการ ทำให้ร่างกายแข็งแรง เจริญเติบโตตามวัย มีภูมิคุ้มกันโรค มีพลังงานสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ ควรกินอาหารที่มีประโยชน์ ควรกินอาหารให้ครบตามหลักโภชนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่รีบร้อนในการกิน กินไปจนติดคอหรือสำลัก พิจารณาอาหารให้รอบคอบว่าจะป็นอันตรายกับการกินของเราหรือไม่ เช่น มีก้าง กระดูก ร้อน กินไป หรือถึงแปลกปลอมอื่น ๆ ไม่กินจนอิ่มเกิน ไม่กินอาหารที่จะทำให้เกิดท้องเสีย หรือทำลายสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> หลักโภชนาการ กินอาหารตามหลักโภชนาการให้ครบ 5 หมู่ มารยาทในการกิน มารยาทในการร่วมโต๊ะอาหารกับผู้อื่น หลักการใช้เครื่องมือประกอบอาหาร การใช้เครื่องครัวต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> รู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น เช่น เพื่อนญาติมิตร ผู้ด้อยโอกาส การตรงต่อเวลา ตามเวลานัดหมาย และใช้เวลาในการกิน กินเวลาที่ตัวเองทำกิจกรรมอื่น ๆ การเสียดสี การช่วยเหลือผู้อื่น การบริการ เหลือผู้อื่น การบริการ การมีมารยาทในการกิน และมารยาทในการร่วมโต๊ะอาหารกับผู้อื่น 	<p>สังคม - สร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวด้วยการกินอาหารร่วมกัน รวมทั้งในหมู่เพื่อนนักเรียน เพื่อนร่วมงาน</p> <p>เศรษฐกิจ - การกินอาหารให้พอดีกับความต้องการ ไม่ทิ้งขว้าง ไม่สั่งอาหารมากเกินไปจนเหลือทิ้ง เลือกกินอาหารที่ราคาไม่แพง แต่ให้คุณค่าทางอาหารมาก</p> <p>วัฒนธรรม - รักษา วัฒนธรรมด้านอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ วัฒนธรรมในการกิน</p> <p>สิ่งแวดล้อม - ไม่ทิ้งเศษอาหาร ภาชนะบรรจุอาหารให้เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม</p>

****ตัวอย่างการวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้โทรศัพท์มือถือ****

หลัก 3 ประการ			เงื่อนไข		การเชื่อมโยง 4 มิติ
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน	ความรู้	คุณธรรม	
<ul style="list-style-type: none"> พอประมาณกับเวลาในการสนทนากันแต่ละครั้ง พอประมาณกับช่วงเวลานในแต่ละวันว่าเวลาใดควรใช้เวลาไม่ควรใช้ พอประมาณกับสถานที่ รู้จักเคารพสถานที่ที่ใดควรใช้ พอประมาณกับกำลังทรัพย์ ทั้งเรื่องราคาของเครื่องและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีความจำเป็นในการใช้แค่ไหน เนื้อหาสาระในการสนทนาจำเป็นที่จะต้องใช้โทรศัพท์หรือไม่ จุดประสงค์ของการใช้โทรศัพท์มีถือกับการใช้จริงสอดคล้องกันหรือไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> การศึกษาถึงความจำเป็นที่แท้จริงของการใช้โทรศัพท์ การสื่อสารที่มีสาระตามจุดมุ่งหมายนั้น ๆ ไม่ใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องคลายเหงา เพราะจะทำให้คิดและเสียค่าใช้จ่ายมาก ควรทำกิจกรรมอื่นแทน เช่น อ่านหนังสือ เล่นดนตรี เล่นกีฬา ดูทีวีที่ให้สาระหรือให้ความบันเทิง 	<ul style="list-style-type: none"> คุณสมบัติของเครื่องใช้โทรศัพท์ การดูแลรักษาเครื่องใช้โทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งหรือรายเดือน 	<ul style="list-style-type: none"> การประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย การเคารพต่อสถานที่ การมีมารยาท รู้จักเกรงใจผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการใช้โทรศัพท์ 	<p>สังคม – การรู้จักใช้โทรศัพท์มือถือสามารถช่วยเหลือสังคมได้หลายกรณี เช่น ใช้แจ้งข่าว อาชญากรรม อุบัติเหตุ</p> <p>เศรษฐกิจ – การใช้โทรศัพท์มือถือที่เหมาะสมกับกิจกรรมหรือภาระงาน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก เช่น การติดต่อที่ต้องเดินทางระยะไกล ทำให้ประหยัดทั้งเวลาและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง การตกลงธุรกิจโดยใช้โทรศัพท์มือถือ</p> <p>สิ่งแวดล้อม – การใช้โทรศัพท์มือถือแทนการเดินทาง ช่วยประหยัดพลังงานน้ำมัน ลดปัญหาจราจร ปัญหามลพิษในอากาศ ในขณะที่เดียวกันขณะพิมพ์แบบเตอร์จากโทรศัพท์มือถือที่เราใช้ก็ต้องทิ้ง</p>

หลักสูตร 3 ประการ				เงื่อนไข		การเชื่อมโยง 4 มิติ
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน	ความรู้	คุณธรรม		
						<p>ให้ถูกที่ โดยการแยกแยะ เพื่อไม่ไปก่อปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย</p> <p>วัฒนธรรม - การติดต่อสัมพันธ์ การแสดงความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ กับญาติมิตร บิดา มารดา โดยใช้โทรศัพท์มือถือที่ทำให้เห็นถึงความกตัญญูต่อกันที่ วัฒนธรรมความเป็นครอบครัวของสังคมไทย</p>

ตัวอย่างการวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้ชีวิตประจำวัน

หลัก 3 ประการ			เงื่อนไข		การเชื่อมโยง 4 มิติ
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน	ความรู้	คุณธรรม	
<ul style="list-style-type: none"> • ความเหมาะสมของการใช้ เวลาในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ • ความเหมาะสมของกิจกรรม กับสภาพ ร่างกาย อายุ ความสามารถ ประสบการณ์และสติปัญญา • ความเหมาะสมของกิจกรรม กับงบประมาณ ฐานะ และวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> • ทำให้ต้องทำ กิจกรรมนั้น ๆ • ทำแล้วดีอย่างไร เกิดประโยชน์ต่อ ตนเอง ครอบครัว สังคมอย่างไร • ไม่ทำแล้วเกิดผล เสียอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> • ทำอย่างไรกิจกรรมนั้น ๆ จึงจะ สำเร็จ • ทำอย่างไรจะไม่ทำให้เกิดความ บาดเจ็บ • ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดความเสียหาย (ทรัพย์สิน ชื่อเสียง) • ทึ่งกับตนเองและผู้อื่น • ถ้ากิจกรรม / งานนั้น ๆ ล้มเหลว มีอะไรเป็นหลักประกันที่จะไม่ให้เสียหายหรือการมี สิ่งอื่นมาชดเชย บรรเทาความเสียหาย 	<ul style="list-style-type: none"> • ก่อนทำกิจกรรม • ไต่ ๆ เราต้องมี ความรู้ในเรื่องใดบ้าง ที่จะส่งผล ให้การทำกิจกรรม ของเราบรรลุตาม เป้าหมาย • ความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นขณะทำ กิจกรรมหรือเมื่อ ทำกิจกรรมสำเร็จแล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> • การทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้ให้คุณธรรม แก่คิดอะไรบ้าง • การทำกิจกรรมนั้น ๆ เราได้มีส่วนช่วยเหลือ บุคคลอื่นหรือสังคม ในด้านใดบ้าง 	<p>สังคม – การใช้ชีวิตประจำวันโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สังคมสงบสุข</p> <p>เศรษฐกิจ – การใช้ชีวิตประจำวันโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้เศรษฐกิจของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและของประเทศชาติมั่นคง</p> <p>วัฒนธรรม – การใช้ชีวิตประจำวันโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมหลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะการเสียสละแบ่งปัน ทำให้วัฒนธรรมของท้องถิ่นกลับคืนมา และมีความยั่งยืน</p>

พอประมาณ	หลัก 3 ประการ		เงื่อนไข		การเชื่อมโยง 4 มิติ
	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน	ความรู้	คุณธรรม	
					<p>สิ่งแวดล้อม – การใช้ชีวิตประจำวันโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สิ่งแวดล้อมได้ถูกค่านึงถึงในทุก ๆ กิจกรรมว่าสิ่งที่จะทำนั้นจะไม่ไปรบกวนสิ่งแวดล้อมแต่ละและพัฒนาถึงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เป็นการใช้ประโยชน์ที่คุ้มค่าและถาวร</p>

ข้อคิดเกี่ยวกับความพอเพียง

- ☺ พอเพียงไม่ใช่พอแล้ว แต่ต้องเพียรพยายามให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
- ☺ พอเพียงต้องพัฒนาไปอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล ด้วยความประหยัด รอบคอบ ระมัดระวัง
- ☺ พอเพียงต้องเริ่มที่ตัวเองโดยการคิด พุด ทำ อย่างพอเพียง
- ☺ ฝึกใจให้มีความสุขจากการใช้ชีวิตพอเพียงแล้วแบ่งปัน โดยไม่เบียดเบียน สังคม สิ่งแวดล้อม

เศรษฐกิจพอเพียงเริ่มต้นและจบลงที่ “คน” คน ซึ่งเป็นทั้งผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และผู้รับผลจากการเปลี่ยนแปลง นี้คือ “จุดเด่น” ของปรัชญา

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะนำพาประเทศไทยให้ผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจที่กำลังตกสะเก็ดในปัจจุบัน แต่ปัญหาที่ตามมาคือความ

“ไม่เข้าใจ” และ “เข้าใจไม่ถึง” ที่จะนำหลักปรัชญาพอเพียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วประเทศ ทำให้ดูเหมือนว่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่เป็นรูปเป็นร่างมากนัก

(ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. ผู้จัดการรายสัปดาห์. ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

“...การใช้เศรษฐกิจพอเพียงไม่ยาก เป็นเรื่องใกล้ตัว ต้องทำใจเป็นกลาง มีเหตุมีผล ใช้เงื่อนไข ๓ ข้อ หาข้อมูลในการตัดสินใจ มีการพัฒนา มีคุณธรรม อดทน ขยันหมั่นเพียร ชีวิตก็จะประสบความสำเร็จได้...”

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย. ชีวิตพอเพียง. ๒๕๕๐ : ๑๑)

บทที่ 3

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย และสอดคล้องกับหลักการของการจัดการศึกษา และตระหนักถึงคุณค่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ว่าเป็นหนึ่งในแนวทางสำคัญที่จะช่วยนำพาสังคมไทยไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต มิให้พลาดพลั้งตกหล่มตกลุมเช่นอดีต แต่การจะไปสู่เส้นทางนั้นได้ จำเป็นจะต้องสร้างอนาคตขึ้นเสียตั้งแต่เวลานี้ นั่นคือ การสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี และเก่ง เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

เหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการ จึงก่อเกิดแนวคิดที่จะน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาในสังกัดนำความพอเพียงไปสู่จิตใจเด็กและเยาวชนไปสู่จิตใจของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาจารย์ภายใต้ “ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา” โดยเริ่มตั้งแต่ ปี 2550 เพื่อให้เกิดการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นในมิติด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผนวกเอาคุณธรรม-จริยธรรมเข้าไปเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ร้อยรัดเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน ศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้วยหวังให้บรรดาอนาคตของชาติในวันนี้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีและปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างพอเพียง สมดุลและยั่งยืน

ต่อมาในปีงบประมาณ 2557 สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง รัฐบาลได้ประกาศจุดเน้นนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหาร โดยให้ทุกหน่วยงานนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” โดยมีแนวทางในการพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การวิจัยพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้เข้มแข็ง การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกระดับพัฒนาผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ และมีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกจังหวัด ทุกสังกัด รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 350 แห่ง

โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อน 5 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
2. ส่งเสริมศักยภาพความเข้มแข็งวิทยากรแกนนำการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. จัดทำเครื่องมือ/คู่มือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาองค์กรและบุคลากร

1. อบรมพัฒนาองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ ครู อาจารย์ผู้สอน ในสถานศึกษา
2. ฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากรขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
3. ฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เสริมศักยภาพความเข้มแข็งผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย

1. การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
2. ส่งเสริมการขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
3. ส่งเสริมการประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
4. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ให้มีความเข้มแข็งในการขยายผลเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด โดยจัดทำและผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ
2. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
4. จัดมหกรรมเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

1. การติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
2. พัฒนารูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล
3. การสุ่มตรวจผลการประเมินสถานศึกษาพอเพียง
4. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

กลไกการขับเคลื่อน

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้โดยการสร้างกลไกการดำเนินงานขึ้นมารองรับ เพื่อผลักดันภารกิจครั้งนี้ คือ “คณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา” มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และมีคณะกรรมการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการดำเนินงานและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. พิจารณาแผนงาน โครงการ งบประมาณที่ดำเนินการเสนอแนะแนวทางให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย

3. ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงานและสถานศึกษา

4. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

จากคณะกรรมการที่คอยกำกับแผนยุทธศาสตร์และดูแลในภาพรวม และส่งต่อเป็น “คณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา” ซึ่งมีบทบาทในภาคปฏิบัติและคอยดำเนินงานประสานสอดคล้องกันระหว่างคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และสถานศึกษาต่าง ๆ โดยมีบทบาทหน้าที่ในการ

1. ประสานแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของทุกหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. กำหนดแนวทางการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้ได้มาตรฐาน

4. ติดตาม ประเมินผล การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการขึ้น โดยให้อยู่ในการกำกับ ดูแล ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทำหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำแผน/ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

2. ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ภายใต้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

3. ประสานงานกลางการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ และส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมทั้งองค์กรภาครัฐ และภาคีเครือข่ายภาคเอกชน

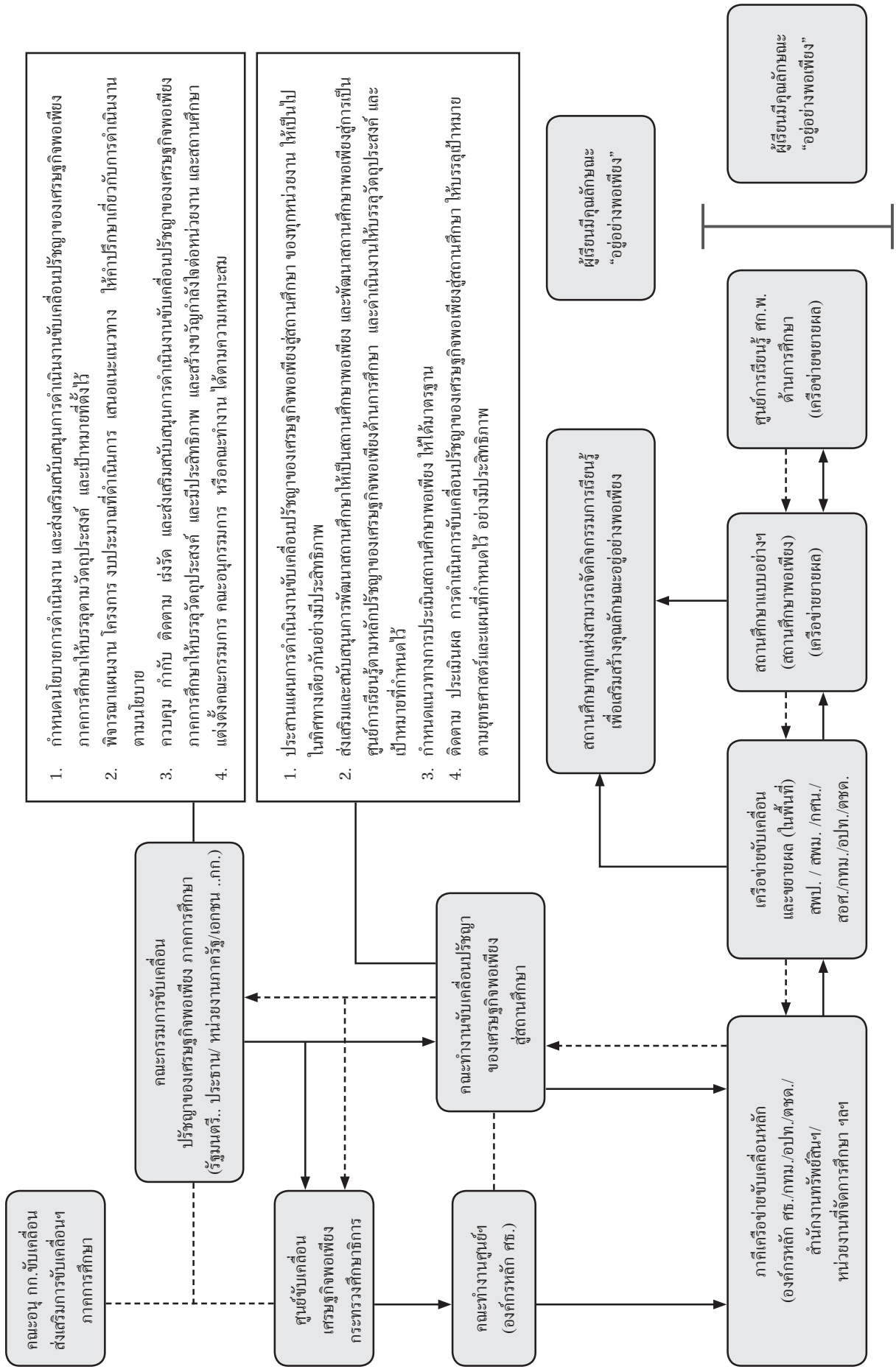
4. พัฒนาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา รวมทั้งจัดทำคู่มือ/แนวปฏิบัติงาน และการผลิตสื่อต่าง ๆ

5. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้เชื่อมโยงเครือข่าย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

6. ศึกษา วิจัย และพัฒนา การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา

7. ติดตาม ประเมินผลขององค์กร หน่วยงาน ด้านการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา และรายงานผลต่อกระทรวงศึกษาธิการ

กลไกส่งเสริมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

- กำหนดนโยบายการดำเนินงาน และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้
- พิจารณาแผนงาน โครงการ งบประมาณที่ดำเนินการ เสนอแนะแนวทาง ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย
- ควบคุม กำกับ ติดตาม เฝ้าระวัง และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงาน และสถานศึกษา
- แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ได้ตามความเหมาะสม

- ประสานแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของทุกหน่วยงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้
- กำหนดแนวทางการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ให้ได้มาตรฐาน
- ติดตาม ประเมินผล การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และแผนที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

นักเรียนมีคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง"

สถานศึกษาทุกแห่งสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

ศูนย์การเรียนรู้ ศก.พ. ด้านการศึกษา (เครือข่ายขยายผล)

สถานศึกษาแบบอย่างฯ (สถานศึกษาพอเพียง) (เครือข่ายขยายผล)

เครือข่ายขับเคลื่อน และขยายผล (ในพื้นที่) สพป. / สพม. / กศน. / สอศ./กทม./อปท./ตชด.

ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนหลัก (องค์กรหลัก ศธ./กทม./อปท./ตชด./สำนักงานทรัพย์สินฯ/หน่วยงานที่จัดการศึกษา ฯลฯ)

วิธีการขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนแผนงานโครงการ มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนในลักษณะที่เรียกว่า “ยึดโยงเครือข่าย ค่อยๆ ขยายผลเป็นขั้นเป็นตอน เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มุ่งสู่ความพอเพียง” โดยมุ่งความสำคัญไปที่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการจัดการการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้วีธีวัดความสำเร็จ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จโดยกำหนดให้สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานใน ด้านต่าง ๆ ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การดำเนินงานการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1.1 ด้านนโยบาย

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 ด้านวิชาการ

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.3 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.3 ด้านงบประมาณ

มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.1 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านบริหารทั่วไป

- 1.4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ

อยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. การดำเนินงานจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

2.1 หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
- 2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

- 2.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้
- 2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ
- 2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ
- 2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. การดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกระดับชั้น

3.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

3.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น

3.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

3.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

3.2.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน

3.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่ส่งเสริมการอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

4. การดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

4.1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

4.1.1 มีกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหา/พัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 กิจกรรมนักเรียน

4.2.1 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนให้อยู่อย่างพอเพียง

4.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวภาษา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

4.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. การดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

5.1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1.1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

5.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

5.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

5.2 การติดตามและขยายผล

5.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

6.1 สถานศึกษา

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

6.3 บุคลากรของสถานศึกษา

6.3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

6.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

6.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

6.4 ผู้เรียน

6.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐาน การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

6.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

6.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

6.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

6.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

ระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1. การบริหารจัดการสถานศึกษา

1.1 ด้านนโยบาย

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 ด้านวิชาการ

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.3 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.3 ด้านงบประมาณ

1.3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านอาคารสถานที่/แหล่งเรียนรู้

1.4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

1.5.1 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2. การดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

2.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. การดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3.1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ด้านกิจกรรมนักเรียน

3.2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

3.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์

3.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

4.1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

4.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ

4.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 การติดตาม ประเมินผล และขยายผล

4.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

5.1 สถานศึกษา

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

5.3 บุคลากรของสถานศึกษา

5.3.1 บุคลากรของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากร และดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณะประโยชน์

5.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

5.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

5.4 ผู้เรียน

5.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

5.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

5.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสังคม

5.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

5.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

ระดับการศึกษาอาชีวศึกษา

1. การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1 นโยบาย

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 วิชาการ

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.3 ติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.3 งบประมาณ

1.3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา/ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 บริหารทั่วไป

1.4.1 บริหารอาคาร สถานที่ และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. การดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1 มีรายวิชา/หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำรายวิชา/หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา/หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสาขาวิชาต่าง ๆ ทุกระดับชั้น

2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสาขาวิชาต่าง ๆ

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสาขาวิชาต่าง ๆ

2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2.4 การวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. การดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

3.1 ระบบการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3.1.1 มีแผนงานระบบการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.2 จัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 มีระบบการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมระบบการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 กิจกรรมผู้เรียน

3.2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

3.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งองค์การวิชาชีพ/ชมรม/ชุมนุมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือในการจัดกิจกรรมผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/ สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

4.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

4.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 การติดตามและขยายผล

4.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ประกอบด้วย

5.1 สถานศึกษา

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

5.3 บุคลากรของสถานศึกษา

5.3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากร และดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

5.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

5.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

5.4 ผู้เรียน

5.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

5.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสังคม

5.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

5.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

บทที่ 4

แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

การดำเนินงานเพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา ประสบผลสำเร็จและบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบโครงการ กิจกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. 2557 – 2560) สำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการพัฒนาคุณภาพหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ดังนั้น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกภาคส่วนต้องรวมพลังกันส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิด

การขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ คือ พัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” โดยลักษณะที่พึงประสงค์ ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีแนวทาง การดำเนินงาน คือ การพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้เข้มแข็ง การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง

เป้าหมาย

สถานศึกษาทุกระดับพัฒนาผ่านรายการเกณฑ์ประเมินคุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ และพัฒนาผ่านรายการเกณฑ์ประเมินแบบก้าวหน้า ผู้การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ทุกจังหวัด ทุกสังกัดรวมจำนวนไม่น้อยกว่า 350 แห่ง

การดำเนินงานขับเคลื่อน

ระดับกระทรวง

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา โดยมติคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

1.1 กำหนดนโยบายการดำเนินงาน และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 พิจารณาแผนงาน โครงการ งบประมาณที่ดำเนินการ เสนอแนะแนวทางให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบาย

1.3 ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพและสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงาน และสถานศึกษา

1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ได้ตามความเหมาะสม

2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา โดยมติคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

2.1 จัดทำแผนปฏิบัติการ แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.2 พิจารณากลับกรองโครงการที่มีผู้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาในพื้นที่/หมู่บ้าน ที่คณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบทกำหนด และผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการฯ

2.3 เสนอโครงการที่ผ่านการพิจารณาต่อคณะกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 ประสานงานกับหน่วยงานหลักของแต่ละยุทธศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

2.5 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

2.6 รายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ ทราบทุก 6 เดือน

2.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ และคณะกรรมการอำนวยการฯ มอบหมาย

3. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อำนาจหน้าที่ตามภารกิจหลัก ในการบริหารราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวง

3.1 พิจารณานุมัติโครงการ กิจกรรม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

3.2 ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด ให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา เป็นไปตามนโยบายและแผนการปฏิบัติงานประจำปี และรับทราบรายงานผลการดำเนินโครงการ

4. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้ได้รับมอบหมาย เป็นประธานคณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยมติคณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

4.1 ประสานแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของทุกหน่วยงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง ผู้การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.3 กำหนดแนวทางการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ให้ได้มาตรฐาน

4.4 ติดตาม ประเมินผล การดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

4.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษามอบหมาย

5. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานคณะทำงาน ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ โดยมติคณะทำงานฯและการบริหารราชการตามภารกิจหลัก

5.1 กำหนดแผน/ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา

5.2 เป็นศูนย์ประสานงานกลางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนพลังเครือข่ายการมีส่วนร่วมขององค์กรและภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน

5.3 พัฒนาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา รวมทั้งจัดทำเครื่องมือ/แนวปฏิบัติงาน และการผลิตเอกสาร สื่อต่าง ๆ

5.4 ควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

5.5 พิจารณากลับกรองเรื่อง เสนอความเห็นเพื่อประกอบการสั่งการของผู้บริหารระดับสูง

6. หัวหน้ากลุ่มโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

6.1 ควบคุม ดูแล ให้คำปรึกษา ร่วมปฏิบัติงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา

6.2 พิจารณากลับกรองเรื่อง เสนอผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

7. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน (ผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงาน/โครงการ)

7.1 ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สรุป และจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

7.2 จัดทำแผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

- 7.3 จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
- 7.4 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
- 7.5 จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อเสนอของบประมาณประจำปี
- 7.6 เสนอขออนุมัติโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ
- 7.7 จัดทำแผนงานสู่การปฏิบัติและดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม
- 7.8 ติดตาม รวบรวม สรุป วิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน
- 7.9 รายงานผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ
- 7.10 ประสานงานกลางระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการพัฒนาการขับเคลื่อนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
- 7.11 ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข ในการดำเนินงานส่งเสริมการพัฒนาการขับเคลื่อนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

ระดับองค์กรหลักในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (ส่วนกลาง)

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. **เลขาธิการสำนักงาน (5 องค์กรหลัก)** รับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำสู่การปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ตามภารกิจหลักในการบริหารราชการภายในองค์กร
 - 1.1 กำหนดนโยบายการดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้
 - 1.2 พิจารณาแผนงาน โครงการ งบประมาณที่ดำเนินการ เสนอแนะแนวทางให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายขององค์กร
 - 1.3 ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพและสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด
 - 1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานได้ตามความเหมาะสม
 - 1.5 พิจารณาอนุมัติโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
 - 1.6 ควบคุม กำกับ ติดตาม เร่งรัด ให้การดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัดเป็นไปตามนโยบายขององค์กร และแผนการปฏิบัติงานประจำปี และรับทราบรายงานผลการดำเนินโครงการ
2. **รองเลขาธิการสำนักงาน (5 องค์กรหลัก)** หรือผู้ได้รับมอบหมายในอำนาจหน้าที่ตามภารกิจหลักในการบริหารราชการภายในองค์กร ประสานแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา และดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2 กำหนดแนวทางการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงกำหนด

2.3 ติดตาม ประเมินผล การดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้อำนวยการสำนัก (ภายในองค์กร) ที่ได้รับมอบหมาย ในอำนาจหน้าที่การบริหารราชการตามภารกิจหลัก

3.1 กำหนดแผนงาน/ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด

3.2 เป็นศูนย์ประสานงานกลางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนพลังเครือข่ายการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน/สถานศึกษา รวมทั้งภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชนในพื้นที่

3.3 พัฒนาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งจัดทำเครื่องมือ/แนวปฏิบัติงาน และการผลิตเอกสาร สื่อต่างๆ

3.4 ควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

3.5 พิจารณากลับกรองเรื่อง เสนอความเห็นเพื่อประกอบการสั่งการของผู้บริหารระดับสูง

4. หัวหน้ากลุ่ม (ภายในสำนักที่รับมอบหมาย) ที่ได้รับมอบหมาย

4.1 ควบคุม ดูแล ให้คำปรึกษาร่วมปฏิบัติงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด

4.2 พิจารณากลับกรองเรื่องเสนอผู้อำนวยการสำนัก

5. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน/นักวิชาการศึกษา หรือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

5.1 ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สรุป และจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

5.2 จัดทำแผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด

5.3 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด

5.4 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสังกัด

5.5 จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อเสนอของบประมาณประจำปี

5.6 เสนอขออนุมัติโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ

5.7 จัดทำแผนงานสู่การปฏิบัติและดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

5.8 ติดตาม รวบรวม สรุป วิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

5.9 รายงานผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาประจำปีงบประมาณ

5.11 ประสานงานกลางระหว่างหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการพัฒนาการขับเคลื่อนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในพื้นที่

5.12 ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข ในการดำเนินงานการส่งเสริม การพัฒนาการขับเคลื่อนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แก่หน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด

ระดับภาค

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานศึกษาธิการภาค 1-18 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษาในการนำสู่การปฏิบัติ ในอำนาจหน้าที่ตามภารกิจหลักในการบริหารราชการภายในหน่วยงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

1. กำหนดแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. พิจารณานุมัติแผนงาน โครงการ งบประมาณที่ดำเนินการ เสนอแนะแนวทาง ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวง
3. แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน ได้ตามความเหมาะสม
4. ประสานแผนปฏิบัติงานส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาของหน่วยงาน/สถานศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
6. เป็นศูนย์ประสานงานกลางการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และส่งเสริมสนับสนุนพลังเครือข่ายการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน / สถานศึกษา รวมทั้งภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชนในพื้นที่
7. พัฒนาคณะความรู้เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
8. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจต่อหน่วยงานและสถานศึกษา

ระดับจังหวัด

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

หน่วยงานในส่วนภูมิภาค ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (สพป. สพม. กศน. สอศ.) รับผิดชอบของหน่วยงานต้นสังกัด นำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในอำนาจหน้าที่ตามภารกิจหลักในการบริหารราชการภายในหน่วยงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

1. กำหนดแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. พิจารณานุมัติแผนงาน โครงการ งบประมาณที่ดำเนินการ เสนอแนะแนวทาง ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
3. แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน ได้ตามความเหมาะสม

4. ประสานแผนปฏิบัติงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ หน่วยงาน สถานศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง และการพัฒนา สถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
6. เป็นหน่วยประสานงานกลางการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ และส่งเสริมสนับสนุนพลังเครือข่ายการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน/สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่
7. พัฒนาองค์ความรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียน การสอนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
8. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจแก่สถานศึกษา

ระดับสถานศึกษา

สถานศึกษาทุกระดับ ทุกแห่งทั่วประเทศ ดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การ จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในแต่ละระดับการศึกษา โดยดำเนินการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

- 1.1 กำหนดเป็นนโยบาย งานวิชาการ งบประมาณ บุคคล บริหารทั่วไป ชุมชนสัมพันธ์
- 1.2 นำหลักการทรงงาน (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) มาปรับใช้ในการบริหาร สถานศึกษา
- 1.3 บริหารทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม รู้รักสามัคคี ไม่ประมาท

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 สอนวิชาเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักสูตรการจัดการศึกษา
- 2.2 บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้
- 2.3 สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 3.1 ต่อยอดหรือพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับภูมิสังคม บริบทของสถานศึกษา
- 3.2 มีการวางแผนอย่างรอบคอบ คำนึงถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ใช้หลักคิด หลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลัก

วิชาการอย่างสมเหตุสมผล

- 3.3 ส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร

- 4.1 กำหนดแผนงาน โครงการการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 4.2 ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านผลลัพธ์ ภาพความสำเร็จ

- 5.1 จัดสภาพภูมิทัศน์ในสถานศึกษา
- 5.2 สร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา
- 5.3 รายงานผลการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน
- 5.4 มีการเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กลยุทธ์การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ.2557-2560)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

เป้าประสงค์ : พัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

ตัวชี้วัด :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
	ปีงบประมาณ 2557	ปีงบประมาณ 2558	ปีงบประมาณ 2559	ปีงบประมาณ 2560
1. สถานศึกษาทุกระดับพัฒนาผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 15,000 แห่ง	3,000 แห่ง	4,000 แห่ง	4,000 แห่ง	4,000 แห่ง
2. ให้มีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ทุกจังหวัด ทุกสังกัด รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 350 แห่ง	50	80	100	120

กลยุทธ์ :

1. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทาง

1. การพัฒนาแบบอย่างปฏิบัติที่เป็นเลิศ (คัดเลือก+พัฒนา)
2. การวิจัยพัฒนา ศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
3. การพัฒนาหลักสูตร ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาชีพครู
4. การพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัย
5. สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง

2. การพัฒนาองค์กรและบุคลากร

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาบุคลากรทุกคนของหน่วยงานภาคการศึกษาทุกระดับทั้งส่วนกลาง และระดับพื้นที่ ให้มีความรู้ความเข้าใจและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่
2. พัฒนานักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้เป็นแกนนำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมหาวิทยาลัย โดยโครงการทุนการศึกษาพอเพียง
3. กำหนดให้หน่วยงานภาคการศึกษาทุกระดับน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารจัดการและพัฒนางานการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กิจกรรมยกย่อง คัดเลือก เกียรติบัตร)
4. พัฒนาวิทยากรขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ส่งเสริมศักยภาพการจัดการการเงินของครูตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย

แนวทางการดำเนินงาน

1. รักษาเกณฑ์ คุณภาพสถานศึกษาพอเพียงและ ศูนย์การเรียนรู้ ฯ ให้มีความเข้มแข็งยั่งยืนและเป็นแบบอย่างได้
2. ประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง
3. ประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพศูนย์การเรียนรู้ ฯ
4. ขยายเครือข่ายสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ ฯ
5. หน่วยงานภาคการศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แนวทางการดำเนินงาน

1. เวทีภูมิภาค
 - ยกย่องเชิดชู มอบเกียรติบัตร
 - แลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - เผยแพร่ผลงาน
2. ร่วมจัดมหกรรมเศรษฐกิจพอเพียงระดับชาติ
3. ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

5. การจัดการและการติดตามประเมินผล

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา
2. รายงานผล ติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนและผังกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการขึ้นซึ่งดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำแผน ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
2. ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ภายใต้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
3. ประสานงานกลางการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ และส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมทั้งองค์กรภาครัฐและภาคีเครือข่ายภาคเอกชน
4. พัฒนาคณะความรู้เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา รวมทั้งจัดทำคู่มือ แนวปฏิบัติงาน และการผลิตสื่อต่าง ๆ
5. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้เชื่อมโยงเครือข่าย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
6. ศึกษา วิจัย และพัฒนา การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
7. ติดตาม ประเมินผลขององค์กร หน่วยงาน ด้านการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา และรายงานผลต่อกระทรวงศึกษาธิการ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นระบบ ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดขั้นตอนและผังกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่นำแนวพระราชดำริเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาจัดทำยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ เพื่อขับเคลื่อนการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

โครงการและกิจกรรมการขับเคลื่อน

1. การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)
3. การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

- 1.1 ประสาน สรรหา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ
- 1.2 ทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน
- 1.3 เวียนแจ้งคำสั่ง
2. จัดทำยุทธศาสตร์และประสานแผนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 2.1 ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดรูปแบบแนวทาง การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 กำหนดและจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ มาตรการ และแนวทางการปฏิบัติให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในภาพรวมของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
 - 2.3 ประสานแผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
3. การประสานความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
 - 3.1 ศึกษาและกำหนดหน่วยงานเป้าหมายที่จะเป็นภาคีเครือข่าย
 - 3.2 ประสานเพื่อขอความร่วมมือและกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันเบื้องต้น
 - 3.3 ดำเนินการขอความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย
4. การอบรมให้ความรู้แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 4.1 ทำโครงการฝึกอบรม
 - 4.2 ตั้งคณะทำงานจัดทำหลักสูตรการอบรม
 - 4.3 จัดอบรมวิทยากรแกนนำ
 - 4.4 ดำเนินการอบรม
 - 4.5 สรุปผลเสนอผู้บริหารทราบ
5. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
 - 5.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียง
 - 5.2 ประชุมคณะทำงานจัดทำเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียง
 - 5.3 เสนอคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษาเพื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมิน เสนอขอความเห็นชอบเกณฑ์ประเมินฯ และแจ้งสถานศึกษาทราบ
 - 5.4 จัดอบรมผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียง
 - 5.5 ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการอบรมเป็นผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียง
 - 5.6 แจ้งแนวทางการประเมินสถานศึกษาพอเพียงให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินงาน
 - 5.7 สุ่มตรวจผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาพอเพียง
 - 5.8 สรุปผลการสุ่มตรวจให้ผู้บริหารทราบ
 - 5.9 ทำประกาศผลการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง
6. การติดตามการดำรงสภาพสถานศึกษาพอเพียง
 - 6.1 จัดทำแนวทางและแบบสอบถามสถานการณ์ดำรงสภาพสถานศึกษาพอเพียง
 - 6.2 ทำโครงการติดตามการดำรงสภาพสถานศึกษาพอเพียง
 - 6.3 จัดสรรงบประมาณสนับสนุนและแจ้งแนวทางการติดตามการดำรงสภาพสถานศึกษาพอเพียงให้สำนักงานศึกษาธิการภาค 1-18 ดำเนินงาน
 - 6.4 รวบรวม สรุปผลการติดตามการดำรงสภาพสถานศึกษาพอเพียง เสนอผู้บริหารทราบ

7. การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาพอเพียง

7.1 กำหนดโครงสร้างข้อมูลและทำระบบฐานข้อมูล

7.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

7.3 นำข้อมูลเข้าระบบสารสนเทศ และตรวจสอบความถูกต้องหลังนำข้อมูลเข้า

7.4 แจกให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเข้าใช้งาน

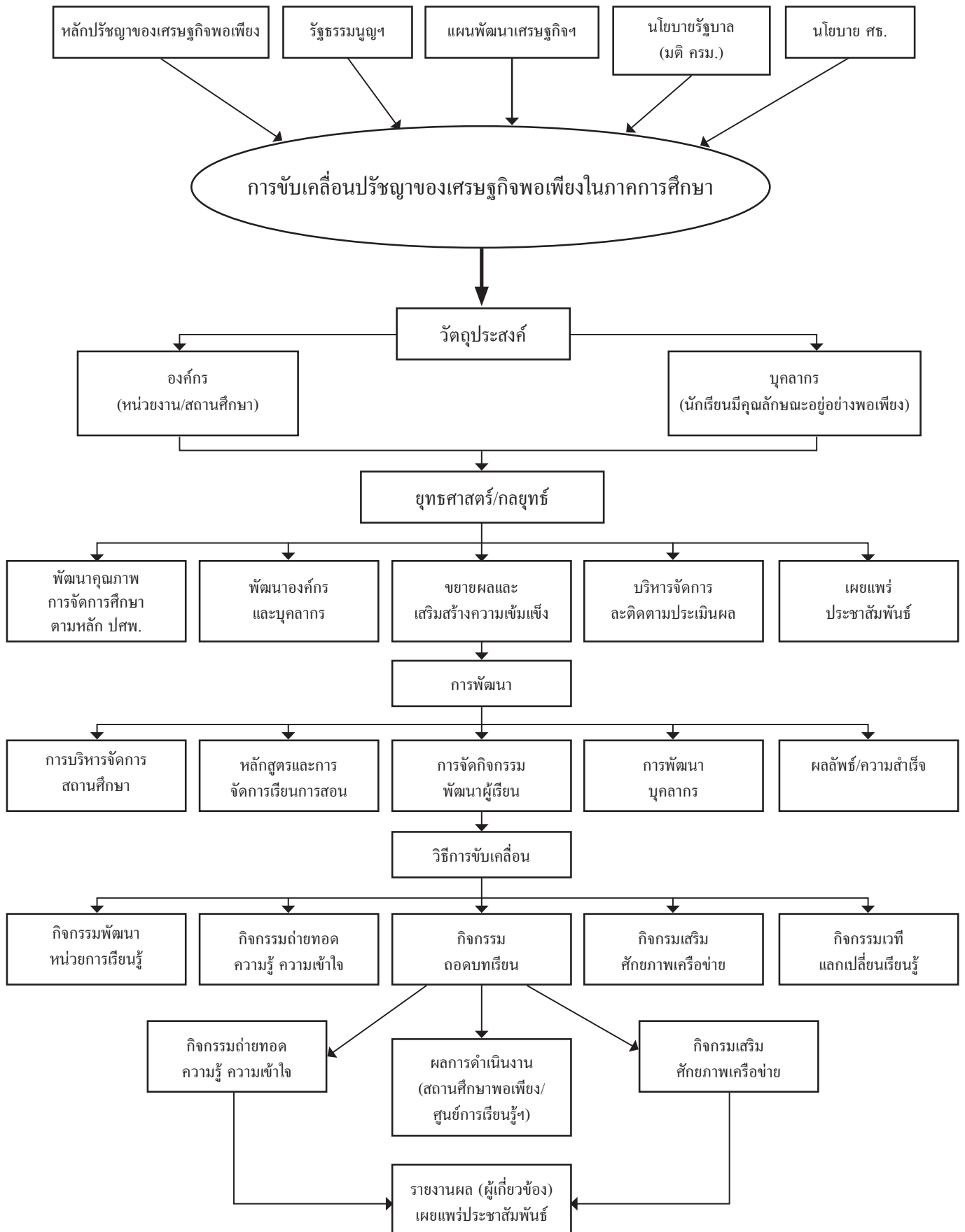
7.5 ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

8. การขยายผลและพัฒนาเครือข่าย

8.1 พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการในสถานศึกษาได้ และสามารถผ่านรายการเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาพอเพียงได้เพิ่มมากขึ้น

8.2 พัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้มีศักยภาพเข้มแข็งและสามารถผ่านรายการเกณฑ์ประเมินแบบก้าวหน้าเพื่อสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ผังกระบวนการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา โดยมีเป้าประสงค์พัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” โดยกำหนดให้มีการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ และเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาดังกล่าวของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีระบบที่ชัดเจนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งเป็นหลักประกันคุณภาพของสถานศึกษาพอเพียง ให้หน่วยงานที่จะดำเนินการพัฒนาและขยายผลการประเมินสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินสถานศึกษาที่สมัครใจขอรับการประเมินเพื่อคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การประเมิน

1.1 ใช้เครื่องมือและรายการเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียง ของกระทรวงศึกษาธิการโดยมีสาระการประเมินการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการ 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
- 1.1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- 1.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 1.1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
- 1.1.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

1.2 ให้มีคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ เป็นผู้ประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทุกคนสามารถประเมินได้ทุกสังกัด จำนวน 2 ใน 3 ขององค์ประกอบคณะกรรมการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย

- 1.2.1 มีคณะกรรมการประเมิน จำนวน 3 คน หรือ 5 คน /1 ชุด
- 1.2.2 คณะกรรมการประเมินแต่ละชุดต้องไม่อยู่ในสังกัดเดียวกันทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

ตัวอย่างองค์ประกอบคณะกรรมการ 1 ชุด (กรณีจำนวน 3 คน) ที่ถูกต้อง

- คนที่ 1 - 2 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด สพฐ. คนที่ 3 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด กศน. หรือผู้ทรงคุณวุฒิต่างสังกัด
- คนที่ 1 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด สพฐ. คนที่ 2 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด กศน. คนที่ 3 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด สอศ. หรือผู้ทรงคุณวุฒิ
- คนที่ 1 - 2 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด กศน. คนที่ 3 ผู้ประเมิน ศธ. สังกัด สพฐ.

2. วิธีการประเมินผล

2.1 หน่วยงานต้นสังกัด ตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาที่ขอรับการประเมินเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ตามหลักเกณฑ์ข้อ 1.2

2.2 คณะกรรมการประเมิน (ใน 1 ชุด) ทุกคนต้องประเมินทุกด้าน (5 ด้านตามข้อ 1.1) ตามรายการเกณฑ์ประเมินของกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 คณะกรรมการต้องมีการประชุมสรุปผลการให้คะแนน

2.4 การให้คะแนนในแต่ละด้านต้องเป็นไปตามวิธีการคำนวณ (อยู่ในเล่มเอกสารรายการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)) และต้องเป็นเอกฉันท์เท่านั้น

3. ผลการประเมิน

3.1 หน่วยงานที่ทำการประเมิน ส่งรายชื่อสถานศึกษาพร้อมเอกสารสรุปผลการประเมินที่ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการให้หน่วยงานต้นสังกัดส่วนกลาง

3.2 หน่วยงานต้นสังกัดส่วนกลาง คัดกรองข้อมูล และส่งรายชื่อที่ผ่านการประเมินพร้อมสรุปผลคะแนนประเมินให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ควบคุม กำกับ เร่งรัด งานศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

3.3 คณะกรรมการกลางติดตามประเมินผลสถานศึกษาพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ สุ่มตรวจผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาพอเพียง

3.4 กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

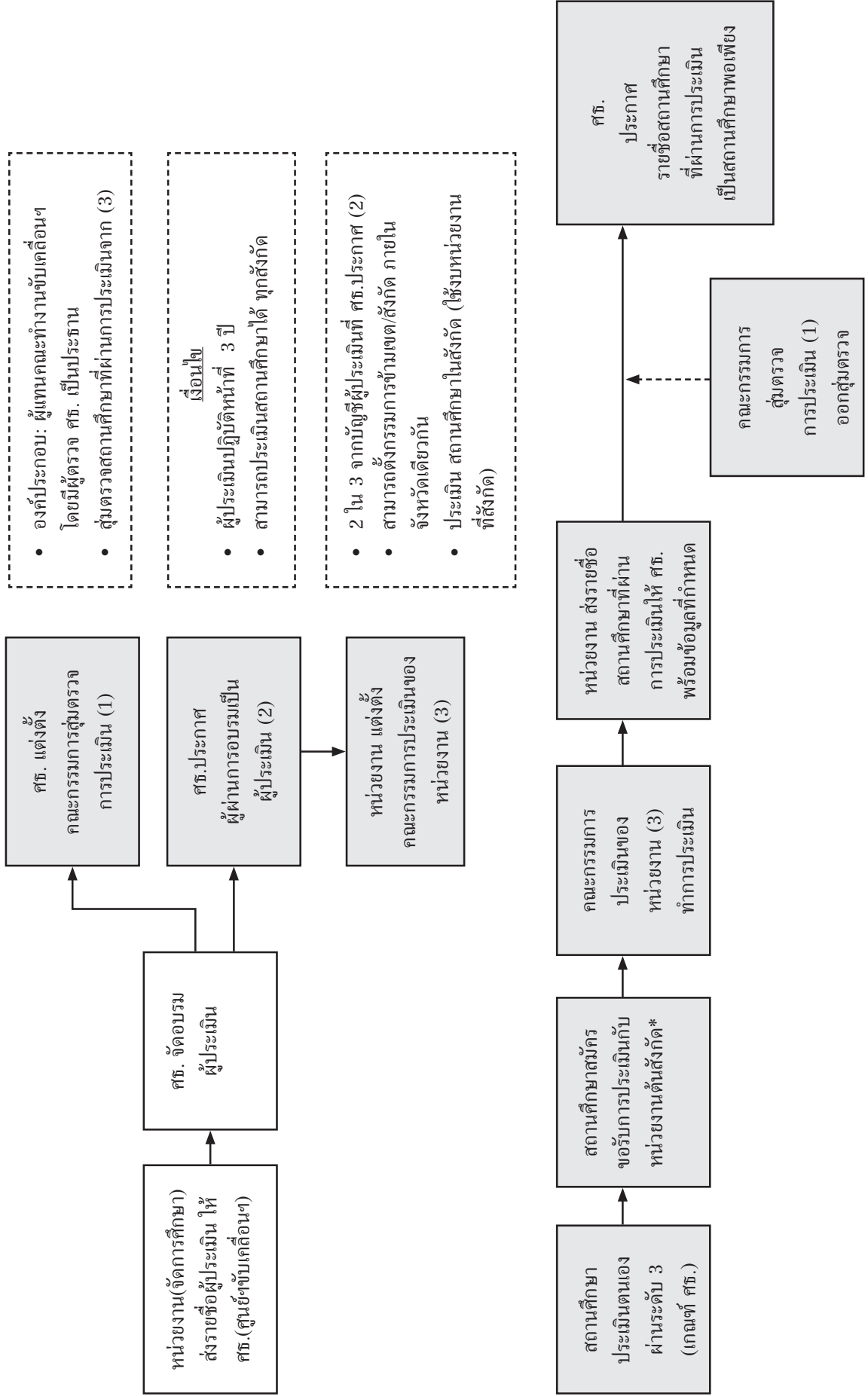
4. การติดตามผล

4.1 หน่วยงานต้นสังกัดติดตามผลการดำเนินงาน ปีละ 2 ครั้ง

4.2 ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ ติดตามผลการดำเนินงานปีละ 1 ครั้ง

- หมายเหตุ :
1. ผู้ประเมิน ศธ. หมายถึง ผู้ประเมินตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
 2. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือเชี่ยวชาญในเรื่องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ หรือ ผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง
 3. หน่วยงานต้นสังกัด หมายถึง หน่วยงานที่มีต้นสังกัดอยู่ในส่วนกลางหน่วยเดียวกัน เช่น สพป. / สพม. / สำนักบริหารการศึกษพิเศษ
 4. หน่วยงานต่างสังกัด หมายถึง หน่วยงานที่อยู่ต่างองค์กรกัน เช่น สพฐ. / สอศ. / กศน. / สช. / ตชด. / อปท. / กทม.

ผังกระบวนการประเมินสถานแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

เครื่องมือประเมิน
สถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(สถานศึกษาพอเพียง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อสถานศึกษา..... สังกัด
- เลขที่.....ถนน.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
- โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-MAIL.....
2. ชื่อ – สกุล ผู้บริหารสถานศึกษา.....
3. สังกัดสถานศึกษา
 - 3.1 กระทรวงศึกษาธิการ
 - 3.2 สังกัดอื่น (โปรดระบุ)
4. รูปแบบการจัดการศึกษา ระดับการศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษา และสังกัดในพื้นที่

รูปแบบการศึกษา	ระดับการศึกษา	การบริหารจัดการ สถานศึกษา	สังกัดในพื้นที่
☐ 1. การศึกษา ในระบบ	☐ 1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิด สอนตั้งแต่ระดับชั้น..... ถึงระดับชั้น..... ☐ 2. อื่นๆ (โปรดระบุ)	☐ 1. ของรัฐ ☐ 2. ของเอกชน	☐ 1. สพป. สพม. ☐ 2. เอกชน ☐ 3. อปท. ☐ 4. กทม. ☐ 5. ตชด.

ตอนที่ 2 ข้อมูลการประเมิน (5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62 ตัวบ่งชี้)

โปรดทำเครื่องหมาย ช่องระดับคุณภาพการปฏิบัติ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ระดับคุณภาพปฏิบัติ				
		ไม่มี 0	1	2	3	4
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้)						
1. นโยบาย	1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี					
	1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
	1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
	1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
2. วิชาการ	2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
	2.2 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
	2.3 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
	2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
3. งบประมาณ	3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ระดับคุณภาพปฏิบัติ				
		ไม่มี 0	1	2	3	4
4. บริหารทั่วไป	4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
คะแนน รวม/เฉลี่ย รายด้าน						
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้)						
1. หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
	1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
	2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
	2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
	2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ไม่มี	ระดับคุณภาพปฏิบัติ			
		0	1	2	3	4
4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.1 จัดทำเครื่องมือ และ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	4.3 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
คะแนน รวม/เฉลี่ย รายงาน						

ข้อสังเกตของผู้ประเมิน : ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จุดเด่น/ข้อควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ไม่มี				
		0	1	2	3	4
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้)						
1. การแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	1.4 ติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	1.5 นำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ					
2. กิจกรรมนักเรียน	2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง”					
	2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ /เนตรนารี /ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอน ทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ					

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ไม่มี	ระดับคุณภาพปฏิบัติ			
		0	1	2	3	4
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.4 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
คะแนน รวม/เฉลี่ย รายด้าน						
<p>ข้อสังเกตของผู้ประเมิน : ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p style="text-align: center;">จุดเด่น/ข้อควรปรับปรุง</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>						

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ไม่มี	ระดับคุณภาพปฏิบัติ			
		0	1	2	3	4
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้)						
1. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	1.2 มีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่					
	1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ					
	1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
2. การติดตามและขยายผล	2.1 ติดตามผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ						
คะแนน รวม/เฉลี่ย รายด้าน						
ข้อสังเกตของผู้ประเมิน : ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จุดเด่น/ข้อควรปรับปรุง						

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้เกณฑ์คุณภาพ	ระดับคุณภาพปฏิบัติ				
		ไม่มี	0	1	2	3
5. ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้)						
1. สถานศึกษา	1.1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง					
	คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ					
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง					
	คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ					
3. บุคลากรของสถานศึกษา	3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์					
	3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ					
	3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์					
	คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ					
4. ผู้เรียน	4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา					
	4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ					
	4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม					
	4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม					
	4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม					
	คะแนน รวม/เฉลี่ย องค์ประกอบ					
คะแนน รวม/เฉลี่ย รายด้าน						

ข้อสังเกตของผู้ประเมิน : ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

จุดเด่น/ข้อควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนน รวมทั้งหมด/เฉลี่ยทุกด้าน

(ลงชื่อ)ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....สังกัด

วันที่เข้าประเมิน.....

รายการประเมินและเกณฑ์คุณภาพ
สถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(สถานศึกษาพอเพียง)

การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เป็นการประเมินระดับคุณภาพ/การปฏิบัติของสถานศึกษาใน 5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62 ตัวบ่งชี้ ซึ่งระบุในเครื่องมือประเมินผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (สถานศึกษาพอเพียง) กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการประเมินด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 4 องค์ประกอบ

- องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย
- องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ
- องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ
- องค์ประกอบที่ 4 อาคารสถานที่/แหล่งเรียนรู้

รายการประเมินด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 องค์ประกอบ

- องค์ประกอบที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการเรียนรู้
- องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการประเมินด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 องค์ประกอบ

- องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน
- องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

รายการประเมินด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 2 องค์ประกอบ

- องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- องค์ประกอบที่ 2 การติดตามและขยายผล

รายการประเมินด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ 4 องค์ประกอบ

- องค์ประกอบที่ 1 สถานศึกษา
- องค์ประกอบที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา
- องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา
- องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน

รายการประเมินด้านที่ 1
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
มี 5 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)**
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
- องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)**
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้
- องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)**
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- องค์ประกอบที่ 4 อาคารสถานที่/แหล่งเรียนรู้ (1 ตัวบ่งชี้)**
- ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- องค์ประกอบที่ 5 ความสัมพันธ์กับชุมชน (1 ตัวบ่งชี้)**
- ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

ตัวอย่าง ร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

- หลักสูตรสถานศึกษา / หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- คำสั่ง / ประกาศ
- บันทึกการประชุม / การนำผลการรายงานไปใช้ / เอกสารการประชุม
- รายงานผลการปฏิบัติงาน / รายงานการดำเนินโครงการ
- ผลการวัดความสำเร็จของกิจกรรมในแต่ละโครงการ / รายงานผลการจัดกิจกรรม
- แผนการติดตามประเมินผล
- เครื่องมือการติดตามประเมินผล
- รายงานการวิจัย
- แผนการนิเทศ / บันทึกผลการนิเทศ / รายงานผลการนิเทศ/ภาพนิ่ง / วีดิทัศน์
- เอกสารการระดมทุน / ทรัพยากร
- รายงานการใช้ทรัพยากร
- แหล่งเรียนรู้ / หลักฐานเชิงประจักษ์
- สื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ / ทะเบียนสื่อนวัตกรรม
- เอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
- สังเกตสภาพภูมิทัศน์

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา		
องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเป็นนโยบายของสถานศึกษา
2	=	บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายข้างต้นของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3	=	มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม ในการดำเนินการตามนโยบายข้างต้นของสถานศึกษาที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4	=	มีแผนปฏิบัติงานประจำปีที่สอดคล้องกับนโยบายข้างต้นของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีกิจกรรมครอบคลุมทุกกลุ่มงาน อย่างเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงทางภูมิสังคมและบริบทของสถานศึกษา
นิยามศัพท์		<p>นโยบาย : สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าประสงค์/เป้าหมาย/ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/มาตรการ เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>บุคลากร : ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา</p> <p>กลุ่มงาน : กลุ่มงาน/ฝ่าย ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา</p> <p>ผู้เกี่ยวข้อง : กรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครอง</p> <p>ภูมิสังคม : ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน/สังคม ที่สถานศึกษาตั้งอยู่</p>
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการประชุมชี้แจงการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ตามแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษาทราบ
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม กับแต่ละโครงการ/กิจกรรม ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานประจำปี แต่ไม่ครบทุกกิจกรรม
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานประจำปี ครบทุกกิจกรรมอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาพความเป็นจริง
นิยามศัพท์		<p>แผนปฏิบัติงานประจำปี : แผนปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนดขึ้นตามนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา</p> <p>อย่างเหมาะสม : ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้น มีการปรับแผนฯ/กิจกรรม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้</p>

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น่าমনาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้รับผิดชอบการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีเครื่องมือ/วิธีการติดตามผล ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ โครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติงานประจำปี
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และติดตามผลการปฏิบัติงานตาม โครงการ/กิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมกับสภาพ ความเป็นจริงทางภูมิสังคมและบริบทของสถานศึกษา
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และรายงานผลการติดตามผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ
ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การ ดำเนินการตามนโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และพิจารณาหาแนวทางแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา เพื่อให้ดำเนินการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ได้ผลดียิ่งขึ้น
3	=	มีการดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม/การดำเนินงาน ตามแนวทาง/ข้อเสนอที่ได้จากการ พิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4	=	รายงาน/แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมฯ ตามที่ได้ดำเนินการ แล้ว ตามเกณฑ์คุณภาพ 3
องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ		
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนรู้		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีแผนงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การเรียนรู้
2	=	บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนส่งเสริมงานวิชาการฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3	=	มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการดำเนินงาน และจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน ในการดำเนินการตามแผนส่งเสริมงานวิชาการฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 อย่างพอประมาณ และเป็นเหตุเป็นผล
4	=	มีการดำเนินงานตามแผนส่งเสริมงานวิชาการฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 มีโครงการ/กิจกรรม ครอบคลุมทุกกลุ่มงาน และทุก ระดับชั้น และมีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
นิยาม ศัพท์		งานวิชาการ : การเก็บข้อมูล/ศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานต่าง ๆ ของสถานศึกษา แผนส่งเสริมงานวิชาการฯ : แผนงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ สู่การเรียนรู้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= ประชุมชี้แจงการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้
2	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีผู้รับผิดชอบที่มีศักยภาพและเหมาะสมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ
3	= มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ แต่ไม่ครบทุกขั้นตอน / ไม่ครบทุกกิจกรรม
4	= มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ ครบทุกขั้นตอน และทุกกิจกรรมตามความเหมาะสม และมีความยืดหยุ่นตามความจำเป็นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนรู้	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= มีผู้รับผิดชอบการติดตามผลการปฏิบัติงาน ตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ ครบทั้ง 3 ระยะ
2	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีเครื่องมือ/วิธีการติดตามผล การปฏิบัติงานตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงานฯ และเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา
3	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ
4	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และรายงานผลการติดตามผล แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผนงานการส่งเสริมงานด้านวิชาการ ที่การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้
2	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการพิจารณาหาแนวทาง แก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา การส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3	= มีการดำเนินการ แก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา การส่งเสริมงานด้านวิชาการฯ ตามแนวทาง/ข้อเสนอ ที่ได้จากการพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4	= รายงาน/แจ้ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึง ผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา การส่งเสริมงานด้านวิชาการฯตามที่ได้ดำเนินการแล้ว ตามเกณฑ์คุณภาพ 3
นิยามศัพท์	การส่งเสริมงานด้านวิชาการ : การปฏิบัติงานต่างๆ ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา
2	=	บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการงบประมาณที่มีศักยภาพ และมีความเหมาะสม
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และเป็นเหตุเป็นผล สำหรับแต่ละโครงการ/กิจกรรม
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และการจัดสรรงบประมาณคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และผลที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการประชุมชี้แจงการดำเนินการบริหารจัดการงบประมาณให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษาทราบ
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีผู้รับผิดชอบการเบิกจ่ายและบริหารจัดการงบประมาณ แต่ละโครงการ/กิจกรรม ตามแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการเบิกจ่ายและใช้ทรัพยากร ตามแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาอย่างโปร่งใส เป็นไปตามระเบียบทางราชการ
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการเบิกจ่ายงบประมาณและใช้ทรัพยากรตามความจำเป็นอย่างเหมาะสม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบการเบิกจ่ายได้ทุกโครงการ/กิจกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ในการติดตามผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการติดตามผลการใช้งบประมาณ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งไว้ อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และความซื่อสัตย์สุจริต ในการใช้งบประมาณตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการรายงานผลการติดตามผลการใช้งบประมาณแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา/ปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการพิจารณาร่วมกันเพื่อหาสาเหตุและปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ ต่อการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และพิจารณาหาแนวทางแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3	=	มีการดำเนินการปรับปรุง/พัฒนา การบริหารจัดการงบประมาณตามข้อเสนอ ที่ได้จากเกณฑ์คุณภาพ 2
4	=	มีการรายงาน/แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา การบริหารจัดการงบประมาณ ตามที่ได้ดำเนินการแล้วตามเกณฑ์คุณภาพ 3

องค์ประกอบที่ 4 บริหารทั่วไป

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
2	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และผู้เรียน/บุคลากร/ผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับภูมิสังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่
3	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และใช้ประโยชน์อาคารสถานที่/สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง"
4	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่/สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ประโยชน์ได้นานและคุ้มค่า
นิยามศัพท์		อยู่อย่างพอเพียง : ใช้ชีวิตสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ พุด ทำ อย่างพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ให้เพื่อเจริญก้าวหน้าไปอย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้รับผิดชอบ งานประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน
2	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และบุคลากรของสถานศึกษา รวมถึงผู้เรียน มีส่วนร่วมในการประสานสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน
3	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และใช้ประโยชน์จากบุคลากรและทรัพยากรของชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน
4	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างสม่ำเสมอ
นิยามศัพท์		ชุมชน : คณะกรรมการสถานศึกษา และ/หรือ ผู้ปกครอง และ/หรือ ชุมชนที่อยู่บริเวณรอบสถานศึกษา

รายการประเมินด้านที่ 2

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1	หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
องค์ประกอบที่ 2	การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1	มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2	คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
องค์ประกอบที่ 3	สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน
องค์ประกอบที่ 4	การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1	จัดทำเครื่องมือ และ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 4.4	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ตัวอย่าง ร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

- หลักสูตรสถานศึกษา/หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น/เอกสารหลักสูตร
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/คำสั่งปฏิบัติงาน/แผนปฏิบัติการประจำปี
- หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการนิเทศติดตามผล
- บันทึก / รายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- โครงงานผู้เรียน
- บันทึกการประชุม
- สื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้/ทะเบียนสื่อนวัตกรรม
- งานวิจัยในชั้นเรียน
- เครื่องมือวัดผลประเมินผล
- แผนงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน/ภาพถ่ายกิจกรรม
- แฟ้มสะสมผลงานผู้เรียน/รางวัลที่ได้รับ

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
องค์ประกอบที่ 1 หลักสูตร/ หน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้
2	=	มี และใช้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามเกณฑ์คุณภาพ 1 แต่ไม่ครบทุกระดับชั้นที่เปิดสอน
3	=	มี และใช้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครบทุกระดับชั้นที่เปิดสอน
4	=	มี และใช้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครบทุกระดับชั้นที่เปิดสอน และเป็นแบบอย่างให้สถานศึกษาอื่นๆ นำไปปรับใช้ได้
นิยาม ศัพท์		หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : หน่วยที่มีการเรียนรู้ที่มีสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดสำหรับแต่ละชั้นปี ในหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการดำเนินการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
2	=	มีแผนและเครื่องมือในการ นิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล เพื่อการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการบันทึกผลการดำเนินงานโดยผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรายงาน ผลการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การใช้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อผู้บริหาร
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และนำผลการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล ไปปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ
นิยาม ศัพท์		นิเทศ : การให้ความรู้ คำแนะนำ ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการสำรวจ/ศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนสภาพของปัญหา/ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางบวก และทางลบ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และพิจารณาเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหา/ปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ตามมาตรฐานการเรียนรู้
3	=	มีการนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 มาแก้ไขปัญหา/ปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างสม่ำเสมอ และเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ ทั้งภายใน/นอกสถานศึกษา
นิยาม ศัพท์		วิจัย : มีการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อค้นพบในการนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อปรับปรุง/พัฒนางานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	สถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ แต่ไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2	=	มีและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ไม่ครบทุกระดับชั้นที่เปิดสอน
3	=	มีและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครบทุกระดับชั้น
4	=	มีและใช้แผนการเรียนรู้ฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่น นำไปปรับใช้ได้
นิยามศัพท์		แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ระบุงการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้ / กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพ อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2	=	มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครอบคลุม 2 - 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3	=	มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครอบคลุม 4 – 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้
4	=	มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครอบคลุมตั้งแต่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไป
นิยามศัพท์		คุณภาพของแผน : ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระหรือเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การวัดผลประเมินผล และบันทึกหลังสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง และสมบูรณ์ : การระบุงถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึง หลักความพอประมาณ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยใช้ความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรม ในการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ ซึมซับ ผิ่กฝน และเห็นคุณค่าของอุปนิสัย “อยู่อย่างพอเพียง”

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2	=	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มากกว่า 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3	=	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4	=	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครบทุกระดับชั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียง 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียงมากกว่า 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และครบทุกระดับชั้น

นิยามศัพท์ ผู้เรียนมีส่วนร่วม : ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เช่น เก็บข้อมูล วิเคราะห์ ปฏิบัติ ทดลอง แสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม นำเสนอ ฯลฯ

องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	จัดหา/ผลิต และใช้ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครอบคลุมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มากกว่า 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 ครอบคลุมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4	=	มีการเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ ที่ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

นิยามศัพท์ การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ : การได้มาซึ่งสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การผลิตขึ้นเอง การจัดซื้อ การขอรับบริจาค ฯลฯ และการเผยแพร่สื่อที่ได้มาเพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	จัดทำ/พัฒนา แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครอบคลุมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มากกว่า 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 ครอบคลุมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4	=	มีการเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ที่ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับอำเภอ/เขตพื้นที่การศึกษา ขึ้นไป
นิยามศัพท์		แหล่งเรียนรู้ : แหล่งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาฯ ในกิจกรรม/ต่างๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษา การเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ : การทำให้ชุมชนในระดับต่างๆ ได้รับทราบ และมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	บุคลากรสถานศึกษาและผู้เรียน มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน
2	=	บุคลากรสถานศึกษาและผู้เรียน ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้/สืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชน
3	=	บุคลากรสถานศึกษาและผู้เรียน ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้/พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องมาอย่างน้อย 2 ปี
นิยามศัพท์		ภูมิปัญญาท้องถิ่น : องค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในท้องถิ่น/ชุมชน อย่างน้อย 2 ปี : ย้อนหลัง 4 ภาคการศึกษา นับจากภาคการศึกษาปัจจุบัน
องค์ประกอบที่ 4 การวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และนำไปใช้ในการวัดผล/ประเมินผล แต่ไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4	=	มีการนำผลที่ได้จากการวัดผลและการประเมินผล ด้วยเครื่องมือฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 มาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2		ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีวิธีการวัดผลและประเมินผล แต่ไม่หลากหลาย และ/หรือ ไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	มีวิธีการวัดและประเมินผลที่ไม่หลากหลาย แต่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3	=	มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4	=	นำผลที่ได้จากการวัดผลและการประเมินผล ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 มาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3		รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการรายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับทราบ
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และรายงานผลการประเมินฯ ให้ผู้บริหารทราบด้วย
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และรายงานผลการประเมินฯ ให้ผู้ปกครอง/กรรมการสถานศึกษาทราบ
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และนำผลการประเมินฯ ไปปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น
ตัวบ่งชี้ที่ 4.4		จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายปรากฏให้เห็นประจักษ์ในระดับสถานศึกษา
2	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนฯ ในระดับสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และระหว่างสถานศึกษา/ท้องถิ่น
3	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และระดับเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัดขึ้นไป
4	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างต่อเนื่องย้อนหลัง 2 ปี
นิยามศัพท์		แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เรียนนำเสนอความรู้ ประสบการณ์ ของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ และรับฟังความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้อื่น จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่

รายการประเมินด้านที่ 3

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1	การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2	จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 1.4	ติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 1.5	นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
องค์ประกอบที่ 2	กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1	มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2	จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3	ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.5	ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.6	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
องค์ประกอบที่ 3	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3	ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 3.4	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่าง ร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

- แผนงาน/โครงการ แน่แนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- การจัดกิจกรรมแน่ว การประเมินผล การนำผลไปใช้ให้ผู้เรียนได้รู้จักศักยภาพของตนเอง
- เพิ่มสะสมงาน/ การสรุปรงาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์
- แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- การจัดกิจกรรม และการประเมินผล ตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ในด้านต่างๆ
- การจัดกิจกรรม และการประเมินผล ตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา/ชุมชน ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือหลักคำสอนทางศาสนา ตามภูมิสังคม
- แผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา/จิตสาธารณะและการบริการสังคม
- การจัดกิจกรรม และการรายงานประเมินผล ตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา/จิตสาธารณะ และการบริการสังคม
- เพิ่มสะสมงาน/ การสรุปรงาน/ โครงการที่เกี่ยวข้อง
- รูปภาพประกอบการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต่างๆ
- เกียรติบัตร/ รางวัลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- สอบถาม/ สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้แทนชุมชน

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีแผนงานแนะแนว เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีผู้รับผิดชอบการดำเนินการแผนงานแนะแนวฯ ดังกล่าว
2	=	แผนงานแนะแนวฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 มีกิจกรรม/งานต่างๆ ที่จัดทำขึ้นโดยพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลของผู้เรียน ในสถานศึกษา
3	=	บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานแนะแนวฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4	=	แผนงานแนะแนวฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 มีโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง บริบทและภูมิสังคมของโรงเรียน /ชุมชน
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักศักยภาพของตนเอง
2	=	มีการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพแวดล้อมตามสภาพความเป็นจริงของชุมชน/สังคม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านวัตถุ / สังคม / สิ่งแวดล้อม / วัฒนธรรม
3	=	มีการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการวางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียนและการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน/ชุมชน
4	=	มีการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์คุณภาพ 3 จนทำให้ผู้เรียนสามารถใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการเลือกประกอบอาชีพ หรือ ศึกษาต่อ เพื่อให้ชีวิตมีความเจริญก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
นิยามศัพท์		ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถสูงสุดในทักษะต่างๆที่สามารถพัฒนาได้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีระบบดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสภาพแวดล้อม อย่างเป็นเหตุเป็นผล
2	=	บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา มีส่วนร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3	=	มีผู้รับผิดชอบดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 อย่างต่อเนื่อง จริงจัง และพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
4	=	ผลจากการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ทำให้ผู้เรียนสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาตนเองได้ จนเห็นผลประจักษ์
นิยามศัพท์		ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน : ดำเนินการโดยครูแนะแนว ครูประจำชั้น หรืองานอื่นๆ ก็ได้ ตามบริบทของโรงเรียน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ติดตามผล การจัดการกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการติดตามผลการจัดการกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีเครื่องมือ/วิธีการติดตามผล การจัดการกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงในสถานศึกษา และสภาพแวดล้อม
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการดำเนินการติดตามผลการจัดการกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ
4	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการรายงานผลการติดตามผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดการกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการพิจารณาร่วมกันเพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา การจัดการกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษา
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้ดำเนินการได้ผลดียิ่งขึ้น
3	=	มีการพิจารณาดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามแนวทาง/ข้อเสนอ ที่ได้จากการพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4	=	มีการรายงาน/แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ถึงผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามที่ได้ดำเนินการ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีแผนงาน/โครงการ และผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
2	=	บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3	=	ผู้เรียน หรือผู้แทนผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
4	=	กิจกรรมในแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 มีกิจกรรมที่หลากหลาย และสอดคล้องกับบริบทและสภาพภูมิสังคมของสถานศึกษา

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในสถานศึกษา และมีครูผู้รับผิดชอบดำเนินการที่เหมาะสม
2	= การจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 มีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน
3	= การจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับบริบท และสภาพภูมิสังคมของสถานศึกษา
4	= การจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา และชุมชน/สังคม
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม เพื่อส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของผู้เรียน ในสถานศึกษา
2	= ชุมนุม/ชมรม ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 เกิดจากความสนใจ และสมัครใจ ของผู้เรียน
3	= ชุมนุม/ชมรม ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 มีกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม และบริบทของสถานศึกษา
4	= กิจกรรมของ ชุมนุม/ชมรม ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ขยายผลสู่ชุมชน/สังคม
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม / ชมรม / กิจกรรมเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ศิลปวัฒนธรรม / ประเพณีไทย / ประเพณีท้องถิ่น/ หลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ
2	= มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ ชุมนุม / ชมรม / กิจกรรมเรียนรู้ ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม อย่างสม่ำเสมอ
3	= ชุมนุม / ชมรม / กิจกรรมเรียนรู้ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ / ศาสนสถาน / ปราชญ์ชาวบ้าน / บุคลากร / ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง
4	= ชุมนุม / ชมรม / กิจกรรมเรียนรู้ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ส่งผลให้ผู้เรียน เห็นคุณค่า ภูมิใจ และร่วมเชิดชู ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ศิลปวัฒนธรรม / ประเพณีไทย / ประเพณีท้องถิ่น / หลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน
2	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีเครื่องมือ/วิธีการติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงในสถานศึกษา และสภาพแวดล้อม
3	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการดำเนินการติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน อย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ
4	= มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการรายงานผลการติดตามผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการพิจารณาร่วมกันเพื่อหาสาเหตุและปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ ต่อการปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อหาแนวทางแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ให้ดำเนินการได้ผลดียิ่งขึ้น
3	=	พิจารณาดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามแนวทาง/ข้อเสนอ ที่ได้จากการพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ 2 อย่างเหมาะสมและสอดคล้อง กับสถานการณ์และสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา
4	=	รายงาน/แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ถึงผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามที่ได้ดำเนินการ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามความสนใจของผู้เรียน
2	=	บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรม ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3	=	กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 มีความหลากหลายและสอดคล้องกับบริบท และสภาพภูมิสังคมของชุมชน
4	=	กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาฯ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ครอบคลุมทุกระดับชั้นที่เปิดสอน

นิยามศัพท์
จิตอาสา : การที่ผู้เรียน ช่วยเหลืองานผู้อื่นโดยที่ไม่ต้องร้องขอและกระทำโดยไม่หวังผลตอบแทน
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ : กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจ ในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ความเสียสละต่อสังคมการมีจิตสาธารณะ โดยการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ / สังคม / สิ่งแวดล้อม / วัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา / พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ /สังคม /สิ่งแวดล้อม /วัฒนธรรม
2	=	กิจกรรมตามเกณฑ์คุณภาพ 1 เกิดจากความสนใจของผู้เรียน และ สอดคล้องกับความจำเป็นตามความเป็นจริง และความ ต้องการ ของสถานศึกษา / ชุมชน
3	=	กิจกรรมตามเกณฑ์คุณภาพ 2 ปรากฏผลการแก้ปัญหา / ปรับปรุง / พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชนอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน
4	=	ผลจากกิจกรรมตามเกณฑ์คุณภาพ 3 สามารถเป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษา หรือ องค์กรอื่น ๆ ในการพัฒนากิจกรรมจิตอาสา และ/หรือ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม ในการติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีเครื่องมือ/วิธีการติดตามผลการจัดกิจกรรมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ที่หลากหลาย และสอดคล้อง กับสภาพที่เป็นจริงของสถานศึกษา และสภาพแวดล้อม
3	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน อย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ
4	=	ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการรายงานผลการติดตามผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีการพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาสาเหตุและปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ ต่อการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ให้ดำเนินการได้ผลดียิ่งขึ้น
3	=	พิจารณาดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามแนวทาง/ข้อเสนอ ที่ได้จากการพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4	=	รายงาน/แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ถึงผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามที่ได้ดำเนินการ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3

รายการประเมินด้านที่ 4
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1	การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2	ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3	ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ
ตัวบ่งชี้ที่ 1.4	จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา
องค์ประกอบที่ 2	การติดตาม ประเมินผล และขยายผล
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1	ติดตามผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3	ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่าง ร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

- แผนพัฒนาบุคลากร
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
- หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการฯ
- บันทึกการประชุม
- แบบประเมินตนเองของครู
- รายงานการปฏิบัติตามโครงการ / กิจกรรม
- แผนการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- รายงานผลการประชุม อบรม และสัมมนาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
- ภาพถ่ายกิจกรรม / รางวัล / เกียรติบัตร

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	
องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0 =	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1 =	มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2 =	บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3 =	มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้การดำเนินการอย่างทั่วถึง
4 =	มีการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 ครอบคลุมทุกกลุ่มงาน และทุกระดับชั้น
นิยามศัพท์	บุคลากรของสถานศึกษา : ผู้บริหาร ครู ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่	
0 =	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1 =	บุคลากรของสถานศึกษา เข้าร่วม การประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่
2 =	สถานศึกษาจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ ให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่
3 =	บุคลากรของสถานศึกษา นำผล/ความรู้/ประสบการณ์ ที่ได้จาก การประชุม/อบรม/สัมมนา/การศึกษาดูงาน ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และ/ หรือ เกณฑ์คุณภาพ 2 มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่
4 =	บุคลากรของสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และ/หรือเกณฑ์คุณภาพ 2 และ/หรือเกณฑ์คุณภาพ 3
นิยามศัพท์	การมีส่วนร่วม : ความร่วมมือของบุคลากรในการวางแผนการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร การลงมือปฏิบัติ รวมทั้งการประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงาน
ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	
0 =	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1 =	สถานศึกษา จัดหาสื่อ/ช่องทาง/วัสดุอุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่บุคลากร
2 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และบุคลากรมีการแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านวิธีการ/ช่องทาง ต่างๆ

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	
3 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีการแสวงหาคำปรึกษาของบุคลากรและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
4 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และบุคลากรมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม
นิยามศัพท์	การดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม : การใช้ชีวิตอย่างสงบสุขในครัวเรือน อย่างเหมาะสมตามฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีการละลดเลิกอบายมุข ดำรงตนเป็นพลเมืองดีของสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน /พัฒนาสังคม/การรักษาสิ่งแวดล้อม / อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี
ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา	
0 =	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1 =	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาในด้านวัตถุ / สังคม / สิ่งแวดล้อม / วัฒนธรรม
2 =	มีการระดมทรัพยากรจากทั้งภายในและนอก สถานศึกษา เพื่อดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1
3 =	ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และเกณฑ์คุณภาพ 2 อย่างสม่ำเสมอ
4 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์ 3 และบุคลากรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น จากผลการจัดกิจกรรม ตลอดจนมีการขยายผลการพัฒนาคุณภาพชีวิต สู่บุคคลในครอบครัวและชุมชน
นิยามศัพท์	การพัฒนาคุณภาพชีวิต : การเปลี่ยนแปลงสภาพการดำรงชีวิต ไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ดีขึ้นกว่าเดิม เช่น การประหยัด การออม การลดละเลิก อบายมุข การใช้ชีวิตโดยไม่ประมาท การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม ฯลฯ
องค์ประกอบที่ 2 การติดตาม ประเมิน และขยายผล	
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ติดตามผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0 =	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1 =	มีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม ในการติดตามผลดำเนินโครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีเครื่องมือ/วิธีการติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรฯ
3 =	มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรฯ โดยใช้เครื่องมือ/ วิธีการ ตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 3 และมีการรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0 =	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1 =	มีการพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ ต่อการปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2 =	มีการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3 =	มีการพิจารณาดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร ฯ ตามแนวทาง/ข้อเสนอ ที่ได้จากการพิจารณา ตามเกณฑ์คุณภาพ 2
4 =	มีการรายงาน/แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ถึงผลการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร ฯ ตามที่ได้ดำเนินการ ตามเกณฑ์คุณภาพ 3

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
0	= ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	= มีการเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรภายในสถานศึกษา
2	= มีการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และเผยแพร่ ขยายผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3	= มีการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพ 2 โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากบุคลากรของสถานศึกษาและชุมชน
4	= ปฏิบัติการดำเนินตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างต่อเนื่อง เพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อย่างน้อย 2 ปี
นิยามศัพท์	วิธีการเผยแพร่ที่หลากหลาย : มีช่องทางในการพัฒนาและเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้หลายวิธี เช่น จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าว การประชุมต่างๆ การจัดทำ website เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

รายการประเมินด้านที่ 5
ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ
มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1	สถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง
องค์ประกอบที่ 2	ผู้บริหารสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง
องค์ประกอบที่ 3	บุคลากรของสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1	บุคลากรของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2	บุคลากรจัดการทรัพยากร และดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3	บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณะประโยชน์
ตัวบ่งชี้ที่ 3.4	บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
ตัวบ่งชี้ที่ 3.5	บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์
องค์ประกอบที่ 4	ผู้เรียน
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม
ตัวบ่งชี้ที่ 4.4	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม
ตัวบ่งชี้ที่ 4.5	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

ตัวอย่างร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

- สภาพภูมิทัศน์สถานศึกษา (ภายใน - ภายนอก)
- บรรยากาศการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา
- รายงานผลการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน
- หลักฐานแสดงความเป็น “บุคคลตัวอย่าง / ต้นแบบ” เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 1 สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบุคลากร รวมถึงผู้เรียน มีการแบ่งปัน สามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน
3	=	สถานศึกษาสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบุคลากร รวมถึงผู้เรียน มีการแบ่งปัน สามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน รวมถึงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4	=	สถานศึกษาสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบุคลากร รวมถึงผู้เรียน มีการแบ่งปัน สามัคคี ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน รวมถึงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 2 ปี

องค์ประกอบที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตน อย่างเป็นเหตุเป็นผล พอประมาณกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับภูมิสังคม
3	=	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตน อย่างเป็นเหตุเป็นผล พอประมาณกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับภูมิสังคม รวมถึงมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้กับตนเอง และสถานศึกษา
4	=	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตน อย่างเป็นเหตุเป็นผล พอประมาณกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับภูมิสังคม รวมถึงมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้กับตนเอง และสถานศึกษา ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการใช้คุณธรรมนำความรู้ในการดำเนินชีวิต

องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	บุคลากรของสถานศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่ถูกต้องของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2	=	บุคลากรของสถานศึกษาเกินกว่าครึ่งหนึ่ง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่ถูกต้องของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3	=	บุคลากรของสถานศึกษาเกินกว่าครึ่งหนึ่ง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่ถูกต้องของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบุคลากรของสถานศึกษาส่วนหนึ่งมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4	=	บุคลากรของสถานศึกษาเกินกว่าครึ่งหนึ่ง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่ถูกต้องของปรัชญาของเศรษฐกิจ และมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากร และดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการวางแผน และมีวินัยในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย
2	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการวางแผน และมีวินัยในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย และมีการออมทรัพย์ตามศักยภาพ และ /หรือ เป็นแบบอย่างในการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและคุ้มค่า
3	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการวางแผน และมีวินัยในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย และมีการออมทรัพย์ตามศักยภาพ และ /หรือ เป็นแบบอย่างในการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งมีส่วนร่วม ในการดูแลการใช้ประโยชน์จาก สาธารณะสมบัติอย่างประหยัดและคุ้มค่า
4	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 จำนวนมากกว่าร้อยละ 25 ของบุคลากรในสถานศึกษา
นิยาม	สาธารณสมบัติ : สนามโรงเรียน น้ำ ไฟฟ้า ต้นไม้ คูคลอง ถนน ฯลฯ	
ศัพท์	มีวินัยในการใช้จ่าย : ใช้จ่ายอย่างพอประมาณ ไม่เกินตัว สมฐานะ มีเหตุมีผลในการใช้จ่าย	

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณะประโยชน์

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการมีวินัยในตนเอง และดำเนินชีวิตที่ไม่ทำให้ ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน
2	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการมีวินัยในตนเอง มีการดำเนินชีวิตที่ไม่ทำให้ ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน และมีอุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน / ช่วยเหลือผู้อื่น / บริจาค/ทำบุญตามความเชื่อทางศาสนาที่ตนนับถือ อย่างสม่ำเสมอ
3	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการมีวินัยในตนเอง มีการดำเนินชีวิตที่ไม่ทำให้ ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน และมีอุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน /ช่วยเหลือผู้อื่น /บริจาค/ทำบุญตามความเชื่อทางศาสนาที่ตนนับถือ และมีส่วนร่วมในการทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม อย่างสม่ำเสมอ
4	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 จำนวนมากกว่าร้อยละ 25 ของบุคลากรในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญ รวมถึงรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างประหยัดและคุ้มค่า
3	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ รวมถึงรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า ตลอดจนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์/ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาและชุมชน
4	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 จำนวนมากกว่าร้อยละ 25 ของบุคลากรในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างในการเห็นคุณค่าและภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ทั้งด้านภาษา การแต่งกาย และประเพณี ศาสนาและประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของท้องถิ่น/ชาติพันธุ์
2	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีส่วนร่วมในการสืบทอด/สานต่อ/รักษา วัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ
3	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้สถานศึกษา/ชุมชน/สังคม ดำเนินการ สืบทอด/สานต่อ/รักษา วัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ
4	=	มีบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง ตามเกณฑ์คุณภาพ 3 จำนวนมากกว่าร้อยละ 25 ของบุคลากรในสถานศึกษา

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา เฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 25
2	=	ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา เฉลี่ยร้อยละ 25 – 50
3	=	ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา เฉลี่ยร้อยละ 51 – 74
4	=	ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา เฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป
นิยามศัพท์		มีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา : ผ่านเกณฑ์การวัดผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ที่จัดสอนในช่วงปีการศึกษาที่ผ่านมา เฉลี่ยร้อยละ XX : จำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ตามข้างต้น มีจำนวนเฉลี่ยร้อยละ XX ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมดของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้เรียนที่เป็นแบบอย่างในการมีวินัยในการใช้จ่าย
2	=	มีผู้เรียนที่เป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และมีการออมทรัพย์ตามศักยภาพหรือเป็นแบบอย่างในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า
3	=	มีผู้เรียนที่เป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และเป็นแบบอย่างในการมีส่วนร่วม ในการดูแลการใช้ประโยชน์จากสาธารณะสมบัติอย่างประหยัดและคุ้มค่า
4	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างน้อยห้องละ 1 คน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยไม่เบียดเบียน หรือสร้างความเดือดร้อนให้ ตัวเอง/ผู้อื่น
2	=	มีผู้เรียนที่เป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และเป็นแบบอย่างในการแบ่งปัน ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับผู้อื่น
3	=	มีผู้เรียนที่เป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม
4	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างน้อย ห้องละ 1 คน

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า
3	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และเป็นแบบอย่างในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์/ฟื้นฟู สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษา และชุมชน
4	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างน้อย ห้องละ 1 คน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

0	=	ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
1	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างในการเห็นคุณค่าและภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ทั้งด้านภาษา การแต่งกาย ประเพณี ศาสนา และประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่น/ชาติพันธุ์
2	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 1 และเป็นแบบอย่างในการมีส่วนร่วม ในการสืบทอด/สานต่อ/รักษา วัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ
3	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 2 และเป็นแบบอย่างในการมีส่วนร่วม ในการรณรงค์ให้สถานศึกษา/ชุมชน/สังคม ดำเนินการ สืบทอด/สานต่อ/รักษา วัฒนธรรมไทย และมรดกของชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ
4	=	มีผู้เรียนเป็นแบบอย่างตามเกณฑ์คุณภาพ 3 อย่างน้อย ห้องละ 1 คน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางการพัฒนาและประเมินสถานศึกษาพอเพียง
เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดกระบวนการเรียน การสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อน “สถานศึกษาพอเพียง” โดยได้กำหนด แนวทางในการพัฒนาและประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ดังนี้

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ สถานศึกษาที่จะพัฒนาเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา” ต้องเป็นสถานศึกษาที่ได้รับประกาศเป็น “สถานศึกษาพอเพียง” ของกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒ การพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการศึกษา” เป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยอาจร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการดำเนินงาน ตามความเหมาะสม

๑.๓ การพัฒนา “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” ให้เป็นไปเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการขยายผล “สถานศึกษาพอเพียง”

๒. การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

๒.๑ ใช้เกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ตามแนบท้ายประกาศนี้)

๒.๒ หน่วยงานต้นสังกัด ส่งรายชื่อให้ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอรับการประเมิน

๒.๓ กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนจาก หน่วยงานต้นสังกัด จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ - ๕ คน ดำเนินการประเมินให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ อย่างมี ประสิทธิภาพ

๒.๔ กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อ “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการศึกษา”

๒.๕ กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ดำเนินการกำกับติดตาม ประเมินผล การพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” สู่การเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการศึกษา” อย่างสม่ำเสมอ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปฏิทินปฏิบัติงาน

การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา
ของศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา	แผนดำเนินงาน	หมายเหตุ
ตั้งแต่เดือน มิถุนายน เป็นต้นไป	รับเอกสารข้อมูลประกอบการคัดกรองเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จากหน่วยงานต้นสังกัด ของสถานศึกษาพอเพียง และจัดระบบข้อมูลสถานศึกษาพอเพียง ที่ขอรับการประเมินฯ	
กรกฎาคม และ พฤศจิกายน	ประชุมคณะกรรมการคัดกรองข้อมูลประกอบการประเมินเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	
สิงหาคม - กันยายน และ ธันวาคม-กุมภาพันธ์	ติดตามประเมินสถานศึกษาพอเพียงที่ผ่านการคัดกรองข้อมูลเบื้องต้น โดย คณะกรรมการติดตามประเมินผลศูนย์การเรียนรู้ฯ	
มีนาคม	ประชุมสรุปผลการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดย คณะกรรมการติดตามประเมินผลศูนย์การเรียนรู้ฯ	
เมษายน	ประกาศผลการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	

ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

๑. สถานศึกษาพอเพียง เตรียมความพร้อมเพื่อขอรับการประเมิน ดำเนินการดังนี้

๑.๑ จัดทำแบบประเมินตนเอง พร้อมรายละเอียดข้อมูลประกอบการคัดกรอง ความยาวไม่เกิน ๒๐ หน้า กระดาษเอ ๔

๑.๒ **จัดทำภาคผนวก** โดยให้บันทึกภาพความสำเร็จของการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ฯ บริบทสถานศึกษา แหล่ง/ฐานการเรียนรู้ วิธีการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ เรื่องเล่าของครูเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยพอเพียง และเรื่องเล่าของนักเรียน แกนนำที่มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิถีชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งคำบรรยายประกอบ ลงในแผ่น CD ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที

๑.๓ จัดส่งแบบประเมินตนเองและภาคผนวก ดังนี้

๑.๓.๑ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งไปยัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด (สพป.) / (สพม.) / หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.) แล้วแต่กรณี

๑.๓.๒ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ส่งไปยัง สำนักงาน กศน. จังหวัด

๑.๓.๓ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่งไปยัง หน่วยงานต้นสังกัดส่วนกลาง

๑.๓.๔ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่งไปยัง หน่วยงาน ต้นสังกัดส่วนกลาง

๑.๓.๕ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งไปยัง องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต./อบจ.)

๑.๓.๖ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ส่งไปยัง กองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดน

๑.๓.๗ สถานศึกษาพอเพียงในสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่งไปยัง สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

๒. หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการดังนี้

๒.๑ หน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๑.๓.๑ ตรวจสอบพิจารณาคัดกรองข้อมูลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และรายงานพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานการประเมิน ส่งไปยังศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สพฐ. เพื่อรวบรวมนำส่งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๒ หน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๑.๓.๒ ตรวจสอบพิจารณาคัดกรองข้อมูลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และรายงานพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานการประเมิน ส่งไปยัง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เพื่อรวบรวมนำส่งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๓ หน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๑.๓.๓, ๑.๓.๔, ๑.๓.๖ และ ๑.๓.๗ ตรวจสอบพิจารณาคัดกรองข้อมูล การประเมินตนเองของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานการประเมิน รวบรวมนำส่งศูนย์ขับเคลื่อน เศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๔ หน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๑.๓.๕ ตรวจสอบพิจารณาคัดกรองข้อมูลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และรายงานพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานการประเมิน ส่งไปยังสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เพื่อนำส่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (กถ.) รวบรวมนำส่งศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเบื้องต้นและคัดกรอง ประกอบด้วย

๓.๑ แบบประเมินตนเอง (เอกสาร ๑)

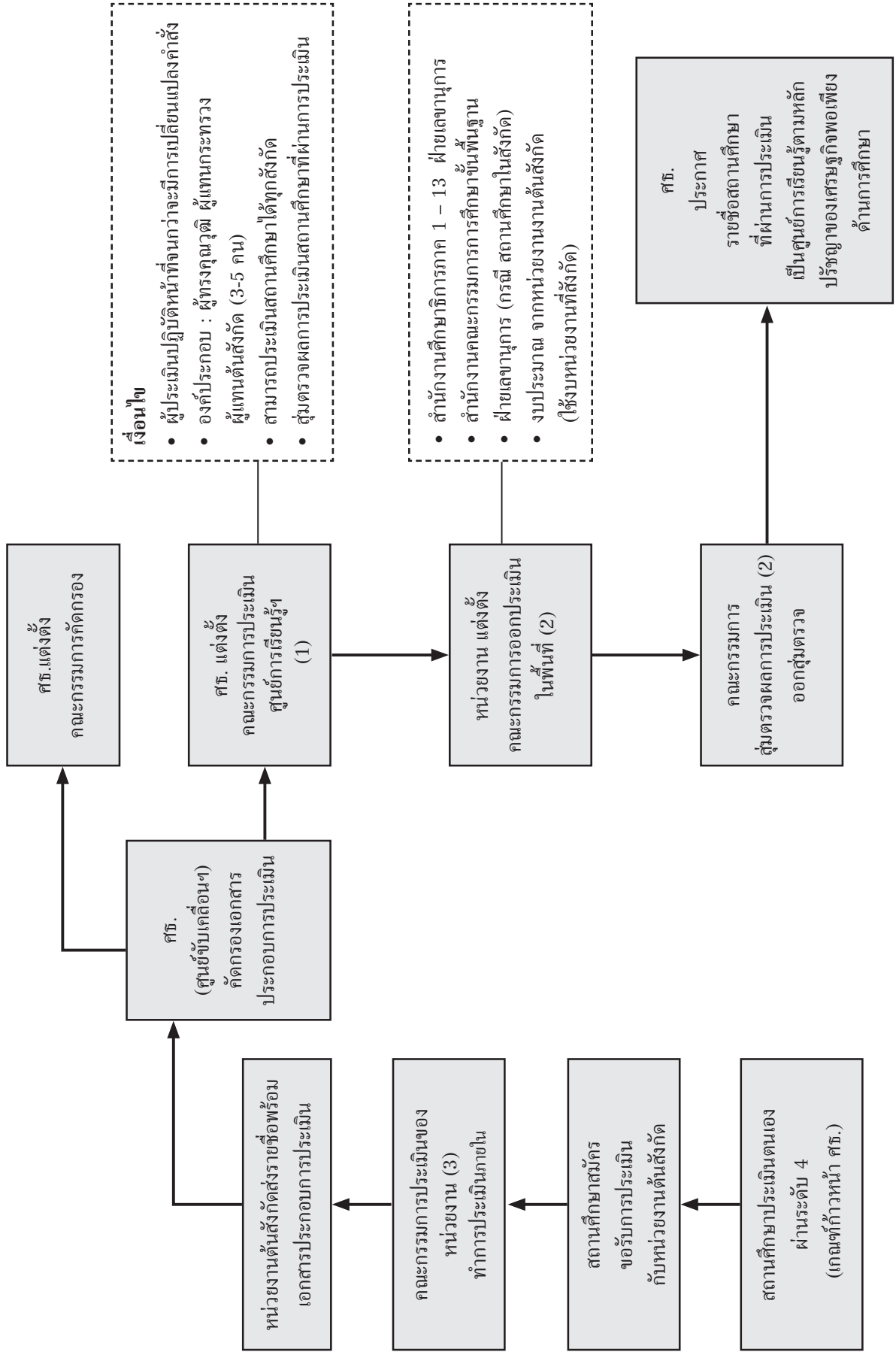
๓.๒ เกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (เอกสาร ๒) ซึ่งต้องได้คะแนนระดับคุณภาพตั้งแต่ ๔ ขึ้นไป ในแต่ละด้าน ครบทุกด้าน

๓.๓ ข้อมูลประกอบการคัดกรองศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (เอกสาร ๓)

๔. คณะกรรมการประเมินศูนย์การเรียนรู้ฯ

ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ แจ้งรายชื่อสถานศึกษาพอเพียงที่ผ่านการคัดกรอง ข้อมูลเบื้องต้น ไปยังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประเมินส่วนภูมิภาค เพื่อจัดทำคำสั่งคณะกรรมการประเมินฯ ดำเนินการออกประเมินสถานศึกษาพอเพียง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการของกระทรวงศึกษาธิการ

ผังกระบวนการประเมินสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

แบบประเมินตนเอง
เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

ชื่อสถานศึกษา

สังกัดจังหวัด.....

ตัวชี้วัด	คะแนนประเมิน	
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. บุคลากร คะแนนรวม (เฉลี่ยรายด้าน)	๓๕ (๕)	
๑.๑ ผู้บริหาร	๑๐	
๑.๒ ครู	๑๐	
๑.๓ นักเรียน	๑๐	
๑.๔ คณะกรรมการสถานศึกษา	๕	
๒. การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คะแนนรวม (เฉลี่ยรายด้าน)	๑๐ (๕)	
๒.๑ อาคาร สถานที่และสิ่งแวดลอม	๕	
๒.๒ ฐานการเรียนรู้ ปศพพ. และ/หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ.	๕	
๓. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก คะแนนรวม (เฉลี่ยรายด้าน)	๑๐ (๕)	
๓.๑ ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อน ปศพพ.	๕	
๓.๒ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัด และ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน)	๕	

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

**เกณฑ์การประเมิน
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**

องค์ประกอบ ระดับคุณภาพ	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
๑. บุคลากร					
๑.๑ ผู้บริหาร	<ul style="list-style-type: none"> มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ปศพพ.) อย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๑ และ ปฏิบัติตนตาม ปศพพ. และ นำ ปศพพ. มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๒ และ สามารถถ่ายทอด ประสบการณ์การนำ ปศพพ. มาใช้ในสถานศึกษา และ มุ่งมั่นในการขับเคลื่อน ปศพพ. ในสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๓ และ ขยายผลการขับเคลื่อน ปศพพ. สู่ภายนอก สถานศึกษา เช่น ชุมชน สถานศึกษาอื่น ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๔ และ ชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก เห็นคุณค่า ยอมรับ และให้ความร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อน ปศพพ. สู่ภายนอกสถานศึกษา
๑.๒ ครู	<ul style="list-style-type: none"> ร้อยละ ๒๕ ของจำนวนครูในสถานศึกษา มีความเข้าใจ มีสื่อและ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ ปศพพ. และอธิบาย ปศพพ. ได้อย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๑ และ ปฏิบัติตนตาม ปศพพ. และ ครูนำ ปศพพ. มาใช้ ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่รับผิดชอบจนเห็นผล และ ครูใช้สื่อ และ/หรือนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับ ปศพพ. ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เห็นผล 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๒ และ ครูถ่ายทอดประสบการณ์ให้ เพื่อนครูในสถานศึกษา จนมี ครูทุกระดับชั้น และทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้จัดกิจกรรม การเรียนรู้ตาม ปศพพ. จน เห็นผล 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๓ และ มีครูแกนนำนำบทเรียน ความรู้ตาม ปศพพ. จากการ ถอดบทเรียนของตนมาจัดทำ เป็นสื่อขยายผล สู่ภายนอก สถานศึกษาจนเห็นผล 	<ul style="list-style-type: none"> ตามระดับ ๔ และ ครูมากกว่ากึ่งหนึ่งจัดทำ กิจกรรมการเรียนรู้ตาม ปศพพ. อย่างต่อเนื่อง และ ครูในสถานศึกษาร่วมมือใน การขยายผลการขับเคลื่อนสู่ ภายนอกสถานศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ ครูนำสื่อ และ/หรือนวัตกรรม ที่พัฒนาตามระดับ ๔ มาใช้ ขยายผลสู่ภายนอกสถานศึกษา จนเห็นผล

องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
๑.๓ นักเรียน	ระดับคุณภาพ	มีนักเรียนแกนนำที่มีความรู้ ความเข้าใจ และอธิบาย ปศพพ. ได้อย่างถูกต้อง	ตามระดับ ๑ และ นักเรียนแกนนำเกิดการ เรียนรู้ และปฏิบัติตาม ปศพพ. จนเห็นผล เห็นคุณค่า และเกิดศรัทธา	ตามระดับ ๒ และ นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมใน การขับเคลื่อน ปศพพ. ใน สถานศึกษามีนักเรียนที่มี คุณสมบัติอย่างพอเพียง จำนวนเพิ่มขึ้น	ตามระดับ ๓ และ นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมใน การขับเคลื่อน ปศพพ. ผู้ ภายนอกสถานศึกษา และ นักเรียนแกนนำได้นำ ปศพพ. มาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ตามระดับ ๔ และ นักเรียนแกนนำเป็นหลักใน การจัดกิจกรรมขับเคลื่อน ปศพพ. ภายในสถานศึกษา และ/หรือ จัดกิจกรรมขยายผล ปศพพ. ภายนอกสถานศึกษา
๑.๔ คณะกรรมการ สถานศึกษา	ระดับคุณภาพ	รับรู้การขับเคลื่อน ปศพพ. ของ สถานศึกษา	ตามระดับ ๑ และ มีความสนใจและมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อน ปศพพ. ของสถานศึกษา	ตามระดับ ๒ และ เห็นคุณค่า และศรัทธาใน การขับเคลื่อน ปศพพ. ของ สถานศึกษา	ตามระดับ ๓ และ สนับสนุนกิจกรรมการ ขับเคลื่อน ปศพพ. ของ สถานศึกษาจนเห็นผล	ตามระดับ ๔ และ สนับสนุนกิจกรรมการขยาย ผลการขับเคลื่อน ปศพพ. ผู้ ภายนอกจนเห็นผล
๒. การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ						
๒.๑ อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม	ระดับคุณภาพ	มีผู้รับผิดชอบการใช้ ปรับปรุง ดูแล รักษา อาคารสถานที่และ จัดการสภาพแวดล้อมสำหรับ การเรียนรู้อย่างเหมาะสม	ตามระดับ ๑ และ มีแผนงาน/โครงการ งบประมาณ และ ผู้รับผิดชอบในการปรับใช้ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตาม ปศพพ.	ตามระดับ ๒ และ มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อน ปศพพ. ของสถานศึกษา และ มีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. ในสถานศึกษา และ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ตาม ปศพพ. เช่น สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ฯลฯ	ตามระดับ ๓ และ ครูและนักเรียนมีส่วนร่วม ในการดูแลรักษาสสิ่งแวดลอม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ตาม ปศพพ.	ตามระดับ ๔ และ ชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ได้ ใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วม ในการส่งเสริม สนับสนุนการ ดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
๒.๒ แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง	มีแหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงภายใน และ/หรือ ภายนอกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของสถานศึกษาและมีการจัดการอย่างพอเพียง	ตามระดับ ๑ และ มีสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. ที่สามารถอธิบายความได้อย่างถูกต้องชัดเจน และ มีแผนการจัดการเรียนรู้ของแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการศึกษารายวิชา ปศพพ. ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	ตามระดับ ๒ และ มีวิทยากรรับผิดชอบฐานการเรียนรู้ ปศพพ. ที่สามารถอธิบายความได้อย่างถูกต้องชัดเจน และ มีแผนการจัดการเรียนรู้ของแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการศึกษารายวิชา ปศพพ. ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	ตามระดับ ๓ และ บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จากแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. อย่างเป็นรูปธรรม และ มีการพัฒนาแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. อย่างต่อเนื่อง	ตามระดับ ๔ และ มีการประเมินผลการใช้แหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. อย่างเป็นรูปธรรม และ มีการพัฒนาแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. อย่างต่อเนื่อง	ตามระดับ ๕ และ มีการประเมินผลการใช้แหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. อย่างเป็นรูปธรรม และ มีการพัฒนาแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ ปศพพ. อย่างต่อเนื่อง
๓. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก						
๓.๑ ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อน ปศพพ.	มีเครือข่ายการเรียนรู้ ปศพพ. มีประสบการณ์ในการรับสถานศึกษาอื่นมาศึกษาดูงาน	ตามระดับ ๑ และ สามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษา	ตามระดับ ๒ และ สามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษา	ตามระดับ ๓ และ เป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่ายขับเคลื่อน ปศพพ. เครือข่ายขับเคลื่อน ปศพพ.	ตามระดับ ๔ และ สามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย ๑ แห่ง	ตามระดับ ๕ และ สามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย ๑ แห่ง
๓.๒ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน)	มีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่าง ๆ	ตามระดับ ๑ และ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้และ/หรือ รับการสนับสนุนเพื่อการขับเคลื่อน ปศพพ.	ตามระดับ ๒ และ สามารถบริหารจัดการความสัมพัทธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการขับเคลื่อน ปศพพ. ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	ตามระดับ ๓ และ ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อน ปศพพ. สู่หน่วยงานภายนอก	ตามระดับ ๔ และ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย ๑ แห่ง	ตามระดับ ๕ และ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย ๑ แห่ง

หมายเหตุ : ปศพพ. หมายถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูลประกอบการคัดกรองศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางการศึกษา

คำชี้แจง ให้สถานศึกษาพอเพียง ที่มีความประสงค์ ขอรับการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางการศึกษา จัดทำรายงานข้อมูลตามหัวข้อด้านล่าง ประกอบการคัดกรอง ความยาวไม่เกิน ๒๐ หน้ากระดาษเอ ๔ (ไม่รวมภาคผนวก) โดยขอให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบทุกข้อ กรณีปีการศึกษาให้รับตามปีที่ส่งประเมินและปรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น ตามบริบทของระดับการศึกษา เช่น อาชีวศึกษา / กศน.

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด

สถานที่ตั้ง ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

โทรสาร..... Website.....

ชื่อ-สกุลผู้อำนวยการสถานศึกษา..... โทรศัพท์.....

ชื่อ-สกุลรองผู้อำนวยการสถานศึกษา..... โทรศัพท์.....

ชื่อ-สกุลครูแกนนำ..... โทรศัพท์.....

๑. เหตุผลที่สถานศึกษาขอรับการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทางการศึกษา

๒. ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

๒.๑ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา (รวมครูอัตราจ้าง) ปีการศึกษา ๒๕๕๘

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวนจำแนกตามระดับการศึกษา/กลุ่มสาระการเรียนรู้				
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	สูงกว่าปริญญาโท	รวม
ภาษาไทย					
วิทยาศาสตร์					
คณิตศาสตร์					
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม					
สุขศึกษาและพลศึกษา					
ศิลปะ					
การงานอาชีพและเทคโนโลยี					
ภาษาต่างประเทศ					
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
บุคลากรทางการศึกษา					
รวมทั้งสิ้น					

/๒.๓ จำนวน...

๒.๒ จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น ปีการศึกษา ๒๕๕๘

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน		
	ทั้งหมด	นักเรียนที่มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง (จำนวนคน/ร้อยละ)	จำนวนนักเรียนแกนนำขับเคลื่อน
ระดับปฐมวัย			
ชั้นเตรียมอนุบาล			
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑			
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒			
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓			
รวม			
ระดับประถมศึกษา			
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑			
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒			
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓			
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖			
รวม			
ระดับมัธยมศึกษา			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖			
รวมทั้งสิ้น			

๒.๓ บริบทของสถานศึกษา / ลักษณะชุมชน / ภูมิสังคม

๒.๔ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา / อัตลักษณ์ของนักเรียน

๒.๕ แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มีอะไรบ้าง / ใช้ประโยชน์อย่างไร)

/๓. แนวทางใน...

๓. แนวทางในการดำเนินการในด้านต่างๆ ซึ่งสมควรได้รับการประเมินผ่านเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

๓.๑ การบริหารจัดการ

๓.๒ บุคลากร

๓.๓ งบประมาณ

๓.๔ แหล่งเรียนรู้

๓.๕ วิธีการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

๔. ข้อมูลด้านบุคลากร

๔.๑ ผู้บริหาร (อธิบายรายละเอียดการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น)

๔.๑.๑ ความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๒ การปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๑.๓ ความสามารถในการบริหารจัดการการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๔ วิสัยทัศน์ ในการบริหารจัดการการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๕ การสร้างความสัมพันธ์กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

๔.๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (อธิบายรายละเอียดการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น)

๔.๒.๑ ความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒.๒ การพัฒนาและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๒.๓ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒.๔ พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย เป็นแบบอย่างที่ดีได้

๔.๒.๕ การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

๔.๒.๖ ครูแกนนำทุกกลุ่มสาระ เขียนตัวอย่างเรื่องเล่าของครูในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้/ตัวอย่างการออกแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างหลักคิดพอเพียงให้แก่แก่นักเรียน โดยจัดทำเป็นเอกสารแนบในภาคผนวก

๔.๒.๖.๑ มีวิธีการอย่างไรในการสอดแทรกในเนื้อหา/บูรณาการในรูปแบบกระบวนการในชั้นนำ ชั้นสอนชั้นสรุป หรือการทำโครงการ/โครงการ หรือในวิถีชีวิต

๔.๒.๖.๒ มีเครื่องมือช่วยสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนอะไรบ้าง เช่น ใบงาน ชุดคำถาม การทบทวนการทำงานหลังการปฏิบัติ การถอดบทเรียนความสำเร็จ/ล้มเหลว ผังมโนทัศน์ หรืออื่นๆ

๔.๒.๖.๓ มีวิธีตรวจสอบวัดผล/ประเมินผลอย่างไร จึงทำให้ครูมั่นใจว่านักเรียนได้เรียนรู้แล้วเข้าใจและนำไปใช้จริงได้

/๔.๓ นักเรียน...

๔.๓ นักเรียน (อธิบายรายละเอียดการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น)

สถานศึกษามีวิธีการอย่างไรในการพัฒนานักเรียนให้เกิดอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

๔.๓.๑ มีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓.๒ มีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓.๓ มีความรู้ คุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๓.๔ มีความสำเร็จที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ

๔.๓.๕ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๔ คณะกรรมการสถานศึกษา (อธิบายรายละเอียดการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น)

๔.๔.๑ ความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๔.๒ บทบาทในการให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ข้อมูลด้านอาคารสถานที่ / แหล่งเรียนรู้ / สิ่งแวดล้อม

๕.๑ ความพร้อมของอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๒ มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายเพื่อสร้างเสริมอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๕.๓ สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานภายนอก

๖.๑ การวางแผนและดำเนินการสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา

๖.๒ ชุมชนให้ความไว้วางใจ ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

๖.๓ สถานศึกษามีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนชุมชน และหน่วยงานอื่นในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๔ สถานศึกษาบริหารจัดการการศึกษา และจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนสามารถเป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นได้

๖.๕ ผลความสำเร็จที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือหน่วยงานอื่น

/๗. ภาคผนวก...

๗. ภาคผนวก

ให้จัดทำเป็น CD พร้อมคำบรรยายประกอบ ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที ในประเด็นต่อไปนี้

- ๗.๑ วิธีการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
- ๗.๒ เรื่องเล่าของครูเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยพอเพียง
- ๗.๓ เรื่องเล่าของนักเรียนแกนนำ

ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ
การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๒.๔ และมีมติคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ” ในข้อ ๓ ของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ” หมายความว่า “หน่วยงานของรัฐ องค์กรนิติบุคคล หรือ องค์กรที่เป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลที่มีกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของข้อ ๖ ของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗

“(๖) โครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณต้องไม่มีลักษณะทางตรงหรือทางอ้อมในการนำเงินไปเป็นเงินทุนให้สมาชิกหรือประชาชนกู้ยืม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล และต้องบริหารจัดการแบบโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ทุกชั้นตอน”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ตามข้อ ๙ มีอำนาจพิจารณาตรวจสอบโครงการให้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบนี้ และจัดลำดับความสำคัญเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ วรรคสองของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นองค์กรนิติบุคคล หรือองค์กรที่เป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลที่มีกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ให้สนับสนุนงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุน หากผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้สนับสนุนงบประมาณในลักษณะเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๒ วรรคสามของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗

“ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจะต้องทำสัญญารับเงินอุดหนุนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด”

ข้อ ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๓ วรรคสองของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗

“กรณีมีการร้องเรียนเกิดขึ้น ให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ตามข้อ ๙ มีหน้าที่ต้องรายงานผลการติดตามเรื่องร้องเรียนให้สำนักงานทราบโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน”

ข้อ ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๔ ของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗

“ให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์แต่ละด้านตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า มีการทุจริตหรือดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือไม่ หากตรวจพบว่า มีบุคคลใดเป็นผู้กระทำผิดหรือน่าจะเป็นผู้กระทำผิด หรือน่าสงสัยว่ามีการกระทำความผิด ให้รายงานพฤติการณ์การกระทำของบุคคลดังกล่าวพร้อมฐานความผิด และจำนวนเงินหรือความเสียหายที่ทางราชการได้รับหรือที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมของหมู่บ้าน หรือชุมชน หรือองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ไปให้สำนักงานทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

ในกรณีมีมูลว่ามีผู้กระทำความผิดดังกล่าว ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลโครงการ มีอำนาจในการสั่งให้ผู้กระทำความผิดคืนเงินทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และมอบหมายให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษดำเนินคดีตามกฎหมาย หรือฟ้องร้องดำเนินคดีแทนหน่วยงานทั้งทางอาญา แพ่ง หรือปกครอง แล้วแต่กรณี เพื่อเรียกเงินงบประมาณหรือค่าสินไหมทดแทนคืนพร้อมดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป”

ข้อ ๑๐ ให้ปรับลำดับข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ ของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ตามลำดับ โดยข้อความให้คงเดิม

ข้อ ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๘ ของระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗

“เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จและมีสินทรัพย์เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ให้จัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์เป็นของผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ
การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(หน่วยงานของรัฐ)

๑. ผู้ขอรับการสนับสนุน

ชื่อ หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และสังกัด

.....

๒. ข้อมูลโครงการ

๒.๑ ชื่อโครงการ

๒.๒ หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๓ สถานภาพของโครงการ โครงการใหม่ โครงการต่อเนื่อง

๒.๔ วัตถุประสงค์ของโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๕ เป้าหมาย ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ พร้อมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒.๕.๑ เป้าหมายแผนงาน/โครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๕.๒ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน/ครัวเรือน จำนวนคน และพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๕.๓ ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์

.....
.....
.....
.....
.....

๒.๕.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....

๒.๖ ความสอดคล้องของโครงการ (สอดคล้องกับยุทธศาสตร์โดยยุทธศาสตร์หนึ่งดังต่อไปนี้)

- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท
- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา
- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ
บริการการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมและผู้ประกอบการรายย่อย
- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ
- การประชาสัมพันธ์
- การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง
- การบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- อื่น ๆ

๒.๗ ชื่อผู้ประสานงาน

ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง

สถานที่ติดต่อ.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... E-mail.....

๒.๘ สถานที่ดำเนินงาน.....

เลขที่..... หมู่..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

๒.๙ ระยะเวลาดำเนินการ (ระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุด หากมีระยะเวลาการดำเนินงานเกินกว่า ๑ ปี

ให้ระบุเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา)

.....
.....

๒.๑๐ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

ระบุรายละเอียดวิธีดำเนินงาน กิจกรรม ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการภายใต้แผนงาน/โครงการ
ที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

วิธีการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา

๒.๑๑ ความพร้อมของโครงการ

- ดำเนินการได้ทันที
 อยู่ระหว่างเตรียมการ

๒.๑๒ งบประมาณ

งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน จำนวน.....บาท (ตัวหนังสือ)

แสดงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (โดยจำแนกราคา/หน่วย)

รายการ	ปริมาณงาน	งบประมาณ
ค่าตอบแทน กิจกรรม.....		
ค่าใช้สอย กิจกรรม.....		
ค่าวัสดุ กิจกรรม.....		
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ กิจกรรม.....		
รวม		

๒.๑๓ การจ่ายเงินโครงการ สำนักงานจะโอนเงินงบประมาณให้กับหน่วยงานในลักษณะของการเบิกจ่าย
งบประมาณแทนกัน (กรณีการดำเนินโครงการที่ไม่แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และมีการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ)

ที่	งวดที่	แผนงาน/กิจกรรม	จำนวนเงิน	ระยะเวลาที่ขอเบิก	หมายเหตุ
๑	งวดที่ ๑	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือนที่ จะขอเบิกเงิน	
๒	งวดที่ ๒	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือนที่ จะขอเบิกเงิน	
๓	งวดที่ ๓	สรุปแผนงาน/กิจกรรม การนำเงินไปดำเนินการ	ระบุจำนวนเงิน (บาท)	ระบุวันที่หรือเดือนที่ จะขอเบิกเงิน	

๒.๑๔ การเบิกเงินงบประมาณแทนกัน

ชื่อส่วนราชการผู้เบิกแทน.....

รหัสหน่วยงาน.....

รหัสหน่วยเบิกจ่าย.....

ขอรับรองว่าโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเงิน
เพื่อดำเนินการจากทางราชการหรือแหล่งเงินอื่นใด หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

๒.๑๕ (ลงชื่อ)..... ผู้เสนอโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

๒.๑๖ (ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)

หลักการและเหตุผล

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานไว้ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่เน้นการพึ่งพาตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาและการบริหารจัดการในภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในแนวทางและวิธีการต่างๆ แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละหน่วยงานแต่ละพื้นที่ ในลักษณะที่ต่างคนต่างทำ ขาดการบูรณาการในการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ส่งผลให้มีความเข้าใจและการปฏิบัติที่หลากหลาย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน และส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) เป็นแผนระยะ ๔ ปี ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้น เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้สามารถบรรลุเป้าหมายและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ คือ การสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็ง เพื่อเตรียมความพร้อมของ คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเพื่อเสริมสร้างทุนทางปัญญาอย่างยั่งยืน มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน รวมทั้งเรื่องการบริหารจัดการน้ำและที่ดินเพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหารและการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

แผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ในยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
มุ่งเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันเพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา

เสริมสร้างศักยภาพของคนไทยในทุกมิติ ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีสติปัญญารอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีความเพียร และรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและเรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็งและสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้คนในชุมชน และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตรความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคการเกษตรให้เข้มแข็งและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้ภาคการเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารและพลังงานที่มีความมั่นคง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และสัตว์น้ำ รวมถึงเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อาหารและพลังงาน บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้สร้างสรรค์ การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขณะเดียวกัน ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานชีวภาพทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน และประเทศ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ภาคการเกษตรสามารถพึ่งพาตนเองได้และเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง

แนวคิดพื้นฐานในการขับเคลื่อนพัฒนา

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การมีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรม และความสมดุลในชีวิต ครอบครัว ชุมชน และประเทศ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การพัฒนาเชิงพื้นที่ (area – based approach) คือ การบริหารจัดการที่ลงไปทำกระบวนการในพื้นที่เป้าหมาย การสร้างกระบวนการเรียนรู้ของทุกหน่วยงาน และชุมชนให้ “ระเบิดจากข้างใน” ร่วมกันเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางแก้ด้วยตนเองก่อน

๓. การ “ทำตามลำดับขั้น” คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติ ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งน้ำ ดิน ปัจจัยการผลิตด้านการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการ ในลักษณะกลุ่ม/กองทุน โดยจัดสรรผลประโยชน์ให้ทั่วถึงเป็นธรรม โดย เริ่มจากความพอเพียง ดังนี้

- ระดับครัวเรือน ให้ชาวบ้านมีอาหารกินตลอดปี ลดรายจ่าย ไม่กู้หนี้ยืมสินเพิ่ม การสร้างรายได้ภาคเกษตร ได้แก่ พืชหลังนา ประมง ปศุสัตว์ และ นอกภาคเกษตร ได้แก่ หัตถกรรม
- ระดับชุมชน รวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้ โดยการเพิ่มผลผลิต โครงสร้างพื้นฐานการผลิตระดับชุมชน เช่น โรงสีข้าว ลานตากข้าว ระบบประปาชุมชน ฯลฯ
- ระดับพื้นที่และภูมิภาค ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน เห็นแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด ระบบการขนส่ง เพื่อสนับสนุนระบบการผลิตระดับครัวเรือน และชุมชน (Supply chain)
- ระดับประเทศ กำหนดเป็นนโยบาย ระเบียบกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการทำงาน การกำกับดูแล การสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้อง กับความต้องการของเครือข่ายในแต่ละภูมิภาค

๔. บุรณาการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและภาคส่วนอื่น การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรไม่แสวงหากำไร สถาบันการเงิน/แหล่งทุน ให้มาร่วมแก้ไขปัญหาในเรื่องใหญ่ที่ทุกคนในพื้นที่เห็นว่าต้องแก้ไข และจะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของคนในพื้นที่ ในลักษณะทำไป ปรับไป เรียนรู้ไป เพื่อพัฒนารูปแบบและกลไกการทำงานที่เอื้อต่อการแก้ปัญหา

๕. การจัดการความรู้และพัฒนาคน มีหมวดหมู่การจัดเก็บฐานข้อมูล และความรู้ ประกอบด้วย อาชีพ ปัจจัยการผลิต ทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐานการผลิต การบริหารจัดการ โดยการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และสกัดความรู้จากการพัฒนาพื้นที่ จัดทำเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (DSSI) และคลังความรู้ ใช้แนวทาง/เทคนิคการทำงานรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นไป เพื่อถ่ายทอดให้แก่บุคคลทุกระดับ และการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน

ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) มียุทธศาสตร์ คือ “บูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วน” โดยมียุทธศาสตร์ที่ต้องบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน รวม ๗ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท เน้นพื้นที่ (Area Approach) เป็นหลัก โดยบูรณาการการทำงานในพื้นที่เพื่อ

รับทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร ประชากรชุมชนหรือหมู่บ้านต่างๆ ซึ่งจะดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคชุมชน และภาควิชาการ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของตนเอง โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น บัญชีครัวเรือน ข้อมูลชุมชน ข้อมูลน้ำ และความต้องการการใช้น้ำ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และกำหนดพื้นที่เป้าหมายโดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นกลุ่ม มีเป้าหมายรวมอยู่ที่ ๒๕% ของหมู่บ้านในประเทศ มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

ภาคการศึกษา มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง การพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

ภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจภาคเอกชน อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย ดำเนินธุรกิจตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุน การสร้างความรู้ความเข้าใจ การสร้างภาคีเครือข่ายให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชน อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการที่มีความพร้อมในการเข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการพัฒนาในชุมชนต่าง ๆ ตามบริบทของแต่ละพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการต่างประเทศ มุ่งเผยแพร่องค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แก่ประเทศต่าง ๆ มีความเข้าใจในหลักปรัชญานี้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปปรับใช้ในประเทศนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕. เพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณชนในวงกว้าง มุ่งให้หน่วยงานการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน สามารถประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภาคปฏิบัติ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการพัฒนาหรือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกยุทธศาสตร์และของภาคส่วนต่างๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบในวงกว้าง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖. การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

มุ่งบูรณาการการขับเคลื่อนระหว่างกองทัพกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ตามแนวบริเวณชายแดน ซึ่งมีผลต่อความมั่นคง เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น มีรายจ่ายลดลง อันจะนำมาซึ่งความมีเสถียรภาพด้านความมั่นคงในภาพรวมของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗. สร้างกลไกการบริหารจัดการ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน มีการบูรณาการการปฏิบัติร่วมกัน โดยมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมขึ้นในสำนักงานปลัด

สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็น ศูนย์กลางการประสานติดตาม และส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ มีการเชื่อมโยงและสนับสนุน กันและกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และข้อมูลระหว่างกัน

เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๘,๕๙๔ หมู่บ้านหรือประมาณ ๒๕ % ของหมู่บ้านในประเทศ (ข้อมูลจำนวนหมู่บ้านจากระบบฐานข้อมูลกรมการปกครอง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ มีจำนวน ๗๔,๙๕๕ หมู่บ้าน ๗,๒๕๕ ตำบล ๘๗๘ อำเภอ ๗๖ จังหวัด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) โดยแบ่งพื้นที่ดำเนินการเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ : พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง และพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์สาขา ๒ แห่ง จำนวน ๘๐๔ หมู่บ้าน ได้แก่

๑) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จ. ฉะเชิงเทรา	จำนวน ๑๙ หมู่บ้าน
๒) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จ. จันทบุรี	จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน
๓) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ จ. นราธิวาส	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน
๔) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จ. สกลนคร	จำนวน ๒๒ หมู่บ้าน
๕) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จ. เชียงใหม่	จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน
๖) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จ. เพชรบุรี	จำนวน ๒๙ หมู่บ้าน
๗) ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ (ศูนย์สาขา) จ.ศรีสะเกษ	จำนวน ๘๑ หมู่บ้าน
๘) ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ (ศูนย์สาขา) จ. นครศรีธรรมราช	จำนวน ๕๙๙ หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๒ : พื้นที่หมู่บ้านที่มีพื้นฐานการทำงานตามแนวทางระยะที่ ๑ มาบ้าง และค่อนข้าง เข้มแข็ง จำนวน ๑๗,๖๔๐ หมู่บ้าน มี ๔ พื้นที่ ประกอบด้วย

- พื้นที่หมู่บ้านนาร่องของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ จำนวน ๘๒ หมู่บ้าน
- พื้นที่หมู่บ้านนาร่องในโครงการบูรณาการจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (๑๗ จังหวัด) และโครงการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแบบ ABC (๗๖ จังหวัด) จำนวน ๑๒,๑๓๑ หมู่บ้าน
- พื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน (๗๖ จังหวัด) จำนวน ๕,๔๒๗ หมู่บ้าน

กลุ่มที่ ๓ : พื้นที่หมู่บ้านที่รับประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใน ๔๖ จังหวัด จำนวน ๑๕๐ หมู่บ้าน

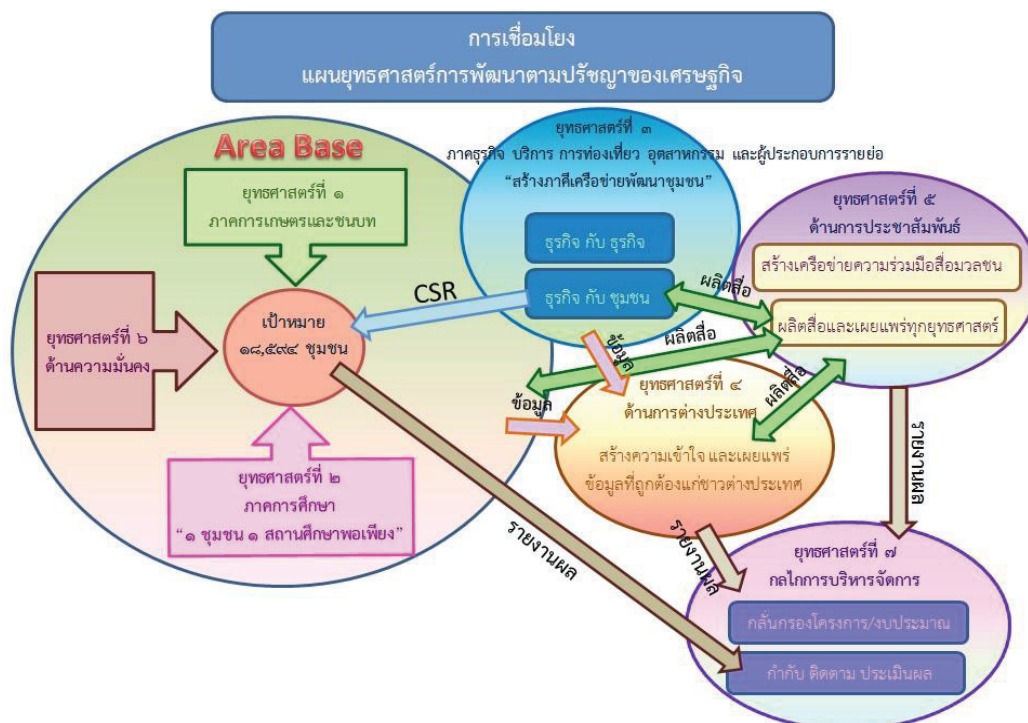
กลุ่มที่ ๔ : พื้นที่หมู่บ้านที่ไม่ได้อยู่ใน ๓ กลุ่มแรก เช่น

- หมู่บ้านต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร
- หมู่บ้านตามแนวบริเวณชายแดน และพื้นที่ความมั่นคง

ความเชื่อมโยงของแต่ละยุทธศาสตร์ในการดำเนินโครงการ ในพื้นที่ตามเป้าหมาย ทั้ง ๗ ด้าน จะมีความเชื่อมโยงกัน

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ทั้ง ๗ ยุทธศาสตร์ มีคณะกรรมการอำนวยการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน และมีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเป็นกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการ กำหนดนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อน ส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับ และ ติดตามผลการดำเนินงานของทุกยุทธศาสตร์ให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานกลาง ในการประสานการขับเคลื่อนการพัฒนา

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในยุทธศาสตร์ทั้ง ๗ ด้าน จะมีการดำเนินงานในลักษณะการบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องและประสานกันโดยยึดพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๘,๙๕๔ ชุมชน เป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน โดยยุทธศาสตร์ที่ ๑ จะมุ่งเน้นที่ภาคการเกษตรและชนบท โดยการสร้างกระบวนการให้เกิดความคิดหรือความต้องการที่แท้จริง ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้และสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๒ จะรับดำเนินการในพื้นที่เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปลูกฝังให้เด็กเยาวชนและประชาชน มีการดำรงชีพอยู่อย่างพอเพียง และพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับปฐมวัย ตลอดจนสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ซึ่งในการดำเนินการจะประสานและร่วมกันดำเนินการกับ เจ้าภาพหลักในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ที่รับผิดชอบหมู่บ้านตามแนวชายแดนและในเขตความมั่นคง ซึ่งจะส่งผลต่อยอดไปยังยุทธศาสตร์ ที่ ๓ - ๕ ในการส่งเสริมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ภาคธุรกิจและต่างประเทศ ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลสำเร็จจากการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่ออารยะประเทศทั่วโลก

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์

เพื่อให้การดำเนินการในการผลักดันการพัฒนาสังคมให้เกิด “ประโยชน์สุขของประชาชน” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไปตามกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อคุณภาพชีวิตของคนในชาติ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“บูรณาการการขับเคลื่อนองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒) ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนในทุกภาคส่วน

๓) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง และต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าประสงค์หลัก

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดการบูรณาการการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การวางแผน การอำนวยการ การควบคุม ประสานติดตามและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพ

๒) เพื่อบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วนในทุกด้านให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน ให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์ของการพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
	ปีงบประมาณ ๒๕๕๗	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘	ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
ร้อยละของหมู่บ้านเป้าหมายที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	-	๑๕	๒๐	๒๕

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการบูรณาการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนรับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการเกษตรและชนบท ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ การบริการ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม ด้านการต่างประเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ รวมทั้ง ด้านความมั่นคง ที่มีโครงการ/กิจกรรมลงไปในพื้นที่เป้าหมายจำนวน ๑๘,๕๙๔ หมู่บ้าน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ จากกรอบวงเงินงบประมาณจำนวน ๘,๖๗๘.๒๐ ล้านบาท ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก ในการบูรณาการ	กรอบวงเงินงบประมาณ			
			๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑. ส ร ำ ง ก ล ไก การบริหารจัดการ ในการขับเคลื่อน ไปสู่ภาคปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด	๑. นำเสนอ หน.คสช. พิจารณาให้ความ เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อ ปฏิบัติงานด้านต่างๆ เช่น คณะกรรมการ กลั่นกรองแผนงาน/โครงการและ งบประมาณ คณะอนุกรรมการติดตาม และประเมินผล และคณะอนุกรรมการ ด้านประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี	-	๒๘.๐๐	๑๘.๔๐	๘๘.๘๐

กลยุทธ์	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก ในการบูรณาการ	กรอบวงเงินงบประมาณ			
			๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
	<p>๔. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมเพื่อเป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกบูรณาการประสาน ติดตาม ประเมินผล และรายงาน</p> <p>๕. การสร้างกลไกการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด</p>					
๒ . บู ร ณ า ก า ร การขับเคลื่อนการ พัฒนาตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ของทุกภาคส่วนใน ทุกด้านให้มีการปฏิบัติ เป็นไปในทิศทาง และเป้าหมายเดียวกัน	๑. การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท	สำนักงาน กปร.	๒๕๕.๙๐	๒,๙๙๕.๒๔	๑,๗๙๙.๓๕	๑,๗๖๙.๓๕
	๒. การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา	กระทรวงศึกษาธิการ		๓๕๔.๓๖	๓๗๐.๔๑	๓๗๑.๖๐
	๓. การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาครัฐกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย	สำนักงาน คณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ		๑๑๐.๐๑	๙๖.๗๑	๗๖.๙๖
	๔. การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ	กระทรวงการ ต่างประเทศ		๖	๖	๑๒
	๕. การเพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สาธารณชนในวงกว้าง	กรมประชาสัมพันธ์		๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	๖. การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง	กองทัพไทย		๑๑.๔๑	๓.๘๕	๓.๘๕
รวมงบประมาณ			๒๕๕.๙๐	๓,๖๐๕.๐๒	๒,๓๙๔.๗๒	๒,๔๒๒.๕๖
งบประมาณรวมทั้งสิ้น			๘,๖๗๘.๒๐			

การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ

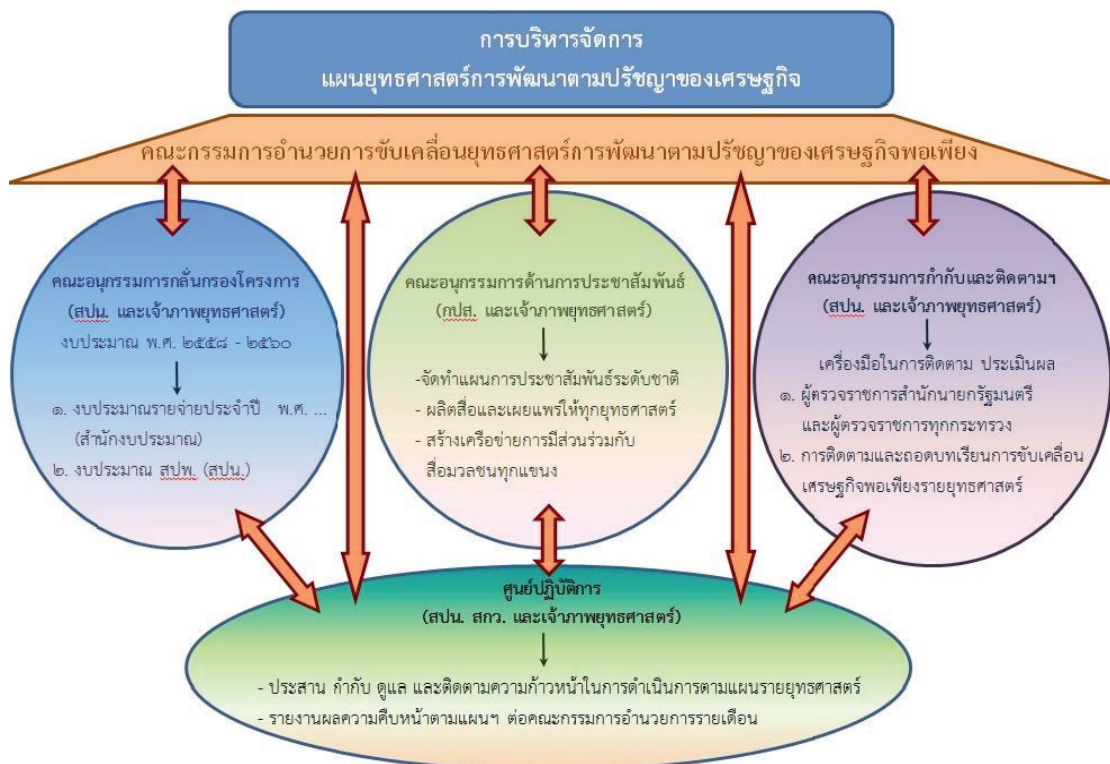
เพื่อให้การบริหารจัดการ การอำนวยความสะดวก ประสานและติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้าน มีการบูรณาการการปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน จึงกำหนดกลไกการบริหารแผน ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางในการขับเคลื่อน ควบคุมกำกับติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวมของภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านมีการบูรณาการการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน โดยมีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลัก

๒. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยความสะดวกฯ เช่น คณะอนุกรรมการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการและงบประมาณ คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ ที่มีผู้แทนของหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านร่วมเป็นอนุกรรมการ และคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลภาพรวม เป็นต้น

๓. การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วม เพื่อเป็นศูนย์กลางให้เจ้าหน้าที่หรือฝ่ายเลขานุการของหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งเป็นสถานที่ประชุมติดต่อประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลการปฏิบัติงานร่วมกัน

๔. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ และกองทัพไทย เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้าน รวมทั้ง การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่มีโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา ลงไปในพื้นที่ชุมชนเป้าหมายเดียวกัน

ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ
การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ทุกภาคส่วนดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยได้มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำแผนยุทธศาสตร์ การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทาง ในการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้สอดคล้อง กับแนวพระราชดำรินโยบายชาติ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้พึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ภาคปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งขยายผลการดำเนินโครงการให้แพร่หลายเป็นที่ ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง สร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๒.๔ และมติคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางในการขับเคลื่อน การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ยุทธศาสตร์” หมายความว่า ยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นเพื่อ ช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

โครงการ ...

“โครงการ” หมายความว่า โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง คือ ด้านการเกษตรและชนบท ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย ด้านการต่างประเทศ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านความมั่นคง มีการกำหนดกรอบแผนงาน วัตถุประสงค์ งบประมาณ และอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นใดของรัฐ

“งบประมาณ” หมายความว่า เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เบิกจ่ายในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับการจัดสรร

“ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ” หมายความว่า สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์การเกษตร และองค์กรเอกชน ที่เป็นนิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สปพ.)

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑ วัตถุประสงค์

ข้อ ๕ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้บนวิถีชีวิตพอเพียง โดยนำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริไปปรับใช้

(๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการดำเนินการด้านการเกษตร ให้สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และภูมิสังคม

(๓) เพื่อสร้างงานและอาชีพให้กับประชาชน ควบคู่กับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางแก้ปัญหาเชื่อมโยงในทุกมิติอย่างครบวงจร

(๔) เพื่อเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการตามแนวทางพระราชดำริ และเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับจังหวัด ภาค และประเทศต่อไป

/หมวด ๒ ...

หมวด ๒ การสนับสนุนโครงการ

ข้อ ๖ โครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณต้องมีลักษณะ และขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ
(๒) สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับจากวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หากระยะเวลาเกินกว่า ๑ ปี ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ

(๓) เป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินเพื่อดำเนินการจากราชการหรือแหล่งเงินอื่นใด หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(๔) เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และความสามัคคีของชุมชน หรือระหว่างชุมชน ซึ่งผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโดยความร่วมมือของชุมชน

(๕) โครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจะต้องเป็นโครงการที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด หรือพื้นที่ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ ๗ โครงการที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติ จะต้องเป็นโครงการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มีการบูรณาการ และนำแนวพระราชดำริ หรือนโยบายรัฐบาลมาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ ภูมิสังคม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง ดังนี้

(๑) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตร และชนบท

(๒) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

(๓) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย

(๔) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

(๕) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณชนในวงกว้าง

(๖) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง

(๗) ส่งเสริมสร้างกลไกการบริหารจัดการ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(๘) โครงการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๘ โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อโครงการ

(๒) สถานที่ดำเนินงาน

(๓) ชื่อหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ

(๔) วัตถุประสงค์ของโครงการ

/(๕) เป้าหมาย ...

- (๕) เป้าหมาย
- (๖) งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน
- (๗) วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรมของแผนงาน/โครงการ
- (๘) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- (๙) ตัวชี้วัด

ข้อ ๙ ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ผู้เสนอโครงการต้องเสนอโครงการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง โดยเสนอผ่านหน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน ดังนี้

- (๑) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ
- (๕) กรมประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์เพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณชนในวงกว้าง
- (๖) กองทัพอากาศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง
- (๗) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์สร้างกลไกการบริการจัดการในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หมวด ๓

คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงาน

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ดังนี้

- (๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท
- (๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา
- (๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ บริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และผู้ประกอบการรายย่อย
- (๔) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการต่างประเทศ

/(๕) คณะอนุกรรมการ ...

- (๕) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมั่นคง
- (๖) คณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๗) คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์
- (๘) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล
- (๙) คณะอนุกรรมการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

หมวด ๔

การพิจารณาสนับสนุนโครงการและงบประมาณ

ข้อ ๑๑ ให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักยุทธศาสตร์บูรณาการการปฏิบัติงาน ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนในแต่ละด้านร่วมกัน รวมทั้งการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีโครงการ/แผนงานการพัฒนาในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งเสนอโครงการต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้ความเห็น จัดลำดับความสำคัญ เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๑๒ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้วให้สำนักงานดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการ ตามกฎหมาย ระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นสมาคม มูลนิธิ สหกรณ์การเกษตร และองค์กรเอกชน ให้สนับสนุนงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุน หากผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้สนับสนุนงบประมาณในลักษณะเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน

หมวด ๕

การกำกับดูแล ตรวจสอบ และการติดตาม

ข้อ ๑๓ ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และการติดตาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามโครงการที่ได้เสนอไว้ในคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และจะนำเงินงบประมาณที่ได้รับไปจ่ายนอกเหนือจากกิจกรรมโครงการที่ได้รับอนุมัตินั้นมิได้

ข้อ ๑๕ เมื่อได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และมีเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเหลืออยู่ ให้คืนงบประมาณนั้นแก่สำนักงานภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

/หมวด ๖ ...

หมวด ๖
การรายงานผลการดำเนินโครงการ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ รายงานผลการดำเนินโครงการและรายงาน
การใช้จ่ายเงินงบประมาณให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการ
การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคผนวก

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาที่จะบ่งบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งจะเป็นกรอบทิศทางและแนวทางในการเตรียมที่จะพัฒนาคนของประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเป้าหมายการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จุดหมาย สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ

การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย

2. จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.1 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และการมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และการพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสำคัญในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่างพอเพียง” ดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดนิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมตัวบ่งชี้ ดังนี้

ข้อที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง

นิยาม

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่อสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุมีผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	5.1.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม 5.1.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี 5.1.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล 5.1.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด
5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	5.2.1 วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวัน บนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล และข่าวสาร 5.2.2 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.4 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนา กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะพบว่า มีปรากฏชัดเจนนอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ มาตรฐาน ส 3.1 เป็นหลัก คือ

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าว จะระบุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในตัวชี้วัดอย่างชัดเจนในทุกตัวชี้วัดตั้งแต่ ป.1-ม.6 ตัวอย่างเช่น

มาตรฐาน ส 3.1 ป.1/3 ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด
ป.4/3 อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ของตนเอง
ม.1/3 อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงต่อสังคมไทย
ม.3/1 มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
ม.4-6/2 ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ

นอกจากนี้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะปรากฏอยู่ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ม.3/3 อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ม.4-6/11 วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาของประเทศแบบยั่งยืน
หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ว 2.2 เข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น
ประเทศและโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ม.3/4 วิเคราะห์และอธิบายทรัพยากรธรรมชาติด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จะเห็นได้ว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรากฏในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น มีรายละเอียดที่สอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของ
ทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างพอเพียง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และ
เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.5 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อ
ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย
ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1) **กิจกรรมแนะแนว** เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2) **กิจกรรมนักเรียน** เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง ในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

- กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร
- กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3) **กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์** เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสามารถกำหนดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่างพอเพียง” เช่น ชุมนุมพอเพียง ชุมนุมออมทรัพย์พอเพียง และชุมนุมธนาคารโรงเรียน ชุมนุมยุวชนคนดีที่โรงเรียนพอเพียง เป็นต้น

ส่วนที่ 2

ตัวอย่างหน่วยการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส 3.1) รหัสวิชา ส11101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง : หน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง “พอเพียง” จัดทำขึ้นเพื่อ

1. ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชานั้น ๆ
2. ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง
3. สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส 11101 วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

จำนวน 1 หน่วยกิต เวลา 80 ชั่วโมง

หลักสูตร รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม

ครูผู้รับผิดชอบรายวิชาและคุณครูผู้สอน

ภาคเรียนที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จุดมุ่งหมายรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

- ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง

- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกัน และการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ

- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้น และวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง

- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส 11101

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 หน่วยกิต

เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

เวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาเรื่องการพึ่งตนเองในกิจวัตรประจำวัน รู้จักแบ่งปันสิ่งของและช่วยเหลือผู้อื่น ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

โดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่การสร้างประสบการณ์ใหม่ โดยการใช้ภาพ ข้าว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฝึกการสังเกต ตอบคำถามเชิงวิเคราะห์ และสรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผังความคิด กระตุ้นให้แสดง ความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เพื่อร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริมการทำงานกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม นำไปสู่การยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงการปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน สังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และบริหารจัดการการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสม และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีแนวคิดที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด

ส 3.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

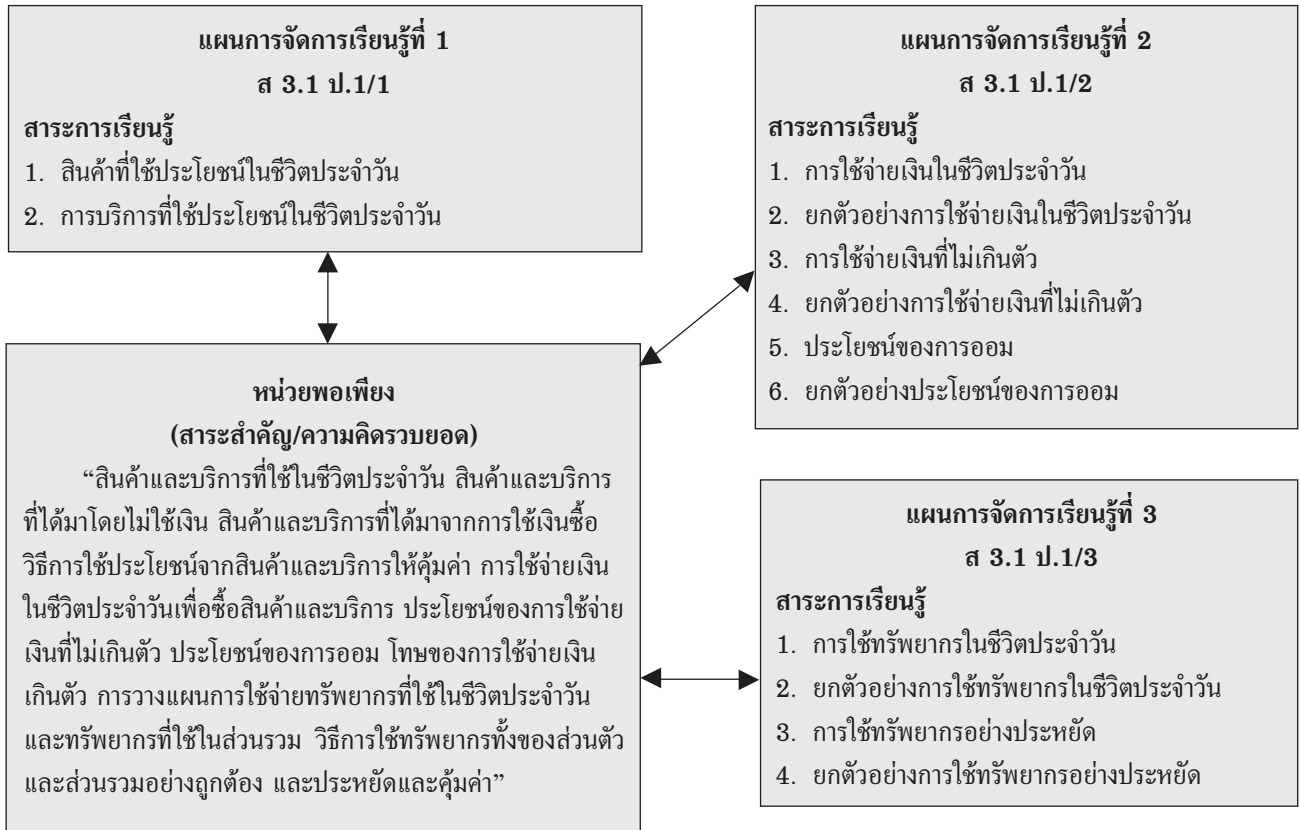
กำหนดการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่/ ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
พอเพียง	ส 3.1 ป.1/1 ส 3.1 ป.1/2 ส 3.1 ป.1/3	สินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ วิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ประโยชน์ของการออม โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว การวางแผนการใช้จ่ายทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และทรัพยากรที่ใช้ในส่วนรวม วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้องและประหยัดและคุ้มค่า	- การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีประโยชน์และคุ้มค่า - ออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน - Mind Map รูปแบบสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน - วาดภาพสื่อเรื่องราวประโยชน์การออม (กระปุกออมสิน) - นิทานช่อง (นิทานหน้าเดียว)	6	20

หมายเหตุ คำอธิบายรายวิชาและกำหนดการจัดการเรียนรู้จัดทำเฉพาะหน่วย พอเพียง ครูต้องทำเพิ่มเติมให้ครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ผังภาพที่ 1 ผังวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ “พอเพียง”
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “พอเพียง”

รหัสวิชา ส 11101 รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชิ้นงาน/ภาระงาน	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีประโยชน์และคุ้มค่า 2. ออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน 3. Mind Map รูปแบบสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน 4. วาดภาพสื่อเรื่องราวประโยชน์การออม (กระปุกออมสิน) 5. นิทานช่อง (นิทานหน้าเดียว)	1. ความสามารถในการสื่อสาร 1.1 อธิบาย 1.2 พูดตอบคำถาม 1.3 แสดงความคิดเห็น 2. ความสามารถในการคิด 2.1 ออกแบบ Mind Map 2.2 นิทานช่อง (นิทานหน้าเดียว) 3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 3.1 ออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงิน 3.2 กระบวนการกลุ่ม	1. ซื่อสัตย์สุจริต 2. มีวินัย 3. อยู่อย่างพอเพียง 4. มุ่งมั่นในการทำงาน

ผังภาพที่ 2 ผังแสดงการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “พอเพียง”

รหัสวิชา ส 11101 รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กิจกรรมการเรียนรู้

1. คู่มือต้นแบบขั้น “วิถีชีวิตพอเพียง” และ “เงินทองเป็นของมีค่า”
2. นักเรียนสำรวจสินค้าและทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน
3. สรุปองค์ความรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับสินค้าและบริการ (กระบวนการกลุ่ม)
4. ออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน
5. สรุปผลงานการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดเป็น (Mind Map)

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

1. CD/วีดิทัศน์ เรื่องวิถีชีวิตพอเพียง
 2. เรื่องเล่าจากครู/ผู้รู้ (นิทาน)
 3. ร้านค้าสหกรณ์โรงเรียน
 4. ไปสการ์ดสิ่งของเครื่องใช้
 5. ห้องสมุด
 6. หนังสือสังคมศึกษา ชั้น ป.1
 7. อินเทอร์เน็ต (Internet)
- เวลา 6 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “พอเพียง”

เป้าหมายการเรียนรู้

- มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
ส 3.1 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3
- สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
“สินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ วิธีการประหยัดจากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ประโยชน์ของการออม โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว การวางแผนการใช้จ่ายทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และทรัพยากรที่ใช้ในส่วนรวม วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัด และคุ้มค่า”

- สาระการเรียนรู้

1. ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
2. ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัว และเห็นประโยชน์ของการออม
3. ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. อยู่อย่างพอเพียง
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

หลักฐานการเรียนรู้

- ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีประโยชน์และคุ้มค่า
2. ออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน
3. Mind Map รูปแบบสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน
4. วาดภาพสื่อเรื่องราวประโยชน์การออม (กระปุกออมสิน)
5. นิทานช่อง (นิทานหน้าเดียว)

- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม (สังเกต)
2. การตอบคำถาม
3. ชิ้นงาน
4. การนำเสนอผลงาน

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พอเพียง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 6 ชั่วโมง

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ส 3.1 ป.1/1 ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ส 3.1 ป.1/2 ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม

ส 3.1 ป.1/3 ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ วิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ประโยชน์ของการออม โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว การวางแผนการใช้จ่ายทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันและทรัพยากรที่ใช้ในส่วนรวม วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้องและประหยัดและคุ้มค่า

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

4.1.1 สินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ ปากกา ยางลบ ยาสีฟัน กระดาษ ฯลฯ

4.1.2 สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้หรือการใช้ของแลกเปลี่ยน

4.1.3 สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ เช่น ซื้ออาหาร จ่ายค่าบริการ ขนมน ของเล่น โทรศัพท์

4.1.4 วิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

4.2 ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม

4.2.1 การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ

4.2.2 ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว

4.2.3 ประโยชน์ของการออม

4.2.4 โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว

4.2.5 วางแผนการใช้จ่าย

4.3 ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด

4.3.1 ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สมุด ดินสอ ยางลบ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร ไฟฟ้า น้ำ ฯลฯ

4.3.2 ทรัพยากรที่ใช้ในส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้นักเรียน สาธารณูปโภคต่าง ๆ

4.3.3 วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้องและประหยัดและคุ้มค่า

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.1.1 อธิบาย

5.1.2 พูดยกตอบคำถาม

5.1.3 แสดงความคิดเห็น

- 5.2 ความสามารถในการคิด
 - 5.2.1 สังเกตวิเคราะห์จำแนกประเภท
 - 5.2.2 ระบุวิธีการใช้ประโยชน์

- 5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 5.3.1 กระบวนการกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 ซื่อสัตย์สุจริต
 - นักเรียนวาดภาพที่ประทับใจด้วยตนเองโดยไม่ลอกเลียนแบบคนอื่น
- 6.2 มีวินัย
 - ประพฤติตนตามกติกาและข้อตกลงของกลุ่ม/ของห้องเรียน
- 6.3 อยู่อย่างพอเพียง
 - ใช้ความรู้และคุณธรรมมาตัดสินใจเลือกใช้สินค้าในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับความจำเป็น

และเศรษฐกิจของครอบครัวร่วมกันออกแบบการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

- 6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน
 - วาดภาพเรื่องราวสื่อการออม สรุปความรู้แสดงหลังห้องด้วยความมุ่งมั่นอดทน

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 7.1 วาดภาพที่ประทับใจจากสิ่งที่ได้ดูได้ฟัง
- 7.2 การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับสินค้าและบริการ
- 7.3 ออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน
- 7.4 วาดภาพของใช้ส่วนตัวและของส่วนรวม
- 7.5 Mind Map รูปแบบสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน
- 7.6 วาดภาพสื่อเรื่องราวประโยชน์การออม (กระปุกออมสิน)
- 7.7 พุดแสดงความคิดเห็นในการใช้เงินของตนเอง
- 7.8 นิทานช่อง (นิทานหน้าเดียว)

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- 8.1 ประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม (สังเกต)
- 8.2 การตอบคำถาม
- 8.3 ชิ้นงาน
- 8.4 การนำเสนอผลงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (2 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 1

- 1. ครูกระตุ้นแอนิเมชัน “วิถีชีวิตพอเพียง” และ “เงินทองเป็นของมีค่า”
- 2. ให้นักเรียนวาดภาพที่ประทับใจจากสิ่งที่ได้ดูได้ฟัง

ชั่วโมงที่ 2 (กระบวนการกลุ่ม)

- 3. นักเรียนสำรวจสินค้าและบริการที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน มีอะไรบ้างที่มีความ

จำเป็นต้องใช้

4. นักเรียนแยกประเภทเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคนว่าอะไรเป็นสินค้า อะไรเป็นบริการ อะไรเป็นสินค้าที่มีประโยชน์ต่อการอุปโภคหรือบริโภค

5. นักเรียนแบ่งกลุ่มละเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มว่าที่มาจากอย่างไรบ้าง ส่วนใหญ่มีที่มาจากการใช้เงินซื้อหรือไม่ใช้เงินซื้อ ใช้เงินตนเองหรือผู้ปกครองซื้อให้

6. จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการอย่างไร ให้คุ้มค่า ครูใช้คำถามกระตุ้นคิดว่า “นักเรียนมีวิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่าอย่างไร”

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างคุ้มค่าผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (2 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 1 (กระบวนการกลุ่ม)

1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าในชีวิตประจำวัน
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินเพื่อบริการในชีวิตประจำวัน
3. นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นในการใช้เงินของตนเอง
4. นักเรียนร่วมกันออกแบบการวางแผนใช้จ่ายเงิน เพื่อซื้อสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน (แบ่งกลุ่มละเท่า ๆ กัน)

ชั่วโมงที่ 2

1. นักเรียนทุกคนสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้จ่ายอย่างประหยัด
2. นักเรียนบอกประโยชน์ของการออม
3. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินเกินตัวและบอกโทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัวจะเป็นอย่างไร
4. ให้นักเรียนวาดภาพสื่อเรื่องราวประโยชน์การออม (กระปุกออมสิน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (2 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันจากโปสเตอร์สิ่งของเครื่องใช้
2. ครูและนักเรียนสำรวจเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นส่วนรวมและส่วนตัวจากโปสเตอร์สิ่งของเครื่องใช้
3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นส่วนรวมและส่วนตัว
4. ให้นักเรียนวาดภาพทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นส่วนรวมและส่วนตัว
5. นักเรียนแบ่งกลุ่มเท่า ๆ กันหาวิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า

ชั่วโมงที่ 2

1. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานวิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า
2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลงานการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดเป็น (Mind Map)
3. นำผลงานการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างประหยัด ไปแสดงไว้ที่หลังห้องเรียน

คำถามกระตุ้นคิด เพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ พอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

คำถาม

1. สิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวันมีอะไรบ้าง
2. สิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้มาอย่างไร
3. สินค้าชนิดใดบ้างที่นักเรียนได้มาโดยต้องจ่ายเงินซื้อ
4. สินค้าชนิดใดบ้างที่นักเรียนได้มาโดยไม่จ่ายเงินซื้อ
5. นักเรียนมีวิธีการใช้ประโยชน์ของสินค้าให้คุ้มค่าอย่างไร
6. มีวิธีการใช้ประโยชน์ของการบริการให้คุ้มค่าอย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

คำถาม

1. การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการของนักเรียนเป็นอย่างไร
2. การใช้จ่ายเงินคืออะไร
3. การใช้จ่ายเงินเกินตัวจะเป็นอย่างไร
4. ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัวจะเป็นอย่างไร
5. นักเรียนมีวิธีการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้คุ้มค่าได้อย่างไร
6. เล่าเรื่องประสบการณ์จริงของตนเองเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

คำถาม

1. ทรัพยากรคืออะไร
2. ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง
3. ทรัพยากรที่เป็นของส่วนตัวมีอะไรบ้าง
4. ทรัพยากรที่เป็นของส่วนรวมมีอะไรบ้าง
5. การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าทำให้เกิดผลอย่างไร
6. ถ้าไม่มีทรัพยากร เช่น กระดาษ เสื้อผ้า ไฟฟ้า น้ำ อาหารใช้ นักเรียนจะอย่างไร
7. ทรัพยากรมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเราอย่างไรบ้าง
8. นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างไรบ้าง

ภาคผนวก ข

ตารางประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงของหน่วยการเรียนรู้ พอเพียง

รายการประเมิน	การประเมิน			ผู้ประเมิน	เวลาที่ประเมิน	สถานที่ประเมิน
	เครื่องมือ	วิธีการ	เกณฑ์การผ่าน			
ด้านความรู้ ความเข้าใจ มโนทัศน์	- คำถาม - แบบประเมิน - แบบประเมิน	- ใช้คำถาม กระตุ้นคิด - สังเกต - ประเมิน	- ตอบคำถามถูก 6/8, - ระดับ พอใช้ - ระดับ พอใช้	- ครู - ครู - ครู	- ระหว่างเรียน - ระหว่างเรียน - หลังเรียน	- ห้องเรียน - ห้องเรียน - ห้องเรียน
ด้านทักษะ/ กระบวนการ ทักษะการทำงานกลุ่ม	แบบประเมิน	ประเมิน	ระดับ พอใช้	ครู	หลังเรียน	ห้องเรียน
ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน โดยใช้เกณฑ์ แบบมิติคุณภาพ (Rubrics Scoring)	ประเมิน	ระดับ ดี	ครู	หลังเรียน	ห้องเรียน

ภาคผนวก ค

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ พอเพียง

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น	หลักเพียงพอ	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	วิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด และจัดเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เวลา และวัยของผู้เรียน	ศึกษาโครงสร้างเวลาในหลักสูตร กำหนดเวลาเหมาะสมกับกิจกรรมเนื้อหา วัยของผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจ ตามลำดับง่ายไปหายากบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดจัดเรียงลำดับเนื้อหา จากง่ายไปหายาก เนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวไปถึงเรื่องไกลตัว
เวลา	ศึกษาโครงสร้างเวลาในหลักสูตร กำหนดเวลาเหมาะสมกับกิจกรรมเนื้อหา วัยของผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ได้เต็มตามศักยภาพผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์	วางแผนการใช้เวลาในการทำงาน ได้เหมาะสม กำหนดขั้นตอน การปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจน ตามเวลาที่มี และเผื่อเวลาไว้รองรับเหตุการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ทำกิจกรรม	

หลักเพียงพอ ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
วิธีการจัดกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มนักเรียนให้พอดีกับเนื้อหา กิจกรรม และจำนวนนักเรียน - กำหนดกิจกรรม ภาระงาน การสืบค้น การนำเสนอ โดยการอภิปราย เขียนสรุปในรูปแบบของผังมโนทัศน์ (Mind Map) ให้เหมาะสมกับเนื้อหาในเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ - บรรลุตามวัตถุประสงค์ - เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูชี้แจงขั้นตอนการทำกิจกรรมกลุ่ม และการเรียนรู้แบบ Jigsaw ให้ชัดเจน และให้คำแนะนำ/ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติการกลุ่ม - ผู้สอนมีความรอบรู้ในเรื่องที่สอน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหา และวัยของผู้เรียน
แหล่งเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - การเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม งบประมาณ เวลาในการทำกิจกรรม และวัยของผู้เรียน - เลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ได้อย่างคุ้มค่า - เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามสภาพจริง - ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น จัดเตรียมความพร้อมประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง - จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำรองไว้ในกรณีที่แหล่งเรียนรู้นั้นมีปัญหา
สื่อ/อุปกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม วัยผู้เรียน และมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน - กำหนดชิ้นงานและภาระงาน ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และระดับชั้นของนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนใช้สื่ออุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ - เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด - ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาได้ เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดวางสื่อตามกำหนดขั้นตอน ก่อนหลังการใช้ให้สัมพันธ์กับ การจัดกิจกรรมเพื่อความสะดวกในการหยิบใช้ - จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียนและมีสำรองไว้ในกรณีที่สื่อชำรุดใช้การไม่ได้ - ตรวจสอบและทดลองสภาพ ความพร้อมของสื่อโปรเจคเตอร์/ เครื่องเล่น VCD
การประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล ให้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด - การประเมินผลเหมาะสมกับ ธรรมชาติ วิชา กิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียนและเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อวัดและประเมินให้ตรงตาม ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตร - วัดและประเมินผลได้ชัดเจน ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ เต็มตามศักยภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการวัดและประเมินผล ให้เป็นขั้นตอนชัดเจน - แบบประเมินข้อสอบมีการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเชื่อมั่น และเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด - มีเครื่องมือวัดผลเพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน - ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 		
คุณธรรมของครู	มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยึดหยุ่น มีความเป็นกัลยาณมิตรและมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี		

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> ผู้เรียนจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคน ใช้เวลาในการศึกษาและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เข้าร่วมกิจกรรมตามความรู้ความสามารถได้อย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบให้ทันตามกำหนดเวลา เคารพกฎ กติกา และยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ปฏิบัติตามขั้นตอนของการเรียนรู้ตามเทคนิคผังมโนทัศน์ (Mind Map) ระมัดระวังรอบคอบในการใช้วัสดุอุปกรณ์
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - สินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด - ประโยชน์และโทษของการใช้จ่ายเงินไม่เกินตัว - วางแผนการใช้จ่ายเงิน - สินค้าและบริการรวมทั้งทรัพยากร - การใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด - ทรัพยากรส่วนตัวและส่วนรวม - วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง ประหยัด และคุ้มค่า - ทรัพยากรส่วนตัวและส่วนรวม 		
คุณธรรมของผู้เรียน	ความสามัคคี มีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ประหยัด		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
		วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้		<ul style="list-style-type: none"> วิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดคุ้มค่าและปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> รู้กระบวนการทำงานกลุ่ม ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม การช่วยเหลือแบ่งปัน การเคารพกฎ ระเบียบ กฎหมาย และมีวินัยในสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> วิธีการใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์หลากหลาย 	-
ทักษะ		<ul style="list-style-type: none"> ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง คุ้มค่า และประหยัด การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับงาน 	<ul style="list-style-type: none"> เกิดทักษะในการทำงานกลุ่ม การอยู่ร่วมกันในกลุ่ม นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทักษะชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและถูกวิธี เลือกใช้สินค้าและบริการที่จำเป็น และไม่ทำลายสภาพแวดล้อม 	-
ค่านิยม		เห็นคุณค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้	<ul style="list-style-type: none"> เห็นคุณค่าของความสามัคคี มีน้ำใจ เห็นความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน 	เห็นคุณค่าของการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในห้องเรียน	-

ตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียง

รหัสวิชา ส 11101 วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ชื่อหน่วย พอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ใช้สินค้าในชีวิตประจำวันให้คุ้มค่า

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ส 3.1 ป.1/1 ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันที่ได้มาโดยใช้เงิน และไม่ใช้เงินมีวิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายสิ่งที่เป็นสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3.2 จำแนกประเภทของสินค้าและบริการ
- 3.3 เห็นความสำคัญของสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3.4 บอกชื่อสินค้าที่ได้มาโดยไม่ใช้เงินและใช้เงินซื้อ
- 3.5 บอกชื่อบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงินและใช้เงินซื้อ
- 3.6 อธิบายวิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมายสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 4.2 ประเภทของสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 4.3 สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงินและใช้เงินซื้อ
- 4.4 วิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
 - 5.1.1 อธิบาย
 - 5.1.2 พูดยตอบคำถาม
 - 5.1.3 แสดงความคิดเห็น
- 5.2 ความสามารถในการคิด
 - 5.2.1 สังเกตวิเคราะห์จำแนกประเภท
 - 5.2.2 ระบุวิธีการใช้ประโยชน์
- 5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 5.3.1 กระบวนการกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ชื่อสัตย์สุจริต

- นักเรียนวาดภาพที่ประทับใจด้วยตนเอง

6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

- นักเรียนร่วมกันออกแบบการใช้จ่ายเงิน วาดภาพเรื่องราวสื่อการออม และสรุปความรู้หลัง

6.3 อยู่อย่างพอเพียง

- การรู้จักเลือกใช้สินค้าในชีวิตประจำวันที่มีประโยชน์และคุ้มค่า

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

การแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีประโยชน์และคุ้มค่า

8. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูผู้สอนแอนิเมชัน “วิถีชีวิตพอเพียง” และ “เงินทองเป็นของมีค่า” (**เนื้อหาและรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชันเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1**)

2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ดู

3. ให้นักเรียนวาดภาพที่ประทับใจจากสิ่งที่ได้ดูได้ฟังจากการ์ตูนแอนิเมชัน “วิถีชีวิตพอเพียง” และ “เงินทองเป็นของมีค่า” (**การเลือกตัดสินใจวาดภาพที่ตนเองประทับใจ นักเรียนต้องใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจว่าประทับใจภาพนั้นเพราะเหตุใด**)

4. นักเรียนสำรวจสินค้าและบริการที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน มีอะไรบ้างที่มีความจำเป็นต้องใช้ (**การคิดตัดสินใจว่าสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของแต่ละคนที่จำเป็นต้องใช้ตามวัยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ว่ามีอะไรบ้างต้องคำนึงถึงหลักมีเหตุผลและความพอประมาณ การใช้สินค้าที่ราคาแพงเกินวัย เช่น โทรศัพท์มือถือราคาแพงเป็นการขาดภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1**)

5. นักเรียนแยกประเภทเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ว่าอะไรเป็นสินค้า อะไรเป็นบริการ อะไรเป็นสินค้าที่มีประโยชน์ต่อการอุปโภคหรือบริโภค

6. นักเรียนแบ่งกลุ่มละเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มว่าที่มาอย่างไรบ้าง ส่วนใหญ่มีที่มาจากการใช้เงินซื้อหรือไม่ใช้เงินซื้อ ใช้เงินตนเองหรือผู้ปกครองซื้อให้

7. จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการอย่างไรให้คุ้มค่า ครูใช้คำถามกระตุ้นคิดว่า “นักเรียนมีวิธีการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่าอย่างไร”

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างคุ้มค่า ผ่านการแสดงบทบาทสมมุติ (**การเลือกเนื้อหาเพื่อแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างคุ้มค่า นักเรียนต้องคำนึงถึงความมีเหตุผล และความพอประมาณในการวางแผนกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคน การกำหนดบทบาทและระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงให้เหมาะสม สมาชิกทุกคนต้องรับรู้บทบาทสมมุติโดยรวมของทุกคนร่วมกัน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีในการแสดงบทบาทสมมุติ สามารถช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือแสดงแทนกันได้ ในกรณีเกิดขาดตัวแสดง**)

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

9.1 CD/วีดิทัศน์ เรื่องวิถีชีวิตพอเพียง และ เงินทองเป็นของมีค่า

9.2 เรื่องเล่าจากครู/ผู้รู้ (นิทาน)

9.3 ร้านค้าสหกรณ์โรงเรียน

9.4 หนังสือสังคมศึกษา ชั้น ป.1

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

10.1 ประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม (สังเกต)

10.2 การตอบคำถาม

10.3 การแสดงความคิดเห็น

10.4 การเล่นเกมบทบาทสมมุติ

รายการที่วัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ	สังเกต	แบบประเมิน	มีเกณฑ์การผ่าน ดังนี้ 18-20 คะแนน ดีมาก 15-17 คะแนน ดี 12-14 คะแนน พอใช้ ต่ำกว่า 11 คะแนน ปรับปรุง
การตอบคำถาม	ตอบคำถาม	คำถาม 6 ข้อ	มีเกณฑ์การผ่าน ดังนี้ ตอบถูก 6 ข้อ ดีมาก ตอบถูก 5 ข้อ ดี ตอบถูก 4 ข้อ พอใช้ ตอบถูก 3 ข้อ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การวางแผนปฏิบัติงาน	การวางแผนปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอนและเหมาะสม	การวางแผนปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	การวางแผนปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	การวางแผนปฏิบัติงานได้ถูกต้องบางส่วน
2. ความร่วมมือ	ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นส่วนใหญ่	ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นบางขั้นตอน	ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในการทำงานเป็นบางส่วน
3. การใช้ภาษา	การใช้ภาษาสื่อความหมายเข้าใจชัดเจน ไม่วกวน และออกเสียงอักขระถูกต้องทุกแห่ง	การใช้ภาษาสื่อความหมายได้เข้าใจ แต่ออกเสียงอักขระไม่ถูกต้อง	การใช้ภาษาสื่อความหมายได้เข้าใจ แต่ออกเสียงอักขระไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	การใช้ภาษาสื่อความหมายไม่เข้าใจ
4. ความรับผิดชอบ	การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การปฏิบัติงาน และผลงานสมบูรณ์ ส่งงานตรงตามเวลากำหนด	การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การปฏิบัติงาน และผลงานสมบูรณ์ ส่งงานไม่ตรงตามเวลากำหนด	การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การปฏิบัติงาน และผลงานไม่สมบูรณ์ ส่งงานตรงตามเวลากำหนด	การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การปฏิบัติงาน และผลงานไม่สมบูรณ์ ส่งงานไม่ตรงตามเวลากำหนด

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
5. มีความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์	มีแนวคิดใหม่ๆ นอกกรอบจากแนวคิดเดิมทุกครั้ง	มีแนวคิดใหม่ๆ นอกกรอบจากแนวคิดเดิมเกือบทุกครั้ง	มีแนวคิดใหม่ๆ นอกกรอบจากแนวคิดเดิมเป็นบางครั้ง	ไม่มีแนวคิดใหม่ๆ นอกกรอบจากแนวคิดเดิม

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ.....ขึ้นไป

ผ่าน ไม่ผ่าน

11. ความเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
 (.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

12. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....

12.2 กระบวนการ

.....

12.3 ค่านิยม/เจตคติ

.....

12.4 ปัญหา/อุปสรรค

.....

12.5 แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
ชื่อหน่วย “พอเพียง”
วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส 12101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง : หน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง “พอเพียง”
จัดทำขึ้นเพื่อ

1. ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชานั้น ๆ
2. ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง
3. สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส 12101 วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

จำนวน หน่วยกิต เวลา 80 ชั่วโมง

หลักสูตร รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม

ครูผู้รับผิดชอบรายวิชาและคุณครูผู้สอน

ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จุดมุ่งหมายรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

- ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยง
ประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม
จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกัน
และการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจ
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึง
การเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้น และวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลปธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์
ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

ชื่อหน่วย “ขนมเทียนลีลาพาชีวีพอเพียง”

วิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ 11101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง : หน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง “ขนมเทียนลีลาพาชีวีพอเพียง” จัดทำขึ้นเพื่อ

1. ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชานั้น ๆ
2. ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง
3. สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

รหัสวิชา ศ 11101 วิชา ศิลปะ

จำนวน หน่วยกิต เวลา 80 ชั่วโมง

หลักสูตร รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม

ครูผู้รับผิดชอบรายวิชาและคุณครูผู้สอน

ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จุดมุ่งหมายรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

- รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้างเคลื่อนไหวอย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง
- รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น
- รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลง ใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเองมีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน
- รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น
- สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย
- รู้และเข้าใจการเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการเล่นพื้นบ้าน

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ 11101

รายวิชา ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวน - หน่วยกิต

เวลา 5 ชั่วโมง/สัปดาห์

เวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาและเรียนรู้การสร้างงานทัศนศิลป์เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ ขนาดของสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การทดลองสีด้วยเทคนิคง่าย ๆ วาดภาพ ระบายสีภาพธรรมชาติตามความรู้สึกของตนเอง การกำเนิดเสียง ลักษณะของเสียงดัง-เบา ความช้า-เร็วของจังหวะ การอ่านบทกลอนประกอบจังหวะ เพลงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของบทเพลงในท้องถิ่น การเคลื่อนไหวท่าทางง่าย ๆ เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูด การใช้ภาษาท่า และการประดิษฐ์ทำประกอบเพลง การละเล่นของเด็กไทย การแสดงนาฏศิลป์

โดยใช้กระบวนการสังเกต สำรวจ สืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ เรียนรู้เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น บอกความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานทัศนศิลป์ ศึกษาสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถก่อให้เกิดเสียง ลักษณะของเสียงดัง-เบา ความช้า-เร็วของจังหวะ ความเกี่ยวข้องของบทกลอน รู้สิ่งต่าง ๆ ที่สามารถก่อให้เกิดเสียง บอกลักษณะของเสียงดัง-เบา ความช้า-เร็วของจังหวะ ท่องบทกลอน ร้องเพลงง่าย ๆ เล่าถึงเพลงในท้องถิ่น เข้าใจและแสดงการเคลื่อนไหวท่าทางง่าย ๆ เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูด สิ่งที่ตนเองชอบจากการดูหรือร่วมการแสดง ระบุและเล่นการละเล่นของเด็กไทย บอกสิ่งที่ตนเองชอบในการแสดงนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสวยงามตามธรรมชาติ เกิดความรู้สึกชื่นชมธรรมชาติ สามารถคิด และแสดงความรู้สึกจากการรับรู้ความงาม ความเพลิดเพลิน เกิดความมั่นใจในตนเองในการสร้างงานทัศนศิลป์ รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของเพลงไทย เกิดความรู้สึกชื่นชมเพลงไทย และสามารถนำกิจกรรมของเพลงไปใช้เพื่อความเพลิดเพลินได้ เห็นคุณค่าและเกิดความชื่นชมนาฏศิลป์ไทย และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด

ศ 1.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4, ป.1/5

ศ 1.2 ป.1/1

ศ 2.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4, ป.1/5

ศ 2.2 ป.1/1, ป.1/2

ศ 3.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

ศ 3.2 ป.1/1, ป.1/2

รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด

กำหนดการจัดการเรียนรู้

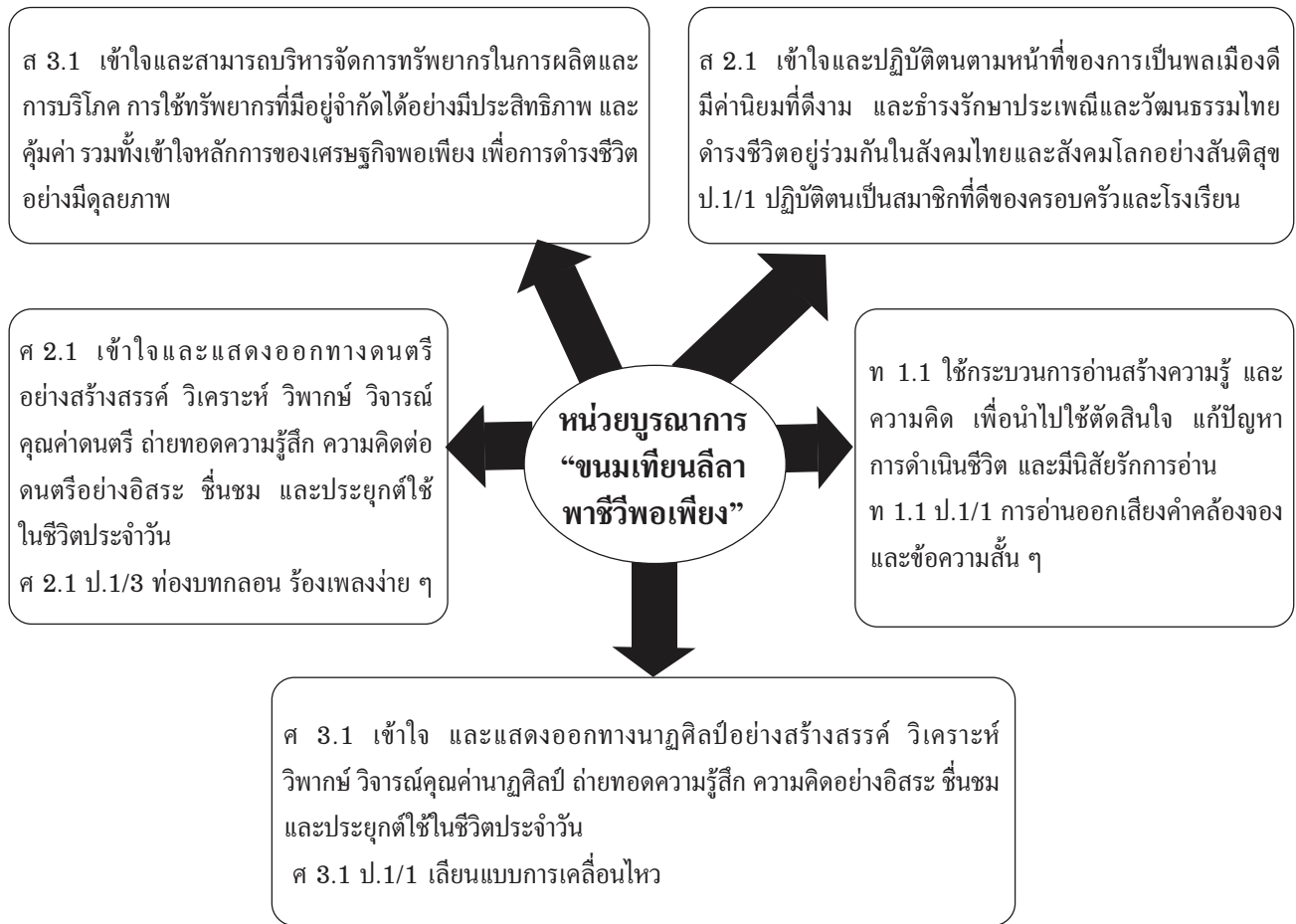
หน่วยที่/ ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
ขนมเทียน ลีลาพาชีวี พอเพียง	<p>ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ศ 2.1 ป.1/3 ท่องบทกลอน ร้องเพลงง่าย ๆ</p> <p>ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ศ 3.1 ป.1/1 เลียนแบบการเคลื่อนไหว</p> <p>ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน</p> <p>ท 1.1 ป.1/1 การอ่านออกเสียงคำคล้องจองและข้อความสั้น ๆ</p> <p>ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ</p> <p>ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข</p> <p>ส 2.1 ป.1/1 ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน</p>	<p>การร้องเพลงประกอบจังหวะ การเคลื่อนไหวลักษณะต่างๆ ที่เลียนแบบธรรมชาติ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม โดยการปฏิบัติจริงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>การปฏิบัติทำรำเพลงขนมเทียนบ้านเรา</p>	5	10

หมายเหตุ ครูจัดทำหน่วยอื่นให้ครอบคลุมทุกตัวชี้วัดในคำอธิบายรายวิชา

ผังภาพที่ 1 ผังวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

ชื่อหน่วย “ขนมเทียนลีลาพาชีวิตพอเพียง” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 5 ชั่วโมง

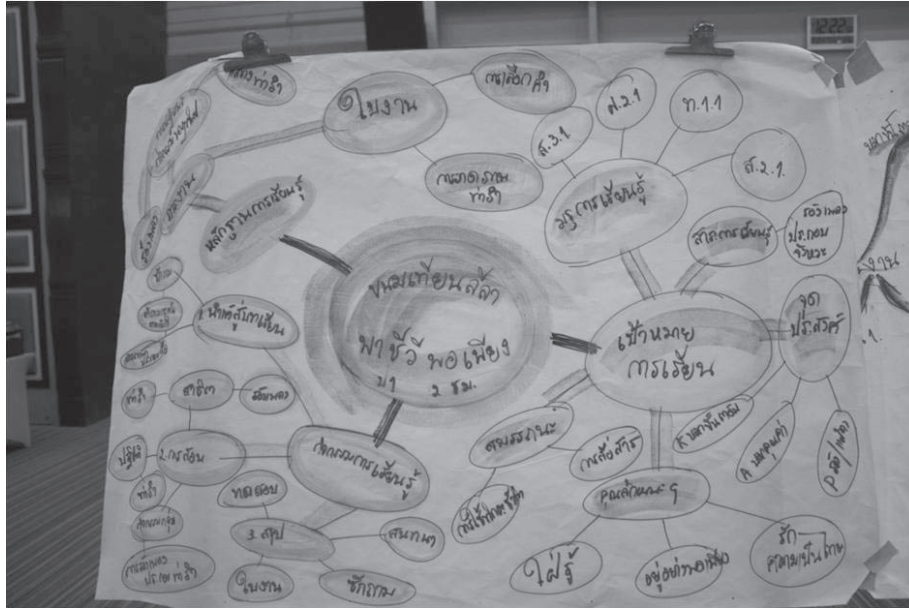

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ชิ้นงาน/ภาระงาน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	การปฏิบัติทำ เพลงขนมเทียนบ้านเรา	1. ใฝ่เรียนรู้ 2. อยู่อย่างพอเพียง 3. รักความเป็นไทย

ผังภาพที่ 2 ผังแสดงการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ Backward Design

ชื่อหน่วย “ขนมเทียนลีลาพาชีวีพอเพียง”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ขนมหิยนลีลาพาชีโวเพียง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 5 ชั่วโมง

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 2.1 ป.1/3 ท่องบทกลอน ร้องเพลงง่าย ๆ

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.1 ป.1/1 เลียนแบบการเคลื่อนไหว

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ท 1.1 ป.1/1 การอ่านออกเสียงคำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ส 2.1 ป.1/1 ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การร้องเพลงประกอบจังหวะ การเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ ที่เลียนแบบธรรมชาติ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม โดยการปฏิบัติจริงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. สาระการเรียนรู้

การร้องเพลงประกอบการเคลื่อนไหว โดยการปฏิบัติจริงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร (การแสดงท่ารำ การสื่อสารทางนาฏยศัพท์)

5.2 ความสามารถในการคิด (นักเรียนคิดประดิษฐ์ท่ารำ)

5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา (นักเรียนร่วมกันวางแผนการประดิษฐ์ท่ารำให้สำเร็จ)

5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (นักเรียนนำความรู้เชื่อมโยงสู่ภูมิปัญญาไทย)

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มุ่งมั่นในการทำงาน (มีความมุ่งมั่นในการประดิษฐ์ท่ารำ)

6.2 อยู่อย่างพอเพียง (ตัดสินใจแสดงท่ารำตามที่กำหนดได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ และมีความเอื้ออาทรต่อกัน)

6.3 รักความเป็นไทย (แสดงความภาคภูมิใจในการร้องเพลงและแสดงท่ารำของไทย)

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

การปฏิบัติทำรำเพลงชนมเทียบบ้านเรา

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจผลงานการประดิษฐ์ทำรำ
2. สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

เครื่องมือ

1. แบบตรวจผลงานการประดิษฐ์ทำรำ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

เกณฑ์การประเมินผล

ใบตรวจผลงาน การประดิษฐ์ทำรำและแบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

- ช่วงคะแนน 80-100 ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีมาก
ช่วงคะแนน 70-79 ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ดี
ช่วงคะแนน 60-69 ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง พอใช้
ช่วงคะแนน 50-59 ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

9. กิจกรรมการเรียนรู้ (เวลา 5 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 1 การขับร้องเพลง และสาธิตการแสดงท่าทาง

ครูสนทนาและซักถามเกี่ยวกับบทเพลงที่นักเรียนเคยร้อง นักเรียนฝึกร้องเพลงและทำท่าประกอบครูแนะนำเพลงชนมเทียบบ้านเรา

ชั่วโมงที่ 2 การขับร้องเพลงง่าย ๆ พร้อมกับคิดทำรำประกอบ (ท่าง่าย ๆ)

นักเรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ โดยการสนทนาและซักถามเกี่ยวกับการแสดงท่าทางประกอบบทเพลงที่นักเรียนเคยร้อง โดยสรุปความหมาย ความแตกต่าง วิธีการ และประโยชน์ โดยกระตุ้นให้นักเรียนตอบอย่างอิสระเพื่อให้เกิดกระบวนการคิด แสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์ (ความมีเหตุผล) ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการวางแผนเพื่อสร้างกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี) กระตุ้นให้นักเรียนคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลในชั้นเรียน โดยครูประเมินผลตามสภาพจริง ครูประเมินผลตามสภาพจริงจากการสังเกตพฤติกรรม ขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และทำใบงาน โดยใช้เกณฑ์การคะแนนการประเมินตามสภาพจริง

ชั่วโมงที่ 3-4 ฝึกทำรำชนมเทียบลีลา

นักเรียนฝึกทักษะการรำชนมเทียบลีลาเป็นรายกลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

ชั่วโมงที่ 5 นำเสนอและประเมินผลงาน

นักเรียนนำเสนอทำรำเป็นรายกลุ่ม จากนั้นครูและนักเรียนกลุ่มที่เหลือร่วมกันประเมินผลการรำ

**ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ลักษณะของการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง ขนมหทัยนลีลาพิชวีพอเพียง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

กิจกรรมการเรียนรู้	ลักษณะของการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้									
	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา และวัฒนธรรม	สุขศึกษา และ พลศึกษา	ศิลปะ	การงานอาชีพ และเทคโนโลยี	ภาษา ต่างประเทศ	กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	
ขั้นนำ (กิจกรรมอุ่นเครื่อง ร้องเพลง และสัทธิติการแสดงท่าทาง)	ท 1.1	-	-		-	ศ 2.1	-	-	-	
	ป.1/1	-	-		-	ป.1/3	-	-	-	
ขั้นจัดการเรียนรู้	ท 1.1	-	-	ส 2.1	-	ศ 2.1/ ป.1/3	-	-	-	
	ป.1/1	-	-	ป.1/1	-	ศ 3.1/ ป.1/1	-	-	-	
ขั้นสรุป	ท 1.1/ ป.1/1	-	-	ส 3.1 ป.1/1	-	ศ 2.1/ ป.1/3	-	-	-	
		-	-		-	ศ 3.1 ป.1/1	-	-	-	

ตารางประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงของหน่วยการเรียนรู้ ขนมหี้นลีลาพาชีวีพอเพียง

รายการประเมิน	การประเมิน			ผู้ประเมิน	เวลาที่ประเมิน	สถานที่ประเมิน
	เครื่องมือ	วิธีการ	เกณฑ์การผ่าน			
1. ความรู้ความจำ ทำรำนานฎยศัพพ์	แบบทดสอบ	ตรวจผลงาน	ร้อยละ 80	ครู	สิ้นสุดการจัดกิจกรรม	ห้องเรียน
2. พฤติกรรม การให้ความร่วมมือ/ ความสนใจ	แบบสังเกต	สังเกต	ร้อยละ 80	ครู	ขณะจัดกิจกรรม	ห้องเรียน
3. การปฏิบัติทำรำเพลง ขนมหี้นลีลา	แบบประเมิน	ประเมิน การอ่าน ออกเสียง	คุณภาพ ระดับดีขึ้นไป	ครู/นักเรียน	ขณะจัดกิจกรรม	ห้องเรียน
4. ค่านิยม เห็นความสำคัญของ ศิลปวัฒนธรรมไทย	แบบสังเกต	สังเกต	ร้อยละ 80	ครู	ขณะจัดกิจกรรม	ห้องเรียน

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ ขนมเทียนลีลาพาชีวีพอเพียง

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น	หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา		<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาเหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด - เนื้อหาเหมาะสมกับวัยผู้เรียน/บริบทท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์แก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน - ให้ประสบความสำเร็จตามตัวชี้วัด 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาน่าสนใจเป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียน - เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก - ครูเข้าใจเนื้อหาอย่างดี
เวลา		ใช้เวลาสอน จำนวน 5 ชั่วโมง ซึ่งเหมาะสมกับกิจกรรม และวัยผู้เรียน	เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างครบถ้วน และต่อเนื่องตามเวลาที่กำหนด	ครูรู้จักการวางแผนการใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนและเหลือเวลาเพื่อไว้กรณีไม่เป็นไปตามแผน
วิธีการจัดกิจกรรม		<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เช่น การสาธิต การปฏิบัติจริง และการสนทนาเพื่อสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน - เหมาะสมกับเวลาและแหล่งเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับผู้เรียน และเป็นไปตามเนื้อหา ตัวชี้วัด การวัดและประเมินผล - กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ปฏิบัติจริง 	มีการเตรียมกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ สื่อให้พร้อมก่อนที่จะจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
แหล่งเรียนรู้		<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น ประหยัดงบประมาณ - แหล่งเรียนรู้เหมาะกับวัยผู้เรียน และกิจกรรม 	ครูสามารถใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนได้ตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ตรงตามที่กำหนดไว้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ครูสามารถสอนได้ตรงตามเนื้อหา ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ - เตรียมแหล่งเรียนรู้ไว้พร้อมล่วงหน้า - อุปกรณ์ในแหล่งเรียนรู้ปลอดภัย และครูดูแลนักเรียนตลอดเวลาที่อยู่ในแหล่งเรียนรู้
สื่อ/อุปกรณ์		สื่ออุปกรณ์เหมาะสมกับวัยผู้เรียน/กิจกรรมที่จัด/บริบทสถานที่ และเวลาที่กำหนดไว้	สามารถทำให้อุปกรณ์ในการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างราบรื่น ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน และบรรลุตัวชี้วัด	<ul style="list-style-type: none"> - ครูมีอุปกรณ์ที่มีความพร้อมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ - เตรียมอุปกรณ์เครื่องเล่นซีดี ตรวจสอบก่อนนำไปใช้ - ครูมีความชำนาญการใช้สื่อ
การประเมินผล		<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินเหมาะสมกับเนื้อหา/ตัวชี้วัด - แบบประเมินยากง่ายเหมาะสมกับวัยผู้เรียน 	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ตรงตัวชี้วัด ครูเลือกเครื่องมือในการวัดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> - มีวิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย - ตรงตามเนื้อหา/ตัวชี้วัดที่จะประเมิน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	ครูมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้วิชาดนตรีนาฏศิลป์จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
คุณธรรมของครู	มีความอดทนในการปฏิบัติงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีความเสียสละ ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่			

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติ ตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	มีความรู้พื้นฐานการปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์และการร้องเพลงเหมาะสมตามวัยและความสามารถของผู้เรียน	- ตัดสินใจเลือกที่จะนำท่าทางมาออกแบบท่ารำในเพลงขนมเทียนบ้านเรา - อธิบายเหตุผลประกอบท่ารำแต่ละท่าได้	- ฝึกซ้อมท่ารำจนชำนาญ - สามารถเชื่อมโยงท่ารำแต่ละท่าอย่างต่อเนื่อง
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	การอ่านออกเสียง การร้องเพลงประกอบจังหวะ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ		
คุณธรรมของผู้เรียน	นักเรียนมีความรับผิดชอบ ความขยัน อดทน รู้จักการทำงานร่วมกัน		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
		วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้		- มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ง่าย ๆ ในการทำขนมเทียน - มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์ในการให้จังหวะดนตรีประกอบท่ารำ	- หลักการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข - มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่น	-	ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนาฏศิลป์ การแสดงท่าทางประกอบบทเพลง
ทักษะ		ใช้อุปกรณ์ในการให้จังหวะดนตรีประกอบท่ารำได้	- ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	-	มีทักษะในการแสดงนาฏศิลป์ประกอบเพลงได้
ค่านิยม		เห็นคุณค่าในขนมไทยและอุปกรณ์ให้จังหวะดนตรี	- รู้จักความสามัคคี - การยอมรับกฎ กติกา ระเบียบของสังคม - ความรับผิดชอบ - การแบ่งปัน	-	ภูมิใจและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยและขนมไทย

ตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

รหัสวิชา ศ 11101 วิชา ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วย ขนมหิชนลิลาพาชีวิตพอเพียง

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 2.1 ป.1/3 ท่องบทกลอน ร้องเพลงง่าย ๆ

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.1 ป.1/1 เลียนแบบการเคลื่อนไหว

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ท 1.1 ป.1/1 การอ่านออกเสียงคำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ส 2.1 ป.1/1 ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การร้องเพลงประกอบจังหวะ การเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ ที่เลียนแบบธรรมชาติ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม โดยการปฏิบัติจริงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ร้องเพลงและเคลื่อนไหวประกอบจังหวะได้

3.2 นำเสนอผลการร้องเพลงและเคลื่อนไหวประกอบจังหวะได้

3.3 มีความตั้งใจศึกษาและแสดงความมุ่งมั่นต่อการร้องเพลงประกอบการเคลื่อนไหว

4. สาระการเรียนรู้

การร้องเพลงประกอบการเคลื่อนไหว โดยการปฏิบัติจริงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร (การแสดงท่าจำ การสื่อสารทางนาฏยศัพท์)

5.2 ความสามารถในการคิด (นักเรียนคิดประดิษฐ์ท่าจำ)

5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา (นักเรียนร่วมกันวางแผนการประดิษฐ์ท่าจำให้สำเร็จ)

5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (นักเรียนนำความรู้เชื่อมโยงสู่ภูมิปัญญาไทย)

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มุ่งมั่นในการทำงาน (มีความมุ่งมั่นในการประดิษฐ์ทำรำ)

6.2 อยู่อย่างพอเพียง (ตัดสินใจแสดงท่ารำตามที่กำหนดได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ และมีความเอื้ออาทรต่อกัน)

6.3 รักความเป็นไทย (แสดงความภาคภูมิใจในการร้องเพลงและแสดงท่ารำของไทย)

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

การปฏิบัติท่ารำเพลงขนมเทียนบ้านเรา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (กิจกรรมอุ่นเครื่อง ร้องเพลง และสาธิตการแสดงท่าทาง)

8.1 ครูสนทนาและซักถามนักเรียนถึงการแสดงท่ารำประกอบเพลง ว่านักเรียนรำเพลงอะไรได้บ้าง โดยให้แต่ละกลุ่มคิดท่ารำและเพลงอย่างง่าย ๆ ที่นักเรียนรำได้แล้ว เช่น รำวง เพลงช้าง แล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ นักเรียนชมเชยกลุ่มที่รำสวย

8.2 ครูถามนักเรียนว่า “ถ้าให้นักเรียนแสดงท่ารำให้สวยงาม นักเรียนจะแสดงท่ารำอย่างไร” หลังจากนั้นครูถามนักเรียนว่า “พวกเราต้องการมีท่ารำที่สวยงามไหม ถ้าเราต้องการรำให้สวยงาม นักเรียนจะต้องร้องเพลงให้เป็นอย่างก่อน”

8.3 ครูบอกว่าในการคิดท่ารำต่าง ๆ นั้น เราอาจนำท่ารำมาจากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราเหมือนกับเพลงที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร้องและแสดงท่าทางประกอบ

8.4 ครูถามนักเรียนว่าขนมไทย ๆ ที่เป็นขนมพื้นบ้านที่นักเรียนรู้จักมีขนมอะไรบ้าง ให้นักเรียนร่วมนำเสนอ

8.5 ครูบอกนักเรียนว่านักเรียนรู้จักขนมเทียนหรือไม่ ขนมเทียนมีลักษณะอย่างไร ท่อหุ้มด้วยอะไร ใครรู้อย่างขนมเทียนต้องมีส่วนประกอบอะไรบ้าง และต้องใช้วิธีตีตม หรือย่าง หรือหนึ่ง

8.6 ครูอธิบายถึงส่วนประกอบขนมเทียน และวิธีการทำอย่างง่าย ๆ พอให้นักเรียนรู้จัก

8.7 ครูเขียนเพลงขนมเทียนบ้านเราบนกระดาน ฝึกให้นักเรียนอ่าน และเปิดเพลงขนมเทียนบ้านเรา ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนร้องเพลง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

8.7.1 เริ่มจากการนำนักเรียนอ่านเนื้อหาเพลง

8.7.2 การเคาะจังหวะ

8.7.3 ร้องเนื้อเพลงตามครูทีละวรรค จนจบเพลง (*ความพอประมาณ*)

8.7.4 ร้องพร้อมกัน โดยไม่เคาะจังหวะ

8.7.5 ร้องพร้อมกัน โดยมีการเคาะจังหวะ

8.7.6 ร้องพร้อมกับซี้ดีเพลงขนมเทียนบ้านเรา

8.7.7 ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงร่วมกัน โดยฝึกปฏิบัติเอง

8.8 นักเรียนจดเพลงขนมเทียนบ้านเรา ใส่สมุดบันทึกและนำไปฝึกหัดร้องนอกเวลาเรียน

ชั่วโมงที่ 2

8.9 ครูทบทวนเพลงขนมเทียนบ้านเรา โดยให้นักเรียนร่วมกันร้องประกอบจังหวะมือ

8.10 ครูให้นักเรียนเขียนส่วนประกอบในการทำขนมเทียนในบทเพลงขนมเทียนบ้านเรา แล้วเติมในใบงานที่ 1 เรื่อง ขนมเทียนพรรษา (ใช้เวลา 10 นาที)

8.11 ครูสนทนากับนักเรียนในการใช้ทำทางประกอบเพลง ขนมเทียนบ้านเรา โดยให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น และสอบถามความคิดเห็นถึงทำทางต่าง ๆ ที่เหมาะกับทำรำในเนื้อหาของเพลง (ความมีเหตุผล) (20 นาที)

การสอนการร้องเพลง ครูผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาที่จะสอนร้องเพลงให้กับนักเรียน โดยสอนทีละวรรคตามขั้นตอนกระบวนการสอนนี้ ครูนำหลักความพอประมาณ ความมีเหตุมีผลเข้ามาสู่การจัดการเรียนรู้ เพราะนักเรียนในวัยนี้ต้องการเรียนรู้ตามลำดับขั้น ยังไม่สามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ โดยครูได้อธิบายเพิ่มเติมสำหรับการเรียนในขั้นตอนนี้ เปรียบเทียบกับการดำเนินชีวิตให้มีความพอดี ยกตัวอย่างการขึ้นบันไดให้นักเรียนที่จะต้องขึ้นทีละขั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตของตนเอง (พอประมาณตามศักยภาพของตนเอง)

เมื่อครูจะสอนการแสดงประกอบทำทาง ครูสังเกตนักเรียนว่าร้องเพลงและสนใจทุกคน และตั้งใจร้องเพื่อเป็นการแสดงถึงความรอบคอบในการปฏิบัติของครู เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวครูผู้สอน เมื่อครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นถึงทำรำที่จะประกอบการแสดง เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และแสดงความเป็นเหตุผล และยอมรับกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนในทำรำที่เพื่อน ๆ หรือตนเองได้คิดขึ้น เกิดภาวะผู้นำทางการเรียนอย่างไม่รู้ตัวขึ้น

8.1.2 ครูและนักเรียนสรุปทำรำของเนื้อหาเพลงร่วมกัน และให้นักเรียนแสดงทำรำเพลงขนมเทียนบ้านเรา พร้อมกันทั้งชั้นเรียน (การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี) ครูให้นักเรียนบันทึกทำรำสำหรับเตรียมฝึกปฏิบัติรำในชั่วโมงต่อไป และให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง ขนมเทียนพรรษาเป็นการบ้าน

การสรุปเนื้อหา สอนการร้องเพลง และการแสดงทำรำ ครูผู้สอนมีความต้องการให้นักเรียนเกิดมีการรอบคอบ ในการเรียนรู้มีความเข้าใจในการเรียน และปฏิบัติทำรำได้ถูกต้อง (ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี) ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งในการสุ่มนักเรียนออกมาทีละคน ครูต้องการให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดที่เป็นระบบ มีการใช้เหตุผล ลำดับทำรำก่อนหลัง เกิดการทบทวน มีการใช้หลักความพอประมาณ ในการถ่ายทอดเนื้อหา และเกิดการเรียนรู้อย่างถูกต้องพอเหมาะ พอดีกับเวลา

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 9.1 ซีดีทำนองเพลงของก๊ากคนเมือง (นักร้อง จรัล มโนเพชร)
- 9.2 เครื่องเล่นซีดี
- 9.3 ตัวอย่างขนมเทียน
- 9.4 ใบความรู้ เพลงขนมเทียนบ้านเรา
- 9.5 ใบงานที่ 1 เรื่อง ขนมเทียนพรรษา
- 9.6 ใบงานที่ 2 เรื่อง ขนมเทียนพรรษา

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ

1. ตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติทำรำเพลงขนมเทียนบ้านเรา
3. สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายกลุ่ม

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการตรวจใบงาน
2. แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติทำรำเพลงขนมเทียนบ้านเรา
3. แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน

ด้านความรู้ (K)

ใบงาน

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

ช่วงคะแนน 16-24 คะแนน ระดับคุณภาพ 3

ช่วงคะแนน 9-16 คะแนน ระดับคุณภาพ 2

ช่วงคะแนน 0-8 คะแนน ระดับคุณภาพ 1

ระดับบุคคล นักเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ระดับกลุ่ม จำนวนนักเรียนที่ได้คุณภาพ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ถือว่าการสอนประสบผลสำเร็จ

เกณฑ์การประเมิน

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

การปฏิบัติทำรำเพลงขนมเทียนบ้านเรา

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

ช่วงคะแนน 23-30 คะแนน ระดับคุณภาพ 3

ช่วงคะแนน 16-22 คะแนน ระดับคุณภาพ 2

ช่วงคะแนน 0-15 คะแนน ระดับคุณภาพ 1

ระดับบุคคล นักเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ระดับกลุ่ม จำนวนนักเรียนที่ได้คุณภาพ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ถือว่าการสอนประสบผลสำเร็จ

เกณฑ์การประเมิน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)

การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

ช่วงคะแนน 13-18 คะแนน ระดับคุณภาพ 3

ช่วงคะแนน 7-12 คะแนน ระดับคุณภาพ 2

ช่วงคะแนน 0-6 คะแนน ระดับคุณภาพ 1

ระดับบุคคล นักเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ระดับกลุ่ม จำนวนนักเรียนที่ได้คุณภาพ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ถือว่าการสอนประสบผลสำเร็จ

11. ความเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

12. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....

12.2 กระบวนการ

.....
.....

12.3 ค่านิยม/เจตคติ

.....
.....

12.4 ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

12.5 แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ภาคผนวก

เพลง ขนมหิยนบ้านเรา

ทำนอง เพลงของกินคนเมือง (จรัล มโนเพชร)

เนื้อร้อง นายคณศ เทพสุวรรณ

ขนมหิยนบ้านเรา
เป็นของพื้นเมือง
ส่วนผสมนั้นมี
ห่อใบตองกับตัว

เลือกเอานะเพื่อน
เป็นเรื่องสบาย
น้ำตาล แป้ง มะพร้าวคั่ว
เอามานั่งกินกัน

ใบงานที่ 1

เรื่อง ขนมหี้นทรธา

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

1. ให้นักเรียนเลือกคำที่เป็นส่วนประกอบในการทำขนมเขี้นในบทเพลงขนมเขี้นบ้านเรา มาเติมลงในรูปสามเหลี่ยมข้างล่างนี้ให้ถูกต้อง

ขนมเขี้นบ้านเรา

เป็นของพื้นเมือง

ส่วนผสมนั้นมี

ห่อใบตองกับตัว

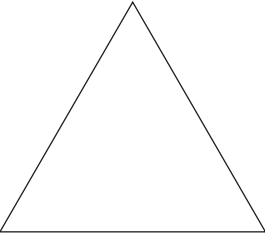
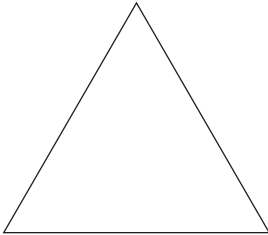
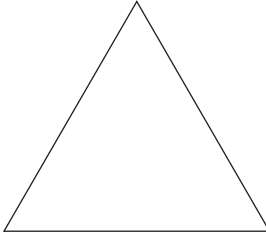
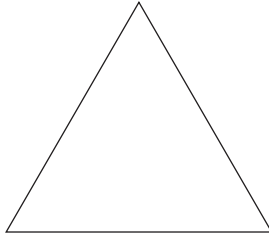
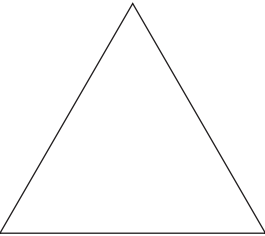
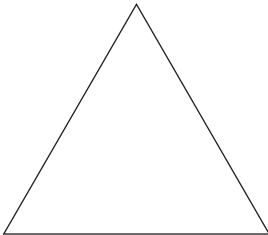
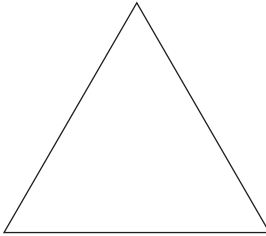
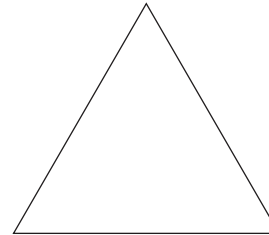
เลือกเอานะเพื่อน

เป็นเรื่องสบาย

น้ำตาล แป้ง มะพร้าวคั่ว

เอามาเน้่งกินกัน

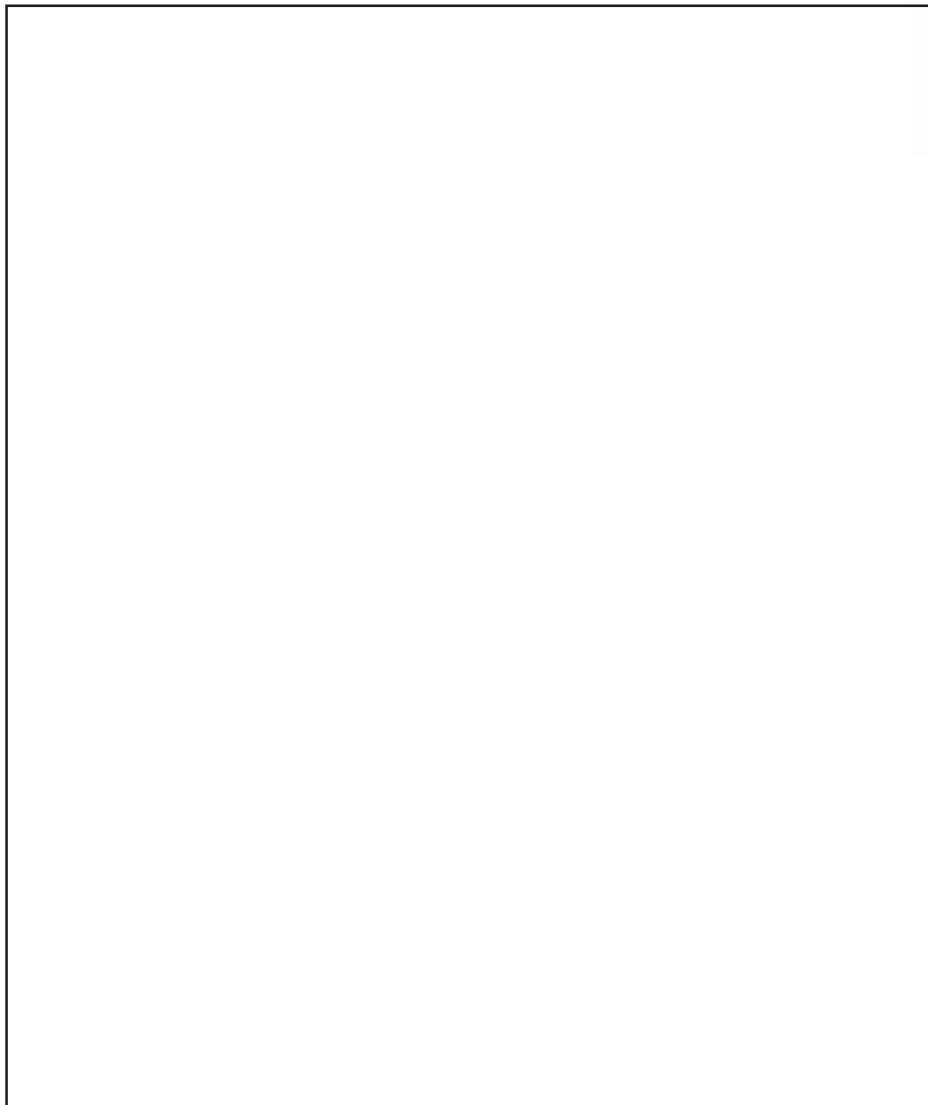

ใบงานที่ 2
เรื่อง ขนมหื่นหรรษา

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ให้นักเรียนวาดภาพทำรำของเพลงขนมหื่นบ้านเราที่นักเรียนประทับใจลงในกรอบสี่เหลี่ยมข้างล่างนี้
และระบายสีให้สวยงาม

เกณฑ์การให้คะแนนใบงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	3	2	1	
1. การอ่าน	อ่านได้ถูกต้องทุกคำ	อ่านได้ถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75	อ่านได้ถูกต้อง น้อยกว่า ร้อยละ 60	2
2. การทำแบบฝึกหัด	ทำแบบฝึกหัดได้ครบถ้วน	ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75	ทำแบบฝึกหัดถูกต้อง ได้น้อยกว่า ร้อยละ 60	2
3. สะอาดเรียบร้อย	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะอาด	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่มีรอยลบชุดฆ่า 1-3 แห่ง	ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและ มีรอยลบชุดฆ่าเกินกว่า 3 แห่ง	2
4. เสร็จตามเวลา	เสร็จตามกำหนดและผลงาน มีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดแต่ผลงาน มีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด และผลงาน ไม่มีคุณภาพ	2

เกณฑ์การประเมินด้านความรู้ (K)

ใบงาน

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

ช่วงคะแนน 16-24 คะแนน ระดับคุณภาพ 3

ช่วงคะแนน 9-16 คะแนน ระดับคุณภาพ 2

ช่วงคะแนน 0-8 คะแนน ระดับคุณภาพ 1

ระดับบุคคล นักเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ระดับกลุ่ม จำนวนนักเรียนที่ได้คุณภาพ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ถือว่าการสอนประสบผลสำเร็จ

เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติทำรำเพลงขมเทียนบ้านเรา

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	3	2	1	
1. ความถูกต้อง	แสดงทำได้อย่างถูกต้อง เป็นธรรมชาติและสวยงาม	แสดงทำได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ	แสดงทำได้ แต่ไม่ถูกต้อง ขาดความเป็นธรรมชาติ	2
2. ความตั้งใจ	ตั้งใจแสดงท่าทาง อย่างครบถ้วนสมบูรณ์	ตั้งใจแสดงท่าทาง อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นบางครั้ง	ไม่ตั้งใจแสดงท่าทาง	2
3. กล้าแสดงออก	ท่าทางมั่นใจ พร้อมที่จะแสดงได้ทันที	ท่าทางเคอะเขินไม่มั่นใจ	ขาดความมั่นใจ	2
4. ความร่วมมือ	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ นาฏยศัพท์อย่างครบถ้วน	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ นาฏยศัพท์เป็นบางครั้ง	ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัตินาฏยศัพท์	2
5. การตรงต่อเวลา	ปฏิบัติตามกำหนด และผลงานมีคุณภาพ	ปฏิบัติไม่ทันกำหนด แต่ผลงานมีคุณภาพ	ปฏิบัติไม่ทันกำหนด และผลงานไม่มีคุณภาพ	2

เกณฑ์การประเมินด้านทักษะกระบวนการ (P)

การปฏิบัติทำรำเพลงขมเทียนบ้านเรา

ช่วงคะแนน 23-30 คะแนน ระดับคุณภาพ 3

ช่วงคะแนน 16-22 คะแนน ระดับคุณภาพ 2

ช่วงคะแนน 0-15 คะแนน ระดับคุณภาพ 1

ระดับบุคคล นักเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ระดับกลุ่ม จำนวนนักเรียนที่ได้คุณภาพ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ถือว่าการสอนประสบผลสำเร็จ

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	3	2	1	
1. ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น	สนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้น ในการปฏิบัติกิจกรรม ทุกขั้นตอน	สนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้น ในการปฏิบัติบางกิจกรรม	ไม่ค่อยสนใจ ในการปฏิบัติกิจกรรม	2
2. ความร่วมมือสามัคคี ในกลุ่ม	ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมแก้ปัญหา ในการทำงาน จนงานสำเร็จ	ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมแก้ปัญหาในการทำงาน จนงานสำเร็จบางครั้ง	ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ร่วมคิด ไม่ร่วมปฏิบัติงาน และไม่ร่วม แก้ปัญหาในการทำงาน	2
3. เสร็จตามเวลา	เสร็จตามกำหนด และผลงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด แต่ผลงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด และผลงานไม่มีคุณภาพ	2

เกณฑ์การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)

การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม

ช่วงคะแนน 13-18 คะแนน ระดับคุณภาพ 3

ช่วงคะแนน 7-12 คะแนน ระดับคุณภาพ 2

ช่วงคะแนน 0-6 คะแนน ระดับคุณภาพ 1

ระดับบุคคล นักเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ระดับกลุ่ม จำนวนนักเรียนที่ได้คุณภาพ 3 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75 ถือว่าการสอนประสบผลสำเร็จ

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแผนการจัดการเรียนรู้ ขนมเทียนลีลาพาชีวิตพอเพียง

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น / หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	วิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครุมีความรอบรู้ในเรื่องการประดิษฐ์ ทำรำจากชีวิตประจำวัน	มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการ คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหา ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ	มีการวางแผน บริหารจัดการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ อย่างเป็นรอบคอบ
เวลา	ใช้เวลาสอน จำนวน 2 ชั่วโมง โดยวิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรม ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม ตามวัยนักเรียน	เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง	ครูรู้จักการวางแผนในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลา
วิธีการจัดกิจกรรม	มีกระบวนการจัดกิจกรรม ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เช่น การสาธิต การปฏิบัติจริง และการสนทนา เพื่อสรุปองค์ความรู้ ร่วมกัน	เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผู้เรียน และเป็นไปตามเนื้อหา ตัวชี้วัด การวัดและ ประเมินผล	มีการเตรียมกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ สื่อให้พร้อมก่อนที่จะจัดการเรียน การสอน เพื่อให้การเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
อุปกรณ์ การจัดการเรียนรู้	เตรียมอุปกรณ์เครื่องเล่นซีดี ตรวจสอบก่อนนำไปใช้	สามารถทำให้อุปกรณ์ในการเรียน การสอนเป็นไปได้อย่างราบรื่น	ครูมีอุปกรณ์ที่มีความพร้อมที่จะใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้ ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน และบรรลุตัวชี้วัดที่ตั้งไว้
สื่อการจัดการเรียนรู้	ครูเตรียมเนื้อหาเพลงที่จะสอนนักเรียน โดยเขียนขนาดตัวหนังสือที่เหมาะสม กับนักเรียน สอดคล้องกับเนื้อหา ตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินผล	ครูสามารถใช้สื่อในการจัดการเรียน การสอนได้ตามขั้นตอนของแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ตรงตามที่กำหนดไว้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ ในกิจกรรมการเรียนรู้	ครูสามารถสอนได้ตรงตามเนื้อหา ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้
การประเมินผล	ตรงตามเนื้อหาสาระที่จะประเมิน	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ตรงตัวชี้วัด ครูเลือกเครื่องมือในการวัด ได้ถูกต้อง	มีวิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	ครูมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้วิชาดนตรี นาฏศิลป์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับวัยของผู้เรียน		
คุณธรรมของครู	มีความอดทนในการปฏิบัติงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมีความเสียสละ ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่		

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	มีความรู้พื้นฐานการปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์และการร้องเพลงตามวัยของผู้เรียน	เลือกที่จะนำท่าทางมาออกแบบทำรำในเพลงขนมเทียนบ้านเรา	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนบริหารจัดการ - นักเรียนเรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่มและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น - นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	การอ่านออกเสียง การร้องเพลงประกอบจังหวะ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ		
คุณธรรมของผู้เรียน	นักเรียนมีความรับผิดชอบ ความขยัน อดทน รู้จักการทำงานร่วมกัน		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
		วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	มีความรู้ในการประดิษฐ์ทำง่าย ๆ และมีความรู้ในการใช้ดินสอสีในการวาดรูป	<ul style="list-style-type: none"> - หลักการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข - มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่น 	-	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนาฏศิลป์ การแสดงท่าทางประกอบบทเพลง 	
ทักษะ	ทักษะการใช้ดินสอกระดาษ และดินสอสีในการทำใบงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 	-	<ul style="list-style-type: none"> - มีทักษะในการแสดงนาฏศิลป์ประกอบเพลงได้ 	
ค่านิยม	เห็นคุณค่าของขนมไทยในการคิดทำทำที่สวยงามและเห็นคุณค่าของความงามด้วยดินสอสี	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักความสามัคคี - การยอมรับกฎ กติการะเบียบของสังคม - ความรับผิดชอบ - การแบ่งปัน 	การนำวัสดุจากธรรมชาติมาใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิใจและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยและขนมไทย 	

หน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
ชื่อหน่วย “สูตรคุณธรรมา”
วิชา คณิตศาสตร์ รหัสวิชา ค 12101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง : หน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง “สูตรคุณธรรมา” จัดทำขึ้น
เพื่อ

1. ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชานั้น ๆ
2. ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง
3. สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ก. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิด

เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

หลักการ

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขความรู้ (คู่คุณธรรม)

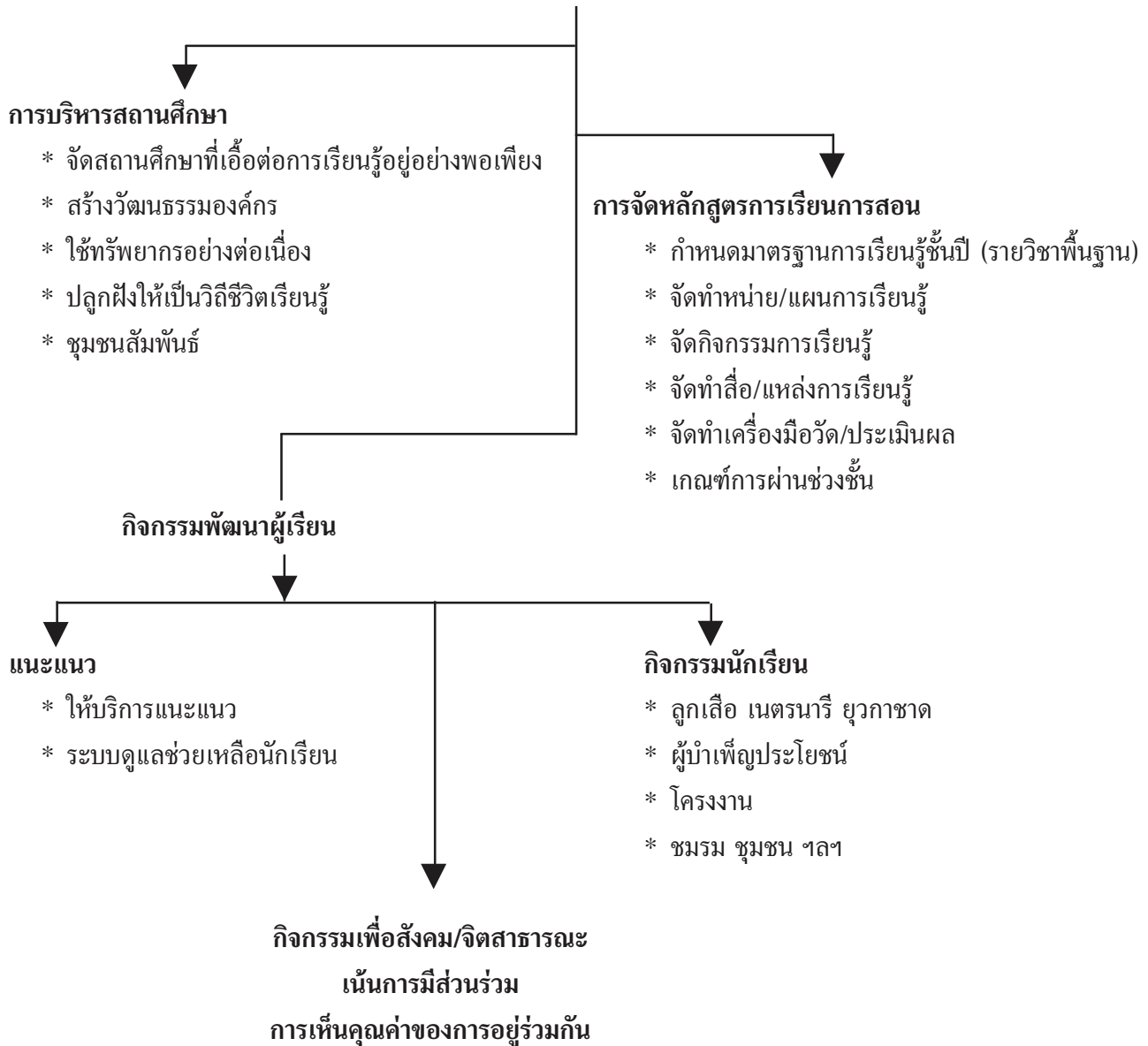
จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน

การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ

ข. เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

เศรษฐกิจพอเพียง

คุณธรรมนำความรู้

แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในโรงเรียน

การบริหารจัดการ

กำหนดเป็นนโยบาย

- * วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ แผนปฏิบัติการ
- * งานวิชาการ งบประมาณ บุคคล บริหารทั่วไป ชุมชนสัมพันธ์
- * นำหลักทรงงานมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา
- * เน้นการบริหารทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม รู้รักสามัคคี ไม่ประมาท

หลักสูตรการเรียนการสอน

สอนวิชา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามมาตรฐาน ส 3.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้ จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม/หลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์เพื่อกำหนดรายวิชา

การเรียนการสอน

จัดทำหน่วย/แผนการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งการเรียนรู้

สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพัฒนาและจัดการแหล่งเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ลักษณะของกิจกรรม

- * ต่อยอดหรือพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับภูมิสังคม/บริบท
- * ดำเนินการหลักสูตรโดยผู้เรียนด้วยความสมัครใจโดยมีครูช่วยสนับสนุน
- * ผู้เรียนใช้หลักคิด/หลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักวิชาการอย่างสมเหตุสมผล
- * มีการวางแผนอย่างรอบคอบ คำนึงถึงความเสี่ยงต่าง ๆ
- * ส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม

ตัวอย่าง

- * มีวินัยในการใช้จ่าย
- * ประหยัด/การออม
- * พึ่งตนเองในการผลิตหรือสร้างรายได้
- * เห็นค่าการอยู่ร่วมกันในสังคม
- * ช่วยเหลือสังคม/ชุมชน
- * รักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- * ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- * สืบสานวัฒนธรรม/ประเพณีไทย
- * ส่งเสริมปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา
- * ร่วมสร้างความสามัคคี ฯลฯ

ค. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝัง เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่อย่างพอเพียง

1. มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- 1.1 มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.2 มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจทั่วไป
- 1.3 เห็นประโยชน์และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาตนเอง/พัฒนากลุ่ม/โรงเรียน/ชุมชน และพัฒนาสังคมโดยรวม

2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- 2.1 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับภูมิสังคมต่าง ๆ เช่น การผลิตและจำหน่ายสินค้า การให้บริการ การดำเนินธุรกิจขนาดต่าง ๆ การใช้จ่าย และการออม การเกษตร ฯลฯ เพื่อให้สามารถอุ้มชูตัวเองและครอบครัวได้
- 2.2 มีทักษะ ค่านิยม และจริยธรรมเบื้องต้นที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล ไม่เบียดเบียน นำไปสู่ความสันติสุข และรู้จักสามัคคี
- 2.3 ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์และความสุขอย่างยั่งยืน
- 2.4 สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น หวงแหวนทรัพย์สมบัติของชาติ รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย

3. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- 3.1 ปฏิบัติตนให้มีความพอประมาณ รู้จักการประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่ และรู้จักสภาพแวดล้อมของชุมชน/สังคมที่อยู่อาศัย
- 3.2 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง โดยใช้สติปัญญา มีความรอบรู้และรอบคอบในการคิด พูด ทำ โดยยึดหลักทางสายกลางในการปฏิบัติ
- 3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์
- 3.4 มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง
- 3.5 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร แบ่งปัน มีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เป้าหมาย นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง

สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

อยู่อย่างพอเพียง

ด้านวัฒนธรรม

สร้างความภูมิใจ/เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย

ด้านสิ่งแวดล้อม

ปลูกฝังจิตสำนึกรักษ์ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม

ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อ/แบ่งปัน/ไม่เบียดเบียน

ด้านวัตถุ

ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้วัตถุ/สิ่งของ/ทรัพยากรอย่างพอเพียง

ภาพความสำเร็จ

1. สถานศึกษา นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาจัดการศึกษาและดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม
2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. นักเรียน มีความรู้ ทักษะ ปฏิบัติตน และดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่อย่างพอเพียง”
4. ผู้ปกครอง ชุมชน ดำเนินชีวิตและมีการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ง. แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่างพอเพียง”

1. การพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้หน่วยการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นตามข้อ 1.2

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นความพอเพียงระดับตนเองและครอบครัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นความพอเพียงระดับโรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นความพอเพียงระดับชุมชน/จังหวัด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นความพอเพียงระดับประเทศชาติภายใต้โลกาภิวัตน์

2. การจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก

2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม

2.3 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ความรู้ (Knowledge)
- 2) ทักษะกระบวนการ (Process)
- 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

การเขียนแผนแบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

* ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) ในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่างพอเพียง”

* ยึดสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นหลัก เพราะสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจะมีหัวข้อและเนื้อหาชัดเจนที่สอดคล้องความคิด/คุณค่า/คุณลักษณะที่พึงประสงค์ลงไปได้

* ยุทธศาสตร์การสอนของครู สอดแทรกคุณธรรม วินัย ความรับผิดชอบ การคำนึงถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่น/ สังคมรอบตัว สภาพแวดล้อมทางวัตถุและธรรมชาติ ความภูมิใจในวัฒนธรรมไทย

* เน้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างเป็นเหตุเป็นผล รอบคอบ โดยครูคอยชักจูงให้คิดแบบโยนิโสมนสิการ และสร้างบรรยากาศให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แนะนำ ท้วงติงกันด้วยความจริงใจ

การสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

- จัดกิจกรรมหลากหลาย	- ปลุกฝังคุณธรรม
- เรียนรู้จากธรรมชาติ	- จัดสภาพแวดล้อมเชิงใจ
- สร้างจุดเด่นซ่อมจุดด้อย	- ฝึกการพึ่งตนเองตามวัย
- ใส่ใจนักเรียนเป็นรายบุคคล	- นักเรียนมีส่วนร่วม
- จินตนาการ	- เน้นกระบวนการเรียนรู้
- สร้างวินัย	- เรียนรู้จากสถานการณ์จริง
- ทำงานเป็นกลุ่ม	

3. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดอาคาร สถานที่ และสิ่งแวดลอมในโรงเรียนที่เน้นความร่มรื่น ประโยชน์ใช้สอย เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย

3.2 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิว การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

3.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติกิจทางศาสนา การฝึกอบรมจิต การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริมผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือกัน และกัน ฯลฯ

3.4 ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดประกวดในรูปแบบต่าง ๆ การหาความรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ

3.5 ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

3.6 จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ห้องเรียนแห่งความพอเพียง

ตัวอย่างการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการเรียนรู้

เรียนรู้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ศึกษาพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการดำรงชีวิต/หลักธรรม
- ให้ศึกษาหลักการทรงงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
- นำเสนอพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- แนะนำให้รู้จักแก้ปัญหาในชีวิตโดยยึดพระราชดำรัส

ฟังตนเอง

- โครงการเกษตรผสมผสาน
- โครงการปลูกพืชสมุนไพร/ทำน้ำสมุนไพร
- ปลูกพืชไร่นาโดยใช้เศษผ้า ฯลฯ
- ทำน้ายาล้างจาน
- ปลูกข้าวโพดทุกวัน มีกินทั้งปี

การประหยัด

- ทำใบงานโดยใช้เอกสารหน้าเดียว
- เรียนรู้เรื่องประหยัดพลังงาน
- ประกอบิลค่าน้ำ/ค่าไฟ
- ลดขยะในห้องเรียน

ครูต้นแบบ

- การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
- เป็นต้นแบบในเรื่องความประหยัดและช่วยเหลือสังคม

การช่วยเหลือสังคม/แบ่งปัน

- สอนเด็กพิเศษเรียนร่วมกัน เพื่อปลูกฝังให้เด็กช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ให้ความช่วยเหลือชุมชน
- อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

*นักสืบสายน้ำ

*เฝ้าระวังลุ่มน้ำ/ป่าชายเลน

- โต๊ะเรียนเพื่อน้อง

เพิ่มรายได้

- สหกรณ์ร่วมใจ
- ทำผลิตภัณฑ์ OTOP จากสมุนไพรพื้นบ้าน
- พัฒนาอาชีพ
- ทำโครงการเกษตรผสมผสาน
- ผลิตภัณฑ์ในรูปแบบของบริษัท

*ใช้ทรัพยากรในห้องเรียน

*ลดต้นทุนการผลิต

*เพิ่มคุณภาพสินค้า

- ธนาคารขยะรีไซเคิล

การแสดง

- ละคร

*ความสุขที่ยั่งยืน

*“เดินตามรอยพ่อ อยู่อย่างพอเพียง”

ส่งเสริมให้เข้าร่วมการประกวดต่าง ๆ

- เรียงความ
- ประกวดสื่อการเรียนการสอน
- แต่งคำประพันธ์/คำขวัญ

การเรียนรู้จากชุมชน

- กินอาหารท้องถิ่น/ตามฤดูกาล ช่วยให้สุขภาพดี อายุยืน
- การประกอบอาชีพพอมีพอกิน
- นำนักเรียนไปเรียนรู้วิถีชีวิตจริง
- ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำบัญชี

การออมทรัพย์

4. การจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางดังนี้

4.1 ทบทวน ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการ ให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

4.2 กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

4.3 พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงและการจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 จัดระบบการนิเทศสถานศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

5. การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน ตามแนวทางดังนี้

5.1 ร่วมกำหนดนโยบายและการวางแผน

5.2 ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

5.3 ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดสภาพและบรรยากาศภายในสถานศึกษา

5.4 ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและที่บ้าน

5.5 ร่วมติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

6. การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

6.1 ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

- 1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
- 3) การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
- 4) ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน

6.2 ติดตามและประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอน และกิจกรรมการดำเนินการในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

6.3 จัดระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

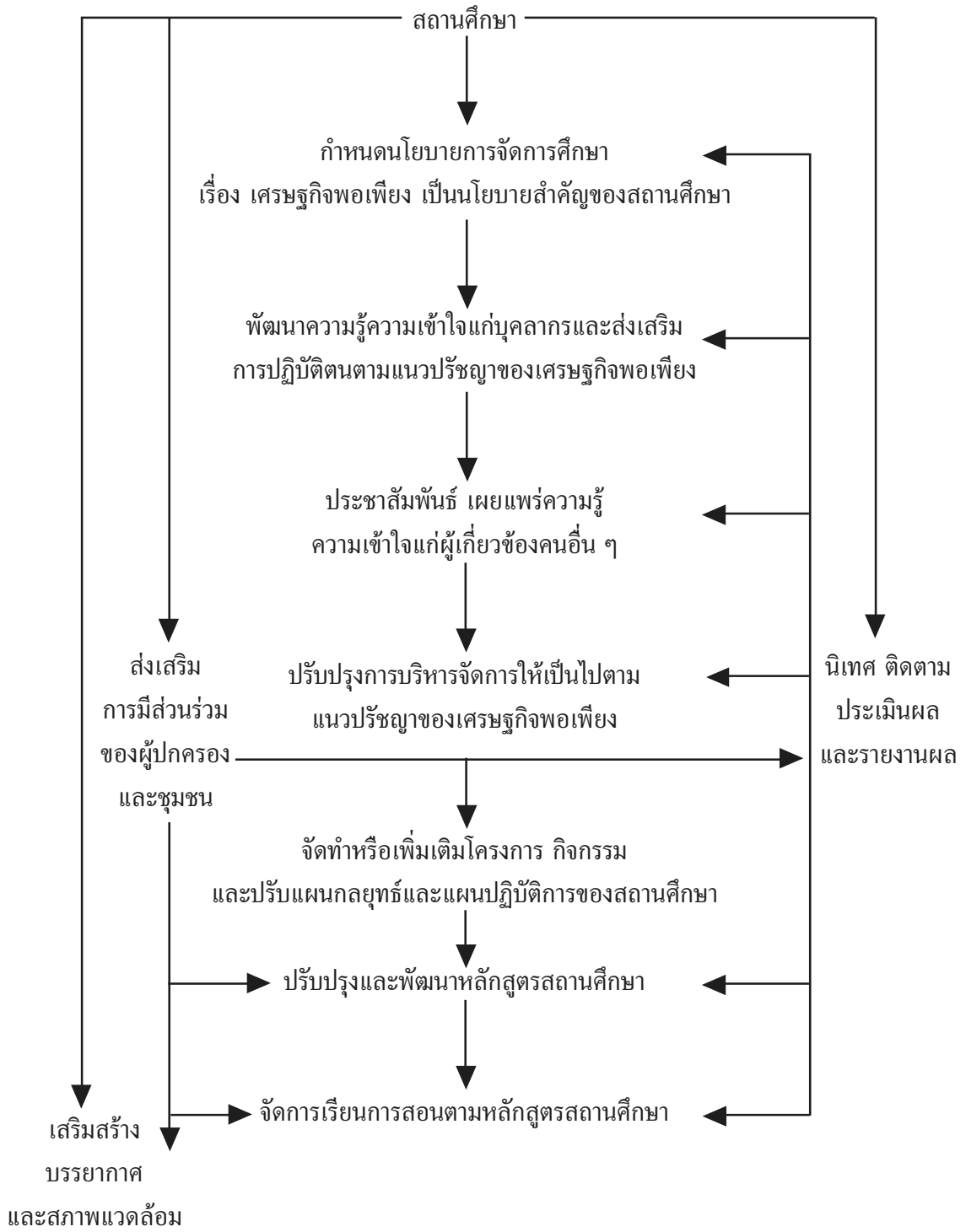
**“คนที่น่าสนใจเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้ผล
มักจะมีคุณสมบัติที่เหมือนกันหลายอย่าง ได้แก่
ชอบที่จะทำงานหนัก มีความซื่อสัตย์ สนุกสนานกับการเรียนรู้
และการสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับตนเอง เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม
และการอยู่ร่วมกับระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุล คนเหล่านี้ไม่ใช่พวกวัตถุนิยม
แต่มักจะคำนึงหลักการบริโภคแบบยั่งยืน มีความเคารพธรรมชาติ
และเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยสรุป พวกเขามี
จิตสำนึกและวิถีคิดในแบบฉบับเฉพาะ”**

จ. ขั้นตอนในการดำเนินการ

การดำเนินการตามแนวการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา
2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนากาการบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับปรุงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา
8. เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ
10. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน

ผังภาพขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

จ. ความเชื่อมโยงของแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

จากแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามประเด็นดังกล่าวข้างต้น เขียนเป็นแผนภาพ ซึ่งเป็นแผนภาพเชิงระบบที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการของสถานศึกษาทุกด้าน

<p>การพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรโดยบูรณาการ เนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนจัดการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของ ผู้เรียนโดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน - เน้นกิจกรรมการทดลองการปฏิบัติจริง ในชีวิตประจำวัน - วัดและประเมินผลผู้เรียนทั้งด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<p>คุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์ พัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และดำเนิน ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ความเข้าใจและตระหนัก ในความสำคัญของการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการ ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
<p>การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา ผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้ร่มรื่น เป็นแหล่งเรียนรู้ สะท้อน การอนุรักษ์สืบสานทรัพยากร ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย - ส่งเสริมการแสวงหาและเผยแพร่ ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง - ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ของบุคลากร - จัดโครงการส่งเสริมการดำเนินวิถีชีวิต ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 	<p>การจัดระบบบริหารจัดการตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับโครงสร้างและกระบวนการบริหาร ให้สอดคล้องกับแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ - พัฒนาคณาจารย์ด้านความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง - จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษา 	

การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ดำเนินการ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล

- ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลการทดสอบ ผลงาน การปฏิบัติกิจกรรม
การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
- ติดตามและประเมินผลความเหมาะสมของการดำเนินงานแต่ละด้าน
- รายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงาน
ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ตามรอยพ่อ

ชีวิตพอเพียง...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนเองของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

1

หลักพอเพียง

คือ หลักพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

นับเป็นเวลากว่าสามทศวรรษแล้วที่คำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)” ได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง เพื่ออธิบายความหมายเกี่ยวกับอนาคตของสังคมมนุษย์และโลกที่มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกัน แต่แม้ในปัจจุบันก็ยังคงมีความพยายามอย่างต่อเนื่อง ที่จะหาแนวทาง และกลไกวิธีการดำเนินการ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะสังคมโดยรวมยังไม่สามารถมองเห็นถึงเหตุและปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการปรับเปลี่ยนวิถีการพัฒนา ที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างจริงจัง ทำให้เรื่องนี้เป็นประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่นักวิชาการและนักพัฒนาทั่วโลก ยังขบคิด หรือเสวนากันว่า จะทำให้การพัฒนาที่ยั่งยืนเกิดขึ้นจริง ๆ ได้อย่างไร

แนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แปรเปลี่ยนมาจากคำนิยามของ World Commission on Environment and Development (1983) ซึ่งได้เสนอแนะว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ รูปแบบของการพัฒนา ที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอม ยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง”

ตัวอย่างหน่วยการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส 3.1)

หน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
ชื่อหน่วย “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง”
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส 21101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง : หน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง” จัดทำขึ้นเพื่อ

1. ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชานั้น ๆ
2. ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง
3. สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส 21101 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
จำนวน 1.5 หน่วยกิต เวลา 60 ชั่วโมง

หลักสูตร รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม

ครูผู้รับผิดชอบรายวิชาและคุณครูผู้สอน.....

ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จุดมุ่งหมายรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

1. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐกิจศาสตร์ การผลิต การบริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจ สหกรณ์ กลไกราคา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เกิดทักษะและพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. สามารถนำองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจศาสตร์และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส 21101 รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 1.5 หน่วยกิต เวลาเรียน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ เวลา 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน

ศึกษาความเป็นมา ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ คุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต กิจกรรมทางเศรษฐกิจ บทบาทหน้าที่ของผู้บริโภค หลักการและวิธีการเลือกบริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา หลักการและวิธีการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ ระบบสหกรณ์ ระบบของเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม แบบสังคมนิยม และแบบผสม กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจการตลาด สถาบันการเงินที่สำคัญ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น เห็นความสำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รู้จักปฏิบัติตนตามบทบาท นำหลักคุณธรรมเข้าไปใช้ในหน้าที่ของผู้บริโภคอย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจเลือกในฐานะผู้บริโภค โดยพิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับอย่างคุ้มค่า

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ อธิบายความหมาย ความสำคัญของคำว่าเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ค่านิยม พฤติกรรมของการบริโภคที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนประเทศชาติ สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต อภิปรายผลของการมีกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม รักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะบนฐานแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด ส 3.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

ส 3.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4

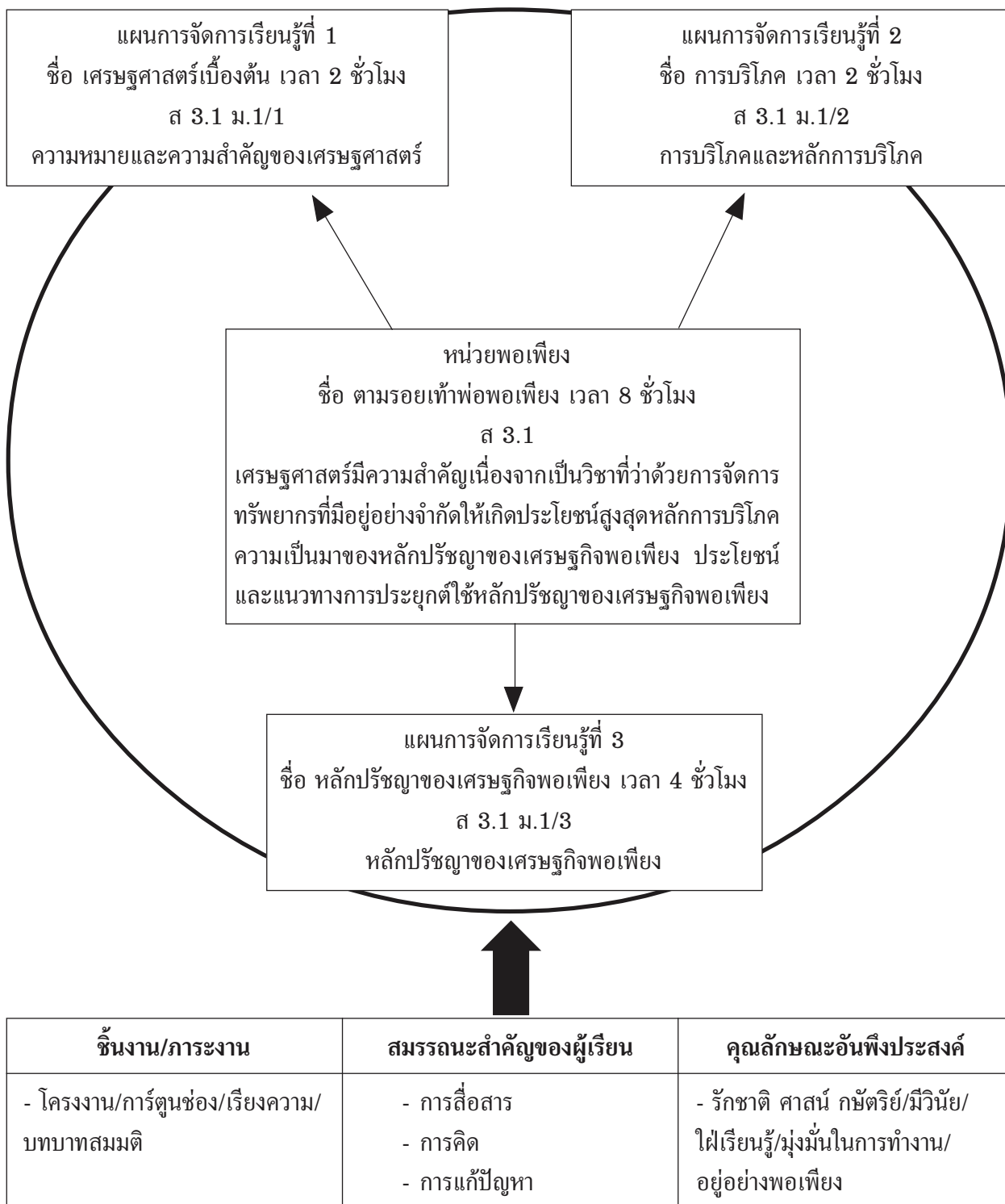
รวมทั้งสิ้น 7 ตัวชี้วัด

กำหนดการจัดการเรียนรู้

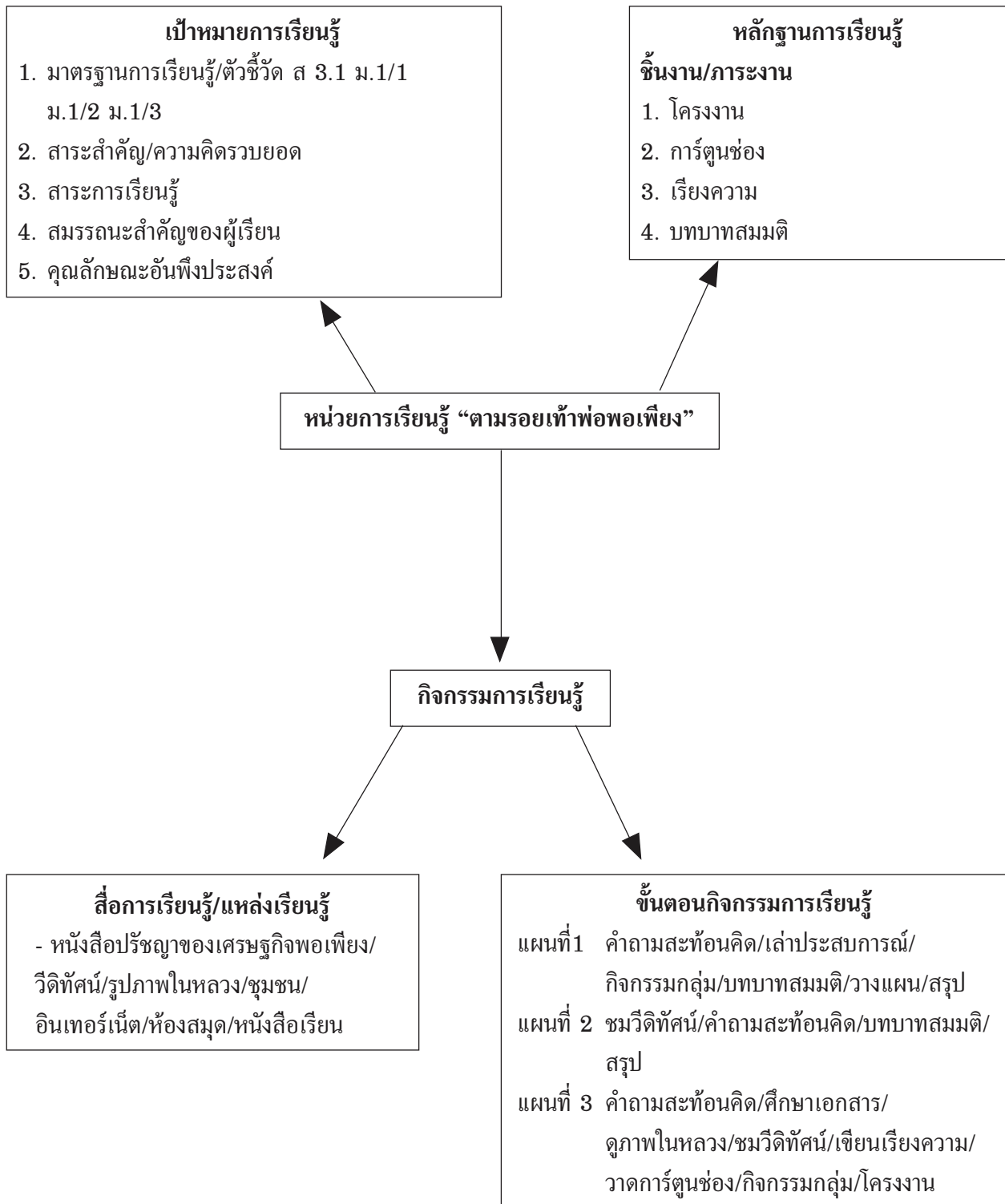
หน่วยที่/ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
ตามรอยเท้าพอ พอเพียง	ส 3.1 ม.1/1	ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	เศรษฐศาสตร์มีความสำคัญเนื่องจากเป็นวิชาที่ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด	- บทบาทสมมติ	2	5
	ส 3.1 ม.1/2	ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ	ค่านิยมเป็นสิ่งจูงใจให้คนมีพฤติกรรมการบริโภคตามอย่างกันของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ	- บทบาทสมมติ	2	5
	ส 3.1 ม.1/3	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประโยชน์และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- การ์ตูนช่อง - เรียงความ - โครงงาน	4	10

หมายเหตุ : ผู้สอนพิจารณาจัดทำหน่วยอื่นให้ครบถ้วนทุกตัวชี้วัดที่มีอยู่ในคำอธิบายรายวิชา

ผังภาพที่ 1 ผังวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ “พอเพียง”
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง”

ผังภาพที่ 2 ผังแสดงการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design)
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “พอเพียง” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลาเรียน 8 ชั่วโมง

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ส ม.1/1 อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

ส ม.1/2 วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ

ส ม.1/3 อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เศรษฐศาสตร์มีความสำคัญเนื่องจากเป็นวิชาที่ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดกับการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด ความสำคัญของการบริโภค หลักการบริโภคที่ดี ปัจจัยและค่านิยมของการบริโภคที่มีผลต่อสังคม ประวัติและความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ เห็นความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

4.2 ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัดกับความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส

4.3 ความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 หลักการในการบริโภคที่ดี

4.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค

4.6 ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว

4.7 ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.8 ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ

4.9 หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

4.10 การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

4.11 ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- เขียนเรียงความเกี่ยวกับอัจฉริยภาพของในหลวงและวาดการ์ตูนช่อง/แสดงบทบาทสมมติ

5.2 ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ผลการสำรวจอาชีพที่สนใจในชุมชน/อภิปราย

5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- จัดทำโครงการงานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

- เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ด้วยการสรุปภาพการทำงานลงในหลวงเป็นการ์ตูนช่อง และอภิปรายหลักการทรงงานได้

6.2 มีวินัย

- ส่งงานตรงเวลา
- ดำรงอาชีพที่น่าสนใจในชุมชนตามที่มอบหมาย
- ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน

6.3 ใฝ่เรียนรู้

- รักการอ่าน ตั้งใจเรียน สืบค้นความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง

6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ทำงานเสร็จก่อนหรือทันตามเวลา มีความขยัน อดทน

6.5 อยู่อย่างพอเพียง

- ตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับตนเองและกลุ่ม
- ใช้ความรู้และคุณธรรมมาวางแผนการทำงานอย่างมีสติ รอบคอบ

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 7.1 ทำการ์ตูนช่องและเขียนเรียงความจากการศึกษาโครงการพระราชดำริและหนังสือการทรงงานของในหลวง
- 7.2 โครงการสำรวจอาชีพในชุมชนกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- 8.1 ประเมินการทำงานกลุ่ม
- 8.2 ประเมินชิ้นงาน
- 8.3 ประเมินคุณลักษณะพอเพียง

9. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (2 ชั่วโมง)

9.1 สร้างความตระหนักโดยการตั้งคำถามการบริโภคอุปโภคของนักเรียนในครอบครัว คำคมจากโฆษณาในโทรทัศน์ “จน เครียด กินเหล้า” เหตุใดเขาจึงทำเช่นนั้น ถ้าเขานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ นักเรียนคิดว่าคนที่กล่าวจะมีลักษณะอย่างไร

9.2 นักเรียนเล่าเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในครอบครัวในการใช้จ่ายเงิน

9.3 ครูเชื่อมโยงเนื้อหาเศรษฐศาสตร์และการบริหารจัดการทรัพยากรโดยให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าวปัญหาทางเศรษฐกิจที่มีต่อสังคมไทย

9.4 นักเรียนแบ่งกลุ่มเล่นบทบาทสมมติเกี่ยวกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

9.5 ร่วมกันสรุปความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

9.6 ร่วมกันวางแผนหาแนวทางในการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (2 ชั่วโมง)

9.7 ชมวีดิทัศน์ หรือ VCD นิตยสารหรือข่าวประจำวันเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมบริโภคและค่านิยมของมนุษย์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ชม

- 9.8 กระตุ้นความคิดโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของการบริโภคที่ได้ดูจาก VCD/วารสาร
- 9.9 แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภคในปัจจุบันจนถึงอนาคต
- 9.10 นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของการบริโภค แนวทางการแก้ไขปัญหา
- 9.11 กระตุ้นความคิดโดยการตั้งคำถามนักเรียนว่า นักเรียนจะนำความรู้เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริโภคไปใช้

ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

- 9.12 ให้นักเรียนวางแผนเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคและค่านิยมที่พอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (4 ชั่วโมง)

9.13 ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิดให้กับผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยคำว่า “โลกจะเป็นอย่างไร ถ้าทุกคนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต” และ “ภาวะโลกร้อนแก้ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คำกล่าวนี้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและคิดคำตอบ

9.14 ครูสร้างความตระหนักด้วยการตั้งคำถามชวนคิดอีกครั้งให้กับผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยคำถาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไร?” นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและคิดคำตอบ ครูเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

9.15 นักเรียนศึกษาค้นคว้า “ความเป็นมาของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” จากหนังสือ วิฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย ดร.ปริยานุช พิบูลสราวุธ หรือหนังสือตามรอยพ่อ (ในหลวง) และหนังสือ “คู่ฟ้าสองพระบารมี” ร่วมกันถอดองค์ความรู้ที่ได้จากเอกสาร สุ่มนักเรียน 2-3 คน นำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

9.16 นักเรียนดูภาพในหลวงขณะกำลังทรงงานในถิ่นทุรกันดาร ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ และจากภาพที่นักเรียนได้ชม และตั้งคำถามสะท้อนคิด “ในหลวงใช้หลักการอะไรในการทรงงานของพระองค์” และ “ในหลวงทรงประทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่พสกนิกรชาวไทยเพื่ออะไร” ครูให้นักเรียนร่วมกัน อภิปราย

9.17 นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของในหลวง ให้นักเรียนสรุปเขียนภาพเพื่อแสดงถึงพระอัจฉริยภาพออกมาเป็นการ์ตูนช่อง ตกแต่งให้สวยงามส่งครูผู้สอน (เป็นงานมอบหมายนอกห้องเรียน บางคนไม่ถนัดอาจให้ทำกิจกรรมตามข้อ 9.18)

9.18 ให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพของในหลวงที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย ความยาว 1 หน้ากระดาษ (A4) ส่งครูผู้สอน

9.19 ครูสุ่มชิ้นงานที่ดีที่สุด 1-2 ชิ้น นำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมกับตั้งคำถามสะท้อนคิด “เรารักในหลวง” กับ “เราทำตามในหลวง” นักเรียนคิดว่าสำนวนใดเข้าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดและร่วมกันสรุป

9.20 นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทย จากหนังสือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของรองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี หนังสือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของมูลนิธิสยามกัมมาจล หนังสือตามรอยเท้าพ่อ (ในหลวง)

9.21 นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทย (ด้วยกิจกรรม Flow Chart ความรู้) สุ่มนักเรียนนำเสนอผลงาน 1-2 กลุ่มตัวอย่าง

9.22 นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน (คละแก่ง ปานกลาง อ่อน) เพื่อร่วมกันวางแผนการทำโครงการ ด้วยการไปสัมภาษณ์บุคคลในชุมชนที่ประกอบอาชีพอย่างหลากหลาย เช่น ช่างราชการ นักธุรกิจ ชาวนา ชาวสวน แม่ค้าในตลาด ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม แม่ค้าส้มตำ ชาวประมง คนทำสวนยาง ช่างทำร่ม ช่างแกะสลัก คนกวาดถนน ช่างซ่อม รถจักรยานยนต์ เป็นต้น ทุกอาชีพได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองหรือไม่ อย่างไร และเกิดผลดีอย่างไรต่ออาชีพนั้น กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มเลือกเพียง 1 อาชีพตามที่กลุ่มสนใจ (สามารถมอบหมาย กิจกรรมให้ผู้เรียนตั้งแต่ชั่วโมงที่ 1 หรือ 2 ได้)

9.23 ครูผู้สอนตัวอย่างโครงการบางกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนและทุกชิ้นงานติดป้ายนิเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

9.24 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อตัวเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร ในรูปแบบผังความคิด (Mind Map) ส่งครูผู้สอน ครูตั้งคำถามสะท้อนคิด เราสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่กับประเทศในกลุ่มอาเซียนได้หรือไม่ อย่างไร (ครูในโรงเรียนหรือชุมชนที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศในกลุ่มอาเซียนอาจให้นักเรียนทำโครงการสำรวจความรู้ความเข้าใจของคนในประเทศนั้น ๆ ว่ามีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ อย่างไร)

ภาคผนวก ก

คำถามกระตุ้นคิดเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง”

1. คำคมจากโฆษณาในโทรทัศน์ “จน เครียด กินเหล้า” เหตุใดเขาจึงทำเช่นนั้น ถ้าเขานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ นักเรียนคิดว่าคนที่กล่าวจะมีลักษณะอย่างไร
2. โลกจะเป็นอย่างไร ถ้าทุกคนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต
3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไร
4. “เรารักในหลวง” กับ “เราทำตามในหลวง” นักเรียนคิดว่าสำนวนใดเข้าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด
5. “ภาวะโลกร้อนแก้ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คำกล่าวนี้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
6. จากภาพที่นักเรียนได้ชม ในหลวงใช้หลักการอะไรในการทรงงานของพระองค์
7. ในหลวงทรงประทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่พสกนิกรชาวไทยเพื่ออะไร
8. เราสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่กับประเทศในกลุ่มอาเซียนได้หรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ข

ตารางการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงของหน่วยการเรียนรู้ “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	การประเมิน			ผู้ประเมิน	เวลาที่ประเมิน	สถานที่ประเมิน
	เครื่องมือ	วิธีการ	เกณฑ์การผ่าน			
ด้านความรู้	- แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม - แบบเกณฑ์มีติคุณภาพ (Rubrics Scoring)	- สังเกต - ประเมิน	ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 70)	ครู	- หลังเรียน - ระหว่างเรียน	โรงเรียน
ด้านทักษะ	- แบบสังเกต - การทำงานกลุ่ม - แบบประเมินโครงการ - แบบประเมินชิ้นงาน	- สังเกต - ประเมิน	ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 70)	- ครู - เพื่อนนักเรียน - นักเรียนเอง - ผู้ปกครอง - ผู้เกี่ยวข้อง	- หลังเรียน	แหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบเกณฑ์มีติคุณภาพ (Rubrics Scoring)	- ประเมิน	ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 70)	- ครู - เพื่อนนักเรียน - นักเรียนเอง - ผู้ปกครอง	- ระหว่างเรียน - หลังเรียน	โรงเรียน

ภาคผนวก ค

ตารางวิเคราะห์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง”

แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น / หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	วิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด และจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน ศักยภาพ และวัยของผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้โดยการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	วางแผนออกแบบเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
เวลา	ศึกษาโครงสร้างเวลาในหลักสูตร กำหนดเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม ศักยภาพ และวัยของนักเรียน	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเต็มความสามารถ มีความสุขในการทำงาน เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์	วางแผนในการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา สัมพันธ์กับสถานที่ และกิจกรรมที่กำหนดไว้
วิธีการจัดกิจกรรม	- แบ่งกลุ่มนักเรียนให้พอดีกับการทำงาน คละความสามารถ - กำหนดกิจกรรมภาระงานเหมาะสมตามศักยภาพและวัยของผู้เรียน	- ให้นักเรียนรู้จักกระบวนการทำงานกลุ่ม รู้จักการวางแผนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - เพื่อฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การรู้จักนำองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	- จัดกิจกรรมเรียงลำดับง่าย-ยาก - แบ่งกลุ่มและชี้แจงการทำงานที่ชัดเจนให้คำปรึกษา ตรวจสอบการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด - ผู้สอนมีความรู้ในเทคนิคการสอน
แหล่งเรียนรู้	อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และวัยผู้เรียน	ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	- จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำรองไว้ในกรณีที่แหล่งเรียนรู้มีปัญหา - เตรียมแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมก่อนเรียน
สื่อ/อุปกรณ์	- การเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน - เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	- จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนและมีในท้องถิ่น - นักเรียนได้ปฏิบัติจริงจากการใช้สื่อทำให้เข้าใจง่ายและเร็วขึ้น	- สามารถเลือกใช้ได้สะดวก และมีความปลอดภัย - เตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ กับผู้เรียน
การประเมินผล	แบบประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยผู้เรียน และเวลาที่กำหนด	ต้องการตรวจสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนตามตัวชี้วัด	- แบบประเมินมีคุณภาพวัดได้ตรงตัวชี้วัด - เตรียมแบบประเมิน และมีลำดับการใช้ชัดเจน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	- การทำโครงการ - การประเมินตามสภาพจริง - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - เศรษฐศาสตร์เบื้องต้นและการบริโภค		
คุณธรรมของครู			มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยึดหยุ่น ความเป็นกัลยาณมิตร และมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถ แบ่งหน้าที่การทำงานตามศักยภาพของแต่ละคน - ใช้แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด และเหมาะสมกับสถานที่ - ใช้สื่ออุปกรณ์ได้เหมาะสมกับกิจกรรม ใช้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด 	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามที่มอบหมายได้สำเร็จ - ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่กำหนดอย่างสมเหตุผล - ปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นผู้นำผู้ตามตามหลักประชาธิปไตยได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการทำงานได้จนงานสำเร็จ - รู้จักบทบาทหน้าที่ มีความเป็นประชาธิปไตย - สามารถศึกษาค้นคว้าจากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง - ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - หลักการทำงานและโครงการในพระราชดำริของในหลวง - รู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - รู้วิธีนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการกับชีวิตประจำวัน 		
คุณธรรมของผู้เรียน	มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประหยัด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เสียสละ มีจิตสาธารณะ		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - รู้เทคนิคการทำการ์ตูนช่อง - รู้วิธีใช้วัสดุอุปกรณ์ อย่างประหยัด คุ้มค่า 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้กระบวนการทำงานกลุ่ม - รู้วิธีการเข้าไปหาข้อมูลต่าง ๆ กับคนในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้วิธีการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าสูงสุด 	-
ทักษะ	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง ปลอดภัย คุ้มค่า - มีทักษะในการใช้วัสดุ อุปกรณ์นำเสนองาน ได้อย่างน่าสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทักษะในการร่วมกันทำงานกลุ่มอย่างมีความสุข - ปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บเป็นระเบียบ หลังใช้ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม - มีส่วนร่วมในการรักษา สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น 	-
ค่านิยม	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นประโยชน์ของการผลิตจากวัสดุในท้องถิ่น - เห็นคุณค่าของวัสดุ อุปกรณ์ ใช้อย่างระมัดระวัง 	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของประชาธิปไตย - เห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น แล้วร่วมกันอนุรักษ์ 	-

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียง

รหัสวิชา ส 21101 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วย “ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง”
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ส 3.1 ม.1/3 อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขให้รอดพ้นวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการกระทำ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกความหมาย หลักการ และความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

3.3 ตระหนักเห็นคุณค่าและประโยชน์ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทย

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ

4.3 หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

4.5 ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- เขียนเรียงความเกี่ยวกับอัจฉริยภาพของในหลวงและวาดการ์ตูนช่อง

5.2 ความสามารถในการคิด

- สัมภาษณ์พี่ที่สนใจในชุมชน

5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- จัดทำโครงการการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

- เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ด้วยการสรุปภาพการทรงงานของในหลวงเป็นการ์ตูนช่อง และอภิปรายหลักการทรงงานได้

6.2 มีวินัย

- ส่งงานตรงเวลา
- สำรจวอาชีพที่น่าสนใจในชุมชนตามที่มอบหมาย
- ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน

6.3 ใฝ่เรียนรู้

- รักการอ่าน ตั้งใจเรียน สืบค้นความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง

6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ทำงานเสร็จก่อนหรือทันตามเวลา มีความขยัน อดทน

6.5 อยู่อย่างพอเพียง

- ตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับตนเองและกลุ่ม
- ใช้ความรู้และคุณธรรมมาวางแผนการทำงานอย่างมีสติ รอบคอบ

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

7.1 วาดการ์ตูนช่อง

7.2 เขียนเรียงความ

7.3 โครงการงานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของคนในชุมชน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (ความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

8.1 ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิดให้กับผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยคำว่า “โลกจะเป็นอย่างไร ถ้าทุกคนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิิต” และ “ภาวะโลกร้อนแก้ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คำกล่าวนี้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและคิดคำตอบ (**ครูตั้งคำถาม นักเรียนแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามโดยใช้หลักเหตุผล โดยร่วมกันตอบเกิดมิติด้านสังคม**)

8.2 ครูสร้างความตระหนักด้วยการตั้งคำถามชวนคิดอีกครั้งให้กับผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยคำถาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไร?” นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและคิดคำตอบ ครูเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต (**นักเรียนตอบคำถาม ความสำคัญและความจำเป็นของเศรษฐกิจพอเพียงต่อการดำรงชีวิตโดยคำนึงถึงหลักความพอประมาณ**)

8.3 นักเรียนศึกษาค้นคว้า “ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จากหนังสือวิกฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย ดร.ปริยานุช พิบูลสราวุธ หรือหนังสือตามรอยเท้าพ่อ (ในหลวง) และหนังสือ “คู่ฟ้าสองพระบารมี” ร่วมกันถอดองค์ความรู้ที่ได้จากเอกสารเล่มนักเรียน 2-3 คน นำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 2 (หลักการทรงงานและโครงการตามพระราชดำริของในหลวง)

8.4 นักเรียนดูภาพในหลวงขณะกำลังทรงงานในถิ่นทุรกันดารให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากภาพและตั้งคำถามสะท้อนคิด “จากภาพที่นักเรียนได้ชม ในหลวงใช้หลักการอะไรในการทรงงานของพระองค์” และ “ในหลวงทรงประทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่พสกนิกรชาวไทยเพื่ออะไร” ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย (**นักเรียนดูภาพในหลวงทรงงาน ตอบคำถามและร่วมอภิปรายตามหลักความมีเหตุผล**)

8.6 นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของในหลวง ให้นักเรียนสรุป เขียนภาพเพื่อแสดงถึงพระอัจฉริยภาพออกมาเป็นการ์ตูนช่อง ตกแต่งให้สวยงามส่งครูผู้สอน

(เป็นงานมอบหมายนอกห้องเรียน บางคนไม่ถนัดอาจให้ทำกิจกรรมตาม ข้อ 8.7) **(นักเรียนชมวีดิทัศน์ เขียนสรุป เป็นภาพและการ์ตูนช่องเป็นความมุ่งมั่นในการทำงานและเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)**

8.7 ให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพของในหลวงที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย ความยาว 1 หน้ากระดาษ (A4) ส่งครูผู้สอน

8.8 ครูสุ่มชิ้นงานที่ดีที่สุด 1-2 ชิ้น นำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมกับตั้งคำถามสะท้อนคิด “เรารักในหลวง” กับ “เราทำตามในหลวง” นักเรียนคิดว่าสำนวนใดเข้าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดและร่วมกันสรุป

ชั่วโมงที่ 3 (ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทย)

8.9 นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทย จากหนังสือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของรองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี หนังสือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของมูลนิธิสยามกัมมาจล หนังสือตามรอยเท้าพ่อ (ในหลวง)

8.10 นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทย (ด้วยกิจกรรม Flow Chart ความรู้) สุ่มนักเรียนนำเสนอผลงาน 1-2 กลุ่มตัวอย่าง **(นักเรียนสรุปประเด็น ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อสังคมไทยตามหลักเหตุผล)**

ชั่วโมงที่ 4 (การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง)

8.11 นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน (คละแก่ง ปานกลาง อ่อน) เพื่อร่วมกันวางแผนการทำโครงการ ด้วยการไปสัมภาษณ์บุคคลในชุมชนที่ประกอบอาชีพอย่างหลากหลาย เช่น ข้าราชการ นักธุรกิจ ชาวนา ชาวสวน แม่ค้าในตลาด ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม แม่ค้าส้มตำ ชาวประมง คนทำสวนยางหรือสวนปาล์ม ช่างทำร่ม ช่างแกะสลัก คนกวาดถนน ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ เป็นต้น ทุกอาชีพได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองหรือไม่ อย่างไร และเกิดผลดีอย่างไรต่ออาชีพนั้น ๆ โดยแต่ละกลุ่มเลือกเพียง 1 อาชีพตามที่กลุ่มสนใจ (สามารถมอบหมายกิจกรรมให้ผู้เรียนตั้งแต่ชั่วโมงที่ 1 หรือ 2 ได้) **(การแบ่งกลุ่มนักเรียนคละแก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อวางแผนการทำโครงการตามหลักความพอประมาณ การสัมภาษณ์บุคคลในชุมชนที่ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบอาชีพมีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)**

8.12 ครูสุ่มตัวอย่างโครงการบางกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนและทุกชิ้นงานติดป้ายนิเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

8.13 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อตัวเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร ในรูปแบบผังความคิด (Mind Map) ส่งครูผู้สอน ครูตั้งคำถามสะท้อนคิด เราสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่กับประเทศในกลุ่มอาเซียนได้หรือไม่อย่างไร (ครูในโรงเรียนหรือชุมชนที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศในกลุ่มอาเซียนอาจให้นักเรียนทำโครงการสำรวจความรู้ความเข้าใจของคนในประเทศนั้น ๆ ว่ามีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ อย่างไร)

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

9.1 หนังสือ วิกฤตเศรษฐกิจ : 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่งโดย ดร.ปรียานุช พิบูลสรวุฑ

9.2 หนังสือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่งโดย รศ.ดร.ทศนา แคมมณี

9.3 หนังสือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย มูลนิธิสยามกัมมาจล

9.4 หนังสือ “คู่ฟ้าสองพระบารมี”

9.5 หนังสือ “ตามรอยเท้าพ่อ”

9.6 VCD โครงการในพระราชดำริ

9.7 รูปภาพในหลวงกับการทรงงานในถิ่นทุรกันดาร

9.8 VCD ตามแนวคิดของพ็อพเพียง

9.9 กระดาษ Flip Chart

9.10 อินเทอร์เน็ต

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการที่วัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ทำแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 70)
2. ด้านทักษะ 2.1 ชี้นำ การตั้งข้อ เรียงความ โครงงาน 2.2 พฤติกรรมทำงานกลุ่ม	- ประเมินผลจากชิ้นงาน - สังเกตการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินชิ้นงาน - แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 70)
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 70)

เกณฑ์การประเมินผลงาน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
การทำงานกลุ่ม				
ชี้นำ - การตั้งข้อ - เรียงความ - โครงงาน				
คุณลักษณะพอเพียง				

เกณฑ์การผ่านประเมิน ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป

ผ่าน ไม่ผ่าน

11. ความเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

12. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....

12.2 กระบวนการ

.....
.....

12.3 ค่านิยม/เจตคติ

.....
.....

12.4 ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

12.5 แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

วิชา.....รหัส.....ชั้น ม./.....

รายการ กลุ่มที่	การร่วมกัน วางแผน			การแบ่งงาน รับผิดชอบ			การรับฟัง ความคิดเห็น ของสมาชิก			การตรวจสอบ ผลงาน			การประเมินผล			สรุปผลการประเมิน	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ผู้ประเมิน.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
คะแนน	3	2	1

สรุปการประเมิน

- ได้ 3 คะแนน หมายถึง ผ่าน
- ได้ 2 คะแนน หมายถึง ผ่าน
- ได้ 1 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

แบบประเมินคุณลักษณะพอเพียง (KPA)

ด้าน/ประเด็น	ระดับคุณภาพ			
	1	2	3	4
ความรู้ความเข้าใจ	อธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้	อธิบายความเชื่อมโยงขององค์ประกอบในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีเหตุผล	อธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเทียบเคียงกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่พบเห็น มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ อย่างไร	เชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเรื่องที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
ทักษะต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้บ้าง	นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ดี	นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ดีและสามารถแนะนำคนในครอบครัวนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขยายผลในโรงเรียนและชุมชน
เจตคติ/วางแผนนำไปใช้แก้ปัญหากระบวนการคิด - วิเคราะห์ - วิสัยทัศน์ - สร้างสรรค์	ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนการทำงาน แต่ชิ้นงานไม่บรรลุตามเป้าหมาย ไม่สามารถใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาแก้ปัญหาได้และไม่ใช้ความสามารถในการคิดอย่างเต็มศักยภาพ	ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนการทำงาน แต่ยังไม่สามารถกำกับการทำงานให้มีคุณภาพเท่าที่ควร ไม่แสดงออกถึงการแก้ไขปัญหามากหลายใช้ความคิดในบางด้าน	ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนการทำงานมีคุณภาพปานกลาง แสดงออกถึงการคิดในบางด้าน ยังไม่แสดงออกถึงการสร้างสรรค์งานอย่างเต็มศักยภาพของตนเอง	ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรู้จักคิดวิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์มิติคุณภาพ (Rubrics Scoring) ในการประเมินชิ้นงาน

1. ด้านพุทธิพิสัย (การประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจในสาระการเรียนรู้)

เกณฑ์ Rubric ที่ใช้ประเมินชิ้นงานที่ผู้เรียนได้แสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรมว่าเข้าใจ ดังนี้
ด้านพุทธิพิสัย (K = ความรู้ความเข้าใจ)

ประเด็นในการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับคะแนน
1. ด้านการทำชิ้นงาน	1.1 ไม่มีชิ้นงาน	0
	1.2 มีชิ้นงาน	1
2. ด้านพฤติกรรมที่แสดงออกว่าเข้าใจ	2.1 มีชิ้นงานและสามารถแสดงออกว่าเข้าใจในบางประเด็น เช่น อธิบายและตีความชิ้นงานที่ตนเองทำ	2
	2.2 ชิ้นงานที่ทำยังไม่มีคุณภาพ	
	2.3 มีชิ้นงานและแสดงออกว่าตนเองเข้าใจในประเด็นที่หลากหลาย เช่น อธิบาย ตีความชิ้นงานเกิดจากการประยุกต์ใหม่ (สำหรับเด็กวัยนั้น ๆ)	3
	2.4 ชิ้นงานมีคุณภาพ แสดงความเอาใจใส่ในชิ้นงานของตนเองและแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง	
	2.5 สามารถนำเสนอได้	
เพิ่มเติมจากระดับ 3	4	
2.6 ชิ้นงานแสดงออกถึงวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย		
	2.7 ชิ้นงานแสดงถึงกระบวนการคิดที่หลากหลายและการคิดเชิงอนาคต (Vision)	

2. ด้านจิตพิสัย (การประเมินด้านความพยายาม)

ลำดับที่	รายการ	คุณภาพ	หมายเหตุ
1	เข้าเรียนสม่ำเสมอ	1	
2	สนใจในกิจกรรม	1	
3	กระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้	1	
4	กล้าแสดงออก	1	
5	ส่งงานสม่ำเสมอ	1	
6	มีการเตรียมอุปกรณ์ในการทำงาน	1	
7	เก็บอุปกรณ์เครื่องใช้หลังการทำงาน	1	
8	ใช้อุปกรณ์ทำงานอย่างถูกวิธีและเหมาะสม	1	
9	มีการพัฒนาตนเอง	1	
10	ร่วมกิจกรรมในกลุ่มอย่างมีความรับผิดชอบ	1	

หมายเหตุ เกณฑ์การให้คะแนน 10 คะแนน

ระดับ 1 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 1 ข้อ

ระดับ 3 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 3 ข้อ

ระดับ 5 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 5 ข้อ

ระดับ 7 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 7 ข้อ

ระดับ 9 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 9 ข้อ

ระดับ 2 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 2 ข้อ

ระดับ 4 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 4 ข้อ

ระดับ 6 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 6 ข้อ

ระดับ 8 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 8 ข้อ

ระดับ 10 มีพฤติกรรมที่แสดงออก 10 ข้อ

3. ด้านทักษะพิสัย (การประเมินด้านกระบวนการแสวงหาความรู้และการคิด)

กระบวนการ แสวงหาความรู้	ทักษะการคิด (Thinking Skills)	เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Score)	คะแนน
ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ตั้งเป้าหมาย การตั้งคำถามที่อยากรู้ การสร้างเจตจำนง	การรู้คิด (Meta Cognition)	- รู้จักกำหนดปัญหาและการตั้งคำถาม - รู้จักกำหนดเป้าหมายหรือเจตจำนงต่อสิ่งที่ทำ	2
ขั้นที่ 2 การคาดคะเนคำตอบ สร้างภาพในใจก่อนทำงาน	- วิสัยทัศน์ (Vision) - จินตนาการ (Imagine)	- มีการคาดคะเนคำตอบหรือมีวิสัยทัศน์ ต่อสิ่งที่ทำหรือสร้างภาพในใจก่อนทำงาน หรือสร้างแบบจำลองก่อนทำงาน	1
ขั้นที่ 3 การทดลอง การปฏิบัติ การรวบรวมข้อมูล กระบวนการ ทำงาน และกระบวนการทำงานกลุ่ม	- วิเคราะห์ (Analyze) - สังเคราะห์ (Summarize) - วิจยารณญาณ (Critical)	- สามารถรวบรวมและจัดระบบข้อมูลได้ - สามารถวิเคราะห์และเลือกข้อมูลที่จะ นำมาใช้อย่างเหมาะสม - มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ PDCM (Plan, Do, Check, Modify) - สามารถทำงานกลุ่มหรือประสานงาน กับผู้อื่นได้	4
ขั้นที่ 4 สรุปองค์ความรู้ เช่น Mind Mapping การรายงาน สรุปผลการทดลอง	- มโนทัศน์ (Conceptual) - สังเคราะห์ (Summarize) - วิจยารณญาณ (Critical)	- มีการสรุปองค์ความรู้ เช่น รายงาน Mind Mapping - สามารถถ่ายทอดความรู้ เช่น นำเสนอ ละครหรือรูปแบบอื่น - มีการนำความรู้ไปปรับใช้ เช่น แต่งนิทาน นำไปใช้ในชีวิตจริง - มีการเชื่อมโยงไปสู่สาระอื่นหรือ องค์ความรู้อื่น	4
ขั้นที่ 5 การรายงาน (Report) และการนำเสนอ (Present)	- สังเคราะห์ (Summarize) - สร้างสรรค์ (Creative)	- มีองค์ประกอบครบถ้วน สวยงาม และประณีต - เนื้อหาตรงประเด็น - ชื่นงานหรือผลงานสื่อออกมาถึงการคิด สร้างสรรค์ - ทำงานหรือส่งงานตรงเวลา	4

การให้คะแนน การผ่านเกณฑ์แต่ละข้อต้องได้ระดับการตีค่าระดับดี หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ 1 ข้อ เท่ากับ 1 คะแนน

แบบประเมินโครงการ

เรื่อง.....

ที่	ชื่อกลุ่ม	รายการที่ประเมิน						
		ความมุ่งมั่น ในการทำงาน	ความถูกต้อง	ความประณีต สวยงาม	ความคิด สร้างสรรค์	การนำไปใช้ ประโยชน์	เสร็จตาม กำหนด	รวม คะแนน
		5	5	5	5	5	5	30
1								
2								
3								
4								

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน

- 29-30 คะแนน ดีมาก
- 27-28 คะแนน ดี
- 25-26 คะแนน พอใช้
- ต่ำกว่า 25 คะแนน ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินแบบมิตินคุณภาพ (Rubric Scoring) โครงการ

ระดับคุณภาพ (คะแนน)	ด้านความรู้ (K)	ด้านทักษะ (P)	ด้านเจตคติ (A)
4	อธิบายได้ถูกต้อง มีเหตุมีผล มีตัวอย่างประกอบ และอ้างอิงที่มาของข้อมูล	ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงานตามที่ ได้รับมอบหมาย มีความตั้งใจทำงาน จนสำเร็จ และมีผลงานสมบูรณ์	เห็นประโยชน์จนนำไปปฏิบัติ มีจิตสำนึก ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา เป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถชักชวน ผู้อื่นให้มีส่วนร่วม
3	มีตัวอย่างประกอบและอ้างอิงแหล่งข้อมูล	ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงานตามที่ ได้รับมอบหมาย มีความตั้งใจ ทำงานจนสำเร็จ แต่ผลงานไม่ สมบูรณ์	เห็นประโยชน์จนนำไปปฏิบัติ มีจิตสำนึก ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและ เป็นแบบอย่างที่ดี
2	อธิบายได้ถูกต้อง มีเหตุมีผล	ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมาย	เห็นประโยชน์จนนำไปปฏิบัติ มีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ในการพัฒนา
1	อธิบายได้ถูกต้อง	มีส่วนร่วมในการวางแผน	เห็นประโยชน์จนนำไปปฏิบัติ

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น	หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	จัดเนื้อหาให้เหมาะสม ตัวชี้วัดกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และวัยของผู้เรียน	จัดเนื้อหาให้เหมาะสม ตัวชี้วัดกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และวัยของผู้เรียน	- เนื้อหาสอดคล้องกับตัวชี้วัดในหลักสูตร - นักเรียนนำเนื้อหาไปปรับใช้ได้ - เทิดทูนพระมหากษัตริย์	- เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก - ครูทำความเข้าใจเนื้อหาก่อนสอน - นำสนใจทันสมัย
เวลา	กำหนดเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม ศักยภาพ และวัยของนักเรียน	กำหนดเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม ศักยภาพ และวัยของนักเรียน	เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ได้เต็มเวลาและการเรียนรู้บรรลุ ตัวชี้วัด	- วางแผนการใช้เวลาสัมพันธ์กับกิจกรรม - กำหนดเวลาสำรองกรณีฉุกเฉิน
วิธีการจัดกิจกรรม	- แบ่งกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม - กำหนดกิจกรรมภาระงานเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	- แบ่งกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม - กำหนดกิจกรรมภาระงานเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	- ฝึกนักเรียนให้รู้จักกระบวนการทำงานกลุ่ม - เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิด/ฝึกปฏิบัติตามหลักความพอเพียง	- กิจกรรมเรียงลำดับง่าย-ยากชัดเจน - ชี้แจงการทำงานกลุ่มที่ชัดเจน - ผู้สอนมีความรู้ในเทคนิคการสอน
แหล่งเรียนรู้	- กำหนดไว้เหมาะสมกับกิจกรรม/ท้องถิ่นเนื้อหา/เวลา/วัย	- กำหนดไว้เหมาะสมกับกิจกรรม/ท้องถิ่นเนื้อหา/เวลา/วัย	- ต้องการให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง - ภูมิใจในท้องถิ่น	- ติดต่อผู้เกี่ยวข้องล่วงหน้า - เตรียมอุปกรณ์ก่อน
สื่อ/อุปกรณ์	กำหนดเหมาะสมกับกิจกรรม/วัย/เวลา และท้องถิ่น	กำหนดเหมาะสมกับกิจกรรม/วัย/เวลา และท้องถิ่น	- นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น - นักเรียนได้ปฏิบัติจริง	- วางแผนขั้นตอนการใช้ชัดเจนเป็นระบบ
การประเมินผล	- แบบประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรม/เนื้อหา/ตัวชี้วัด/วัยผู้เรียน/เวลาที่กำหนด	- แบบประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรม/เนื้อหา/ตัวชี้วัด/วัยผู้เรียน/เวลาที่กำหนด	ต้องการประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนตามตัวชี้วัด	- วางแผนออกแบบแบบประเมินที่หลากหลายเที่ยงตรง มีประสิทธิภาพตรงตัวชี้วัด
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	- การเขียนการ์ตูนช่อง-โครงการในพระราชดำริของในหลวง - หลักการทำงานของในหลวง-หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- การเขียนการ์ตูนช่อง-โครงการในพระราชดำริของในหลวง - หลักการทำงานของในหลวง-หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
คุณธรรมของครู	มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยึดหยุ่น ความเป็นกัลยาณมิตร และมีวินัย	มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยึดหยุ่น ความเป็นกัลยาณมิตร และมีวินัย		

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	1. ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามหน้าที่ตามศักยภาพของแต่ละคน 2. การทำกิจกรรมนอกห้องเรียนเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดและเหมาะสมกับสถานที่ 3. ใช้สื่ออุปกรณ์ได้เหมาะสมกับกิจกรรม ใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	1. ใช้เหตุผลในการแบ่งหน้าที่ในกลุ่มตามศักยภาพของสมาชิก 2. ตัดสินใจเลือกแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างมีเหตุผล 3. เลือกตัดสินใจนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. วางแผนการทำงานได้อย่างรอบคอบสำเร็จทันเวลาที่กำหนด 2. รู้จักบทบาทหน้าที่ มีความเป็นประชาธิปไตย 3. ศึกษาทำความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมายให้ชัดเจนก่อนการปฏิบัติ 4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	- ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - หลักการทำงานและโครงการในพระราชดำริของในหลวง - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการกับชีวิตประจำวัน		
คุณธรรมของผู้เรียน	มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประหยัด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เสียสละ มีจิตสาธารณะ		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	- รู้เทคนิคการทำการ์ตูนช่อง - รู้วิธีใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัด คุ้มค่า	- รู้กระบวนการทำงานกลุ่ม - รู้วิธีการเข้าไปหาข้อมูลต่าง ๆ กับคนในชุมชน	- รู้วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดประโยชน์และคุ้มค่าสูงสุด	-
ทักษะ	- ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง ปลอดภัย คุ้มค่า - มีทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์นำเสนองานได้อย่างน่าสนใจ	- มีทักษะในการร่วมกันทำงานกลุ่มอย่างมีความสุข - ปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย	- ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บเป็นระเบียบ - มีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น	-
ค่านิยม	- เห็นประโยชน์ของการผลิตจากวัสดุในท้องถิ่น - เห็นคุณค่าของวัสดุอุปกรณ์ ใช้อย่างระมัดระวัง	- เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของประชาธิปไตย - เห็นความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นแล้วร่วมกันอนุรักษ์	-

ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบบสหวิทยาการ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานบูรณาการแบบสหวิทยาการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

คำชี้แจง : หน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม” จัดทำขึ้นเพื่อ

1. ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชานั้น ๆ
2. ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง
3. สถานศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และบริบทของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

หลักสูตรรายวิชาพื้นฐาน บูรณาการแบบสหวิทยาการ

เวลา 18 ชั่วโมง

หลักสูตร รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม

เรื่อง ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

ภาคเรียนที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จุดมุ่งหมายรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

1. เข้าใจสภาพการ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการผลิต การบริการในท้องถิ่นโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เข้าใจเกี่ยวกับอัตราส่วนและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้
3. ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาทดสอบสารอาหารในข้าวหลาม
4. มีความรู้ความเข้าใจในการแต่งกลิ่นรสสุภาพ สามารถสื่อสารการคิด และมีมารยาทในการเขียน
5. เข้าใจหลักการออกแบบด้วยเทคนิคที่หลากหลาย สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการโดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม
6. เลือกกินอาหารที่เหมาะสม ได้สัดส่วน ส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย
7. มีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหาและจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่าในการผลิตข้าวหลาม
8. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง ให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายในการทำข้าวหลามในท้องถิ่น

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการแบบสหวิทยาการ
เรื่อง ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหอม ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 18 ชั่วโมง

ศึกษาปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น อัตราส่วนและอัตราส่วนที่เท่ากัน การทดสอบสารอาหาร การแต่งกลอนสุภาพ การอ่านออกเสียง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายในการทำข้าวหอมในท้องถิ่น การบริโภคอาหารว่างที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย การใช้งานทัศนศิลป์ในการออกแบบป้ายนิเทศโฆษณาผลิตภัณฑ์ข้าวหอม การผลิตข้าวหอมสมุนไพร

โดยใช้กระบวนการสืบค้น กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการทดลอง กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทางคณิตศาสตร์ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ กระบวนการปฏิบัติทางทัศนศิลป์ กระบวนการสื่อสาร กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทักษะการจัดการ ทักษะการแสวงหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตวิทยาศาสตร์ ตระหนักในคุณค่าของคณิตศาสตร์ มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถตัดสินใจนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด ส 3.1 ม.2/3

ค 1.1 ม.2/4

ค 6.1 ม.1-3/2, ม.1-3/3, ม.1-3/4, ม.1-3/5

ง 1.1 ม.2/1, ม.2/2, ม.2/3

ง 2.1 ม.2/1, ม.2/2, ม.2/3, ม.2/4

ว 1.1 ม.2/5

ว 8.1 ม.1-3/1, ม.1-3/2, ม.1-3/3, ม.1-3/4, ม.1-3/5, ม.1-3/7, ม.1-3/8, ม.1-3/9

ท 4.1 ม.2/3

ต 1.1 ม.2/1, ม.2/2

ต 1.2 ม.2/2

พ 1.1 ม.2/2

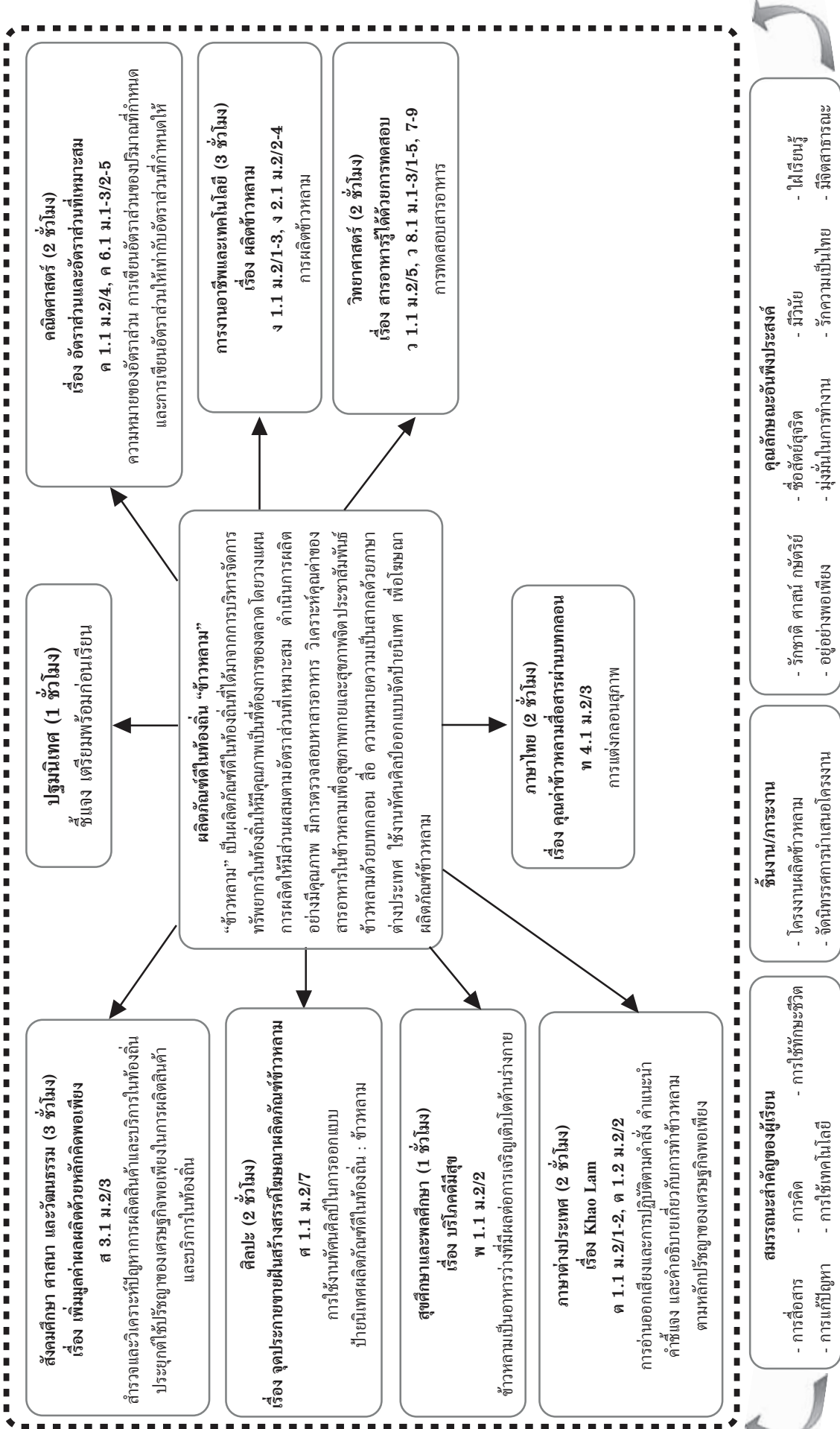
ศ 1.1 ม.2/7

รวมทั้งสิ้น 28 ตัวชี้วัด

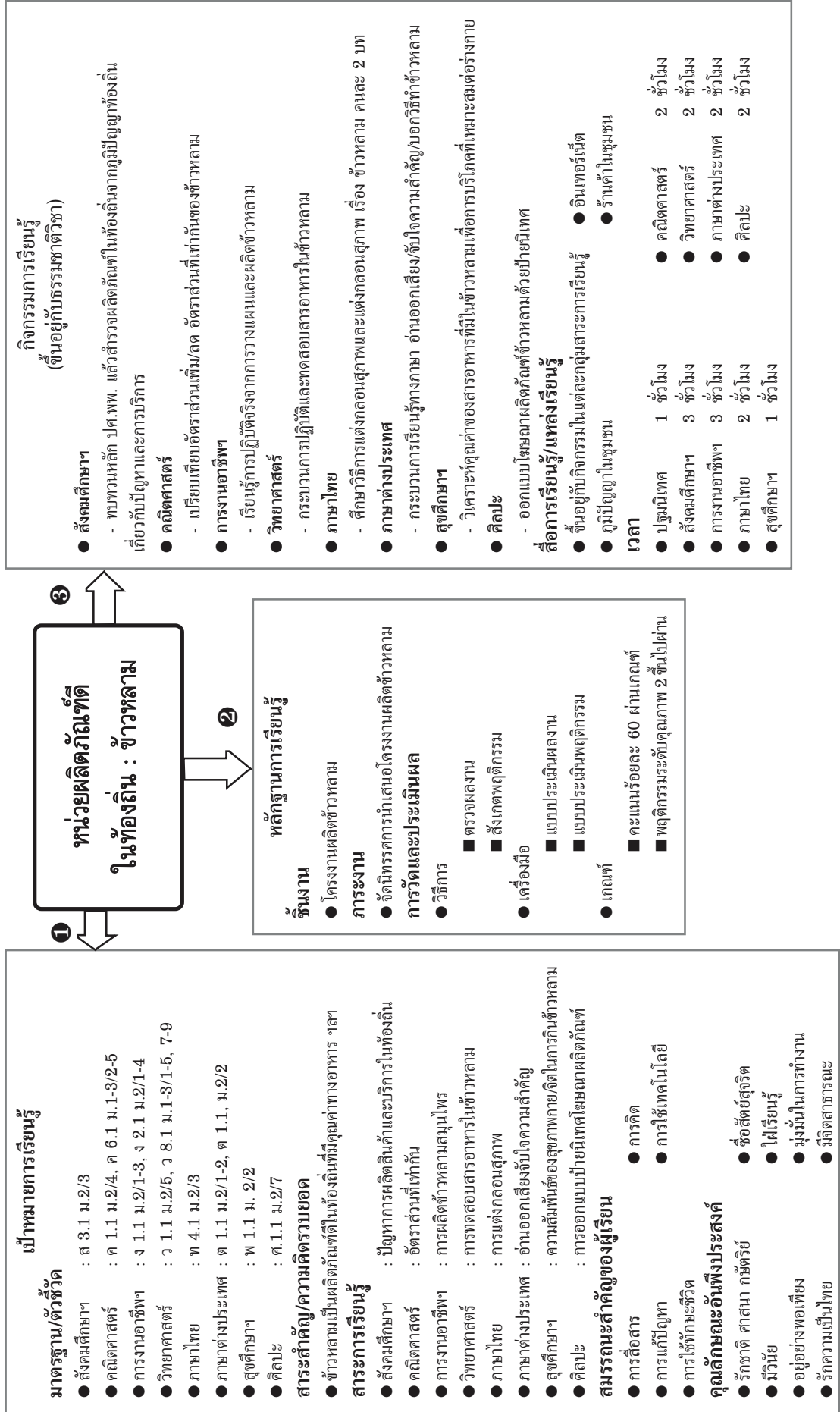
กำหนดการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่/ ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระ การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
ผลิตภัณฑ์ ในท้องถิ่น : ข้าวหลาม	-	ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปฐมนิเทศแนวทางการเรียนและการประเมินผลรวม	-	1	-
	ส 3.1 ม.2/3	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น	จัดทำแผนผังแนวทางการพัฒนาการผลิตภัณฑ์ข้าวหลาม	3	10
	ค 1.1 ม.2/4 ค 6.1 ม.1-3/2-5	คณิตศาสตร์	อัตราส่วนและอัตราส่วนที่เท่ากันสามารถนำมาวิเคราะห์ส่วนผสมของข้าวหลามให้อร่อยด้วยอัตราส่วนเพิ่ม/ลดที่เหมาะสม	-	2	10
	ว 1.1 ม.2/5 ว 8.1 ม.1-3/1-5 ว 8.1 ม.1-3/7-9	วิทยาศาสตร์	สารอาหารที่มีอยู่ในข้าวหลามสามารถทดสอบได้	ทดสอบหาสารอาหารในข้าวหลามที่ผลิตขึ้น	2	10
	ท 4.1 ม.2/3	ภาษาไทย	การสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องข้าวหลามสามารถสื่อสารผ่านบทกลอนสุภาพ	แต่งกลอนสุภาพเกี่ยวกับข้าวหลาม 2 บท เพื่อนำเสนอในโครงการผลิตข้าวหลาม	2	10
	ด 1.1 ม.2/1, ม.2/2 ด 1.2 ม.2/2	ภาษาต่างประเทศ	การอ่านออกเสียงและให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายง่าย ๆ ในการทำข้าวหลามในท้องถิ่น	- พูด/เขียนอธิบายวิธีการทำข้าวหลามในท้องถิ่น - รายงานในโครงการผลิตข้าวหลาม	2	10
	ศ 1.1 ม.2/7	ศิลปะ	งานทัศนศิลป์สามารถนำมาใช้ในการออกแบบป้ายนิเทศโฆษณาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น	- ออกแบบโฆษณาผลิตภัณฑ์ข้าวหลามในโครงการผลิตข้าวหลาม	2	10
	พ 1.1 ม.2/2	สุขศึกษาและพลศึกษา	ข้าวหลามเป็นอาหารว่างที่มีคุณค่าและเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเจริญเติบโตด้านร่างกาย	ออกแบบแผนผังคุณค่าของสารอาหารในข้าวหลาม	1	10
	ง 1.1 ม.2/1, ม. 2/2-3 ง 2.1 ม.2/1-4	การงานอาชีพ และเทคโนโลยี	การผลิตข้าวหลามสามารถทำได้หลากหลายลักษณะตามความสนใจ	โครงการผลิตข้าวหลาม	3	10
		ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	จัดนิทรรศการนำเสนอโครงการผลิตข้าวหลาม	- แผนโครงการ - รายงานโครงการ - นำเสนอโครงการ	24	20

ผังภาพที่ 1 ผังวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้รวมการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงแบบสหวิทยาการ เรื่อง ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 18 ชั่วโมง

ผังภาพที่ 2 ผังแสดงการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design)
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงแบบสหวิทยาการ
เรื่อง ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 18 ชั่วโมง

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ผลลัพธ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เวลาเรียน 18 ชั่วโมง

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ส 3.1 ม.2/3 เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง

ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ค 1.1 ม.2/4 ใช้ความรู้เกี่ยวกับอัตราส่วน สัดส่วน และร้อยละในการแก้โจทย์ปัญหา

ค 6.1 ม.1-3/2 ใช้ความรู้ ทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ค 6.1 ม.1-3/3 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม

ค 6.1 ม.1-3/4 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร สื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ค 6.1 ม.1-3/5 เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ในคณิตศาสตร์ และนำความรู้ หลักการ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ๆ

2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

ว 1.1 ม.2/5 ทดลองวิเคราะห์ และอธิบายสารอาหารในอาหาร มีปริมาณพลังงานและสัดส่วนที่เหมาะสมกับเพศและวัย

ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบเสาะหาความรู้ในการแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ภายใต้ข้อมูลและเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้น ๆ เข้าใจว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ว 8.1 ม.1-3/1 ตั้งคำถามที่กำหนดประเด็นหรือตัวแปรที่สำคัญในการสำรวจตรวจสอบ หรือศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจได้อย่างครอบคลุมและเชื่อถือได้

ว 8.1 ม.1-3/2 สร้างสมมติฐานที่สามารถตรวจสอบได้ และวางแผนการสำรวจตรวจสอบหลาย ๆ วิธี

ว 8.1 ม.1-3/3 เลือกเทคนิควิธีการสำรวจตรวจสอบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ได้ผลเที่ยงตรงและปลอดภัย โดยใช้วัสดุและเครื่องมือที่เหมาะสม

ว 8.1 ม.1-3/4 รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ

ว 8.1 ม.1-3/5 วิเคราะห์และประเมินความสอดคล้องของประจักษ์พยานกับข้อสรุป
ทั้งที่สนับสนุนหรือขัดแย้งกับสมมติฐาน และความผิดปกติของข้อมูลจากการสำรวจตรวจสอบ

ว 8.1 ม.1-3/7 บันทึกและอธิบายผลการสังเกต การสำรวจตรวจสอบ ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่ง
ความรู้ต่าง ๆ ให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ และยอมรับการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ค้นพบเมื่อมีข้อมูลและประจักษ์พยานใหม่
เพิ่มขึ้นหรือโต้แย้งจากเดิม

ว 8.1 ม.1-3/8 สร้างคำถามที่นำไปสู่การสำรวจตรวจสอบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และนำความรู้ที่ได้
ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ หรืออธิบายเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ และผลของโครงการหรือชิ้นงานให้ผู้อื่นเข้าใจ

ว 8.1 ม.1-3/9 จัดแสดงผลงาน เขียนรายงาน และ/หรืออธิบายเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ
และผลของโครงการหรือชิ้นงานให้ผู้อื่นเข้าใจ

2.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา
ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ท 4.1 ม.2/3 แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ

2.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ต 1.1 ม.2/1 ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจงและคำอธิบายง่าย ๆ ที่ฟังและอ่าน

ต 1.1 ม.2/2 อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
อย่างมีประสิทธิภาพ

ต 1.2 ม.2/2 ใช้คำร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายตามสถานการณ์

2.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

พ 1.1 ม.2/2 ระบุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์
สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น

2.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์
คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้ ความคิดต่องานศิลปะอย่างชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 1.1 ม.2/7 บรรยายวิธีการใช้งานทัศนศิลป์ในการโฆษณาเพื่อโน้มน้าวใจและนำเสนอตัวอย่างประกอบ

2.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ
ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัย
ในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการทำงาน

ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน

ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ง 2.1 เข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ
ตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม
และมีส่วนร่วมในการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืน

ง 2.1 ม.2/1 อธิบายกระบวนการเทคโนโลยี

ง 2.1 ม.2/2 สร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือแนวคิดตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง 3 มิติ หรือภาพถ่าย เพื่อนำไปสู่การสร้างต้นแบบของสิ่งของเครื่องใช้ หรือถ่ายทอดความคิดของแนวคิดเป็นแบบจำลองความคิดและการรายงานผลเพื่อนำเสนอแนวคิด

ง 2.1 ม.2/3 มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในงานที่ผลิต

ง 2.1 ม.2/4 เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเทคโนโลยีด้วยการลดการใช้ทรัพยากร หรือเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

“ข้าวหลาม” เป็นผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่นที่ได้มาจากการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงควรได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด โดยวางแผนการผลิตให้มีส่วนผสมตามอัตราส่วนที่เหมาะสม ดำเนินการผลิตอย่างมีคุณภาพ มีการตรวจสอบหาสารอาหาร วิเคราะห์คุณค่าของสารอาหารในข้าวหลามที่เป็นปัจจัยด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย ประชาสัมพันธ์ข้าวหลามด้วยบทกลอน สื่อความหมายความเป็นสากลด้วยภาษาต่างประเทศ ใช้งานทัศนศิลป์ออกแบบจัดป้ายนิเทศเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

4. สารการเรียนรู้

4.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
- ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

4.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

- อัตราส่วนและอัตราส่วนที่เท่ากัน (อัตราส่วนคลุกเคล้าที่เหมาะสม)

4.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- การทดสอบสารอาหาร

4.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- การแต่งกลอนสุภาพ

4.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

- การอ่านออกเสียง และให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายง่าย ๆ ในการทำข้าวหลามในท้องถิ่น

4.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

- ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านร่างกาย

4.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

- การใช้งานทัศนศิลป์ในการออกแบบป้ายโฆษณาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

4.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- การผลิตข้าวหลาม (โครงการ)

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- มีความสามารถในการเขียนรายงาน อธิบาย อภิปราย นำเสนองาน อ่านแปลความ อ่านขยายความ

ฟังด้วยความเข้าใจ

- 5.2 ความสามารถในการคิด
- มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ผลงาน คิดตัดสินใจ สังเกต สำรวจค้นหา เปรียบเทียบ และจำแนกประเภท
- 5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- มีความสามารถในการแก้ปัญหาในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม ในทุกกิจกรรม
- 5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- มีความสามารถทำงานเป็นกลุ่ม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงานเพื่อนำประสบการณ์ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- 5.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- มีความสามารถสืบค้นข้อมูล สรุปผลหรือสร้างสรรค์ผลงานด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
- 6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์**
- 6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ตระหนักถึงความสำคัญและสืบทอดเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 6.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- รักความซื่อสัตย์ พูดความจริง ประพฤติตนถูกต้อง จริใจต่อตนเองและผู้อื่น
- 6.3 มีวินัย
- ประพฤติปฏิบัติตนถูกระเบียบ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา
- 6.4 ใฝ่เรียนรู้
- ตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้หรือกิจกรรมจากการจัดการเรียนรู้
- 6.5 อยู่อย่างพอเพียง
- คิดวิเคราะห์ในการปฏิบัติกิจกรรมในทุกกิจกรรมอย่างเหมาะสมและสมเหตุสมผลมีการเตรียมพร้อม และวางแผนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความมีสติรอบคอบ โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ควบคู่กับคุณธรรมมาประกอบ การตัดสินใจ สรุปความคิดและนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการทำโครงการผลิตภัณฑืในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
- 6.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้บรรลุผลตามความสามารถด้วยความเพียรพยายาม อดทน
- 6.7 รักความเป็นไทย
- แสดงความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนและต้องการอนุรักษ์ไว้
- 6.8 มีจิตสาธารณะ
- มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นข้าวหลามแก่ผู้ที่สนใจด้วยสื่อ ที่หลากหลาย และการค้นพบวิธีการใหม่จากการทำโครงการผลิตข้าวหลามด้วยความสมัครใจ กระตือรือร้น พึงพอใจ
- 7. ชิ้นงาน/ภาระงาน**
- 7.1 ชิ้นงาน
โครงการ เรื่อง ผลิตภัณฑืในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
- 7.2 ภาระงาน
จัดทำและนำเสนอโครงการ เรื่อง การผลิตข้าวหลาม

8. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ตรวจรายงานผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น : ข้าวหลาม	แบบประเมินรายงาน	เกณฑ์การประเมิน 4 ระดับ ดังนี้
ตรวจชิ้นงาน ประกอบด้วย - แผนนำเสนอโครงการ - ผลิตภัณฑ์ข้าวหลาม	แบบประเมินชิ้นงานของแต่ละชิ้นงาน	- ระดับ 4 หมายถึง ดีมาก - ระดับ 3 หมายถึง ดี - ระดับ 2 หมายถึง พอใช้
ประเมินการนำเสนอโครงการ	แบบประเมินการนำเสนอโครงการ	- ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง ได้ระดับ 2 ขึ้นไปผ่าน
ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การประเมิน 4 ระดับ ดังนี้ - ระดับ 4 หมายถึง ดีมาก - ระดับ 3 หมายถึง ดี - ระดับ 2 หมายถึง พอใช้ - ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง ได้ระดับ 2 ขึ้นไปผ่าน

9. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมปฐมนิเทศ (1 ชั่วโมง)

ครูที่สอนทุกคนร่วมประชุมชี้แจงแนวทางการจัดการเรียนรู้และแนวทางการวัดและประเมินผลแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งจะประเมินผลชิ้นงานและภาระงานจากการจัดนิทรรศการโครงการการผลิตข้าวหลามพร้อมกัน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามตารางที่กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (3 ชั่วโมง)

นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ แล้วอภิปรายถึงประเด็นสำคัญจากการชมเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความสำคัญของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อชาวไทย

นักเรียนแบ่งกลุ่ม ดำรวจชุมชน สืบค้นผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่นเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็นแนวทางมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (2 ชั่วโมง)

นักเรียนแสดงความสัมพันธ์ที่เปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และเรียนรู้ถึงการเพิ่มหรือลดปริมาณของส่วนผสมผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม โดยใช้ความเท่ากันของอัตราส่วน

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (2 ชั่วโมง)

นักเรียนทดสอบหาสารอาหารที่ประกอบอยู่ในตัวอย่างอาหารอื่น ๆ และในข้าวหลาม พร้อมทั้งนำความรู้ไปทดสอบหาสารอาหารในข้าวหลามที่ผลิตขึ้นจากการทำโครงการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (2 ชั่วโมง)

นักเรียนศึกษาวิธีการแต่งกลอนสุภาพแล้วนำความรู้ความเข้าใจมาแต่งกลอนสุภาพ เรื่อง ข้าวหลามบ้านฉัน กลุ่มละ 2 บท เพื่อนำไปประกอบการนำเสนอโครงการผลิตข้าวหลาม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (2 ชั่วโมง)

นักเรียนฝึกอ่านออกเสียง ทำความเข้าใจเนื้อหาจากเรื่อง Khao Lam และอธิบายขั้นตอนการทำข้าวหลามในท้องถิ่นเป็นภาษาอังกฤษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (1 ชั่วโมง)

นักเรียนวิเคราะห์สารอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการในข้าวหลามที่เป็นปัจจัยต่อการเจริญเติบโตด้านร่างกาย แล้วจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ผลการวิเคราะห์สารอาหารที่มีในข้าวหลามแก่ผู้สนใจในช่วงการจัดนิทรรศการโครงการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (2 ชั่วโมง)

นักเรียนออกแบบโฆษณาผลิตภัณฑ์ข้าวหลาม เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคด้วยป้ายนิเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (3 ชั่วโมง)

นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยจัดทำโครงการผลิตข้าวหลามที่หลากหลายลักษณะตามความสนใจ

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก** ผลการวิเคราะห์ลักษณะการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
- ภาคผนวก ข** ตารางประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงของหน่วยการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
- ภาคผนวก ค** ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

ภาคผนวก ก

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงหน่วยการเรียนรู้ ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

ลักษณะของการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้								
กิจกรรมการเรียนรู้	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	สุขศึกษา และ พลศึกษา	ศิลปะ	การทำงาน อาชีพและเทคโนโลยี	ภาษา ต่างประเทศ
ชั้นนำเข้าสู่ บทเรียน	อ่านตัวอย่าง กลอนสุภาพ จากวีดิทัศน์	กระตุ้นด้วย คำถามชวนคิด ประกอบสื่อ ของจริง เพื่อคาดคะเน อัตราส่วน	กระตุ้นด้วย คำถามชวนคิด เพื่อให้สังเกต สงสัย และ ตั้งสมมติฐาน	ดูวีดิทัศน์ เรื่อง พอเพียง ตามแนวคิด ของพ่อ ตั้งคำถาม	เกมปิดตา มือจับ สัมผัสรส	ดูวีดิทัศน์ ดูแผ่นโฆษณา ตั้งคำถาม	กระตุ้นด้วย คำถามชวนคิด ประกอบ สื่อของจริง	แบ่งกลุ่มดู สื่อของจริง ร่วมอภิปราย ถึงเป้าหมาย การเรียนรู้ และทบทวน คำศัพท์
ขั้นจัดกิจกรรม การเรียนรู้	ใช้ชุดคำถาม เกี่ยวกับ ฉันทลักษณ์ กลอนสุภาพ ผูกแต่งกลอน สุภาพข้าวหลาม	สืบสอบ แยกแยะ เปรียบเทียบ อัตราส่วน การเพิ่ม การลด ส่วนประกอบ ในข้าวหลาม	วางแผนสำรวจ สืบสอบ ด้วยกระบวนการ ทาง วิทยาศาสตร์ เพื่อทดสอบ หาสารอาหาร ในข้าวหลาม	กระบวนการ การสืบค้น สภาพการผลิต ปัญหา และ การบริการ เกี่ยวกับ ข้าวหลาม	กระบวนการ การสืบค้น ข้าวหลาม เป็นปัจจัย ที่มีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโต	แบ่งกลุ่ม ออกแบบ โฆษณา ผลิตภัณฑ์ ข้าวหลาม และออกแบบ ป้ายนิเทศ	วางแผน ปฏิบัติจริง ในการผลิต ข้าวหลาม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กระบวนการ ผลิต ข้าวหลาม	ใช้กระบวนการ สื่อสารในการ ผูกทักษะ การอ่าน ออกเสียง อ่านจับใจความ ลำดับการพูด และการเขียน ภาษาอังกฤษ สืบค้นและ ทำรายงาน
ขั้นสรุป	นำเสนอผลงาน ประเมินผลงาน มอบหมาย สร้างชิ้นงาน แต่งกลอน เกี่ยวกับอาหาร ท้องถิ่น	อภิปราย สรุป อัตราส่วน และอัตราส่วน ที่เท่ากัน	อภิปราย สรุป แลกเปลี่ยน เรียนรู้ วิเคราะห์ ยอดบทเรียน ความพอเพียง ที่ได้จาก กระบวนการ เรียนรู้	แนวทางการ แก้ปัญหา และพัฒนา ผลิตภัณฑ์ ข้าวหลาม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง	ข้าวหลาม เป็นปัจจัย ที่มีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโต	การถอด บทเรียน การปฏิบัติงาน การใช้งาน ทักษะศิลป์ ในการออกแบบ โฆษณาผลงาน ผลิตภัณฑ์ ข้าวหลาม	ถอดบทเรียน การทำข้าวหลาม และนำความรู้ ที่ได้ไปออกแบบ การทำโครงการ ผลิตข้าวหลาม	ถอดบทเรียน จากการเรียนรู้ และการนำ หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงมา ประยุกต์ใช้ ในการเรียนรู้

ภาคผนวก ข

ตารางประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงของหน่วยการเรียนรู้ ผลลัพธ์ที่ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม

รายการประเมิน	การประเมิน			ผู้ประเมิน	เวลาที่ประเมิน	สถานที่ประเมิน
	เครื่องมือ	วิธีการ	เกณฑ์การผ่าน			
ด้านความรู้						
1. รู้สภาพการแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิตข้าวหลาม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ตรวจแบบประเมินกิจกรรม	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
2. วิธีการผลิตข้าวหลาม	แบบประเมินรายงาน/ชิ้นงาน	ตรวจรายงาน/ชิ้นงาน	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
3. คำศัพท์ สำนวน ประโยคเกี่ยวกับข้าวหลามเป็นภาษาอังกฤษ	แบบประเมินชิ้นงาน	ตรวจชิ้นงาน	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
4. รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตข้าวหลาม	แบบประเมินรายงาน	ตรวจรายงาน	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
5. ชิ้นงานแนวทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ข้าวหลาม	แบบประเมินชิ้นงาน	ตรวจชิ้นงาน	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
ด้านกระบวนการ						
1. ทักษะการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
2. ทักษะการปฏิบัติ	แบบประเมินการปฏิบัติ	สังเกตการปฏิบัติ	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
3. ทักษะการทดลอง/การสืบค้น/การสื่อสาร	แบบประเมินทักษะกระบวนการ	สังเกตกระบวนการทำงาน	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
4. ทักษะการคิดวิเคราะห์/จำแนก/เปรียบเทียบ/สร้างสรรค์	ชุดคำถามในกิจกรรม	ตรวจคำตอบ	ตอบถูก ร้อยละ 50 ขึ้นไป	ครู	ระหว่างเรียน	โรงเรียน
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
- รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ - ซื่อสัตย์สุจริต - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - อยู่อย่างพอเพียง - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย - มีจิตสาธารณะ	แบบประเมินพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม	ระดับ 2 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์	- ครู - เพื่อน - ตนเอง - ผู้ปกครอง	- ระหว่างเรียน - นอกเวลาเรียน	- แหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ค

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยการเรียนรู้ ผลลัพธ์ที่ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น / หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน บริบทของท้องถิ่น วัยผู้เรียน และเวลา - จัดเรียงลำดับของเนื้อหาในแต่ละกลุ่มสาระฯ เชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสมกับเวลาและวัยของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดเชื่อมโยงกัน - ข้าวหลามเป็นผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นที่มีประโยชน์ มีคุณค่าสมควรอนุรักษ์ไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดเรียงลำดับของเนื้อหาเชื่อมโยงทุกกลุ่มสาระฯ - กำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้ทราบล่วงหน้าอย่างชัดเจน - ครูมีความรอบรู้และมีแหล่งข้อมูลให้สืบค้นจนเข้าใจก่อนสอน
เวลา	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเวลาได้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล วัยของผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่น ง่ายต่อการหาวัสดุอุปกรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ - ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ทันเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเวลาไว้สำรองในกรณีที่บางกิจกรรมอาจใช้เวลามากกว่าที่กำหนด - วางแผนกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมทุกกลุ่มสาระฯ ให้ใกล้เคียงกัน
วิธีการจัดกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง เหมาะสมกับวัยและความสนใจ - การจัดกิจกรรมของทุกกลุ่มสาระฯ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบและเหมาะสม - กำหนดจำนวนกลุ่ม/ห้องเรียนสมาชิก/กลุ่มได้เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ - การจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มทำให้เกิดมิติทางด้านสังคมอย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนจัดลำดับให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระฯ ที่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบนำไปสู่การผลิตข้าวหลามและจัดจำหน่ายได้เป็นอย่างดีมีคุณภาพ - จัดกิจกรรมไว้สำรองกรณีไม่สามารถสอนตามแผนที่กำหนดไว้ได้
แหล่งเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งผลิตข้าวหลามเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่การสอนในแต่ละกลุ่มสาระฯ ได้อย่างเหมาะสม - นักเรียนได้เรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้เรียน เป็นสิ่งที่หาง่ายไม่ต้องลงทุนมาก และเกิดผลคุ้มค่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการนำแหล่งเรียนรู้ข้าวหลามมาบูรณาการกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักเห็นความสำคัญในภูมิปัญญาท้องถิ่น - เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทำได้ง่ายในท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดต่อประสานกับแหล่งเรียนรู้ไว้ให้พร้อมก่อนปฏิบัติ - เตรียมแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำรองไว้กรณีไม่สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ที่วางแผนไว้
สื่อ/อุปกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมไม่ย่ำหรือยากเกินไปสอดคล้องกับตัวชี้วัด กิจกรรม วัยผู้เรียน และเวลา - ใช้สื่ออุปกรณ์ในท้องถิ่น เป็นการประหยัดงบประมาณเคลื่อนย้ายสะดวก - สื่ออุปกรณ์มีจำนวนพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง - สื่ออุปกรณ์มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการปฏิบัติ - วัสดุอุปกรณ์ที่ผู้เรียนต้องเตรียมมาปฏิบัติ ครูต้องแจ้งให้นักเรียนทราบก่อน - ครูชี้แจงการใช้สื่ออุปกรณ์หรือสาธิตให้นักเรียนดูก่อนปฏิบัติ - จัดเก็บสื่ออย่างเป็นระบบ

ประเด็น / หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
การประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - มีการออกแบบการวัดและประเมินผลได้เหมาะสมกับตัวชี้วัด เนื้อหา เวลา วิทยุผู้เรียน - กำหนดปริมาณของข้อวิธีการประเมินเหมาะสมกับเวลา วิทยุ 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมตรงตัวชี้วัด - ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการออกแบบเครื่องมือประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด - มีผู้ตรวจสอบ - มีวิธีการวัดที่หลากหลาย เพียงตรง - มีความเชื่อมั่นตรงตามจุดประสงค์
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ในสาระที่สอนและผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น : ข้าวหลาม - วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 		
คุณธรรมของครู	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรักเมตตาศิษย์ มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม - มีความอดทนและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน 		

2. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถของสมาชิก - กำหนดขอบข่ายการทำงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดและจำนวนสมาชิกในกลุ่ม - เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า - ออกแบบผลิตภัณฑ์ข้าวหลามได้เหมาะสมกับงบประมาณที่มี 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิเคราะห์หาเหตุผลเพื่อแก้ปัญหาในขณะปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีสติรอบคอบ - ลูกต้องเหมาะสม - อธิบายขั้นตอนของการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตข้าวหลามได้เหมาะสมตามศักยภาพ - ข้าวหลามเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน และปฏิบัติได้ - จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการปฏิบัติงาน - ศึกษาขั้นตอนของการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เข้าใจก่อนการปฏิบัติ - จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้สำรองในกรณีที่การปฏิบัติกิจกรรมครั้งแรกอาจจะไม่ได้ผล - กรณีไปสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องนัดหมายเวลาให้ชัดเจนและกำหนดเวลาไปสัมภาษณ์ให้เหมาะสม
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ส่วนประกอบและวิธีการผลิตข้าวหลามในท้องถิ่น - แหล่งผลิตข้าวหลามในท้องถิ่น - การทำโครงการ 	
คุณธรรมของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความซื่อสัตย์ สุจริต และตรงต่อเวลา - มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ - มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน - มีความสามัคคี - มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือกัน - มีความกตัญญูต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น 	

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	มีความรู้ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสมตามบริบทและคุณค่า	มีความรอบรู้ในการทำงานเป็นกลุ่มโดยไม่ก่อให้เกิดปัญหา - มีความรู้ในการปฏิบัติตนเมื่อต้องไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน	มีความรอบรู้ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	มีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดทำข้าวหลามของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ทักษะ	- เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตข้าวหลามได้อย่างเหมาะสมตามบริบทเกิดประโยชน์สูงสุด - มีทักษะในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการนำเสนอผลงานข้าวหลามได้อย่างเหมาะสม	- ปฏิบัติกิจกรรมภายในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีทักษะในการหาข้อมูล/ปฏิสัมพันธ์กับภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนได้เหมาะสม	- ใช้วัสดุอุปกรณ์โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - เก็บ ดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมด้วยการมีมารยาทตามวัฒนธรรมประเพณีไทยที่ดี
ค่านิยม	มีความตระหนักเห็นคุณค่าของวัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นมาทำให้เกิดมูลค่าเป็นข้าวหลาม	- ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - เห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี เอื้ออาทร มีน้ำใจ	เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการรักษาความสะอาด	เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำอาหารว่างคือ ข้าวหลาม

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียง

รหัสวิชา ส 22101 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เพิ่มคุณค่าผลผลิตด้วยหลักคิดพอเพียง เวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ส 3.1 ม.2/3 เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดการทรัพยากร การผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาให้มีคุณภาพนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัจจัย ปัญหา ในการผลิต การบริการ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 อธิบายเกี่ยวกับปัญหาการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

3.2 ตำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

3.3 เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 มีจิตอาสาส่งเสริมการพัฒนาการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ตำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตและการบริการสินค้าในท้องถิ่น

4.2 ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตและการบริการสินค้าในท้องถิ่น

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ฟังคำถาม การอธิบายของครู และการอภิปรายของเพื่อน

- อ่านใบสรุปความรู้ ใบงานที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

- พูดอภิปรายสรุป นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิตและการบริการสินค้าในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) หน้าชั้นเรียน

- เขียน สรุปความรู้เป็นผังมโนทัศน์ เขียนบันทึกแบบสำรวจ เขียนแผ่นพับประชาสัมพันธ์แนวทางการพัฒนาการผลิตและการบริการสินค้า (ข้าวหลาม) ในท้องถิ่น

5.2 ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์เรื่องจากการชมนิทรรศน์

- สังเคราะห์หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- คิดสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตและการบริการสินค้า (ข้าวหลาม) ในท้องถิ่น

5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- แก้ปัญหาการพัฒนาการผลิตการบริการและสินค้าในท้องถิ่น

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

- ตระหนักถึงคุณค่า รัก และศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์

6.2 มีวินัย

- ปฏิบัติตนตามกติกาข้อตกลงของกลุ่มหรือห้อง

6.3 ใฝ่เรียนรู้

- ตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

6.4 อยู่อย่างพอเพียง

- วางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างรอบคอบ เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองและกลุ่ม

อภิปรายภายในกลุ่มอย่างสมเหตุสมผล

6.5 รักความเป็นไทย

- ภูมิใจในความรู้ความสามารถของภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.6 มีจิตสาธารณะ

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวหลามให้ชุมชนได้รับทราบ

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข่าวหลาม)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

8.1 นักเรียนชมวีดิทัศน์ ชุด “พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ” (15 นาที)

8.2 อภิปรายซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ชม โดยครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ดังนี้

- เรื่องที่ชมเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ประเด็นสำคัญ จากการชมวีดิทัศน์ เรื่อง “พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ” มีอะไรบ้าง
- นักเรียนได้หลักคิดอะไรบ้าง จากการชมวีดิทัศน์ ชุด “พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ”
- ให้นักเรียนลองยกตัวอย่างประสบการณ์ของตน ที่นำหลักคิดดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- หลักคิดที่เราได้จากการชมวีดิทัศน์ เรื่อง “พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ” มีประโยชน์ต่อครอบครัว

และสังคมอย่างไร

- ครูอธิบายเน้นให้นักเรียนเห็นถึงบทบาทและความสำคัญของพระมหากษัตริย์ที่มีความห่วงใยต่อปวงชนชาวไทยให้มีความอยู่ดีกินดี

การชมวีดิทัศน์เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักและศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์ในการทำประโยชน์เพื่อชาติ และเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

8.3 เพื่อเป็นการทบทวนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน (เก่ง:ปานกลาง:อ่อน) (1:3:2) เพื่อให้กระบวนการทำงานกลุ่มเกิดประสิทธิภาพและช่วยเหลือกันในกลุ่มครูใช้เทคนิค Think Pair Share

เพื่อให้คนเก่งแนะนำคนปานกลางและร่วมกันช่วยเหลือคนอ่อน ให้กิจกรรมการเรียนรู้บรรลุตามตัวชี้วัด โดยแต่ละกลุ่มจะต้องเลือกประธาน (ทำหน้าที่นำการอภิปรายและกระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมกลุ่ม) เลขานุการกลุ่มทำหน้าที่บันทึกสรุปผลการอภิปรายในกลุ่มเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน) และสมาชิกกลุ่มร่วมเสนอความคิดเห็นในการอภิปราย การแบ่งกลุ่มเป็นการให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบ ในหน้าที่เป็นผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสม มีการใช้เหตุผลในการอภิปราย ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น

8.4 ครูชี้แจงการปฏิบัติงานด้วยกระบวนการกลุ่มโดยใช้เทคนิค Think Pair Share ให้นักเรียนทราบ 5 นาที (ขั้นตอนคือ 1. นักเรียนทุกคนคิดถึงกิจกรรมที่ตนทำประสบผลสำเร็จและประทับใจ จึงทำให้งานประสบผลสำเร็จ โดยให้เขียนวิธีการทำงานของตนลงในกระดาษ A4 2. นักเรียนจับคู่กันเล่าประสบการณ์ของแต่ละคนให้คู่ของตนฟัง และให้ตกลงเลือกประสบการณ์ 1 ประสบการณ์ 3. แต่ละคู่นำเสนอประสบการณ์ในกลุ่ม และให้กลุ่มเลือกมา 1 ประสบการณ์ 4. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ประสบการณ์ที่กลุ่มเลือกโดยเขียนลงใน Flip Chart โดยวิเคราะห์ ให้เห็น 3 ห่วง 2 เงื่อนไข)

8.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

8.6 นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิม โดยครูให้นักเรียนศึกษาในใบสรุปความรู้ แล้วร่วมกันสรุปออกมาเป็นผังมโนทัศน์ลงในใบงานที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นดังต่อไปนี้

8.6.1 ความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.6.2 องค์ประกอบสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.6.3 เป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.6.4 หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การให้นักเรียนวิเคราะห์แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นคนที่มีเหตุผลผลและการทำงานร่วมกัน มีความเป็นประชาธิปไตย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และใช้ความรู้ได้อย่างรอบคอบ

8.7 นักเรียนที่มีจิตอาสาแนะนำผลงานหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 3 นาที จำนวน 3 กลุ่ม (9 นาที)

8.8 ให้นักเรียนกลุ่มที่มีความคิดแตกต่างหรือประเด็นเพิ่มเติม ให้นำเสนอหน้าชั้นเพื่อเป็นความคิดที่หลากหลาย

8.9 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นดังต่อไปนี้

8.9.1 ความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.9.2 องค์ประกอบสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.9.3 เป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.9.4 หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.10 ครูประเมินผลงานจากกระบวนการกลุ่มในขณะที่นักเรียนทำงานกลุ่ม และตรวจใบงานที่ 1

8.11 ครูชี้แจงการรวมกลุ่มเพื่อสำรวจการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) โดยนักเรียนที่อยู่ในชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน รวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 5-6 คน ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มไปสำรวจการผลิต การบริการและปัญหาการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ในชุมชนของนักเรียน เพื่อนำเสนอข้อมูลในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

8.12 ครูชวนนักเรียนสนทนาเรื่องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยตั้งคำถาม

- นักเรียนนิยมซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่ใด เพราะเหตุใด ครูเขียนสถานที่ที่นักเรียนเสนอลงบนกระดาน
- นักเรียนช่วยกันจัดกลุ่มสถานที่ที่นักเรียนนิยมไปซื้อสินค้า
- นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์คุณสมบัติของสถานที่ดังกล่าวว่ามีความต่างและความเหมือนกันอย่างไร
- นักเรียนช่วยกันบอกเหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกใช้บริการของสถานที่เหล่านั้น แล้วครูเขียน

เหตุผลที่นักเรียนเสนอลงบนกระดาน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเหตุผลที่ทำให้คนนิยมไปซื้อสินค้าในสถานที่ที่นักเรียนเสนอ

8.13 ครูชี้ประเด็นให้นักเรียนเห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้การขายสินค้าอุปโภคบริโภคในสถานที่ดังกล่าวได้รับความนิยม และเชื่อมโยงเข้ามถึงการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในชุมชน (ข้าวหลาม) มีสภาพการเป็นอย่างไร จะได้ทราบจากการนำเสนอข้อมูลการสำรวจของนักเรียน

8.14 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เรื่อง สภาพการผลิต การบริการ ปัญหาการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ในชุมชนของนักเรียน มานำเสนอหน้าชั้นเรียน (25 นาที)

การมอบหมายงานให้นักเรียนออกไปสำรวจและนำเสนอข้อมูลนั้น ทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงาน มอบหมายงานตามความเหมาะสม และความถนัดของเพื่อนในกลุ่มมีความรับผิดชอบ รู้จักแบ่งหน้าที่การทำงาน ไม่เรียนรู้ มีวินัย มีความสามัคคี สามารถทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

8.15 นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์สภาพการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ในแต่ละชุมชนที่ได้ไปสำรวจว่าได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริการและการผลิตหรือไม่ อย่างไร โดยใช้เทคนิค Cards and Chart

(วิธีการ 1. ครูแจกกระดาษแผ่นเล็ก ๆ ให้สมาชิกในกลุ่มคนละแผ่น ให้แต่ละคนเขียน วิเคราะห์ ว่าชุมชนได้ใช้หลักคิดพอเพียงหรือไม่ อย่างไร ในบริการและการผลิต ข้าวหลาม ลงในกระดาษ แผ่นละ 1 ข้อคิด (กรณีใช้และใช้อย่างไรยกตัวอย่าง ถ้าไม่ใช้หลักคิด ไม่ใช้อย่างไรยกตัวอย่าง 2. นำข้อมูลแต่ละแผ่นจัดกลุ่มในส่วนที่เหมือนกัน และแยกกลุ่มในส่วนที่ต่างกัน 3. เรียงลำดับ ข้อมูลที่ได้เพื่อสรุปและนำเสนอ)

8.16 แต่ละกลุ่มสรุปสภาพการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ในแต่ละชุมชนที่ได้ไปสำรวจว่าได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริการและการผลิตหรือไม่ อย่างไร ในรูปแบบผังมโนทัศน์ใน Flip Chart และให้ทุกกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

8.17 ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาในชุมชน/กระบวนการพัฒนาชุมชนจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิตข้าวหลามในชุมชน ในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 3

8.18 นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับปัญหาการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) โดยการสนทนาซักถาม และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) โดยเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิดในการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

การวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการให้นักเรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการคิด และสามารถเชื่อมโยงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

8.19 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) โดยใช้เทคนิคอธิบายแบบโต๊ะกลม (Round Table)

(การจัดอภิปรายแบบนี้เป็นการจัดให้สมาชิกทุกคนเห็นหน้ากันเป็นการประชุมที่เป็นกันเอง ประธานจะทำหน้าที่ในการดำเนินการประชุม จะมีเลขานุการเป็นผู้จัดบันทึกการประชุม ถ้าสมาชิกท่านใดต้องการแสดงความคิดเห็น สามารถยกมือขึ้นขอพูดได้เลย การประชุมแบบนี้แตกต่างจากแบบตอบกลับคือสมาชิกไม่ต้องเรียงลำดับจากขวามือของประธาน และการแสดงความคิดเห็นสามารถแสดงได้อย่างกว้างขวางและใช้เวลาตามที่ครูกำหนดให้ 10 นาที

วิธีการดำเนินการ

1. ประธานกล่าวเปิดการประชุมเสนอปัญหา
2. เมื่อสมาชิกรับทราบปัญหาหรือหัวข้อของการอภิปรายแล้ว ถ้าท่านใดต้องการแสดงความคิดเห็นก็ให้ยกมือเพื่อขอพูดโดยไม่ต้องเรียงลำดับ
3. ถ้าหัวข้อเรื่องหรือประเด็นนั้นยังหาข้อยุติไม่ได้ หรือสมาชิกต้องการอภิปรายต่อที่ประชุมก็จะเปิดโอกาสให้อภิปรายต่อจนกว่าจะหาข้อยุติได้
4. สิ่งสำคัญประธานต้องกระตุ้นให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น และต้องช่วยสรุปข้อยุติให้ได้
5. สำหรับเลขานุการจะเป็นผู้บันทึกข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของสมาชิกทุกคน และสรุปผลการประชุมเพื่อนำเสนอต่อประธานและสมาชิกต่อไป)

เมื่อได้ข้อสรุปแล้วให้แต่ละกลุ่มบันทึกลงในใบงานที่ 3 เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบผังมโนทัศน์ (Mind Map)

8.20 นักเรียนกลุ่มที่มีจิตอาสาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 3 กลุ่ม และกลุ่มที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างสามารถนำเสนอผลงานเพิ่มเติมได้

8.21 ครูใช้คำถามนำเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ในส่วนของชาติให้สมบูรณ์เพื่อให้ครบประเด็นสำคัญ

1. ปัญหาใดที่ชุมชนเห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน
2. ปัญหาใดที่ชุมชนสามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเอง
3. ปัญหาใดที่ชุมชนไม่สามารถแก้ไขได้ และเสนอแนวทางแก้ไขและพัฒนา โดยเสนอแนะ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนในการพัฒนา

ร่วมกันสรุป เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) และครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

8.22 นักเรียนทุกกลุ่มส่งผลงานกลุ่ม ครูประเมินผลงานกลุ่ม ครูให้คำชมเชยกลุ่มที่มีผลงานดีเด่น และให้ข้อเสนอแนะแก่กลุ่มที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ถ้ามี)

8.23 นักเรียนและครูร่วมกันสรุป ปัญหาการผลิต การบริการ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

8.24 เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ มีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และมีจิตอาสาเพื่อพัฒนาการผลิตข้าวหลามในชุมชน ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแผ่นพับ แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) เพื่อแจกในชุมชน

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

9.1 วีดิทัศน์ ชุด “พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ”

9.2 ใบสรุปความรู้ที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

9.3 ใบงานที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

9.4 แบบสำรวจการผลิต การบริการและปัญหาการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

9.5 ใบงานที่ 2 เรื่อง แนวทางการพัฒนา การผลิต การบริการผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการที่วัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ใบงานที่ 1	1. ตรวจใบงานที่ 1	1. แบบตรวจ ใบงานที่ 1	8-10 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ ดี 5-7 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง
2. ใบงานที่ 2	2. ตรวจใบงานที่ 1	2. แบบตรวจ ใบงานที่ 2	
3. แบบสำรวจการผลิต/ปัญหา	3. ตรวจแบบสำรวจ การผลิต/ปัญหา	3. แบบตรวจ แบบสำรวจ	1. ระบุปัญหาชัดเจนตั้งแต่ 8 ปัญหาขึ้นไป อยู่ในเกณฑ์ ดี 2. ระบุปัญหาได้ชัดเจน ตั้งแต่ 4-7 ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ พอใช้ 3. ระบุปัญหาได้ชัดเจนต่ำกว่า 4 ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง
4. กระบวนการกลุ่ม	4. ประเมินกระบวนการ กลุ่ม	แบบประเมิน กระบวนการกลุ่ม	เกณฑ์อยู่ในภาคผนวก

11. ความเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

12. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....

12.2 กระบวนการ

.....
.....

12.3 ค่านิยม/เจตคติ

.....
.....

12.4 ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

12.5 แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบสรุปความรู้ที่ 1

เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดหลัก

เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

หลักการ

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขพื้นฐาน

- จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน

- การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ

นิยามของความพอเพียง

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่น การผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไขเพื่อให้เกิดความพอเพียง

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้พอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมพื้นฐาน

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม เช่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

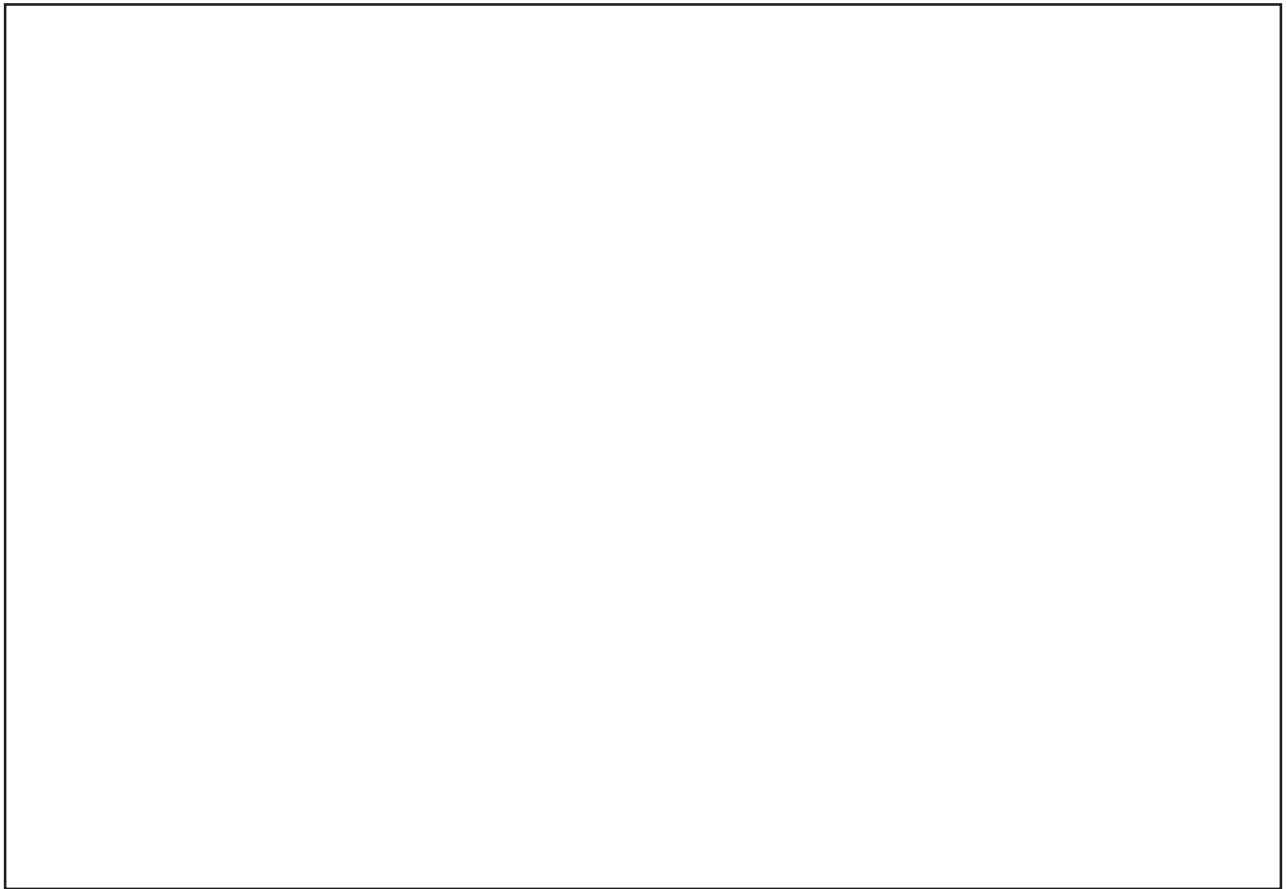
ใบงานที่ 1
เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

วิชาสังคมศึกษา ส 22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ (Mind Map)

ชื่อกลุ่ม.....

แบบสำรวจ

เรื่อง การผลิต การบริการและปัญหาการผลิต ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

วิชาสังคมศึกษา ส 22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจการผลิต การบริการและปัญหาการผลิต ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) และบันทึกข้อมูลการสำรวจลงในตาราง

ชื่อกลุ่ม.....ชุมชนที่สำรวจ.....
วันที่ที่สำรวจ.....เดือน.....ปี พ.ศ.

	ประเด็นที่สำรวจ
1. สภาพการผลิตในปัจจุบัน	วัตถุดิบที่ใช้ :
	แหล่งที่ได้มาของวัตถุดิบ/สถานที่ผลิตวัตถุดิบ :
	วัตถุดิบที่ได้จากท้องถิ่นของตน :
2. สภาพการบริการ (การขาย) ในปัจจุบัน	ประเด็นที่พบการตลาด (การขาย) มีลักษณะอย่างไร :
3. ปัญหาการผลิตในปัจจุบัน	วัตถุดิบที่ใช้ :
	แหล่งที่ได้มาของวัตถุดิบ/สถานที่ผลิตวัตถุดิบ :
	วัตถุดิบที่ได้จากท้องถิ่นของตน :
4. ปัญหาการบริการ (การขาย) ในปัจจุบัน	ประเด็นที่พบการตลาด (การขาย) มีลักษณะอย่างไร :

ใบงานที่ 2

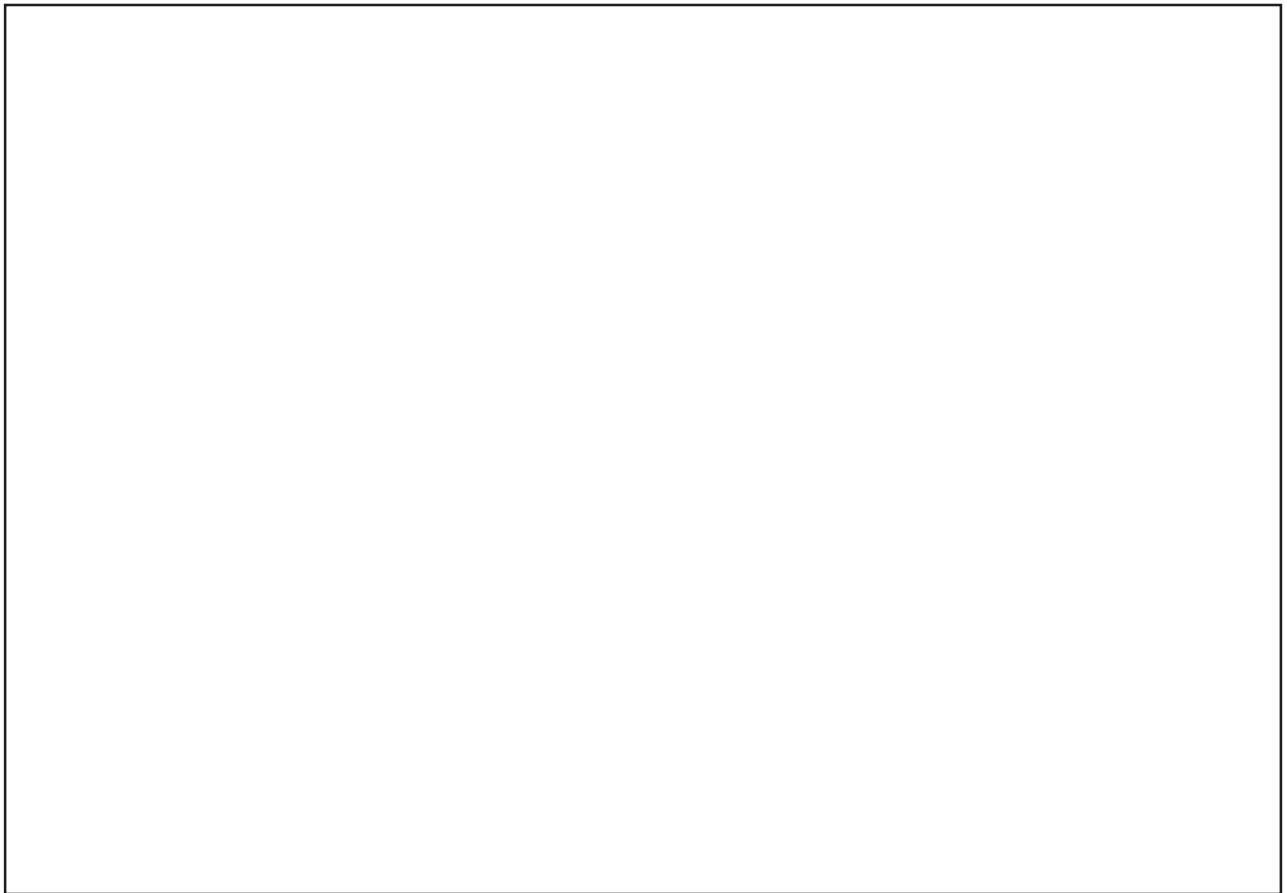
เรื่อง แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิชาสังคมศึกษา ส 22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง : จากการสำรวจการผลิต การบริการและปัญหาการผลิต ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าในชุมชนที่นักเรียนไปสำรวจมีกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม) ที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ อย่างไร ในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ (Mind Map)

ชื่อกลุ่ม.....

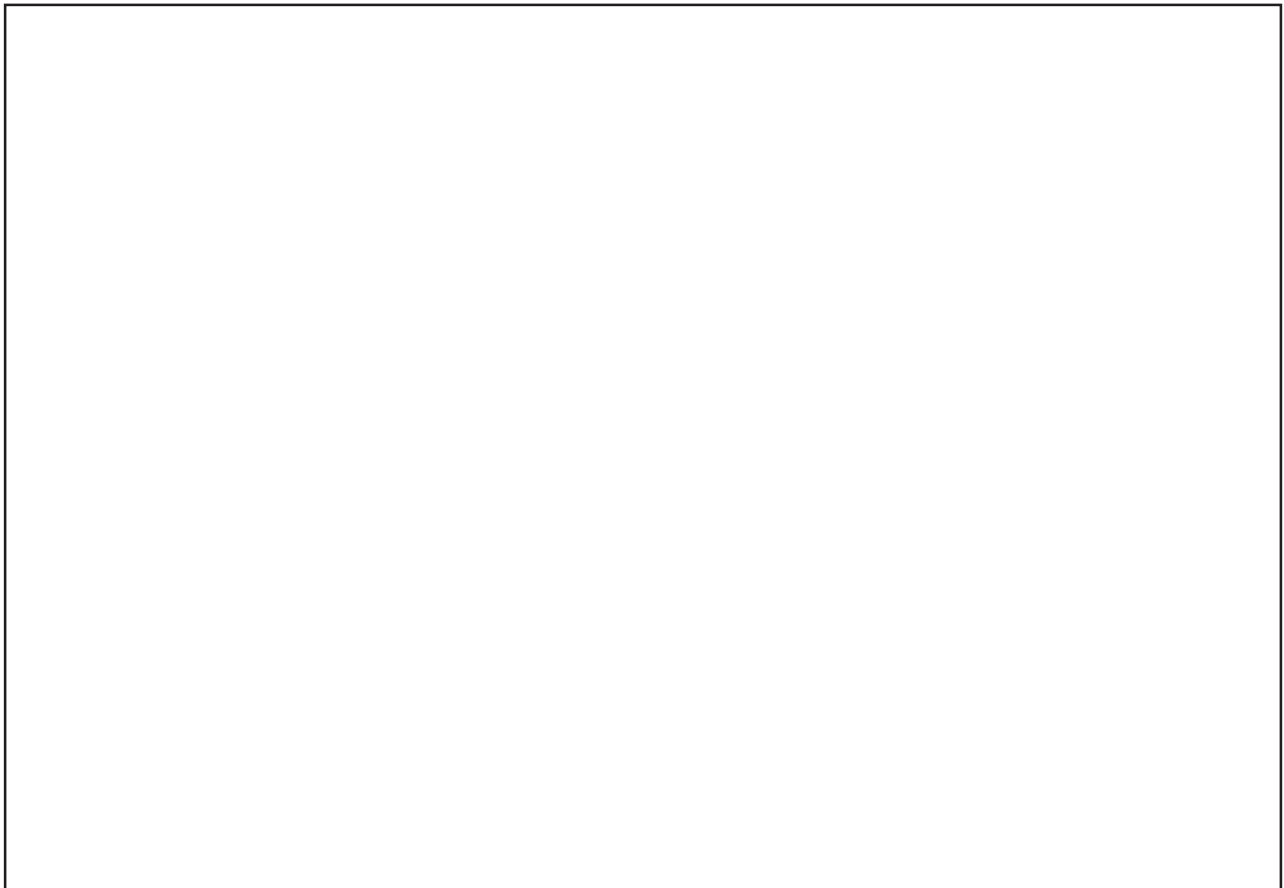
ใบงานที่ 3

เรื่อง แนวทางการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)

วิชาสังคมศึกษา ส 22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาการผลิตบริการของผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ (Mind Map)

แบบประเมินการตรวจใบงาน
เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ความสมบูรณ์ และถูกต้องของเนื้อหา (5)	ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย (5)	ตรงต่อเวลา (5)	ความสวยงาม และคิดสร้างสรรค์ (5)	รวม (20)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

เกณฑ์การประเมิน

18-20	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก	แสดงว่า	ผ่าน
14-17	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี	แสดงว่า	ผ่าน
10-13	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้	แสดงว่า	ผ่าน
ต่ำกว่า 10	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ต้องปรับปรุง	แสดงว่า	ไม่ผ่าน

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลา (5)	มีการแบ่งหน้าที่ การทำงาน (5)	การนำเสนอ (5)	การแสดงความคิดเห็น ภายในกลุ่ม (5)	รวม (20)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

เกณฑ์การประเมิน

18-20	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก	แสดงว่า	ผ่าน
14-17	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี	แสดงว่า	ผ่าน
10-13	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้	แสดงว่า	ผ่าน
ต่ำกว่า 10	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ต้องปรับปรุง	แสดงว่า	ไม่ผ่าน

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องทุกประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง 1 ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง 2 ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง 3 ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้องมากกว่า 3 ประเด็น
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1. สะอาด 2. เป็นระเบียบ 3. สวยงาม 4. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์มากกว่า 3 ประเด็น
การนำเสนอ	1. นำเสนอถูกต้องตามประเด็น 2. ลีลานำเสนอน่าสนใจ 3. พูดถูกอักขระวิธี 4. เสียงดังฟังชัด	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์มากกว่า 3 ประเด็น
การแสดงความร่วมมือภายในกลุ่ม	1. มีการวางแผนร่วมกัน 2. ช่วยเหลือกันทำงาน 3. ทำตามหน้าที่ของตน 4. ทำงานจนสำเร็จ	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์มากกว่า 3 ประเด็น

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินกระบวนการกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา	1. ทำตามหน้าที่ของตน 2. งานถูกต้องสมบูรณ์ 3. ตรงต่อเวลา 4. ทำงานจนสำเร็จ	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ มากกว่า 3 ประเด็น
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย	1. สะอาด 2. เป็นระเบียบ 3. สวยงาม 4. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ มากกว่า 3 ประเด็น
การนำเสนอ	1. นำเสนอถูกต้องตามประเด็น 2. สีสานำเสนอน่าสนใจ 3. พุดถูกอักขระวิธี 4. เสียงดังฟังชัด	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ มากกว่า 3 ประเด็น
การแสดงความร่วมมือภายในกลุ่ม	1. มีการวางแผนร่วมกัน 2. ช่วยเหลือกันทำงาน 3. ทำตามหน้าที่ของตน 4. ทำงานจนสำเร็จ	ไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น	ไม่สมบูรณ์ มากกว่า 3 ประเด็น

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแผนการจัดการเรียนรู้

เพิ่มคุณค่าผลผลิตด้วยหลักคิดพอเพียง

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ประเด็น	หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา		วิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐาน และตัวชี้วัดและจัดเนื้อหาสาระ ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เวลาและวัยของผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจ ตามลำดับจากง่ายไปหายาบรรลุตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	ศึกษาหลักสูตรมาตรฐานตัวชี้วัด จัดเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัว
เวลา		ศึกษาโครงสร้างเวลาในหลักสูตร กำหนดเวลา เหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียน	กำหนดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ได้เต็มตามศักยภาพผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตาม วัตถุประสงค์	วางแผนการใช้เวลาชัดเจนตามเวลาที่มี และเผื่อเวลาไว้รองรับเหตุการณ์ที่ อาจเปลี่ยนแปลงในขณะที่ทำกิจกรรม
วิธีการจัดกิจกรรม		- แบ่งกลุ่มนักเรียนให้พอดีกับเนื้อหา กิจกรรม และจำนวนนักเรียน - กำหนดกิจกรรม ภาระงาน การสำรวจสืบค้น การนำเสนอโดยการ อภิปราย เขียนสรุปในรูปของ Mind Map เขียนแผนผัง ประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ในเวลาที่กำหนด	- ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และ ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ - เพื่อฝึกทักษะการสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการทำงาน ร่วมกัน มีวินัย มีความรับผิดชอบ	- ครูชี้แจงขั้นตอนการทำกิจกรรมกลุ่ม และการสำรวจข้อมูลในชุมชนให้ชัดเจน และให้คำแนะนำ/ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม - ผู้สอนมีความรอบรู้ในเรื่องที่สอน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ
แหล่งเรียนรู้		- แหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม งบประมาณ เวลาในการทำกิจกรรม และวัยของผู้เรียน - เลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น การทำข่าวหาลาม	- เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ได้อย่างคุ้มค่า - เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง - ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตาม จุดประสงค์	- สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น จัดเตรียมความพร้อม ประสานงานกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องและวิทยากรในการให้ ความรู้เรื่องการทำข่าวหาลาม - จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำรองไว้ ในกรณีที่แหล่งเรียนรู้นั้นมีปัญหา
สื่อ/อุปกรณ์		- การเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับ เนื้อหา กิจกรรม วัยผู้เรียนและ มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน	- ใช้สื่อเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจปฏิบัติกิจกรรมได้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด - ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้ เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์	- จัดวางสื่อตามกำหนดขั้นตอนการใช้ ให้สัมพันธ์กับกิจกรรม - จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียนและมีสำรองไว้ ในกรณีที่สื่อขาดใช้การไม่ได้ - ตรวจสอบ และทดลอง สภาพความพร้อมของสื่อเทคโนโลยี
การประเมินผล		- การประเมินผลเหมาะสมกับ ธรรมชาติวิชา กิจกรรม เนื้อหา วัย ของผู้เรียนและเวลามีเพียงพอกับ จำนวนผู้เรียน	- เพื่อวัดและประเมินให้ตรงตาม ตัวชี้วัด - วัดและประเมินผลได้ชัดเจน ผู้เรียนได้ แสดงความสามารถเต็มตามศักยภาพ	- วางแผนการวัดและประเมินผลให้ เป็นขั้นตอนชัดเจน - แบบประเมินมีความเชื่อมั่น และเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี		- เรื่องเทคนิคกระบวนการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เทคนิค Think pair share เทคนิคแบบโต๊ะกลม (Round Table) เทคนิค Cards and Chart - ความรู้ในเนื้อหาที่สอนการจัดการทรัพยากร การผลิตและการบริการ - ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
คุณธรรมของครู		- มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ชยัน อดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยืดหยุ่น มีความเป็น กัลยาณมิตรและมีวินัยในตนเองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี		

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
	1. ผู้เรียนแบ่งหน้าที่ทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน 2. ใช้เวลาในการศึกษาและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด 3. ใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด 4. เลือกใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนอย่างคุ้มค่า	1. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีวินัยในการรักษาเวลาเพื่อให้งานเสร็จตามจุดประสงค์ 2. คิดวิเคราะห์ในประเด็นที่ศึกษาได้อย่างมีเหตุผล 3. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 4. อนุรักษ์และภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน	1. มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบให้ทันตามกำหนดเวลา 2. เคารพกฎ กติกา และยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามขั้นตอนของการเรียนรู้ตามกระบวนการกลุ่ม 3. ระมัดระวังรอบคอบในการใช้วัสดุอุปกรณ์
ความรู้ที่ต้องมีก่อนเรียน	- ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม - พื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ทักษะชีวิตในกิจกรรมการสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น - การแก้ปัญหาชุมชน		
คุณธรรมของผู้เรียน	ความสามัคคี มีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พอประมาณ เสียสละ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีจิตอาสา		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	- มีความรู้ เรื่อง การใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการออกสำรวจในชุมชน - มีความรู้การจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ ผลงานของกลุ่ม	- รู้กระบวนการทำงานกลุ่ม - มีความรู้กติกากลุ่ม และ มีวินัยในกลุ่ม - เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- มีความรอบรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น - รู้สาเหตุและปัญหาของการผลิตและการบริการผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น (ข้าวหลาม)	- มีความรู้ เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน
ทักษะ	- ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง คุ้มค่า และประหยัด - การเลือกวัสดุให้เหมาะสมกับการออกสำรวจในชุมชน และการจัดป้ายนิเทศ	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข - ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - ทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิต	- ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และถูกวิธีโดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีความเป็นมิตรกับผู้อื่น - ปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยได้อย่างเหมาะสม
ค่านิยม	- เห็นคุณค่าความสำคัญของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้	- เห็นคุณค่าและความสำคัญของความสามัคคี มีน้ำใจ ความเสียสละ มีจิตอาสา และกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	- เห็นคุณค่าของการรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนของนักเรียน	- เห็นคุณค่าและตระหนักถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
รหัสวิชา ค 22101 วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อัตราส่วนและอัตราส่วนที่เท่ากัน เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง
- ค 1.1 ม.2/4 ใช้ความรู้เกี่ยวกับอัตราส่วน สัดส่วน และร้อยละในการแก้โจทย์ปัญหา
- ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ค 6.1 ม.1-3/2 ใช้ความรู้ ทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- ค 6.1 ม.1-3/3 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- ค 6.1 ม.1-3/4 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร สื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- ค 6.1 ม.1-3/5 เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ในคณิตศาสตร์ และนำความรู้ หลักการ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ๆ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อัตราส่วนของจำนวนสองจำนวนและอัตราส่วนของจำนวนหลาย ๆ จำนวน ซึ่งแต่ละจำนวนในอัตราส่วนเป็นจำนวนบวก แสดงความสัมพันธ์ที่เปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือต่างหน่วยกันก็ได้ เรียกว่าอัตราส่วน เราอาจเขียนอัตราส่วนในรูป $a : b$ และในรูป $\frac{a}{b}$ เราสามารถหาอัตราส่วนที่เท่ากันได้โดยการคูณหรือการหารแล้วได้อัตราส่วนใหม่ที่เท่ากับอัตราส่วนเดิม อัตราส่วนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ไม่ให้เกิดความผิดพลาด บนพื้นฐานของความมีเหตุมีผลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายหลักการเขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้
- 3.2 เขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้
- 3.3 เขียนอัตราส่วนที่เท่ากันได้
- 3.4 ให้เหตุผลได้อย่างเหมาะสม
- 3.5 ตระหนักในคุณค่าของคณิตศาสตร์

4. สาระการเรียนรู้

ความหมายของอัตราส่วน การเขียนอัตราส่วนของปริมาณของสิ่งของสองสิ่ง และการเขียนอัตราส่วนให้เท่ากับอัตราส่วนที่กำหนดให้

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
 - การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การนำเสนอหลักการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา บอกหลักการทำอัตราส่วนที่เท่ากัน และนำเสนอข้อมูลที่จะทำให้การผลิตข้าวหลามอร่อย

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
รหัสวิชา ค 22101 วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ ชื่อหน่วย ผลิตภัณฑ์ดีในท้องถิ่น : ข้าวหลาม
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อัตราส่วนและอัตราส่วนที่เท่ากัน เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง
- ค 1.1 ม.2/4 ใช้ความรู้เกี่ยวกับอัตราส่วน สัดส่วน และร้อยละในการแก้โจทย์ปัญหา
- ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ค 6.1 ม.1-3/2 ใช้ความรู้ ทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- ค 6.1 ม.1-3/3 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- ค 6.1 ม.1-3/4 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร สื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- ค 6.1 ม.1-3/5 เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ในคณิตศาสตร์ และนำความรู้ หลักการ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ๆ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อัตราส่วนของจำนวนสองจำนวนและอัตราส่วนของจำนวนหลาย ๆ จำนวน ซึ่งแต่ละจำนวนในอัตราส่วนเป็นจำนวนบวก แสดงความสัมพันธ์ที่เปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือต่างหน่วยกันก็ได้ เรียกว่าอัตราส่วน เราอาจเขียนอัตราส่วนในรูป $a : b$ และในรูป $\frac{a}{b}$ เราสามารถหาอัตราส่วนที่เท่ากันได้โดยการคูณหรือการหารแล้วได้อัตราส่วนใหม่ที่เท่ากับอัตราส่วนเดิม อัตราส่วนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ไม่ให้เกิดความผิดพลาด บนพื้นฐานของความมีเหตุมีผลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายหลักการเขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้
- 3.2 เขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้
- 3.3 เขียนอัตราส่วนที่เท่ากันได้
- 3.4 ให้เหตุผลได้อย่างเหมาะสม
- 3.5 ตระหนักในคุณค่าของคณิตศาสตร์

4. สาระการเรียนรู้

ความหมายของอัตราส่วน การเขียนอัตราส่วนของปริมาณของสิ่งของสองสิ่ง และการเขียนอัตราส่วนให้เท่ากับอัตราส่วนที่กำหนดให้

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
 - การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การนำเสนอหลักการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา บอกหลักการทำอัตราส่วนที่เท่ากัน และนำเสนอข้อมูลที่จะทำให้การผลิตข้าวหลามอร่อย

5.2 ความสามารถในการคิด

- ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนในของผสมต่าง ๆ ที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวัน

5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- นักเรียนสืบค้นอัตราส่วนของส่วนผสมในข้าวหลามจากอินเทอร์เน็ต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ซื่อสัตย์สุจริต

- ทำงานด้วยตนเองไม่ลอกผลงานผู้อื่นเป็นของตนเอง

6.2 มีวินัย

- ทำงานให้เสร็จตามเวลาข้อตกลงร่วมกัน

6.3 ใฝ่เรียนรู้

- นักเรียนแสวงหาความรู้สูตรข้าวหลามจากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง

6.4 อยู่อย่างพอเพียง

- มีการตัดสินใจวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล ในการเชื่อมโยงความรู้อัตราส่วนของส่วนผสมต่าง ๆ

ในชีวิตประจำวัน

6.5 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ทำงานให้สำเร็จด้วยความสามารถของตนเอง

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

8.1 ครูนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีสติและสมาธิพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยชวนนักเรียนสนทนาดังนี้

ครู : นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนด้วยวิธีใด (ครูมีเหตุผลในการสอนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน)

ครู : นักเรียนที่มาโรงเรียนด้วยรถโดยสารประจำทางต้องเสียค่าบริการเท่าไร

ครู : นักเรียนคิดว่า การกำหนดราคาค่าโดยสารหรือที่เรียกว่าอัตราค่าโดยสารเขามีวิธีกำหนดอัตราค่าบริการจากอะไร (นักเรียนจะตอบว่า อัตราค่าโดยสารขึ้นอยู่กับระยะทางเป็นการสรุปอ้างอิง/ให้เหตุผล) (ครูวางแผนใช้ชุดคำถามกระตุ้นให้นักเรียนพูดสร้างบรรยากาศในความเป็นกันเองนักเรียนเกิดทักษะการสื่อสารและสื่อความหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลจากนักเรียนในการเชื่อมโยงสู่เรื่องที่ครูสอน)

8.2 ครูเชื่อมโยงสู่เรื่องที่สอนโดยกล่าวถึง “อัตรา” เป็นความสัมพันธ์ของสิ่งของตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไป เช่น อัตราค่าโดยสาร อัตราการเข้าชมภาพยนตร์ อัตราของส่วนผสมในน้ำหวาน กาแฟ หรือข้าวหลาม ซึ่งเราสามารถเขียนอัตราในรูปของอัตราส่วน (Ratios) ได้

8.3 ครูให้ความรู้เรื่องการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา ด้วยการยกตัวอย่างการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา พร้อมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการยกตัวอย่าง (ลักษณะตามใบสรุปความรู้ที่ 1)

ไข่ไก่ 10 ฟอง ราคา 32 บาท

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น 10:32 โดยทั่วไปเขียนเป็น 5:16

เกลือ 2 ช้อนชา น้ำมะนาว 5 ถ้วย

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น 2:5

สมุทรราคาโหลละ 60 บาท

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น 1:60 หรือ

สมุด 12 เล่มราคา 60 บาท

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น 12:60 โดยทั่วไปเขียนเป็น 2:5

จำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน เป็น 1 ต่อ 25

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น 1:25

จำนวนไก่ต่อจำนวนเป็ด เป็น 70 ต่อ 80

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น 70:80 โดยทั่วไปเขียนเป็น 7:8

เมื่อยกตัวอย่างพอสมควรแล้ว **ครูกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์** เพื่อสรุปได้ว่า “การเขียนอัตราส่วน แทนอัตรา นิยมเขียนในรูปของอัตราส่วนอย่างต่ำโดยการตัดทอน และการสลับตำแหน่งก็มีความสำคัญทำให้ความหมาย เปลี่ยนไป” (ตามใบสรุปความรู้ที่ 1)

8.4 เมื่อนักเรียนมีความรู้เรื่องการเขียนอัตราส่วนแทนอัตราแล้ว **ครูเชื่อมโยงความรู้สู่วิถีชีวิต ให้นักเรียน ตระหนักและเห็นคุณค่าในคณิตศาสตร์** โดยกล่าวถึงอัตราส่วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเราได้ดังนี้

ครู : ในการผสมสี (**ครูเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ศิลปะ**) หากนักเรียนต้องการสีเขียว นักเรียนจะต้องใช้ สีใดผสมกันบ้าง (สีน้ำเงินกับสีเหลือง) มีอัตราส่วนเท่าใด (ปริมาณเท่า ๆ กัน)

ครู : สีม่วงแดง เกิดจากการผสมสีอะไรบ้าง โดยมีส่วนผสมอย่างละเท่ากัน มากน้อยกว่ากันอย่างไร (**ความสามารถในการคิด และความสามารถในการสื่อสาร**)

ครู : อัตราส่วนมีความสำคัญต่อการผสมสี นักเรียนคิดว่าอัตราส่วนมีความสำคัญในเรื่องใดได้อีกบ้าง (นักเรียนตอบตามอิสระ)

8.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่แบ่งไว้แล้ว ช่วยกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนในของผสมต่าง ๆ ที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวันตามใบกิจกรรมที่ 1 **และเพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ตระหนักถึง ความสมเหตุสมผล มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และอยู่อย่างพอเพียง** ดังนี้

ผลิตภัณฑ์/อาหาร	การวิเคราะห์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1. ข้าวหลาม (ตัวอย่างที่ครูเชื่อมโยง แผนบูรณาการเรื่องข้าวหลาม)	การผลิตข้าวหลามจะต้องกำหนดสัดส่วนของข้าวเหนียว กะทิ น้ำตาล ถั่วลิสง ให้พอเหมาะกับจำนวนที่ผลิต เพื่อรักษาคุณภาพความอร่อย ไม่ว่าจะผลิตข้าวหลามปริมาณมากหรือน้อย (ความพอประมาณ) นักเรียนจะต้องรู้ว่าข้าวหลามแต่ละที่มีรสชาติแตกต่างกัน เช่น ข้าวหลามหนองมนจะนุ่ม และ หวานมัน รสเข้มข้น ข้าวหลามนครปฐมจะเหนียวนุ่ม ไม่แฉะ รสกลมกล่อม ข้าวหลามบางที่จะมีรสมันเค็มนิดหน่อย (ความมีเหตุผล) ในข้าวหลามมีสารอาหารที่ให้พลังงาน (ภูมิคุ้มกัน)
2. การหุงข้าว (ตัวอย่างที่ครูใช้คำถาม ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์)	การหุงข้าวควรจะต้องกำหนดสัดส่วนของข้าวและน้ำให้พอเหมาะพอดี (ความพอประมาณ) เพราะถ้าใส่น้ำมากเกินไป ข้าวจะแฉะ ถ้าใส่น้ำน้อยไปก็จะแข็ง หากกำหนดอัตราส่วนที่เหมาะสมจะทำให้ข้าวนุ่มพอดี ข้าวที่ใช้หุงเป็นข้าวใหม่หรือข้าวเก่า ถ้าข้าวใหม่ก็จะลดปริมาณน้ำลดลง ถ้าข้าวเก่าจะเพิ่มปริมาณน้ำมากขึ้นเล็กน้อย (ความมีเหตุผล) ข้าวมีคาร์โบไฮเดรต ให้พลังงานสูง มีวิตามินหลายชนิด โดยเฉพาะวิตามินบีสามารถป้องกันโรคเหน็บชาได้ (ภูมิคุ้มกัน)
3. การเจียวไข่	การทำไข่เจียว ปริมาณไข่และปริมาณน้ำมันปลาต้องเป็นสัดส่วนกันในอัตราส่วนที่เหมาะสม (ความพอประมาณ) ถ้าใส่น้ำมันมากเกินไปไข่เจียวก็จะเค็ม ใส่น้อยไปไข่เจียวก็จะจืด รวมถึงขนาดของน้ำมันและความแรงของไฟ และไข่ที่จะนำมาทำไข่เจียวนั้นต้องเป็นไข่ดี ปลอดภัยจากการติดเชื้อ (ความมีเหตุผล) ไข่ให้โปรตีนและสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย (ภูมิคุ้มกัน)
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ยกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ หรืออาหาร หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องใช้ความรู้ เรื่อง อัตราส่วน	นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามตัวอย่างข้างต้น

8.6 ครูให้นักเรียนสรุปหลักการเขียนอัตราส่วนแทนอัตรา ได้ดังนี้ การเขียนอัตราส่วนของปริมาณสองปริมาณมีหน่วยเหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องเขียนหน่วยกำกับ สำหรับปริมาณสองปริมาณมีหน่วยต่างกัน ต้องเขียนหน่วยกำกับ และเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจให้นักเรียนในแบบฝึกทักษะที่ 1 เป็นการบ้าน เพื่อทบทวนความรู้

8.7 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปสืบค้นอัตราส่วนของผสมในข้าวหลามที่นักเรียนคิดว่ามีรสชาติที่อร่อย (เนื่องจากข้าวหลามเป็นสินค้าขึ้นชื่อของท้องถิ่น) จากแหล่งเรียนรู้ร้านค้าในท้องถิ่น หรือผู้ปกครองนักเรียน หรือนักเรียนจะสืบค้นในอินเทอร์เน็ตก็ได้ เพื่อเตรียมเรียนรู้ในเนื้อหาในชั่วโมงต่อไป (**มุ่งมั่นในการทำงาน/ความซื่อสัตย์**)

ชั่วโมงที่ 2

8.8 ครูนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่การสอนอัตราส่วนที่เท่ากัน โดยนำขนมหวานไทย ได้แก่ ขนมชั้น ขนมกล้วย ขนมหม้อแกง ขนมตาล และขนมถ้วยฟู ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกขนมที่ตนเองชอบมากที่สุดคนละหนึ่งชนิด (**มิติด้านวัตถุ ส่งเสริมสินค้าไทย**) ให้นักเรียนที่ชอบขนมหวานไทยชนิดเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน (**ครูใช้เหตุผลในการแบ่งกลุ่มตามความชอบและความสนใจของนักเรียนเพื่อที่จะเรียนรู้ได้เร็ว มีทิศทางเดียวกัน**) ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกมาจับขนมที่กลุ่มสนใจจากครู **โดยเน้นการมีวินัยการมาก่อนหลังให้เรียงลำดับ** ครูชมนักเรียนคนที่รับขนมแล้วไหวสวย (**มิติด้านวัฒนธรรม**) แล้วให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ส่วนผสมในขนม โดยใช้เวลา 15 นาที (**ปลูกฝังให้นักเรียนตรงต่อเวลา และมีวินัยในการทำงาน**) นักเรียนแต่ละกลุ่มจะวิเคราะห์ถึงส่วนผสมที่มีอยู่ในขนม (**อาจจะชิม ดม ก็ได้**) และนำเสนอ (นักเรียนจะกำหนดบทบาทหน้าที่กันเองว่าใครทำหน้าที่อะไร เช่น จดบันทึก โครชิม โครสรุปนำเสนอ นักเรียนได้ทำงานตามความสนใจ เป็นความพอประมาณ การวางแผนทำงานร่วมกันฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม เป็นมิติด้านสังคม นักเรียนมีทักษะการสังเกต ใฝ่เรียนรู้ การให้เหตุผล และการนำเสนอ)

8.9 ครูแจกสูตรขนมหวานให้แต่ละกลุ่มตามชนิดของขนมที่กลุ่มเลือก และให้ช่วยกันอ่านและจับประเด็นว่าได้อะไรบ้าง (**ทักษะการสื่อสาร**) และครูใช้ชุดคำถามถึงการเพิ่มและลดปริมาณของส่วนผสมของขนมหวานแต่ละชนิด เพื่อเชื่อมโยงสู่การสอนอัตราส่วนที่เท่ากัน

8.10 ครูให้ความรู้เรื่องอัตราส่วนที่เท่ากันตามใบสรุปความรู้ที่ 2 และให้นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการทำอัตราส่วนที่เท่ากัน เรานิยมใช้หลักการคูณและหลักการหาร (**ทักษะการคิด**)

8.11 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ทำใบกิจกรรมที่ 1 การนำสูตรข้าวหลามที่ไปสืบค้นมา เพิ่มหรือลดปริมาณการผลิตข้าวหลามที่ให้มีรสชาติเดิม (โดยใช้ความรู้เรื่องอัตราส่วนที่เท่ากันแล้ว) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ครูเน้นย้ำการเพิ่มหรือลดอัตราส่วนในของผสมข้าวหลามจะยังทำให้ข้าวหลามมีรสชาติที่อร่อยเหมือนเดิม เมื่อนักเรียนนำเสนอผลงาน นักเรียนที่เหลือให้มี**สมาธิ**ตั้งใจฟังเพื่อนเป็นการ**ให้เกียรติกัน และถือเป็นวัฒนธรรมในการเรียนรู้** เมื่อมีคนพูดก็ต้องมีคนฟัง ถือเป็น**การเสริมแรงใจ**ให้เพื่อน

8.12 ครูสนทนถึงการผลิตข้าวหลาม เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ดังนี้

ครู : ครูเคยไปเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เห็นร้านขนมหม้อแกงอยู่หลายร้าน ซึ่งเป็นสาขาเดียวกัน แต่เมื่อชิมรสชาติของขนมหม้อแกงจะมีรสชาติที่แตกต่างกันออกไป ทั้ง ๆ ที่ใช้ส่วนผสมเดียวกัน นักเรียนคิดว่าอะไรทำให้เกิดความแตกต่าง

ครู : นักเรียนจะต้องผลิตข้าวหลามตามสูตรที่ได้มา นักเรียนจะอย่างไรจึงจะรักษารสชาติของข้าวหลามให้มีรสชาติอร่อยเหมือนที่ต้นฉบับเขาทำ

8.13 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปและนำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะทำให้ข้าวหลามที่นักเรียนจะผลิตในชั่วโมงต่อไปนั้นหอมอร่อยและคงรสชาติเดิม นักเรียนอาจวิเคราะห์ได้ดังนี้

8.13.1 ก่อนลงมือปฏิบัติต้องมีความพร้อม จัดเตรียมอุปกรณ์และส่วนผสมที่จะผลิตข้าวหลามให้พร้อมและเพียงพอ ไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป (**ความพอประมาณ**)

8.13.2 ความแรงของไฟ ระยะเวลาที่ใช้ในการเผาข้าวหลาม (**ความพอประมาณ**)

8.13.3 ต้องรู้ว่าผสมอะไรก่อนหลัง ด้วยเหตุผลที่ว่าลำดับการใส่ส่วนผสมในการปรุงอาหารหรือประกอบอาหาร อาจทำให้อาหารขาดความอร่อย (*การมีเหตุผล*)

8.13.4 ความเหมาะสมของกระบอกข้าวหลาม ขนาดของกระบอกข้าวหลาม ความแก่อ่อนของกระบอกไม้ไผ่มีเยื่อไผ่ เพื่อให้ข้าวหลามแลดูสวยงามรับประทาน (*การมีเหตุผล*)

8.13.5 เครื่องสำหรับตวงต้องได้มาตรฐาน ส่วนผสมที่จะใช้ต้องมีคุณภาพดี ไม่เหม็นหืน ไม่เสีย ไม่มีเชื้อราหรือสิ่งเจือปน ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ (*ภูมิคุ้มกัน*)

8.13.6 นักเรียนจะต้องวางแผนช่วยกันทำงาน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามความสามารถ (ความถนัด) ของแต่ละคน เพื่อให้งานเสร็จตามเวลา (*ภูมิคุ้มกัน*)

8.13.7 นักเรียนต้องมีความรู้ในเรื่องการเพิ่มปริมาณในอัตราส่วน ต้องมีความรู้เรื่องชนิดของข้าวเหนียวที่นำมาใช้ มีความรู้เรื่องเครื่องมือที่ใช้ตวงต้องมีมาตรฐาน หรือการใช้เครื่องตวงให้ถูกวิธี (*มีความรู้*)

8.13.8 ต้องมีสมาธิและสติ ในการตวงอัตราส่วน ต้องไม่นับผิด หรืออะไรใส่แล้วอะไรยังไม่ได้ และต้องมีการอดทน ไม่ใจร้อนในการทำงานแต่ละขั้นตอน หรือขณะปฏิบัติงานมีการกระทบกระทั่งกันต้องรู้จักการขอโทษ และให้อภัย (*การมีคุณธรรม*)

8.14 ครูให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ ลงสมุดบันทึกไว้เป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ก่อนลงมือทำผลิตข้าวหลามในช่วงต่อไป ซึ่งเป็นวิชาการงานพื้นฐานอาชีพต่อไป

8.15 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดในหนังสือแบบเรียน เรื่อง อัตราส่วนที่เท่ากัน เพื่อทบทวนบทเรียนที่บ้าน

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 9.1 สื่อขนมหวานไทย
- 9.2 ภาพขนมหวานไทยและส่วนผสม
- 9.3 แบบวิเคราะห์ของผสม
- 9.4 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง อัตราส่วนที่เท่ากัน
- 9.5 เอกสารสิ่งพิมพ์ เรื่อง ขนมหวานไทย
- 9.6 อินเทอร์เน็ต

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการที่วัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้	การตอบคำถามของผู้เรียน	แบบบันทึกการตอบคำถามของผู้เรียน	นักเรียนที่ตอบถูกมากกว่าร้อยละ 80 ดีมาก ร้อยละ 70-79 ดี ร้อยละ 50-69 พอใช้ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ปรับปรุง
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้ เขียนอัตราส่วนที่เท่ากันได้	ตรวจใบกิจกรรมที่ 1 และแบบฝึกทักษะที่ 1	แบบตรวจใบกิจกรรมที่ 1 และแบบตรวจแบบฝึกทักษะที่ 1	สรุปแบบสังเกตพฤติกรรม ได้คะแนนตั้งแต่ 16-20 ดี ได้คะแนนตั้งแต่ 10-15 พอใช้ ได้คะแนนต่ำกว่า 10 ปรับปรุง
ค่านิยม ตระหนักในคุณค่าของคณิตศาสตร์	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สรุปแบบสังเกตพฤติกรรม ได้คะแนนตั้งแต่ 16-20 ดี ได้คะแนนตั้งแต่ 10-15 พอใช้ ได้คะแนนต่ำกว่า 10 ปรับปรุง

11. ความเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

12. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....

12.2 กระบวนการ

.....
.....

12.3 ค่านิยม/เจตคติ

.....
.....

12.4 ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

12.5 แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบสรุปความรู้ที่ 1 เรื่อง อัตราส่วน

อัตรา (Rate) คือ ข้อความที่แสดงความเกี่ยวข้องของปริมาณสองปริมาณ

อัตราส่วน (Ratio) คือ การเขียนสัญลักษณ์ แทนการเปรียบเทียบของปริมาณสองปริมาณ

โดยใช้สัญลักษณ์ $a : b$ หรือ $\frac{a}{b}$ (อ่านว่า a ต่อ b) เรียก “a” ว่า จำนวนแรกหรือจำนวนที่หนึ่ง และเรียก “b” ว่า จำนวนหลังหรือจำนวนที่สอง จะพิจารณาในกรณีที่ a และ b เป็นจำนวนบวกเท่านั้น โดยส่วนใหญ่จะพบว่ามีการนำอัตราส่วนไปใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขาย การเงิน อัตราดอกเบี้ย เช่น

ไข่ไก่ 10 ฟอง ราคา 32 บาท เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $10 : 32$

เกลือ 2 ช้อนชา น้ำมะนาว 5 ถ้วย เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $2 : 5$

สมุดราคาไหลละ 60 บาท เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $1 : 60$

จำนวนไก่ต่อจำนวนเป็ด เป็น 70 ต่อ 80

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $70 : 80$

จำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน เป็น 1 ต่อ 25

เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $1 : 25$

ข้อสังเกต

ไข่ไก่ 10 ฟอง ราคา 35 บาท เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $10 : 35$ หรือเขียนเป็น $2 : 7$

สมุด 12 เล่ม ราคา 60 บาท เขียนในรูปอัตราส่วน เป็น $12 : 60$ หรือเขียนเป็น $1 : 5$

และ

อัตราของราคาไข่ไก่ ไข่ไก่ 10 ฟอง ราคา 35 บาท

เขียนแทนด้วยอัตราส่วนได้เป็น $10 : 35$ หมายถึง ไข่ไก่จำนวน 10 ฟอง ราคา 35 บาท

ถ้าเขียนแทนด้วย $35 : 10$ จะหมายถึง ไข่ไก่จำนวน 35 ฟอง ราคา 10 บาท

สรุป

การเขียนอัตราส่วนนั้น หากเขียนสลับที่ความหมายก็จะเปลี่ยนไป ในการเขียนอัตราส่วนส่วนใหญ่นิยมเขียนในรูปอัตราส่วนอย่างต่ำเสมอ เพราะง่ายต่อการคิดคำนวณ ถ้ามีอัตราส่วนใดยังไม่อยู่ในรูปอัตราส่วนอย่างต่ำให้ใช้วิธีการตัดทอนของเศษส่วนมาทำให้อัตราส่วนนั้นเป็นอัตราส่วนอย่างต่ำ

การเขียนอัตราส่วนมี 2 แบบ

1. การเขียนอัตราส่วนของปริมาณสองปริมาณมีหน่วยเหมือนกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 โต๊ะตัวหนึ่งมีความกว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 120 เซนติเมตร

วิธีทำ เขียนในรูปอัตราส่วนได้ดังนี้

อัตราส่วนของความกว้างต่อความยาวของโต๊ะ เท่ากับ $50 : 120$

ตัวอย่างที่ 2 สุดามีเสื้อ 5 ตัว มีกางเกง 2 ตัว

วิธีทำ เขียนในรูปอัตราส่วนได้ดังนี้

อัตราส่วนของจำนวนเสื้อต่อจำนวนกางเกง เท่ากับ $5 : 2$

ข้อสังเกต การเขียนอัตราส่วนของปริมาณสองปริมาณมีหน่วยเหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องเขียนหน่วยกำกับ

2. การเขียนอัตราส่วนของปริมาณสองปริมาณมีหน่วยต่างกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3 นมเปรี้ยว 4 กล่อง ราคา 23 บาท

วิธีทำ เขียนในรูปอัตราส่วนได้ดังนี้

อัตราส่วนของนมเปรี้ยวเป็นกล่องต่อราคาเป็นบาท เท่ากับ $4 : 23$

ตัวอย่างที่ 4 จำนวนกรรไกร 10 อันต่อนักเรียน 40 คน

วิธีทำ เขียนในรูปอัตราส่วนได้ดังนี้

อัตราส่วนของกรรไกรเป็นอันต่อนักเรียนเป็นคน เท่ากับ $4 : 2$

ข้อสังเกต การเขียนอัตราส่วนของปริมาณสองปริมาณมีหน่วยต่างกัน ต้องเขียนหน่วยกำกับ

ใบสรุปความรู้ที่ 2 เรื่อง อัตราส่วนที่เท่ากัน

พิจารณา

การเขียนอัตราส่วนของจำนวนไข่ไก่เป็นฟองต่อราคาเป็นบาท เท่ากับ 2 : 5 หรือเขียนเป็น 4 : 10 หรือ 6 : 15 หากพิจารณาจริง ๆ โดยทอนให้เป็นอัตราส่วนอย่างต่ำแล้ว จะพบว่าอัตราส่วนดังกล่าวเป็นอัตราเดียวกันดังนี้

จำนวนไข่ไก่ (ฟอง)	2	4	6	8	10	12	14
ราคาไข่ไก่ (บาท)	5	10	15	20	25		

กล่าวได้ว่าอัตราส่วนเหล่านี้เป็นอัตราส่วนที่เท่ากัน เขียนได้ดังนี้

$$2 : 5 = 4 : 10 = 6 : 15 = 8 : 20 = 10 : 25 = \dots = \dots$$

หรืออาจเขียนในรูปเศษส่วนได้ดังนี้

$$\frac{2}{5} = \frac{4}{10} = \frac{6}{15} = \frac{8}{20} = \frac{10}{25} = \dots = \dots$$

จะเห็นว่าอัตราส่วนข้างต้นแต่ละจำนวน มีความเกี่ยวข้องกันดังนี้

$$\frac{4}{10} = \frac{2 \times 2}{5 \times 2} \quad \text{และ} \quad \frac{4 \div 2}{10 \div 2} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{6}{15} = \frac{2 \times 3}{5 \times 3} \quad \text{และ} \quad \frac{6 \div 3}{15 \div 3} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{8}{20} = \frac{2 \times 4}{5 \times 4} \quad \text{และ} \quad \frac{8 \div 4}{20 \div 4} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{10}{25} = \frac{2 \times 5}{5 \times 5} \quad \text{และ} \quad \frac{10 \div 5}{25 \div 5} = \frac{2}{5}$$

สรุปการทำอัตราส่วนให้เท่ากับอัตราส่วนที่กำหนดให้ สามารถทำได้โดยใช้หลักการคูณและหลักการหาร

1. หลักการคูณ เมื่อคูณแต่ละจำนวนในอัตราส่วนได้ด้วยจำนวนเดียวกันโดยที่จำนวนนั้นไม่เท่ากับศูนย์ จะได้อัตราส่วนใหม่ที่เท่ากับอัตราส่วนเดิม

2. หลักการหาร เมื่อหารแต่ละจำนวนในอัตราส่วนได้ด้วยจำนวนเดียวกันโดยที่จำนวนนั้นไม่เท่ากับศูนย์ จะได้อัตราส่วนใหม่ที่เท่ากับอัตราส่วนเดิม

แบบวิเคราะห์ของผสม

ชื่อหัวหน้ากลุ่ม.....สมาชิกเลขที่.....

ผลิตภัณฑ์/อาหาร	การวิเคราะห์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1. ข้าวหลาม (ตัวอย่างที่ครูเชื่อมโยงสินค้าขายดี ในท้องถิ่น)	การผลิตข้าวหลามจะต้องกำหนดสัดส่วนของข้าวเหนียว กะทิ น้ำตาล ถั่วลิสง ให้พอเหมาะพอดี (ความพอประมาณ) เพื่อรักษาคุณภาพความอร่อยตามที่ต้องการ เช่น ข้าวหลามหนองมนจะนิ่ม และ หวานมัน รสเข้ม ข้าวหลามนครปฐมจะเหนียวนุ่ม ไม่แฉะ รสกลมกล่อม ข้าวหลามบางที่จะมีรสมันเค็ม นิดหน่อย (ความมีเหตุผล) ในข้าวหลามมีสารอาหารที่ให้พลังงาน ได้แก่ คาร์โบไฮเดรตไขมัน โปรตีน (ภูมิคุ้มกัน)
2. การหุงข้าว (ตัวอย่างที่ครูใช้คำถามให้นักเรียน ช่วยกันวิเคราะห์)	การหุงข้าวควรจะต้องกำหนดสัดส่วนของข้าวและน้ำให้พอเหมาะพอดี (ความพอประมาณ) เพราะถ้าใส่น้ำมากไปข้าวจะแฉะ ถ้าใส่น้ำน้อยไปก็จะแข็ง หากกำหนดอัตราส่วนที่เหมาะสมจะทำให้ข้าวหุงพอดี (ความมีเหตุผล) และข้าวที่ใช้หุงเป็นข้าวใหม่หรือข้าวเก่า ถ้าข้าวใหม่ก็จะลดปริมาณน้ำลดลง ถ้าข้าวเก่า จะเพิ่มปริมาณน้ำมากขึ้นเล็กน้อย (ความมีเหตุผล) ข้าวให้พลังงานสูง มีสารอาหารครบถ้วนบริบูรณ์ ทั้งคาร์โบไฮเดรตและวิตามินบีรวมที่จำเป็นสำหรับร่างกายทำให้ร่างกายแข็งแรง (ภูมิคุ้มกัน)
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ยกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ หรืออาหาร หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วน	นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามตัวอย่างข้างต้น

แบบฝึกทักษะที่ 1

ชื่อ/สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อความที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ

1. ให้นักเรียนเขียนอัตราส่วนตามข้อมูลที่กำหนดไว้ในลงในตารางให้สมบูรณ์

ลำดับที่	ประเภท	เขียนในรูปอัตราส่วน
1	ข้าวสารถังละ 200 บาท	1 : 200
2	ข้าวหลาม 3 กระบอก ราคา 45 บาท
3	กาแฟ 1 ซ้อน ต่อ น้ำตาล 3 ก้อน
4	หัวใจของคนสูบฉีดโลหิตประมาณ 4,500 ลิตร ในเวลา 2 ชั่วโมง
5	จำนวนไก่ต่อจำนวนม้า เป็น 3 ต่อ 5
6	ก มีเงิน 3 บาท ข มีเงิน 8 บาท 50 สตางค์

2. ให้นักเรียนเขียนสถานการณ์อัตราการเปรียบเทียบข้อมูลจากอัตราส่วนที่กำหนดไว้

1	2 : 3
2	5 : 13
3	1 : 100
4	21 : 35
5	8 : 17
6	17 : 8

3. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของอัตราส่วนและหลักการเขียนอัตราให้อยู่ในรูปของอัตราส่วน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 1
เรื่อง อัตราส่วนที่เท่ากัน

รายชื่อหัวหน้ากลุ่ม.....

สมาชิกเลขที่.....

1. จากข้อมูลที่นักเรียนสืบค้นได้ให้นักเรียนเขียนอัตราส่วนลงในแต่ละข้อ

1.1 ข้าวเหนียว (ถ้วย) : ถั่วดำ (ถ้วย).....

1.2 กะทิ (ถ้วย) : น้ำตาลทราย (ถ้วย) : เกลือป่น (ช้อนโต๊ะ).....

2. ให้นักเรียนเขียนอัตราส่วนที่เท่ากันลงในตารางตามที่กำหนด

ปริมาณ	ข้าวเหนียว (ถ้วย)	ถั่วดำ (ถ้วย)	กะทิ (ถ้วย)	น้ำตาลทราย (ถ้วย)	เกลือป่น (ช้อนโต๊ะ)
คงเดิม					
2 เท่า					
3 เท่า					
4 เท่า					
$\frac{1}{2}$ เท่า					

3. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปการหาอัตราส่วนที่เท่ากัน สามารถทำได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

สื่อการเรียนรู้ เรื่องอัตราส่วนขนมชั้น

ส่วนผสม

1. หัวกะทิ 4 ถ้วย
2. น้ำตาลทราย 3 ถ้วย
3. น้ำลอยดอกมะลิ 1 ถ้วย
4. แป้งข้าวเหนียว 2 ช้อนโต๊ะ
5. แป้งท้าวยายม่อม 1 ถ้วย
6. แป้งข้าวเจ้า 2 ช้อนโต๊ะ
7. แป้งมัน 2 ถ้วย
8. ใบเตย 10 ใบ คั้นน้ำชั้น ๆ

เพิ่มปริมาณอัตราส่วนที่เท่ากัน เป็น 2 เท่า

- (หัวกะทิ 8 ถ้วย)
- (น้ำตาลทราย 6 ถ้วย)
- (น้ำลอยดอกมะลิ 2 ถ้วย)
- (แป้งข้าวเหนียว 4 ช้อนโต๊ะ)
- (แป้งท้าวยายม่อม 2 ถ้วย)
- (แป้งข้าวเจ้า 4 ช้อนโต๊ะ)
- (แป้งมัน 4 ถ้วย)
- (ใบเตย 20 ใบ)

วิธีทำ

1. เชื่อมน้ำเชื่อมโดยใช้น้ำ 1 ถ้วย น้ำตาลทราย 3 ถ้วย
2. ผสมแป้งทั้ง 4 ชนิดเข้าด้วยกัน แล้วนวดกับกะทิ โดยค่อย ๆ ใส่กะทิทีละน้อย ๆ นวดเบา ๆ จนกะทิหมด แล้วใส่น้ำเชื่อมคนให้เข้ากัน พอให้แป้งติดหลังมือนิดหน่อย
3. กรองแป้งทั้งหมดแล้วแบ่งแป้งครึ่งหนึ่งเป็นสีขาว อีกครึ่งหนึ่งใส่ใบเตยหรือสีตามชอบ
4. นำถาดไปนึ่งแล้วทาน้ำมันให้ทั่ว ใส่แป้งสีขาวประมาณ $\frac{1}{2}$ ถ้วย แล้วนึ่งให้สุกประมาณ 5 นาที ชั้นที่ 2 ใส่สีเขียว แล้วนึ่งอีกประมาณ 5 นาที ทำเช่นนี้ไปจนหมดแป้ง แล้วให้ชั้นสุดท้ายเป็นสีเข้ม กว่าชั้นอื่น ๆ เมื่อสุกยกกลงทิ้งให้เย็น แล้วตัดเป็นชั้นตามต้องการ

สื่อการเรียนรู้ เรื่องอัตราส่วนขนมเม็ดขนุน

ส่วนผสม

1. ถั่วเขียวเลาะเปลือก 450 กรัม
2. น้ำตาลทราย 200 กรัม (สำหรับผสมถั่ว)
3. น้ำตาลทราย 3 ถ้วยตวง (สำหรับทำน้ำเชื่อม)
4. น้ำกะทิ 400 กรัม
5. น้ำเปล่า 3 ถ้วยตวง (สำหรับทำน้ำเชื่อม)
6. ไข่เป็ด 5 ฟอง (ใช้เฉพาะไข่แดง)

เพิ่มปริมาณอัตราส่วนที่เท่ากัน เป็น 3 เท่า

- (ถั่วเขียวเลาะเปลือก 1,350 กรัม)
- (น้ำตาลทราย 600 กรัม)
- (น้ำตาลทราย 9 ถ้วยตวง)
- (น้ำกะทิ 1,200 กรัม)
- (น้ำเปล่า 9 ถ้วยตวง)
- (ไข่เป็ด 15 ฟอง)

วิธีทำ

1. นำถั่วเขียวเลาะเปลือกมาทำความสะอาด และแช่น้ำทิ้งไว้ประมาณ 2 ชั่วโมง จากนั้นจึงนำไปนึ่งให้สุก ใช้เวลาประมาณ 15 นาที)
2. เมื่อถั่วเขียวสุกดีแล้ว ให้นำไปใส่ในเครื่องปั่นไฟฟ้า พร้อมกับน้ำตาลทรายและน้ำกะทิ ปั่นจนส่วนผสมทั้งหมดเข้ากันดี
3. จากนั้นจึงเทส่วนผสมลงในกระทะทองเหลือง (หรือกระทะเคลือบเทฟลอนก็ได้) และตั้งบนไฟอ่อน ๆ กวนจนข้นและเหนียว (ใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที) จึงปิดไฟ และทิ้งไว้ให้เย็น (ถั่วต้องแห้ง มิเช่นนั้น จะไม่สามารถนำไปปั้นได้)
4. ก่อนปั้นให้วัดส่วนผสมทั้งหมดอีกครั้งจนเข้ากันเป็นเนื้อเดียว จากนั้นจึงปั้นให้เป็นรูปทรงเม็ดขนุน
5. ทำน้ำเชื่อมโดยผสมน้ำตาลและน้ำเปล่า นำไปเคี่ยวในกระทะทองเหลือง (หรือกระทะเคลือบเทฟลอนก็ได้) จนเหนียวข้นเป็นยางมะตูม จึงปิดไฟ
6. ตอกไข่และเลือกเอาเฉพาะไข่แดงมารวมกัน เขี่ยพอให้ไข่แดงแตก จากนั้นจึงนำเม็ดขนุนที่ปั้นเตรียมไว้ใส่ลงไปแช่ในไข่แดงที่ละเม็ด แล้วจึงนำไปใส่ในน้ำเชื่อม พยายามอย่าให้ติดกัน พอใส่ลงไปมากแล้วจึงนำกระทะไปตั้งบนไฟอ่อน ๆ จนสุกทั่วจึงตักออกมาพัก ทำซ้ำเช่นนี้จนเม็ดขนุนที่ปั้นไว้หมด จัดเม็ดขนุนใส่จาน เสริฟทานเป็นของว่างในวันสบาย ๆ

สื่อการเรียนรู้ เรื่องอัตราส่วนขนมถ้วยฟู

ส่วนผสม

1. แป้งข้าวเจ้า 1 ถ้วยตวง
2. น้ำตาลทราย $\frac{1}{2}$ ถ้วยตวง
3. น้ำลอยดอกไม้มะลิ $\frac{1}{2}$ ถ้วยตวง
4. ยีสต์ 1 ช้อนชา
5. ผงฟู 1 ช้อนชา

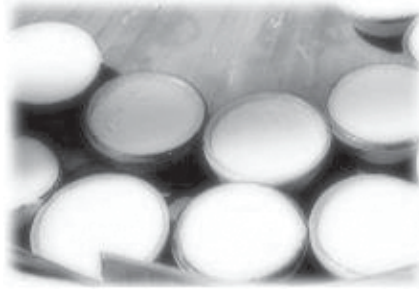
เพิ่มปริมาณอัตราส่วนที่เท่ากัน เป็น 2 เท่า

- (แป้งข้าวเจ้า 2 ถ้วยตวง)
- (น้ำตาลทราย 1 ถ้วยตวง)
- (น้ำลอยดอกไม้มะลิ 1 ถ้วยตวง)
- (ยีสต์ 2 ช้อนชา)
- (ผงฟู 2 ช้อนชา)

วิธีทำ

1. ใส่ยีสต์ลงในแป้งข้าวเจ้าให้เข้ากัน ใส่น้ำลอยดอกไม้มะลิที่ละน้อย นวดจนแป้งนิ่มเนียน
2. ใส่น้ำตาลทรายและน้ำลอยดอกไม้มะลิทั้งหมดลงในแป้งข้าวเจ้า ใส่น้ำผงฟู นวดต่อไป ปิดฝาครอบไว้ 1-2 ชั่วโมง
3. เรียงถ้วยตะไลลงในลังถึงตั้งในน้ำเดือดจนถ้วยร้อนประมาณ 5 นาที ตักขนมที่ผสมไว้ลงในถ้วยตะไล พอเต็มปิดฝาลังให้สุกประมาณ 10-15 นาที ยกลงพักไว้ให้เย็น แล้วจึงแกะออกจากถ้วย

สื่อการเรียนรู้ เรื่องอัตราส่วนขนมถ้วย

ส่วนผสมทำตัวขนม

1. แป้งข้าวเจ้า $\frac{1}{2}$ ถ้วย
2. แป้งเท้ายายม่อม 2 ช้อนโต๊ะ
3. หางกะทิ 1 ถ้วย
4. น้ำตาลปีบ $\frac{1}{2}$ ถ้วย
5. น้ำใบเตย $\frac{1}{2}$ ถ้วย

เพิ่มปริมาณอัตราส่วนที่เท่ากัน เป็น 2 เท่า

- (แป้งข้าวเจ้า 2 ถ้วย)
- (แป้งเท้ายายม่อม 8 ช้อนโต๊ะ)
- (หางกะทิ 4 ถ้วย)
- (น้ำตาลปีบ 2 ถ้วย)
- (น้ำใบเตย 1 ถ้วย)

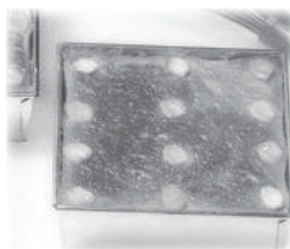
ส่วนผสมทำหน้าขนม

1. แป้งข้าวเจ้า 2 ช้อนโต๊ะ
2. หัวกะทิ 1 ถ้วย
3. เกลือป่น $\frac{1}{2}$ ช้อนชา

วิธีทำ

1. เตรียมทำตัวขนม โดยนำหางกะทิไปผสมกับแป้งข้าวเจ้า แป้งเท้ายายม่อม น้ำตาลปีบ และน้ำใบเตย นวดจนเข้ากันดี นำไปกรองด้วยผ้าขาวบางและพักไว้
2. เตรียมทำหน้าขนมโดยนำหัวกะทิผสมกับแป้งข้าวเจ้าและเกลือป่น คนจนละลายดี จึงนำไปกรองด้วยผ้าขาวบางและทิ้งไว้
3. ต้มหม้อน้ำร้อนเดือดจึงเรียงถ้วยตะไลลงไป นึ่งจนถ้วยตะไลร้อนจึงเริ่มหยอดตัวขนม (ที่เตรียมไว้ในขั้นตอนที่ 1) ลงไปประมาณ $\frac{3}{4}$ ถ้วยตะไล จากนั้นจึงปิดฝาหม้อและนึ่งทิ้งไว้ประมาณ 3-5 นาที จากนั้นจึงหยอดหน้าขนม (ที่เตรียมไว้ในขั้นตอนที่ 2) ลงไปในถ้วยตะไลจนเต็ม และนึ่งต่อไปอีกประมาณ 5 นาที
4. รอนจนเย็นแล้วจึงนำไปเสิร์ฟ เวลาเสิร์ฟสามารถเสิร์ฟทั้งถ้วยตะไล หรือใช้ไม้พายแคะออกจากถ้วยแล้วจัดเรียงใส่จาน

สื่อการเรียนรู้ เรื่องอัตราส่วนขนมหม้อแกง

ส่วนผสม

เพิ่มปริมาณอัตราส่วนที่เท่ากัน เป็น 4 เท่า

1. เม็ดบัว 250 กรัม (เปลือก ถั่ว)	(เม็ดบัว 1,000 กรัม)
2. น้ำเปล่า 4 ถ้วยตวง	(น้ำเปล่า 16 ถ้วยตวง)
3. หัวกะทิ 1 ถ้วยตวง	(หัวกะทิ 4 ถ้วยตวง)
4. น้ำตาลปี๊บ 250 กรัม	(น้ำตาลปี๊บ 1,000 กรัม)
5. เกลือป่น $\frac{1}{4}$ ช้อนชา	(เกลือป่น 1 ช้อนชา)
6. ไข่เป็ด 3 ฟอง	(ไข่เป็ด 12 ฟอง)
7. หอมแดงซอยละเอียด 3 ลูก	(หอมแดงซอยละเอียด 12 ลูก)
8. ใบเตย 3 ใบ	(ใบเตย 12 ใบ)

วิธีทำ

1. นำหอมแดงไปเจียวในน้ำมันจนเหลืองและกรอบ (ควรเจียวด้วยไฟอ่อน ๆ)
2. นำถั่วเขียวเลาะเปลือกไปแช่ในน้ำและนำไปนึ่งจนสุก หรือถ้าใช้เปลือกก็ปอกเปลือกและนำไปนึ่งจนสุก จากนั้นจึงนำเปลือกไปยีให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ
3. ในชามขนาดกลาง ผสมไข่เป็ด น้ำตาลปี๊บ และเกลือป่น แล้วขยำโดยใช้ใบเตยให้เข้ากันดี น้ำตาลละลายหมด จากนั้นจึงใส่หัวกะทิลงไป ขยำต่ออีกจนส่วนผสมเข้ากันดี แล้วจึงนำไปกรองด้วยผ้าขาวบางเพื่อเอาสิ่งสกปรกออก
4. เอาถั่วหรือเปลือกใส่ลงไปในส่วนผสมที่กรองแล้ว และใส่น้ำมันที่เหลือจากการเจียวหอมแดง (ประมาณ 2 ช้อนโต๊ะ) คนจนส่วนผสมทั้งหมดเข้ากันดี
5. นำส่วนผสมที่ได้ไปกวนด้วยไฟร้อนปานกลางในกระทะทองเหลือง (หรือกระทะเทฟลอนก็ได้) กวนจนส่วนผสมเริ่มข้นก็พอ ถ้ากวนมากเมื่อนำไปอบจะไม่น่ารับประทานเพราะจะแตกมัน ที่เรานำมากวนก็เพื่อป้องกันไม่ให้อาหารแยกชั้นเมื่อนำไปอบ เนื่องจากไข่กับกะทิไม่เข้ากันดี
6. นำส่วนผสมที่กวนแล้วไปอบ โดยใส่ถาดหรือแบบที่ต้องการ ใช้ความร้อน 180 องศาเซลเซียส (360 องศาฟาเรนไฮต์) อบประมาณ 30-40 นาที จากนั้นจึงนำหอมแดงเจียวไปโรยหน้าและอบต่ออีกประมาณ 5 นาที
7. ถ้าอบโดยใส่ถาดไว้ เวลาเสิร์ฟก็ตัดแบ่งเป็นชิ้นขนาดตามความเหมาะสม ถ้าอบโดยใส่แบบอื่น ๆ ไว้ ถ้านำขนาดแบบไม่ใหญ่มาก อาจเสิร์ฟได้พร้อมแบบทันที

ตารางวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแผนการจัดการเรียนรู้

อัตราส่วนและอัตราส่วนเท่ากัน

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ประเด็น	หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา		- กำหนดเนื้อหาได้เหมาะสมกับตัวชี้วัด/วัยผู้เรียน - เนื้อหาเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	- กำหนดเนื้อหา (อัตราส่วน) ที่สอนให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการทำข่าวหลาม - เพื่อให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และนักเรียนมีพื้นฐานในการเรียนรู้เรื่องต่อไป	- เรียงลำดับเนื้อหาที่สอนสอดคล้องเชื่อมโยงกัน - เป็นเนื้อหาที่นักเรียนสนใจอยากเรียน
เวลา		กำหนดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอกับกิจกรรมและภาระงานที่มอบให้นักเรียนสามารถทำสำเร็จ	ต้องการให้กิจกรรมมีความต่อเนื่อง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้เป็นไปตามขั้นตอนและทันเวลาที่กำหนดบรรลุจุดประสงค์/ตัวชี้วัด	- วางแผนการใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องชัดเจน - จัดเวลาสำรองไว้ในกรณีที่บางกิจกรรมอาจช้ากว่ากำหนด
วิธีการจัดกิจกรรม		1. จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาและวัยผู้เรียน 2. จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสื่ออุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น 3. ครูแบ่งกลุ่มผู้เรียนได้พอดีกับจำนวนนักเรียนตามกลุ่มสนใจ 4. ครูยกตัวอย่างเชื่อมโยงทักษะชีวิตได้เหมาะสมกับความสนใจและวัยผู้เรียน	1. เพื่อให้เกิดขั้นตอนจากการปฏิบัติจริงจากบูรณาการฐานธรรมชาติ สามารถให้เชื่อมโยงต่อสาระที่สอนได้ง่าย 2. จัดกลุ่มนักเรียนตามสนใจเพื่อให้ได้แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน 3. ครูมีใบงานที่เชื่อมโยงทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของคณิตศาสตร์	วางแผนจัดกิจกรรมกำหนดใบงานให้นักเรียนได้เรียนรู้ขนมไทยในท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจได้รวดเร็ว และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ครูต้องการ
แหล่งเรียนรู้		ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรม/วัยผู้เรียน	- นักเรียนทุกคนได้ร่วมใช้แหล่งเรียนรู้ทั่วถึง - แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนมีความปลอดภัย ไม่เสียเวลา และสิ้นเปลืองเงิน	- จัดแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ - จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ไว้ให้พร้อมก่อนใช้
สื่อ/อุปกรณ์		- สื่อการสอนขนมไทยราคาไม่แพง - ครูจัดเตรียมเอกสารใบงานที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีขนาดและจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	- เพราะสื่อการสอน (ขนมหวานไทย) หาง่าย มีส่วนผสมที่ชัดเจนง่ายต่อการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญา - ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมจากของจริงทำให้เข้าใจง่ายและเร็ว บรรลุตัวชี้วัด	- จัดสื่อที่มีความหลากหลายน่าสนใจ - จัดเรียงลำดับของการใช้สื่อที่ชัดเจน - ให้นักเรียนร่วมประเมินในการใช้สื่อด้วยการสอบถามชอบ/ไม่ชอบเพื่อพัฒนา
การประเมินผล		ครูมีการออกแบบการวัดและประเมินผลได้เพียงพอกับตัวชี้วัดและเหมาะสมกับเวลาและวัยของผู้เรียน	- เพื่อวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนตามตัวชี้วัดที่กำหนด - เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินมาพัฒนาต่อไป	- ครูมีการวางแผนการวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนชัดเจน - แบบประเมินผลมีการตรวจสอบวัดและปรับปรุง มีความเชื่อมั่นเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี		1. ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาสาระที่สอน เรื่อง อัตราส่วน 2. มีความรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเชื่อมโยงสู่การสอน 3. ความรู้ในผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น ขนมหวานและข่าวหลาม		
คุณธรรมของครู		- มีความรักเมตตาศิษย์ มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม		

2. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	1. นักเรียนรู้จักประมาณตน รู้ศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้ 2. นักเรียนได้เรียนรู้ในอัตราส่วนที่เหมาะสม ทำให้ไม่มากและไม่น้อยเกินไป ทำให้มีความพอประมาณในการใช้ชีวิตได้อย่างเพียงพอและพอดี	1. นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้ผลงานถูกต้อง ทำให้ซึมซับในการรู้เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น 2. ในการทำงานทุกครั้ง นักเรียนได้ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง	1. นักเรียนมีการวิเคราะห์ มีหลักคิด มีการไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดขึ้นก่อนการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพตามที่ต้องการ 2. นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกันทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข 3. ได้เรียนรู้ถึงอาหารและสารอาหารต่าง ๆ ทำให้รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่ให้ประโยชน์ต่อร่างกาย เป็นภูมิคุ้มกันโรคภัยไข้เจ็บได้
ความรู้ที่มีก่อนเรียน	1. มีความรู้ในเรื่องของอัตรา ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน 2. มีความรู้เรื่องอัตราส่วนของผสมในข้าวหลาม 3. มีความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
คุณธรรมของผู้เรียน	1. มีความซื่อสัตย์ สุจริต และตรงต่อเวลา 2. มีวินัยในตนเอง		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	- มีความรู้ในการเลือกและใช้วัสดุสิ่งของ และทรัพยากรอย่างเหมาะสม ประหยัด คุ่มค่า	- มีความรู้ในการวางแผนการทำงานร่วมกัน - มีความรู้ในการปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข	- มีความรู้ในการรักษาความสะอาดห้องเรียน ทำงานเสร็จแล้วต้องรู้จักจัดเก็บให้เรียบร้อย โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- มีความรอบรู้ในการอนุรักษ์ส่งเสริมมาตรฐานของขนมไทยในท้องถิ่น
ทักษะ	- เลือกและใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างประหยัด คุ่มค่า	- มีทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดการยอมรับ ภายใต้อำนาจกำหนด กฎกติกา มารยาทการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข	- มีความชำนาญในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในอัตราส่วนที่เหมาะสมอย่างระมัดระวัง คุ่มค่า โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- มีวิถีปฏิบัติที่เป็นรูปแบบเดียวกันมีการยอมรับซึ่งกันและกัน
ค่านิยม	- ตระหนักและเห็นคุณค่าในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติกิจกรรม	- เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จด้วยดี	- มีจิตสำนึกที่ดีในการยอมรับและชื่นชมความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทำงาน การรักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อม เพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข	- เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นไทย (การมีวินัย การยกย่องการไหว้ การใช้สินค้าไทย) และภูมิปัญญาไทย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	นายประเสริฐ บุญเรือง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา	นายชัยชาญ ช่วยโพธิ์กลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	

เรียบเรียงและบรรณาธิการ

นางรจนา	สินที
นางสาวตรีชฎา	กระจ่างโลก

หน่วยงานประสานงาน

ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300
โทร. 026286399
โทรสาร 026286396-7
www.skp.moe.go.th

Note

A series of horizontal dotted lines for writing.

Note

A series of horizontal dotted lines for writing.

Note

A series of horizontal dotted lines for writing.

Note

A series of horizontal dotted lines for writing.

Note

A series of horizontal dotted lines for writing.

Note

A series of horizontal dotted lines for writing notes.